

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego 2024

Report on the socio-economic situation
of Zachodniopomorskie Voivodship 2024

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego 2024

Report on the socio-economic situation
of Zachodniopomorskie Voivodship 2024

Urząd Statystyczny w Szczecinie   Statistical Office in Szczecin

Szczecin 2024

Opracowanie merytoryczne:

Content-related works:

Urząd Statystyczny w Szczecinie
Statistical Office in Szczecin

Zespół autorski:

Editorial work:

Urząd Statystyczny w Szczecinie, Zachodniopomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Kierujący:

Supervisor:

Magdalena Wegner

Prace redakcyjne:

Editorial work:

Zachodniopomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Skład i opracowanie graficzne:

Typesetting and graphics:

Żaklina Chudzińska, Jerzy Rożek

ISSN 2084-705X

Publikacja dostępna na:

Publication available on:

<http://szczecin.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing the Statistics Poland data – please indicate the source.

ZAKŁAD WYDAWNICTW STATYSTYCZNYCH, 00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208
Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Szczecinie przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji pt. Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego 2024. W Raporcie przedstawiono obszerny zestaw informacji statystycznych z zakresu ochrony środowiska, kapitału ludzkiego, jakości życia, przedsiębiorczości, zmian w przemyśle, budownictwie, rolnictwie, handlu, nakładach inwestycyjnych, wynikach finansowych przedsiębiorstw, a także gospodarce morskiej. Tegoroczne wydanie zostało wzbogacone o nowy temat: planowanie przestrzenne i rewitalizacja.

Wybrane informacje przedstawione są na tle kraju, w odniesieniu do innych województw, a także w ujęciu retrospektywnym. Publikacja oprócz tablic statystycznych i opisu analitycznego zawiera również graficzną formę prezentacji danych, co obrazuje ich zmienność przestrzenną i czasową. Wyrażamy nadzieję, że Raport będzie cennym źródłem wiedzy o naszym województwie oraz pozwoli na sprawną ocenę jego sytuacji społecznej i gospodarczej.

Zapraszamy również do kontaktów z Zachodniopomorskim Ośrodkiem Badań Regionalnych, do którego zadań należy zapewnienie wszystkim zainteresowanym dostępu do danych statystycznych charakteryzujących obszar naszego województwa.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Szczecinie

Magdalena Wegner

Szczecin, kwiecień 2024 r.

Foreword

The Statistical Office in Szczecin presents the next edition of the publication entitled The Report on the socio-economic situation of the Zachodniopomorskie Voivodship 2024. The Report presents extensive statistical dataset on environmental protection, human capital, quality of life, entrepreneurship, changes occurred in industry sector, construction, agriculture, trade, investment outlays, financial results of enterprises, as well as the maritime economy. This edition of the Report is enriched with a new theme: Spatial planning and revitalization.

The selected statistical data are presented in comparison with corresponding figures for the country and other voivodships, as well as in a retrospective perspective. In addition to the statistical tables and analytical description, the publication contains a graphic form of data presentation, which illustrates their spatial and temporal variability. We hope that the Report will constitute a valuable source of knowledge about our region and facilitate making an efficient appraisal of its social and economic situation.

We also invite You to contact the Zachodniopomorskie Centre for Regional Studies, whose tasks is to provide access to statistical data characterizing the area of our voivodship.

Director
of the Statistical Office in Szczecin

Magdalena Wegner

Szczecin, April 2024

Spis treści

Contents

Str.
Page

Przedmowa	3
Foreword	4
Spis treści	5
Contents	5
Objaśnienia znaków umownych	7
Symbols	7
Objaśnienie skrótów.	7
Abbreviations	7
Synteza	9
Executive summary	12
Rozdział 1	
Województwo na tle kraju	15
Voivodship against the background of the country	15
Rozdział 2	
Województwo na tle pozostałych województw	19
Voivodship against the background of other voivodships	19
Rozdział 3	
Podział i powierzchnia województwa.	27
Division and area of the voivodship	27
Rozdział 4	
Środowisko	29
Environment	29
4.1. Powierzchnia	29
4.1. Area	29
4.2. Zużycie wody. Ścieki komunalne i przemysłowe	31
4.2. Water consumption. Municipal and industrial wastewater	31
4.3. Zanieczyszczenie i ochrona powietrza	34
4.3. Pollution and protection of air	34
4.4. Ochrona przyrody. Lasy	36
4.4. Nature protection. Forests	36
4.5. Odpady przemysłowe i komunalne	40
4.5. Industrial and municipal waste	40
4.6. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska	44
4.6. Economic aspects of environmental protection	44

Rozdział 5

Spółeczeństwo	47
Society	47
5.1. Kapitał ludzki	47
5.1. Human capital	47
5.2. Jakość życia	71
5.2. Quality of life	71

Rozdział 6

Gospodarka	105
Economy	105
6.1. Produkt krajowy brutto	105
6.1. Gross domestic product.	105
6.2. Przedsiębiorczość.	109
6.2. Entrepreneurship	109
Podmioty gospodarki narodowej	109
Entities of the national economy	109
6.3. Produkcja i usługi	126
6.3. Production and services.	126
6.4. Gospodarka morska	156
6.4. Maritime economy	156

Rozdział 7

Finanse jednostek samorządu terytorialnego	173
Finances of local government units	173
7.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego	173
7.1. Revenue of local government units	173
7.2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego.	176
7.2. Expenditure of local government units	176
7.3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego	179
7.3. Result of budgets of local government units.	179
7.4. Projekty dofinansowane ze środków europejskich.	180
7.4. Projects co-financed by the European funds	180
7.5. Planowanie przestrzenne	183
7.5. Spatial planning.	183

Rozdział 8

Wybrane dane o województwie zachodniopomorskim	188
Selected data on Zachodniopomorskie Voivodship	188

Rozdział 9

Wybrane dane o Szczecinie	193
Selected data on Szczecin	193

Rozdział 10

Wybrane dane o miastach na prawach powiatu	194
Selected data on cities with powiat status	194

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. categories of applied classification are presented in abbreviated form.
„W tym” Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. data revised.
Comma (,)	used in figures represents the decimal point.

Objaśnienie skrótów

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand
mln	million million
mld	miliard billion
zł PLN	złoty zloty
szt. pcs	sztuka piece
kg	kilogram kilogram
t	tona tonne
dt	decytona deciton
l	litr litre
ha	hektar hectare

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
m	metr metre
mb	metr bieżący linear metre
m ²	metr kwadratowy square metre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic dekametre
szt.	sztuka piece
pkt	punkt
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności NACE Classification
PKWiU	Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług PRODCOM

Synteza

Środowisko

- Województwo zachodniopomorskie w dniu 1 stycznia 2023 r. zajmowało powierzchnię 2290,7 tys. ha. Największą część powierzchni województwa zajmowały użytki rolne (49,1%), a następnie grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (37,1%) oraz grunty pod wodami powierzchniowymi (5,3%).
- W 2022 r. zużycie wody w zachodniopomorskim stanowiło 10,0% wielkości dla kraju. Najwięcej wody zostało zużytej na potrzeby przemysłu (90,2% całkowitego zużycia) – 14 razy więcej niż zużycie przez gospodarstwa domowe.
- W 2022 r. odnotowano spadek poziomu emisji głównych zanieczyszczeń (zarówno pyłowych, jak i gazowych) wytworzonych w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. Wśród zanieczyszczeń gazowych największy udział miały zanieczyszczenia dwutlenkiem węgla, a wśród zanieczyszczeń pyłowych – zanieczyszczenia powstałe ze spalania paliw.
- Ilość wytworzonych odpadów w ciągu roku wzrosła o 1,7%. Wytworzono 5641,0 tys. ton odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych), co stanowiło 4,9% ogólnej ilości w kraju. Pod względem ilości wytworzonych odpadów województwo zachodniopomorskie plasowało się na 5. miejscu w kraju. Wzrosła również ilość odpadów selektywnie zebranych i stanowiła 4,4% zebranych odpadów selektywnych w kraju.
- Znacząco zwiększyła się wielkość nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska: 395,4 mln zł w 2021 r. do 429,5 w 2022 r. Dominują nakłady na gospodarkę ściekową i ochronę wód, ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a także ujęcia i doprowadzenia wody oraz budowę i modernizację stacji uzdatniania wody.

Spółeczeństwo

- W dniu 31 grudnia 2023 r. ludność województwa zachodniopomorskiego liczyła 1631784 osoby (nadal utrzymuje się tendencja spadkowa). Populacja województwa stanowi, tak jak w roku poprzednim, 4,3% ogółu ludności Polski, a w porównaniu z pozostałymi województwami zajmuje ono 11. pozycję. Struktura ludności według płci w województwie zachodniopomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom – współczynnik feminizacji nadal wynosi 106. Pogłębił się (i tak już ujemny) przyrost naturalny.
- Społeczeństwo w województwie zachodniopomorskim starzeje się, o czym świadczy malejąca liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a także rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym. O postępującym procesie starzenia się społeczeństwa świadczy także wzrost wskaźnika starości demograficznej, który w końcu 2023 r. wyniósł 21,4% (w 2015 r. – 15,4%).
- W roku szkolnym 2022/23 w relacji do roku szkolnego 2021/22 zwiększyła się zarówno liczba placówek wychowania przedszkolnego, jak również liczba dzieci uczestniczących w różnych formach wychowania przedszkolnego. Zmniejszyła się liczba szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży, ale wzrosła liczba uczniów uczęszczających do nich.
- W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim zanotowano wzrost liczby pracujących, a jednocześnie spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopy bezrobocia w odniesieniu do poprzedniego roku. Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2023 r. wyniósł 57,8%. Wśród pracujących, przeważali pracownicy przetwórstwa przemysłowego, którzy stanowili 28,4% ogółu pracujących w województwie.
- Przeciętne wynagrodzenie brutto w województwie zachodniopomorskim od kilku lat wzrasta – wobec 2022 r. o 11,7%. Mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego nadal jednak otrzymywali niższe (o 8,0%) pensje od kwoty przeciętnie wypłacanej w kraju. Wynagrodzenia w województwie są wyraźnie zróżnicowane terytorialnie. Najwyższe średnie wynagrodzenie odnotowano w Szczecinie (wyniosło 6943,84 zł) i było wyższe niż średnio w kraju o 4,7%. W pozostałych powiatach wynagrodzenia były niższe niż w Polsce. Wzrost płac w stosunku do roku poprzedniego odnotowano we wszystkich sekcjach, a najwyższy w informacji i komunikacji (o 53,8%).
- Liczba emerytów i rencistów nieznacznie zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku (o 0,6%). Wzrosła natomiast przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto. Wysokość przeciętnej emerytury i renty z ZUS w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej, natomiast przeciętne świadczenie otrzymywane przez rolników indywidualnych było wyższe niż średnio w kraju.

- Od roku 2015 zmniejsza się liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej i jednocześnie zmniejsza się kwota udzielonych świadczeń. Zwiększyła się liczba żłobków oraz klubów dziecięcych i dostępnych w nich miejsc oraz liczba korzystających z nich dzieci.
- W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim stwierdzono spadek liczby przestępstw, a większość z nich miała charakter kryminalny. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych na obszarze województwa zachodniopomorskiego spadł w porównaniu z 2022 r. (o 0,1 p. proc.), ukształtował się na poziomie 71,4%, tj. zbliżonym do wartości tego wskaźnika w kraju (71,5%).

Gospodarka

- Od 2015 r. zwiększa się liczba podmiotów gospodarki narodowej w województwie. Podmioty najczęściej prowadziły swoją działalność w obszarze handlu; naprawy pojazdów samochodowych.
- Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową B+R na przestrzeni lat 2015-2022 znacząco wzrosły – prawie trzykrotnie w porównaniu z rokiem 2015. Nakłady te stanowiły 1,7% nakładów krajowych brutto na działalność B+R.
- W 2022 r. wyniki finansowe uzyskane przez przedsiębiorstwa niefinansowe w województwie zachodniopomorskim były lepsze niż przed rokiem. Mniej korzystnie kształtowały się natomiast podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.
- W województwie zachodniopomorskim, w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyła się produkcja większości głównych upraw rolnych. W porównaniu z rokiem poprzednim spadło pogłowie bydła i owiec, natomiast nieznacznie wzrosła liczebność trzody chlewnej.
- Odnotowano wzrost cen (w skupie) ziemniaków jadalnych, żywca wieprzowego i drobiowego oraz obniżenie cen skupu pszenicy, żyta, żywca wołowego i mleka.
- Odnotowano spadek produkcji sprzedanej w województwie wobec roku poprzedniego, na co w dużej mierze złożył się wzrost w sekcji przetwórstwo przemysłowe. Zmniejszyła się wydajność pracy mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.
- W skali roku zwiększyła się wartość produkcji sprzedanej budownictwa (o 19,9%). Zaobserwowano spadek przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 3,4%). Wydajność pracy w budownictwie zwiększyła się o 48,2% w odniesieniu do roku poprzedniego.
- W budownictwie mieszkaniowym zaobserwowano minimalny spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania. W skali roku zmniejszyła się przeciętna powierzchnia 1 mieszkania oddanego do użytkowania. W strukturze mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa największy udział stanowiły mieszkania zrealizowane z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem.
- Ogólna wartość sprzedaży detalicznej towarów w 2023 r. była wyższa niż rok wcześniej. Największy udział w ogólnej sprzedaży detalicznej województwa zachodniopomorskiego w 2022 r. miały przedsiębiorstwa z grupy oraz „Żywność, napoje i wyroby tytoniowe”. W przypadku sprzedaży hurtowej odnotowano spadek jej wartości w porównaniu z rokiem poprzednim.
- Od roku 2015 notowany jest ciągły wzrost mocy zainstalowanej i osiągalnej w elektrowniach oraz liczby odbiorców energii elektrycznej. W stosunku do zeszłego roku odnotowano zmniejszenie wskaźnika zużycia energii elektrycznej w ciągu roku w przeliczeniu na kWh na 1 odbiorcę. Zarówno w skali kraju, jak i województwa, w ciągu ostatniego roku zwiększył się udział wyprodukowanej energii elektrycznej z odnawialnych nośników energii w energii elektrycznej ogółem.
- Morską flotą transportową polscy przewoźnicy przewieźli mniej ładunków niż w 2021 r. Przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego dokonane przez polskich przewoźników morskich były mniejsze w porównaniu z poprzednim rokiem. Zwiększyły się (w skali roku) przewozy pasażerów w komunikacji krajowej i międzynarodowej. W porównaniu z 2021 r. w portach morskich województwa zachodniopomorskiego odnotowano wzrost obrotów ładunkowych oraz ładunków tranzytowych.

Finanse jednostek samorządu terytorialnego

- Dochody i wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego (JST) wzrosły w porównaniu z rokiem poprzedni. W 2022 r. zagregowany wynik finansowy budżetów JST był dodatni. Główny udział w tym wyniku miał wysoki, dodatni wynik budżetów gmin, ale również wysoki deficyt miast na prawach powiatu.

Executive summary

Environment

- As of 1 January 2023, the area of Zachodniopomorskie Voivodship was 2290.7 thousand ha. The area of agricultural land dominated in the voivodship (49.1%), followed by forest, wooded and shrubby land (37.1%), and then was land under surface water (5.3%).
- In 2021, water consumption in Zachodniopomorskie accounted for 10.0% of the country's volume. Most water was used for industry (90.2% of total consumption) – 14 times more than household consumption.
- The emission of main pollutants (both particulate and gaseous) produced in plants particularly onerous for air purity decreased in 2022. Among gaseous pollutants, carbon dioxide pollution had the largest share, and among particulate pollutants – pollution from the fuels combustion.
- The amount of waste generated during the year increased by 1.7%. There were generated 5641.0 thousand tons of waste (excluding municipal waste), which accounted for 4.9% of the total amount in the country. Taking into account the amount of generated waste, the Zachodniopomorskie Voivodship ranked the 5th position in the country. The amount of separately collected waste also increased and accounted for 4.4% of the collected selective waste in the country.
- The amount of expenditures on fixed assets for environmental protection decreased significantly from PLN 543.6 million in 2020 to PLN 395.4 million in 2021. Expenditures on atmospheric air and climate protection as well as on sewage management and water protection dominated.

Society

- As at 31 December 2023, the population of the Zachodniopomorskie Voivodship was 1631784 (the downward trend continues). As in the year before, the population of the voivodship constituted 4.3% of the total population of Polish, and in comparison with other voivodships it ranged the 11th position. The structure of the population by sex in the voivodship had not changed much for several years – the rate of feminization was still 106. The population growth rate is still negative.
- Population of the voivodship is aging, as evidenced by the decreasing number of people in pre-working and working age, as well as the growing number of people in post-working age. The progressing process of population ageing is also evidenced by the increase in the demographic ageing rate, which at the end of 2023 amounted to 21.4% (in 2015 – 15.4%).
- In the school year 2022/23, compared to the school year 2021/22, both the number of pre-school education institutions and the number of children benefitting from various forms of pre-school education increased. The number of primary schools for children and youth has decreased, but the number of students attending them has increased.
- Compared to the previous year in 2023 an increase in the number of employed people while a decrease in the number of registered unemployed people and the unemployment rate was recorded on the voivodship. The activity rate in the fourth quarter of 2023 amounted to 57.8%. Among the employed, the majority of employees of industrial processing, who accounted for 28.4% of the total employed in the Zachodniopomorskie Voivodship.
- The average gross salary in the voivodship has been increasing for several years – by 11.7% compared to 2022. However, the inhabitants of the Zachodniopomorskie Voivodship still received salaries lower (by 8.0%) than the average amount paid in the country. Wages in the voivodship are clearly differentiated territorially. The highest average wages and salaries were recorded in Szczecin (PLN 6943.84) and were higher than the national average by 4.7%. In other powiats, salaries were lower than in Poland. Compared to the previous year an increase in wages was recorded in all sections, while the highest was in information and communication (by 53.8%).

- Compared to the year before, the number of pensioners slightly increased (by 0.6%). On the other hand, the average monthly gross pension increased. The amount of the average pension and disability pension from ZUS in the voivodship was below the national average, while the average benefit received by individual farmers was higher than the average in the country.
- Since 2015, the number of people who have been granted social assistance benefits by decision as well as the amount of granted benefits have been decreasing. The number of nurseries and kids clubs as well as places available and the number of children using them has increased.
- In 2023, a decrease in the number of crimes was recorded in the Zachodniopomorskie Voivodship, and most of them were of a criminal nature. The detection rate of crime perpetrators registered in the Zachodniopomorskie Voivodship was lower than in 2022 (by 0.1 p.p.) and was close to the national figure (71.5%).

Economy

- Since 2015, the number of entities of the national economy in the voivodship has been increasing. Entities most often carried out their activities in the sector of trade; repair of motor vehicles.
- In 2021 Internal expenditures on R+D activities increased significantly, almost threefold compared to 2015. These expenditures accounted for 1.7% of gross domestic expenditure on R+D activities.
- The financial results obtained by non-financial enterprises in the Zachodniopomorskie Voivodship were better than in 2020. On the other hand, the basic economic and financial indicators were less favourable.
- In the Zachodniopomorskie Voivodship, the production of majority of the main agricultural crops decreased compared to the previous year. There was recorded an increase of the number of pigs, while the decrease of cattle and sheep. The prices in the purchase of edible potatoes, poultry livestock, pork and were higher and prices of wheat, rye, beef livestock, beef and milk were lower.
- There was also an decrease in sold production in the voivodship compared to the previous year, which was largely due to an decrease in the industrial processing section. Labour productivity measured by the value of sold production per 1 employee decreased.
- On an annual basis, the value of sold production of construction increased (by 19.9%) and the average employment in this section decreased (by 3.4%). Labour productivity in the construction industry also increased by 48.2% compared to the previous year.
- In housing construction, a minimal decrease in the number of dwellings completed was observed. On an annual basis, the average area of an completed apartment has decreased. In the structure of dwellings completed by form of construction, the largest share constituted dwellings completed for sale or rent.
- The total value of retail sales of goods in 2023 was higher than a year earlier. The largest share in the total retail sales was held by enterprises included in the following groups: "press, books, other sales in specialized stores" and "Food, beverages and tobacco products". The value of wholesale also recorded an increase in comparison to the previous year.
- Since 2015, there has been a continuous increase in installed and achievable capacity in power plants and the number of electricity consumers. Compared to the previous year, there was a decrease in the rate of electricity consumption during the year per kWh per 1 consumer. In the voivodship as well as in the country, the share of electricity produced from renewable energy carriers in total electricity has decreased over the year.
- Polish carriers transported less cargo with the maritime transport fleet than in 2021. Cargo transport of Polish foreign trade by Polish sea carriers was lower compared to the previous year. Passenger transport in domestic and international transport increased (on an annual basis). Compared to 2021, an increase in cargo turnover and transit cargo was recorded in seaports of the Zachodniopomorskie Voivodship.

Finances of local government units

- Total revenues and expenditures of local government units increased in comparison to the previous year. In 2022, the total financial result of local government budgets was positive. The main reason of this result was the high, positive result of municipal budgets, but also a high deficit of cities with powiat rights.

Rozdział 1

Chapter 1

Województwo na tle kraju

Voivodship against the background of the country

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie
Table 1. Selected data for Poland and the voivodship

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	woj. zachodnio- pomorskie Zachodnio- pomorskie Voivodship
Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania w powierzchni ogółem w 2022 r. w % (stan w dniu 31 grudnia) Share of devastated and degraded land requiring reclamation and management in total area in 2022 in % (as of 31 December)	0,2	0,1
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku w 2022 r. (w hm ³) Consumption of water for needs of the national economy and population during the year in 2022 (in hm ³)	8971,4	901,6
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi w 2022 r. (w hm ³) Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground in 2022 (in hm ³)	7842,7	875,4
Ścieki komunalne oczyszczane w ciągu roku ogółem w 2022 r. (w dam ³) Municipal treated wastewater during the year in 2022 (in dam ³)	1360368	69734
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2022 r. w tonach na rok: Emissions of air pollutants from plants especially noxious to air purity in 2022 in tonnes per year:		
gazowych gases	203623354	5933468
pyłowych particulates	20173	1304
Obszary prawnie chronione ogółem w powierzchni ogółem w 2022r. w % Total area under legal protection in total area in 2022 in %	32,3	21,8
Lesistość w 2022 r. w % Forest cover in 2022 in %	29,7	35,8
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia) Population per 1 km ² of total area in 2023 (as of 31 December)	120	71
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 r. Natural increase per 1000 population in 2023	-3,6	-5,0
Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2023 r. Net migration for permanent residence per 1000 population in 2023	0,2	-0,4
Przeciętne trwanie życia w 2022 r. (w latach) Life expectancy in 2022 (in years)		
mężczyźni males	73,4	72,8
kobiety females	81,1	80,7
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^a na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat w roku szkolnym 2022/2023 Children attending pre-primary education establishments ^a per 1000 children aged 3–6 in 2022/2023 school year	949	930
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 4 kwartale 2023 r. w % Employment rate by LFS in 4th quarter 2023 r. in %	57,1	56,2
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL w 4 kwartale 2023 r. w % Activity rate by LFS in 4th quarter 2023 in %	58,9	57,8

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie
Table 1. Selected data for Poland and the voivodship

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	woj. zachodnio- pomorskie Zachodnio- pomorskie Voivodship
Stopa bezrobocia według BAEL w 4 kwartale 2023 r. w % Unemployment rate by LFS in 4th quarter 2023 in %	3,1	2,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2023 r. Unemployed persons per 1 job offer in 2023	19	18
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w 2023 r. w zł Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector ^b in 2023 in PLN	7444,39	6839,47
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2023 r. w zł Average monthly gross retirement and other pension paid from non-agricultural social security system in 2023 in PLN	3270,23	3169,27
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2022 r. w zł Average monthly available income per capita in households in 2022 in PLN	2249,79	2342,39
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem ^c po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych w 2022 r. w % At-risk-of-poverty rate ^c after social transfers in 2022 in %	13,7	13,5
Współczynnik Giniego ^c w 2022 r. (%) Gini coefficient ^c in 2020 (%)	26,3	24,6
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2022 r. (w %) Beneficiaries benefiting from social assistance in number of total population in 2022 (in %)	3,4	3,5
Udzielone świadczenia pomocy społecznej w 2022 r. (w tys. zł) Social assistance benefits granted in 2022 (in thousand PLN)	3569296	174364
Dzieci przebywające w żłobkach ^d i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w 2022 r. Children staying in nurseries ^d and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in 2022	180	219
Liczba ludności na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2022 r. Population per out-patient health care unit in 2022	1448	1365
Pracownicy medyczni na 10 tys. ludności w 2022 r. Medical personel per 10 thousand population in 2022		
lekarze doctors	34,8	32,1
pielęgniarki nurses	56,8	47,9
Łóżka w szpitalach na 10 tys. ludności w 2022 r. Beds in hospitals per 10 thousand population in 2022	43,5	41,5
Produkt krajowy brutto ^e (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2022 r. (w zł) Gross domestic product ^e (current prices) per capita in 2022 (in PLN)	81093	66443
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia) Entities of the national economy per 10 thousand population in 2023 (as of 31 December)	1368	1533
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia) Commercial companies with foreign capital participation per 10 thousand population in 2023 (as of 31 December)	23	20
Personel wewnętrzny ^g w działalności badawczej i rozwojowej na 1000 osób aktywnych zawodowo w 2022 r. Internal R&D personnel ^g per 1000 economically active persons in 2022	9,5	4,2
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych ^h w 2023 r. (w %) Share of profitable enterprises in the total number of non-financial enterprises ^h surveyed in 2023 (in %)	80,9	78,4
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^h w 2023 r. (w %) Cost level indicator in non-financial enterprises ^h in 2023 (in %)	94,6	95,1
Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw ^h w 2023 r. (rok poprzedni=100; ceny bieżące) Indices of investment outlays of enterprises ^h in 2023 (previous year=100; current prices)	114	99,6

Tablica 1.
Table 1.

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie
Selected data for Poland and the voivodship

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	woj. zachodnio- pomorskie Zachodnio- pomorskie Voivodship
Obsada bydła ⁱ na 100 ha użytków rolnych w 2023 r. w szt. Cattle density ⁱ per 100 ha of agricultural land in 2023 in heads	42,5	12,4
Obsada trzody chlewnej ⁱ na 100 ha użytków rolnych w 2023 r. w szt. Pigs density ⁱ per 100 ha of agricultural land in 2023 in heads	63,1	19,0
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w 2023 r. w zł Sold production of industry ^b (current prices) per 1 average employed person in industry in 2023 in PLN	896419	709114
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w 2023 r. w zł Sold production of industry ^b (current prices) per 1 average employed person in construction in 2023 in PLN	989166	1232948
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2023 r. Dwellings completed per 1000 population in 2023	5,9	6,1
Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km ² powierzchni ogólnej w 2022 r. Public roads with hard surface per 100 km ² of total area in 2022	101,5	62,3
Długość linii kolejowych eksploatowanych na 100 km ² w 2022 r. Length of railway lines operated per 100 km ² in 2022	6,2	5,1
Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej w 2022 r. (%) Share of renewable energy sources in production of electricity in 2022 (%)	21,0	62,6

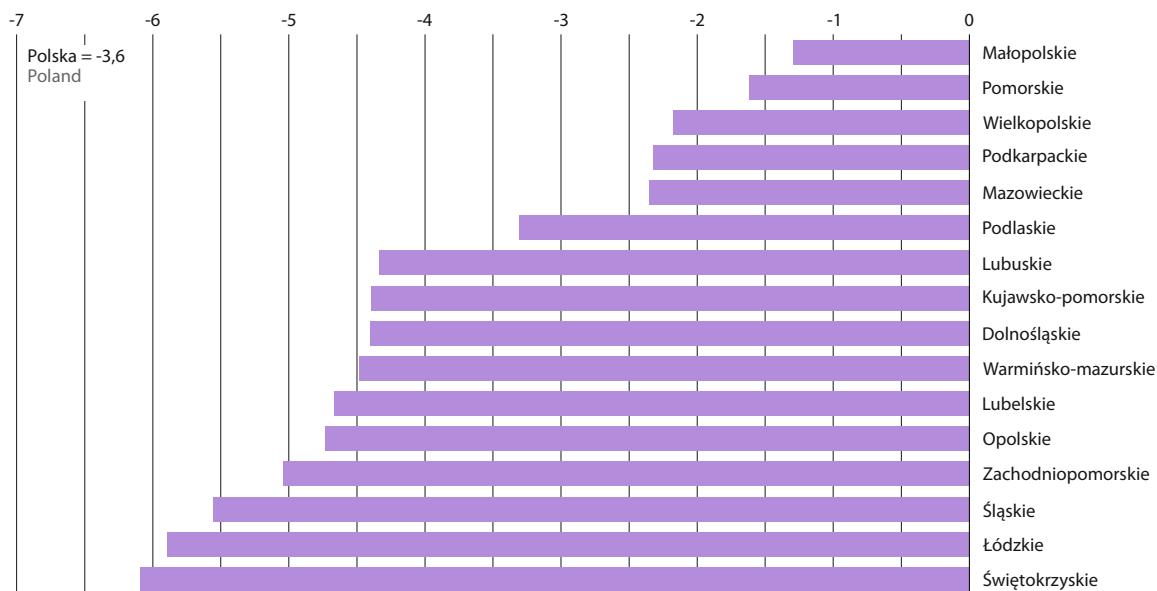
a W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Na podstawie danych z Europejskiego badania dochodów i warunków życia ludności (EU-SILC). d Łącznie z oddziałami żłobkowymi i z żłobkami przyzakładowymi. e Wstępny szacunek. f Bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. g Aktywni zawodowo (wszystkie osoby pracujące oraz uznane za bezrobotne) – na podstawie badania aktywności ekonomicznej ludności – dane średnioroczne. h Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. i Stan w dniu 1 czerwca. Jako podstawę przeliczeń dla pogłowia zwierząt gospodarskich w dniu 1 czerwca 2022 r. przyjęto dane na temat użytków rolnych wg stanu w dniu 1 czerwca 2020 r.

a In nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points; including children in units performing health care activities throughout the school year. b Data concern economic entities employing more than 9 persons. c Based on data from the European Population Survey of Income and Living Conditions (EU-SILC). d Including nursery wards and workplace nurseries. e Preliminary estimate. f Excluding entities for which the information about the business address does not exist in the REGON register. g Active population (all persons employed and considered unemployed) – based on the Labour Force Survey – average annual data. h Data concern economic entities employing more than 49 persons. i The data on agricultural land as of June 1, 2020 was used as the basis for the calculations for farm animal stocks on June 1, 2022.

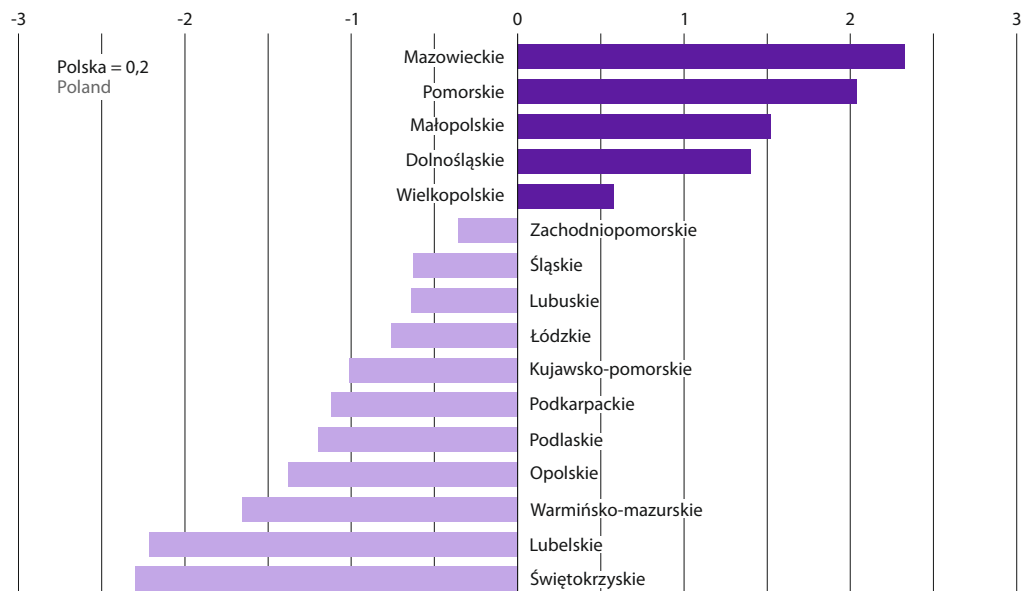

Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 r.
Chart 2. Natural increase per 1000 population in 2023

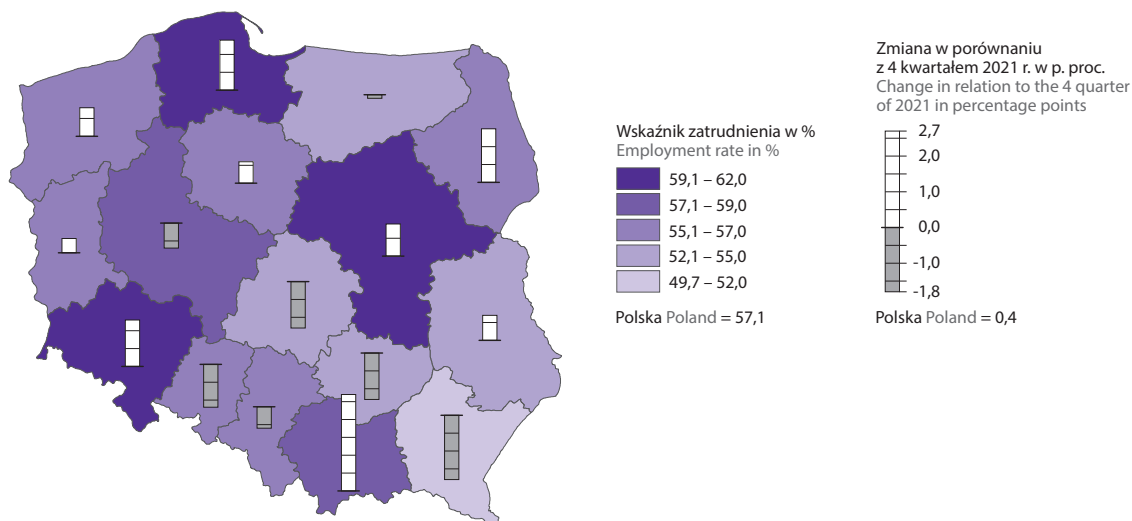

Wykres 3. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2023 r.
Chart 3. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2023

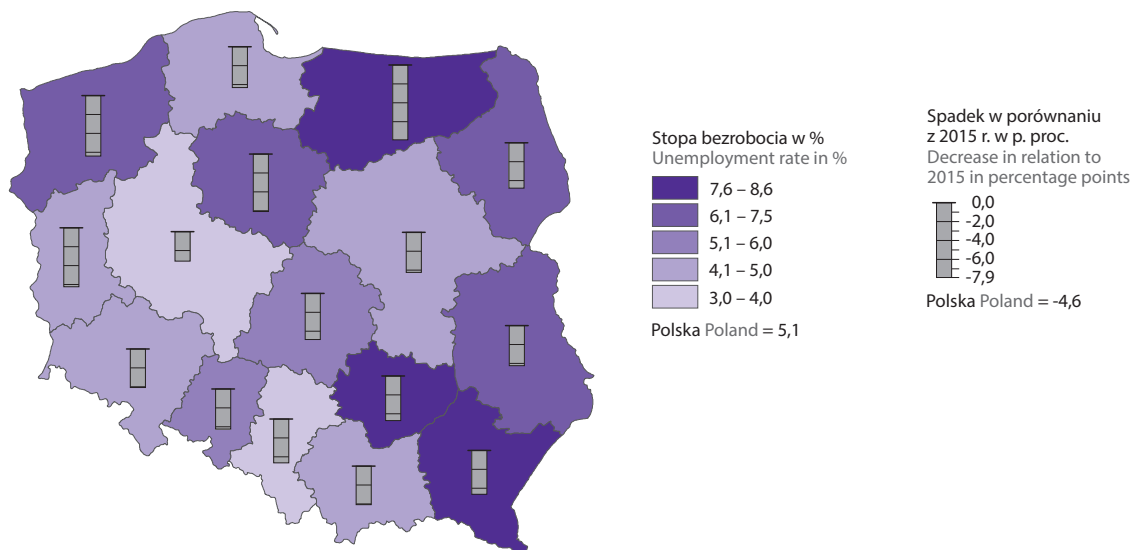
Mapa 2.
Map 2.

Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2023 r. (przeciętne w roku)
Employment rate by LFS in 2023 (annual average)

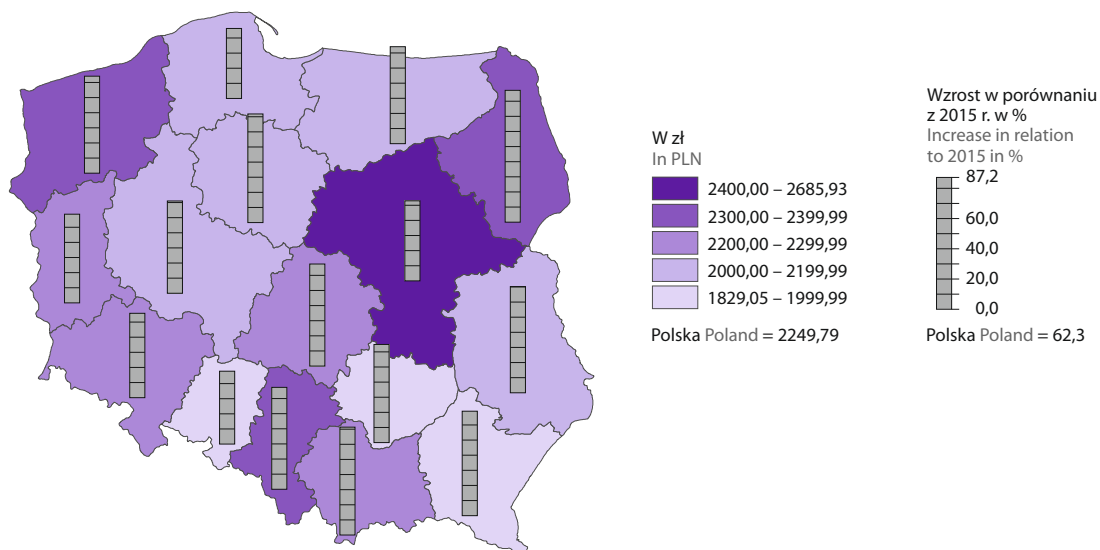

Mapa 3.
Map 3.

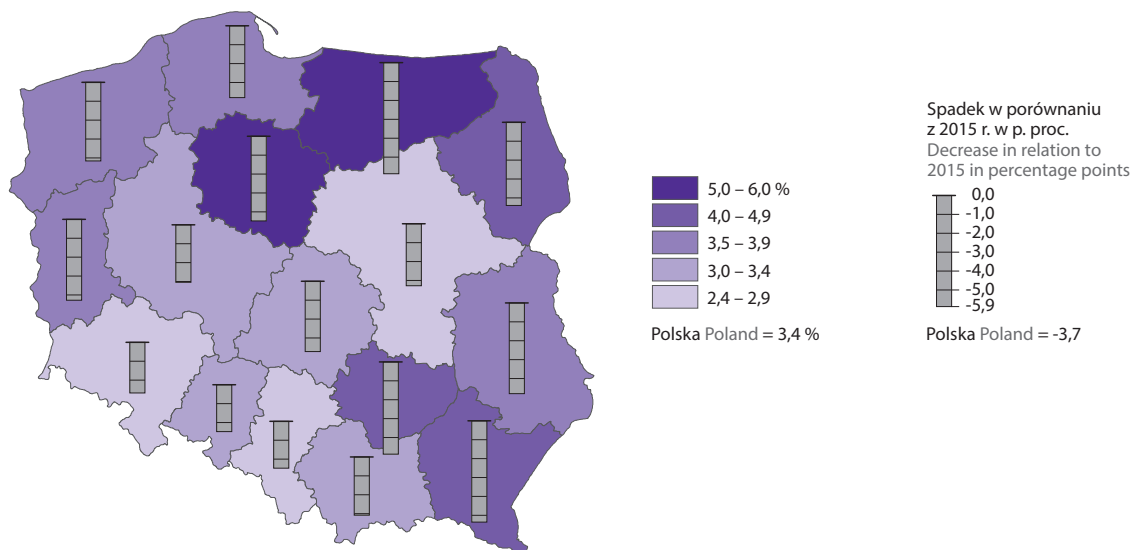
Stopa bezrobocia według BAEL w 2023 r. (przeciętne w roku)
Unemployment rate by LFS in 2023 (annual average)

Mapa 4. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2022 r.
 Map 4. Average monthly available income per capita in households in 2022

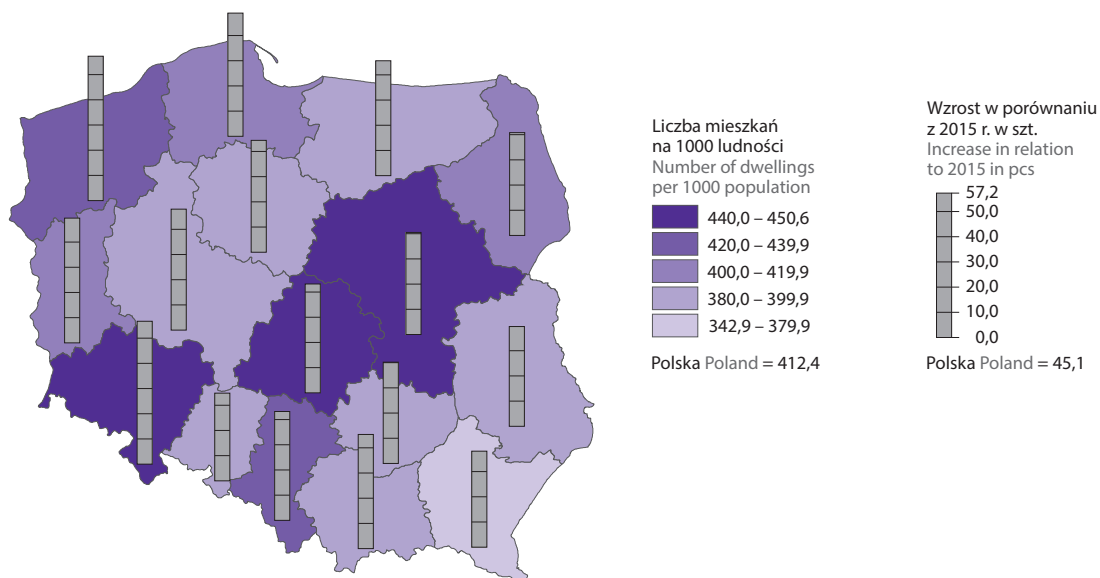

Mapa 5. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2022 r.
 Map 5. Beneficiaries benefiting from social assistance in number of total population in 2022

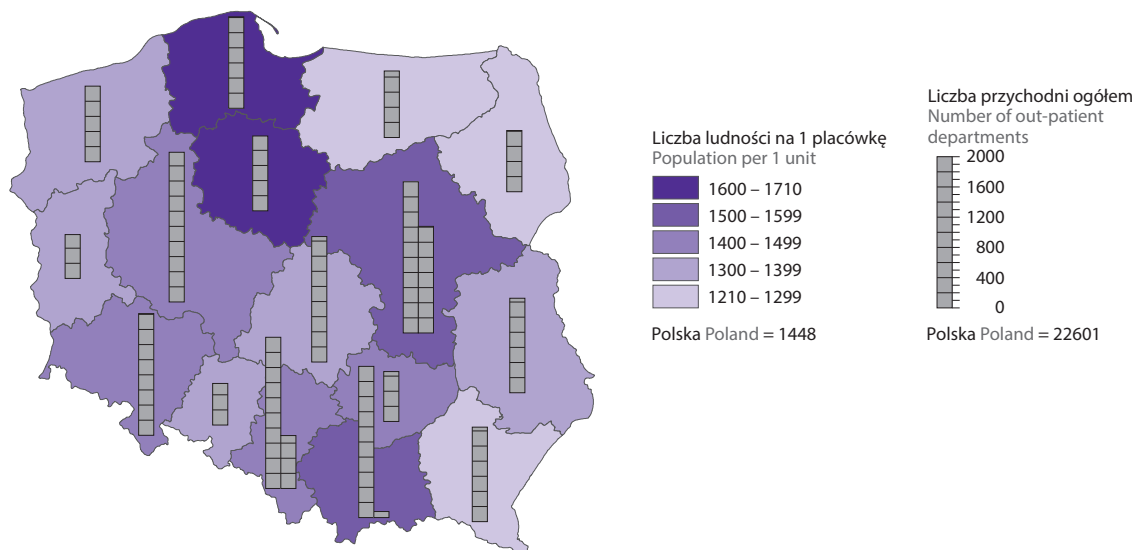
Mapa 6. Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności w 2022r.
Stan w dniu 31 grudnia

Map 6. Dwellings stocks per 1,000 population in 2022
 As of 31 December

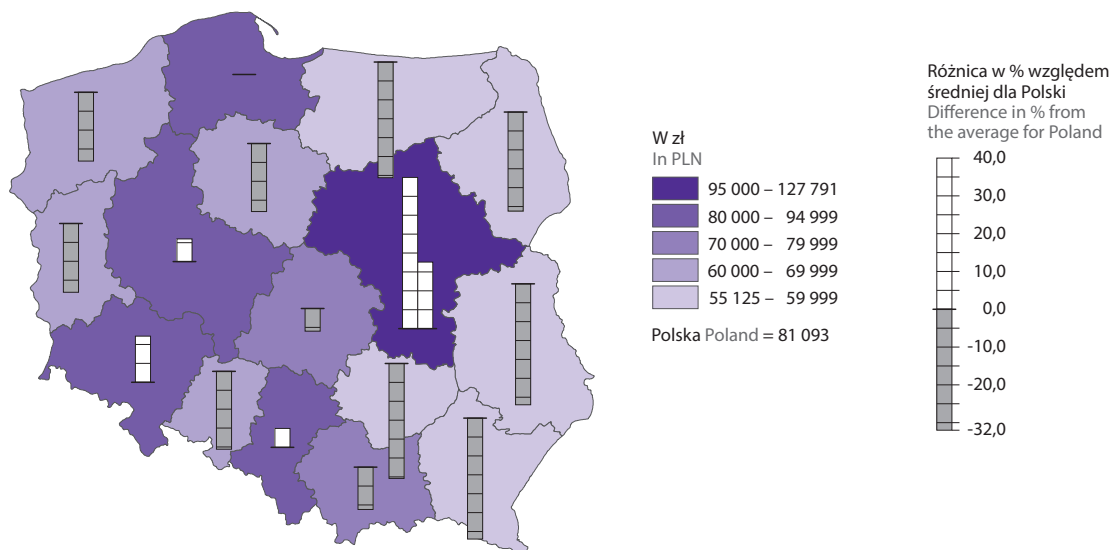

Mapa 7. Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Map 7. Out-patient health care units in 2022
 As of 31 December

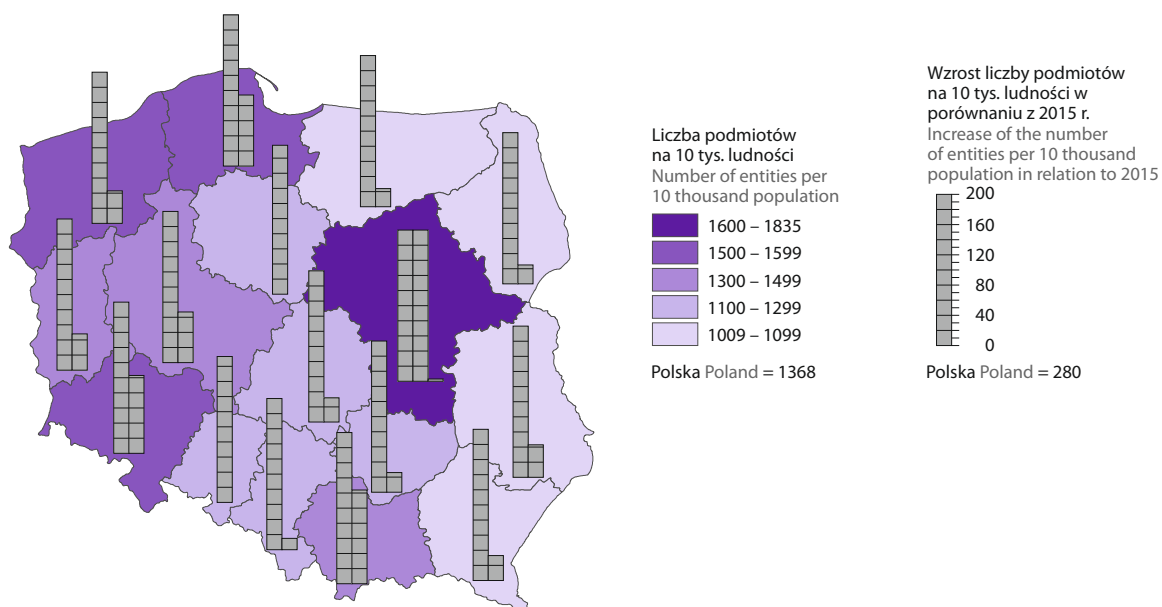

Mapa 8. Produkt krajowy brutto^a na 1 mieszkańca w 2022 r. (ceny bieżące)^a
Map 8. Gross domestic product^a per capita in 2022 (current prices)^a

^a Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności; wstępne szacunki.
^a Grouping by local kind-of-activity unit method; provisional estimates.

Mapa 9. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w 2023 r.
Map 9. Entities of the national economy per 10 thousand population in 2023
Stan w dniu 31 grudnia
As of 31 December

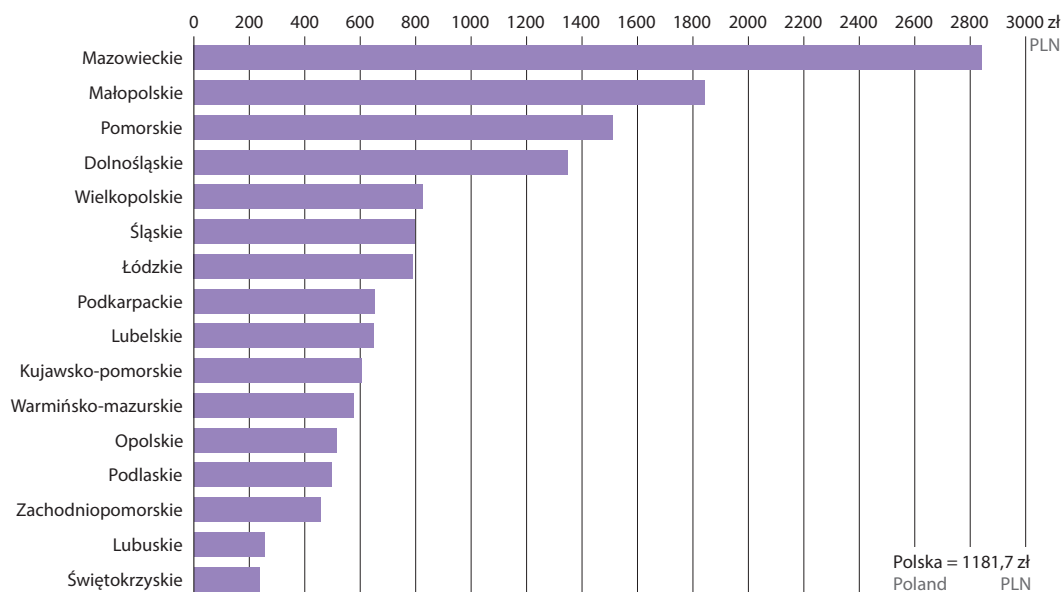

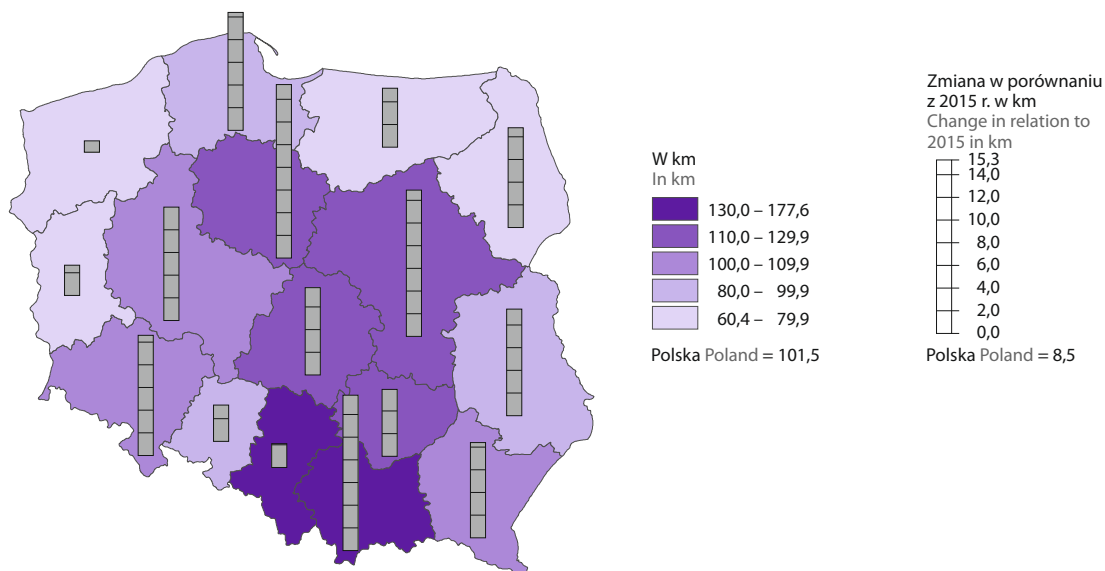
Wykres 4. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2023 r.
Chart 4. Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2023

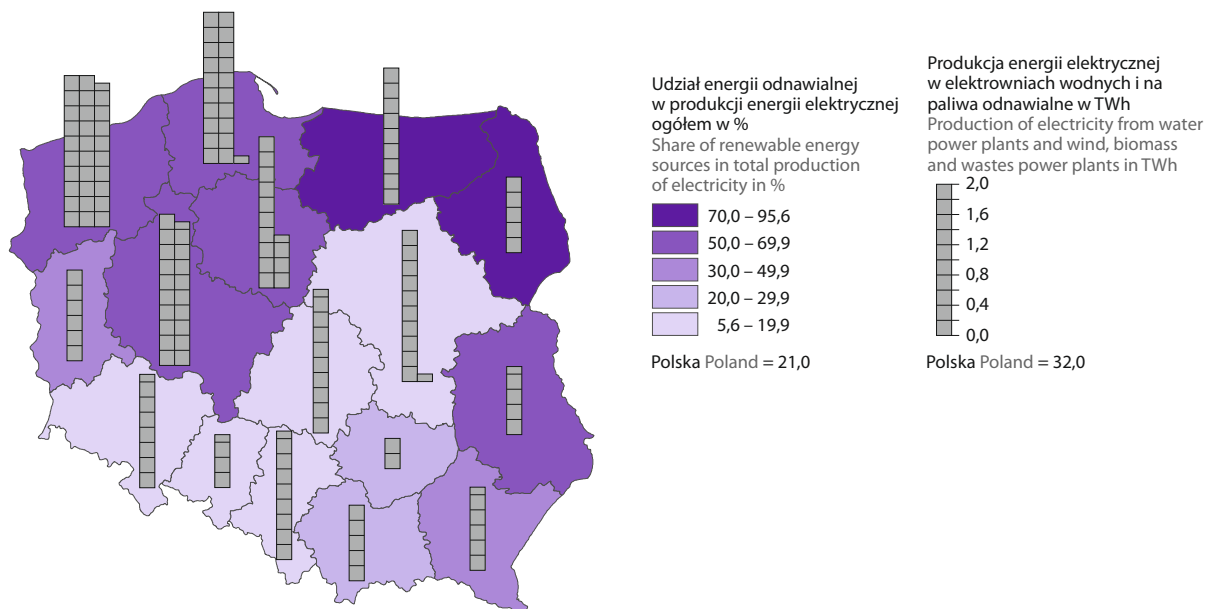
Wykres 5. Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową na 1 mieszkańca w 2022 r. (ceny bieżące)
Chart 5. Intramural expenditures on research and development per capita in 2022 (current prices)

Mapa 10. Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km² powierzchni ogólnej w 2022 r.
 Map 10. Hard surface public roads per 100 km² of total area in 2022

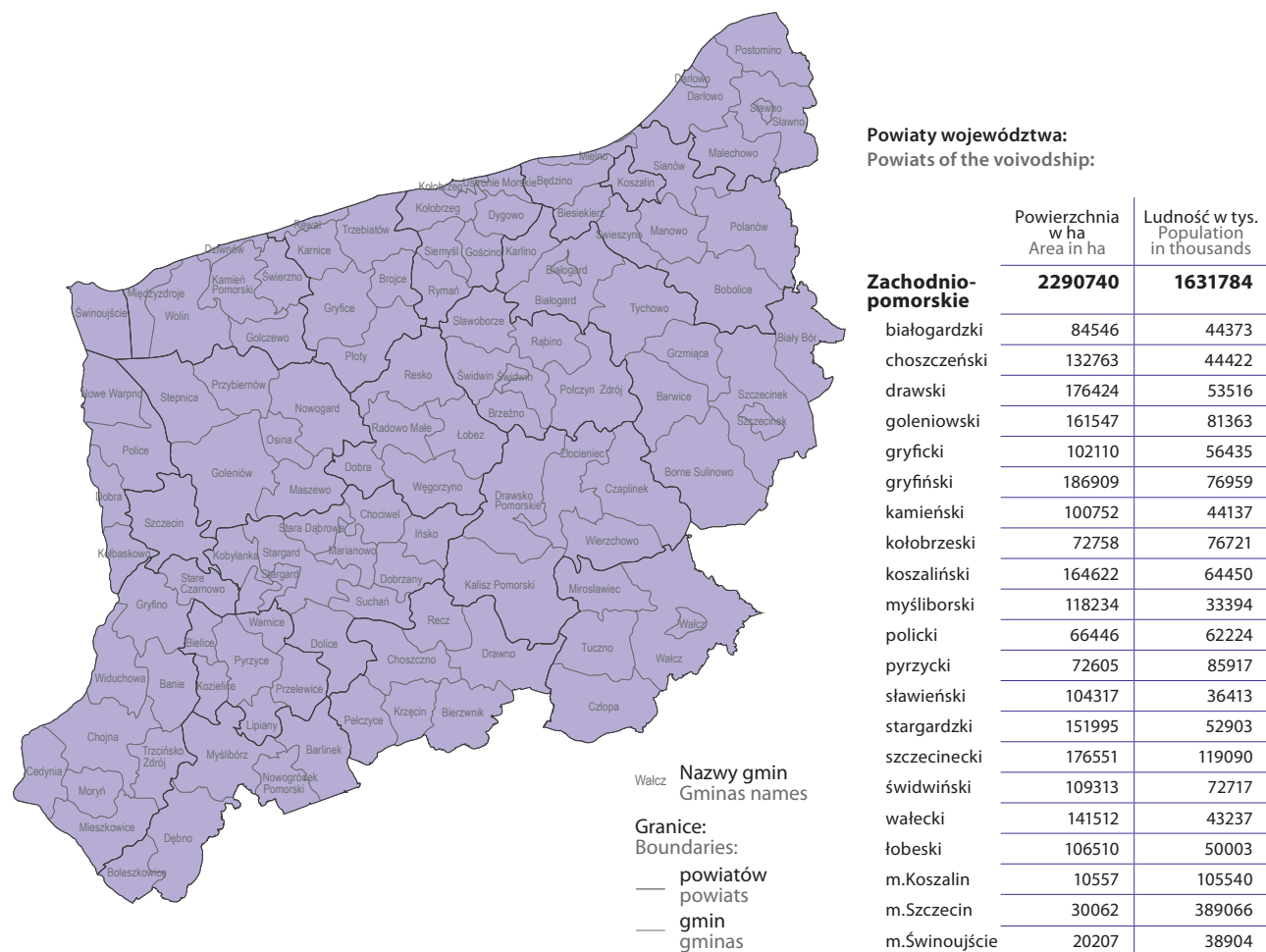
Mapa 11. Energia ze źródeł odnawialnych w 2022 r.
 Map 11. Energy from renewable sources in 2022

Chapter 3

Division and area of the voivodship

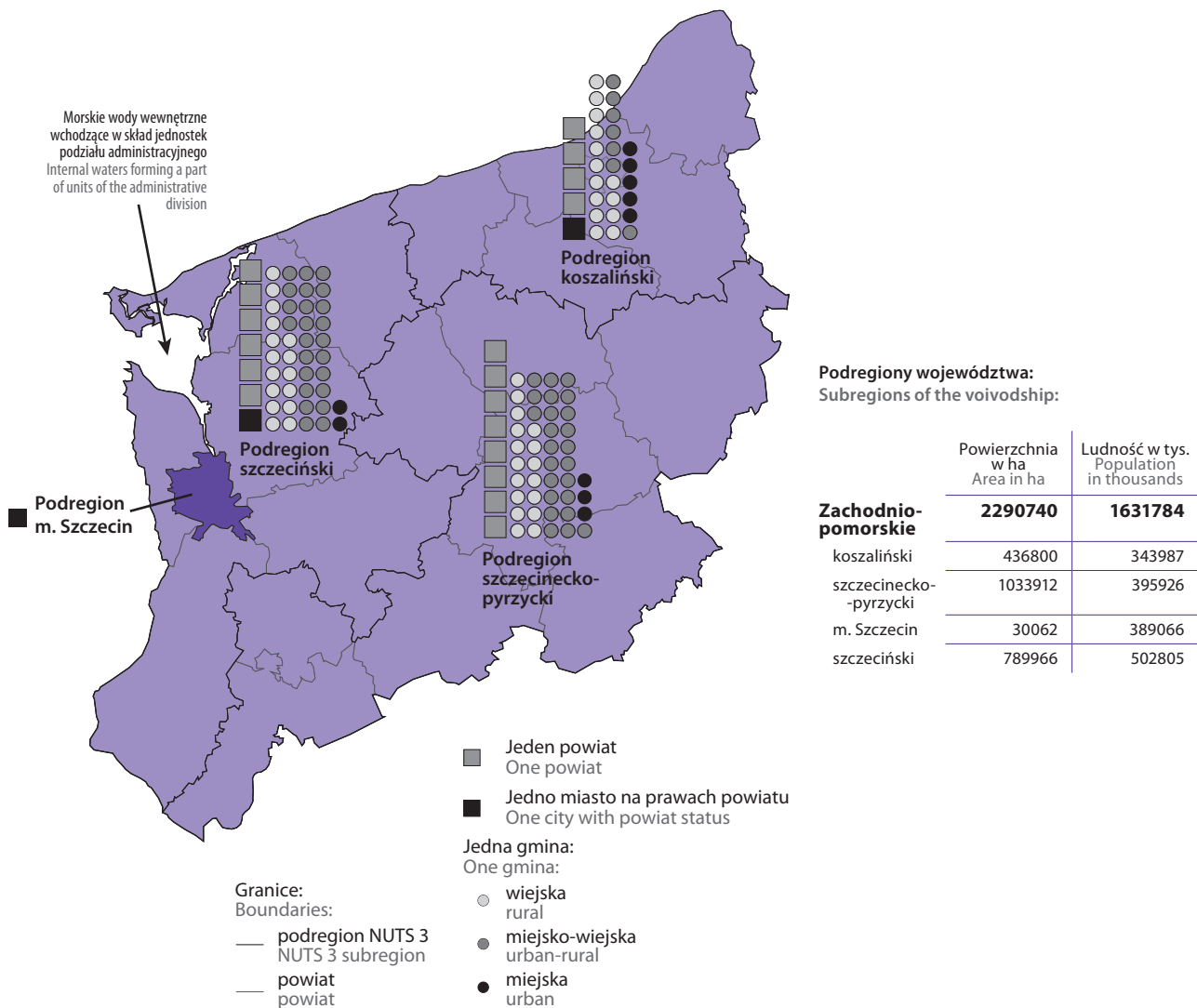
Map 12. Zachodniopomorskie voivodship in 2023
As of 31 December

Według stanu w dniu 31 XII 2023 r. województwo zachodniopomorskie zajmowało powierzchnię **22907 km²**, co stanowiło 7,3% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 VI 2023 r.) mieszkało około **1631,8 tys. osób**, tj. 4,3% ogółu ludności Polski. W 2023 r. gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 72 osoby (13 lokata w kraju). W miastach mieszkało 68,0% ludności województwa.

Mapa 13. Podział województwa zachodniopomorskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2023 r. Stan w dniu 31 grudnia

Map 13. Division of Zachodniopomorskie Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2023
As of 31 December

Rozdział 4

Chapter 4

Środowisko

Environment

4.1. Powierzchnia

4.1. Area

Według stanu w dniu 1 I 2023 r. powierzchnia geodezyjna województwa kształtowała się na poziomie 2290,7 tys. ha. Największy udział w tej powierzchni miały użytki rolne, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione. Na przestrzeni roku wzrosła powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych, gruntów zabudowanych i zurbanizowanych oraz nieużytków przy spadku powierzchni użytków rolnych, gruntów pod wodami i terenów różnych.

Powierzchnia województwa zachodniopomorskiego według stanu w dniu 1 stycznia 2023 r. wynosiła 2290,7 tys. ha, tj. 7,3% ogólnej powierzchni Polski. Według kierunków wykorzystania, największy obszar zajmowały użytki rolne – łącznie 1124,8 tys. ha (49,1%), a następnie grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 850,9 tys. ha (37,1%) oraz grunty pod wodami powierzchniowymi – 121,5 tys. ha (5,3%). Pozostałe grunty stanowiły 8,4% powierzchni geodezyjnej województwa, w tym: grunty zabudowane i zurbanizowane – 107,3 tys. ha (4,7%), nieużytki 76,2 tys. ha (3,3%) oraz tereny różne – 10,0 tys. ha (0,4%).

W odniesieniu do stanu w dniu 1 stycznia 2022 r. w województwie zachodniopomorskim powierzchnia ogólna geodezyjna zmniejszyła się o 3 ha. Mniejsza była powierzchnia użytków rolnych – o 2,1 tys. ha, terenów różnych – o 0,3 tys. ha oraz powierzchni pod wodami również – o 0,3 tys. ha. Odnotowano natomiast wzrost powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych – o 1,6 tys. ha, nieużytków – o 0,6 tys. ha, gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych – o 0,4 tys. ha.

Na użytki rolne zajmujące łącznie 1124,8 tys. ha składały się w przeważającej mierze grunty orne (75,6%), w dalszej kolejności łąki i pastwiska trwałe (19,5%), grunty rolne zabudowane (1,8%), grunty pod rowami i stawami (1,0%), a pozostałą część stanowiły sady (0,4%). Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (850,9 tys. ha) w ponad 99% były zajęte przez lasy. W powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych (107,3 tys. ha) – 48,4% przeznaczone było pod tereny komunikacyjne.

Tereny wiejskie zajmowały łącznie obszar 2143,7 tys. ha i stanowiły 93,6% ogólnej powierzchni województwa zachodniopomorskiego, a tereny miejskie – 147,0 tys. ha (6,4%).

Tablica 2.

Table 2.

Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania

Geodetic area by land use

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2021	2023	
	w ha in ha				w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)
Powierzchnia ogólna Total area	2289248	2290472	2290743	2290740	7,3
w tym: of which:					
Użytki rolne Agricultural land	1119246	1126880 ^a	1126852 ^a	1124801 ^a	6,0

Tablica 2.
Table 2.

Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania (dok.)
Geodetic area by land use (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2021	2023	
	w ha in ha			w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione Forest land as well as woody and bushy land	857312	849560	850509	850932	8,9
Grunty pod wodami powierzchniowymi Land under surface waters	117848	121022	121798	121512	15,9
Grunty zabudowane i zurbanizowane Built-up and urbanized areas	95880	104774 ^b	105760 ^b	107346	5,9
Nieużytki Wasteland	74771	72638	75520	76156	16,4

a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

a Including woody and bushy land on agricultural land, classified until 2016 in the item “forest land as well as woody and bushy land”.

b Including areas used for the construction of public roads or railways.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

Grunty zdegradowane – grunty, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także nieodpowiedniej działalności rolniczej.

Grunty zdewastowane – grunty, które w wyniku działalności człowieka lub innych czynników utraciły całkowicie wartości użytkowe.

Rekultywacja gruntów – nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrehabilitowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolniczemu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

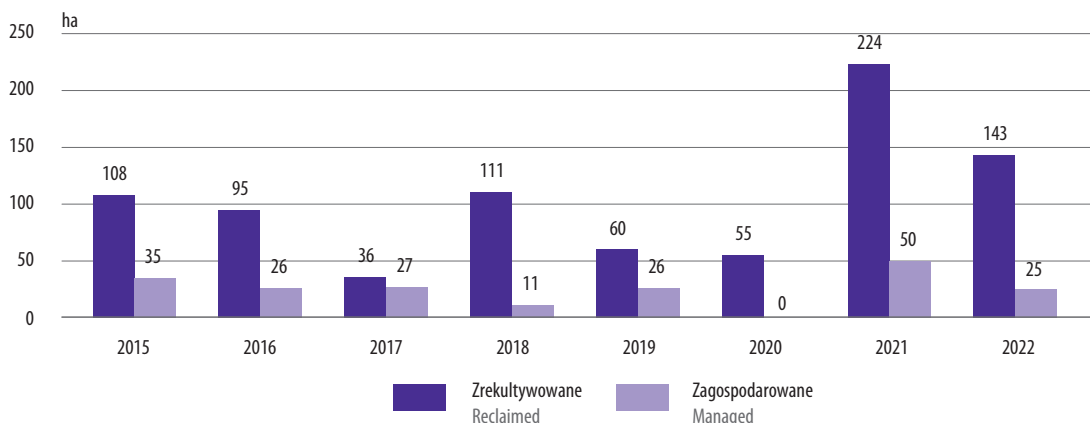
W końcu 2023 r. powierzchnia gruntów, które utraciły całkowicie wartość użytkową (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa rolnicza lub leśna zmalała (grunty zdegradowane) w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej wyniosła 2,8 tys. ha (spadek o 1,2% w stosunku do poprzedniego roku i o 1,3% w stosunku do 2015 r.). Udział powierzchni gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania w województwie zachodniopomorskim w stosunku do kraju wyniósł 4,6%.

W ciągu roku zrehabilitowano 143 ha, co stanowiło 4,4% gruntów zrehabilitowanych w Polsce (tj. o 36,2% mniej niż w poprzednim roku, ale o 32,4% więcej niż w 2015 r.), a zagospodarowano – 25 ha gruntów, co stanowiło 2,8% gruntów zagospodarowanych w kraju (mniej o 25 ha niż w poprzednim roku i mniej o 28,6% niż w 2015 r.).

W trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych z produkcji rolniczej i leśnej wyłączono 637 ha gruntów, co stanowiło 11,2% gruntów rolnych i leśnych wyłączonych z produkcji rolniczej i leśnej w kraju (w 2021 r. 618 ha, a w 2015 r. 391 ha), w tym 66,6% (424 ha) stanowiły użytki rolne. Spośród powierzchni wyłączonych gruntów rolnych i leśnych największy odsetek przeznaczono pod budowę osiedli mieszkaniowych i na tereny przemysłowe (odpowiednio 34,1% i 17,3%), na tereny komunikacyjne (1,6%), pod użytki kopalne (1,4%) i na inne cele (45,7%).

Wykres 6.
Chart 6.

Grunty zrekultywowane i zagospodarowane w ciągu roku
Land reclaimed and managed during the year

4.2. Zużycie wody. Ścieki komunalne i przemysłowe

4.2. Water consumption. Municipal and industrial wastewater

W 2022 r. zużycie wody w województwie zachodniopomorskim stanowiło 10,0% zużycia w Polsce i było niższe zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z 2015 r. odpowiednio o 4,7% i 39,2%. Dominowało zużycie na cele przemysłu, ponad 14 razy wyższe niż zużycie przez gospodarstwa domowe. W 2022 r. odprowadzono mniej ścieków przemysłowych (o 15,4%), a ścieków komunalnych niemal tyle samo co w roku ubiegłym. Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w 2022 r. wyniósł 84,5% i zwiększył się o 1,0 p. proc. w stosunku do 2021 r.

W województwie zachodniopomorskim rozkład wielkości zużycia wody w poszczególnych sektorach gospodarki od 2015 r. nie uległ istotnym zmianom. W 2022 r. największy udział miał przemysł (90,2%), następnie gospodarka komunalna (6,3%) oraz rybactwo (1,2%). W 2022 r. łączne zużycie wody wyniosło 901,6 hm³ (10,0 % zużycia w kraju) i w stosunku do 2015 r. (bez nawodnień w rolnictwie i leśnictwie) było o 39,2% niższe, a do 2021 r. o 4,7%. W porównaniu z 2021 r. zanotowano mniejsze zużycie wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych (o 8,6%), w przemyśle (o 5,1%) i na potrzeby gospodarstw domowych (o 0,4%).

Tablica 3.
Table 3.

Zużycie wody według potrzeb w ciągu roku
Water consumption by needs during the year

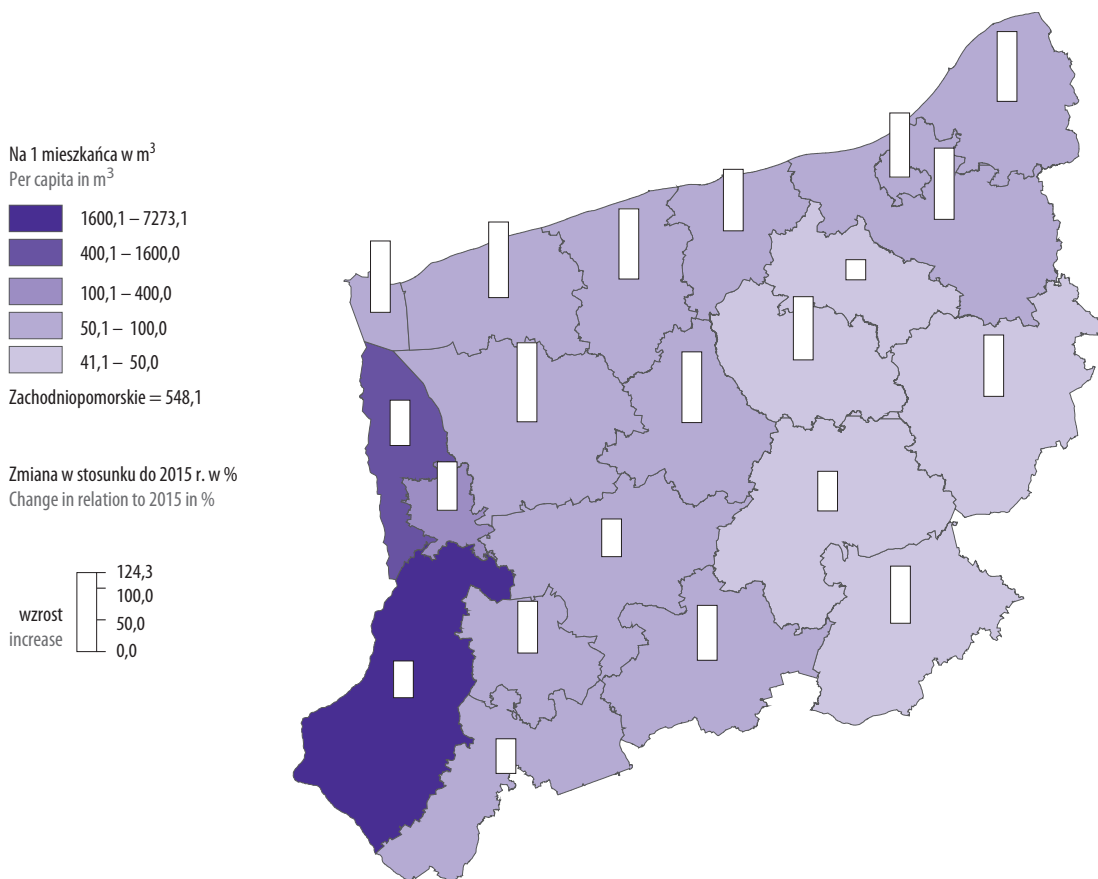
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)
Ogółem^a Total^a	1483,6	965,6	946,1	901,6	10,0
w tym: of which:					
Przemysł Industry	1377,1	877,2	857,0	813,0	12,6
Rybactwo ^b Fishing ^b	31,9	11,3	11,9	10,9	1,3
Gospodarstwa domowe Households	56,4	57,6	57,0	56,8	4,4

a Do 2018 r. łącznie z nawodnieniami w rolnictwie i leśnictwie. b Napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych.

a Until 2018, includes irrigation in agriculture and forestry. b Filling and completing fish ponds.

Mapa 14.
Map 14.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2022 r.
Water consumption for needs of the national economy and population in 2022

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2022 r. wyniosło 548,1 m³ i było ponad dwukrotnie wyższe niż średnio w kraju; wskaźnik dla kraju wyniósł 237,2 m³. W omawianym roku jego najwyższy poziom odnotowano w powiecie gryfińskim (7273,1 m³). Wskaźnik wyższy niż przeciętnie w województwie wystąpił także w powiecie polickim (1569,4 m³). Najniższe zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie świdwińskim (41,1 m³). Największy wzrost zużycia wody w porównaniu z 2015 r. odnotowano w powiatach: goleniowskim (o 24,3%), kamieńskim (o 18,9%) i m. Świnoujście (o 12,2%), zaś największy spadek w powiecie białogardzkim (o 68,4%), myśliborskim (o 45,4%) i gryfińskim (o 42,1%).

W 2022 roku w województwie zachodniopomorskim wytworzono ogółem 875,4 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych (ilość ścieków odprowadzonych z terenu województwa stanowiła 11,2% ścieków wytworzonych w kraju).

Oczyszczenia wymagało 102,9 hm³ odprowadzonych ścieków przemysłowych i komunalnych (mniej o 5,6% niż przed rokiem i o 12,1% mniej niż w 2015 r.), tj. 11,8% ogólnej ilości. Łącznie oczyszczono 102,5 hm³, tj. 99,7% ścieków wymagających oczyszczania. Najwięcej ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia odprowadzono z obszaru powiatu polickiego (28,2%) i m. Szczecin (20,6%).

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim ścieki przemysłowe były oczyszczane w 33 oczyszczalniach o łącznej przepustowości projektowej 267,3 dm³ na dobę, z tego w 1 oczyszczalni mechanicznej, 5 – chemicznych, 24 – biologicznych oraz w 3 – z podwyższonym usuwaniem biogenów. Z ogólnej ilości ścieków przemysłowych wymagających oczyszczania odprowadzonych bezpośrednio do wód lub do ziemi 78,3% było oczyszczanych chemicznie, 12,7% – mechanicznie, 5,5% – biologicznie 2,5% – z podwyższonym usuwaniem biogenów.

W analizowanym roku w województwie siecią kanalizacyjną odprowadzono do wód lub do ziemi 69,7 hm³ ścieków komunalnych (niemal tyle samo co w 2021 r. i mniej niż w 2015 r. o 3,7%). Były one w całości oczyszczane, w tym 92,3% oczyszczano metodą podwyższonego usuwania biogenów (64,4 hm³), 7,7% – biologicznie (5,4 hm³) oraz nieznaczną ilość (22 dam³) – mechanicznie. Na terenie województwa pracowało 246 oczyszczalni komunalnych (172 biologicznych, 5 mechanicznych oraz 69 z podwyższonym usuwaniem biogenów) o łącznej przepustowości projektowej 482,0 dam³ na dobę.

W końcu 2022 r. udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie mieszkańców województwa wyniósł 84,5% (w porównaniu do kraju (75,7%) o 8,8 p. proc. więcej). Z oczyszczalni ścieków w miastach korzystało 95,3% ludności, a na wsi – zaledwie 61,2%.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Tablica 4.
Table 4.

Ścieki komunalne i przemysłowe wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi
Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground

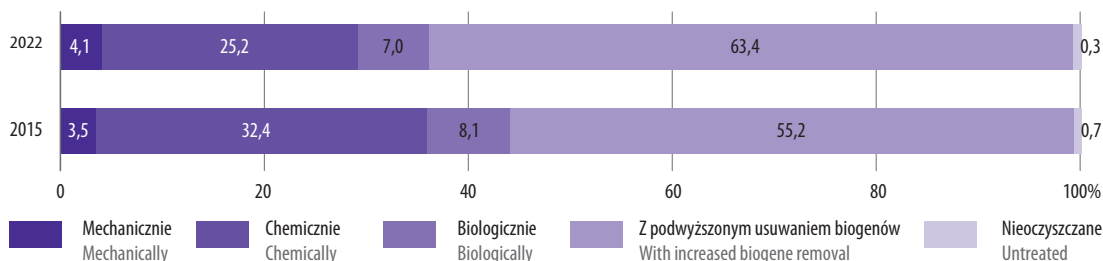
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Oczyszczalnie ścieków Wastewater treatment plants	294	283	282	279
Ścieki komunalne odprowadzone w ciągu roku w dam ³ Treated municipal wastewater during the year in dam ³	72447	70462	69740	69734
Ścieki przemysłowe odprowadzone w ciągu roku w dam ³ Industrial wastewater discharged during the year in dam ³	44556	38702	39177	33125
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^a Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^a	83,7	83,6	83,5	84,5

a Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków, ludność ogółem – na podstawie bilansów.
a Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances.

Oczyszczalnia ścieków - zespół podstawowych obiektów technologicznych, służących bezpośrednio do oczyszczania ścieków oraz znajdujących się na wspólnym terenie obiektów pomocniczych niezbędnych dla dostawy energii elektrycznej, wody, stworzenia odpowiednich warunków do pracy i obsługi oczyszczalni. Wyróżnia się oczyszczalnie mechaniczne, chemiczne, biologiczne, z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Wykres 7.
Chart 7.

Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi
Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground

a Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.
a Data concern only industrial wastewater.

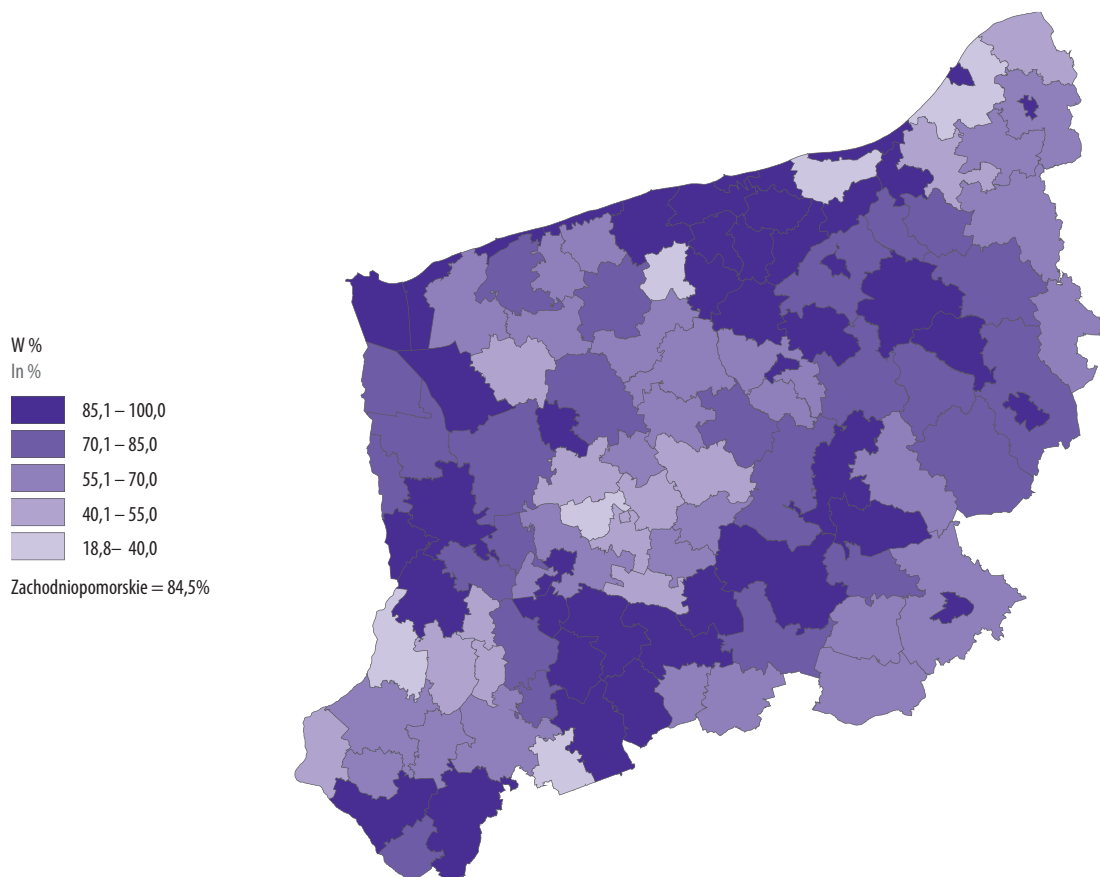
Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni pracujących na sieci kanalizacyjnej i oczyszczających ścieki z miast i wsi (łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne).

Mapa 15.

Map 15.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w 2022 r.

Population connected to wastewater treatment plants in 2022

4.3. Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

4.3. Pollution and protection of air

W 2022 r. odnotowano spadek poziomu emisji głównych zanieczyszczeń (zarówno pyłowych, jak i gazowych) wytworzonych w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza.

W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń pyłowych zatrzymano 99,8% wytworzonych pyłów, natomiast w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń gazowych zatrzymano 70,7% zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wyemitowanych do atmosfery. Wśród zanieczyszczeń gazowych największy udział miały zanieczyszczenia dwutlenkiem węgla, a wśród zanieczyszczeń pyłowych – zanieczyszczenia powstałe ze spalania paliw.

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim za szczególnie uciążliwych dla środowiska uznano 111 zakładów (w 2021 r. również 111; w 2015 r. 106).

Łączna emisja zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 1,3 tys. ton (w 2021 r. – 1,5 tys. ton; w 2015 r. – 2,3 tys. ton), co stanowiło 6,5% pyłów wyemitowanych w kraju i lokowało województwo na 7. miejscu w Polsce.

W przeliczeniu na 1 km² powierzchni wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych kształtowała się na poziomie 0,06 tony (w kraju 0,06 tony). Znacząca ilość zanieczyszczeń pyłowych, tj. 34,4% (przed rokiem – 35,4%, a w 2015 r. – 49,5%) pochodziła ze spalania paliw. Najwięcej zanieczyszczeń pyłowych wyemitowały zakłady działające na terenie powiatów: polickiego (28,5%), m. Świnoujście (15,8%) i szczecińskiego (14,3%).

W końcu 2022 r. urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadały 64 zakłady, tj. 57,7% zakładów uciążliwych dla czystości powietrza. W zainstalowanych urządzeniach zatrzymano 99,8% wytworzonych pyłów (866,6 tys. ton), w kraju 99,9% (18330,7 tys. ton zanieczyszczeń). Najwyższe współczynniki redukcji zanieczyszczeń pyłowych odnotowano w powiatach: gryfińskim i szczecińskim (po 100,0%) oraz białogardzkim (99,9%).

Emisja zanieczyszczeń gazowych wyniosła 5933,5 tys. ton (mniej o 10,2% niż przed rokiem i o 31,0% mniej niż w 2015 r.), tj. 2,9% ilości wyemitowanej w kraju, w tym bez dwutlenku węgla – 16,2 tys. ton (mniej odpowiednio o 8,9% i 39,1%). Pod względem wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych województwo lokowało się na 11. miejscu w kraju. Średnio na 1 km² powierzchni województwa wyemitowano 259,02 ton (w kraju 651,14 tony), w tym bez dwutlenka węgla – 0,71 ton.

Wśród zanieczyszczeń gazowych najbardziej szkodliwe są tlenki siarki i azotu oraz gazy cieplarniane (dwutlenek węgla i metan). Emisja dwutlenku siarki wyniosła 6,5 tys. ton (więcej o 5,6% niż przed rokiem, ale o 38,5% mniej niż w 2015 r.), tlenków azotu, w przeliczeniu na NO₂ – 4,8 tys. ton (mniej odpowiednio o 12,6% i 50,0%), a dwutlenku węgla – 5917,2 tys. ton (mniej odpowiednio o 10,2% i 31,0%). Ponadto do atmosfery trafiło 0,4 tys. ton metanu (mniej niż w 2021 r. o 1,8% i o 31,5% mniej niż w 2015 r.) oraz 2,3 tys. ton tlenku węgla (mniej o 22,2% niż w 2021 r. i o 31,1% mniej niż w 2015 r.). Największą ilość gazowych zanieczyszczeń powietrza wyemitowały zakłady zlokalizowane na terenie powiatów: gryfińskiego (43,1%), m. Szczecin (19,4%) i polickiego (16,8%).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych – ilość zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku, obejmuje poszczególne rodzaje tych zanieczyszczeń, tj.: pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzę i inne emitowane w danym zakładzie zanieczyszczenia pyłowe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych – ilość zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku, obejmuje następujące rodzaje zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe.

Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych posiadało 11 zakładów, tj. 9,9% liczby zakładów uciążliwych dla czystości powietrza, zatrzymano w nich 70,7% zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wyemitowanych do atmosfery. Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w 2022 r. dla poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń gazowych wynosiły: 48,7% dla tlenku azotu (w kraju – 48,1%), 79,9% dla dwutlenku siarki (w kraju – 93,9%), 85,3% dla węglowodorów (w kraju – 81,8%), 67,1% dla innych, głównie amoniaku, dwusiarczku węgla, fluoru, siarkowodoru, związków chloroorganicznych (w kraju 47,0%).

W województwie zachodniopomorskim tlenek węgla zatrzymano lub zneutralizowano w 0,7% (w kraju – 37,2%). Najwyższa redukcja zanieczyszczeń gazowych w województwie zachodniopomorskim została odnotowana w powiatach: gryfińskim (84,0%) i m. Szczecin (76,4%).

Tablica 5.
Table 5.

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza
Emission of air pollutants from plants especially noxious to air quality

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	
	tys. ton/rok thousand of tonnes/year				w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)
Emisja zanieczyszczeń gazowych Emission of gases pollutions					
Ogółem Total	8604	6756,7	6609,4	5933,5	2,9
w tym: of which:					
Dwutlenek siarki Sulphur dioxide	10,6	6,6	6,2	6,5	4,0
Metan Methane	0,6	1,7	0,4	0,4	0,1
Tlenki azotu Nitrogen oxides	9,7	5,9	5,5	4,8	2,9
Tlenek węgla Carbon monoxide	3,4	2,7	3,0	2,3	0,9
Dwutlenek węgla Carbon dioxide	8577,3	6737,2	6591,6	5917,2	2,9
Emisja zanieczyszczeń pyłowych Emission of particulates pollutions					
Ogółem Total	1,9	1,7	1,5	1,3	6,5
w tym: of which:					
Ze spalania paliw Fuel combustion	0,8	0,7	0,5	0,4	4,2
Niezorganizowana Non-organised	0,4	0,3	0,3	0,3	24,6

4.4. Ochrona przyrody. Lasy

4.4. Nature protection. Forests

Na koniec 2022 r. **powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych** prawnie chroniona w województwie zachodniopomorskim spadła nieznacznie w skali roku o 129,4 ha. Udział obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych w ogólnej powierzchni województwa i kraju wynosił odpowiednio 21,8% i 32,3%. Na jednego mieszkańca przypadało 2975 m² powierzchni chronionej.

Powierzchnia gruntów leśnych, w tym lasów w województwie zachodniopomorskim od lat systematycznie zwiększa się. W 2022r. wielkość wskaźnika lesistości uplasowała województwo zachodniopomorskie na czwartym miejscu w kraju.

Powierzchnia obszarów prawnie chronionych według stanu w dniu 31 grudnia 2022 r. wynosiła 498,7 tys. ha, (4,9% tych obszarów w Polsce). Porównując z 2021 r. terenów tych było nieznacznie o 129,4 ha mniej a z 2015 r. o 4781 ha więcej. Największą powierzchnię zajmowały obszary chronionego krajobrazu – 346,6 tys. ha tj. 69,5%¹ obszarów prawnie chronionych, następnie parki krajobrazowe 112,2 tys. ha, tj. 22,5%. Parki narodowe zajmowały powierzchnię 13,6 tys. ha, a rezerваты przyrody 13,3 tys. ha.

1. Bez rezerwatów przyrody i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego występowały dwie gminy, w których udział powierzchni prawnie chronionej przekroczył 80,0% ogólnej powierzchni gminy (gm. m-w. Złocieniec 93,8% oraz gm. m-w. Czaplinek 81,1%). Ochroną prawną objęta była cała powierzchnia gminy miejsko-wiejskiej Mielno.

Obszary chronionego krajobrazu obejmowały 15,3% powierzchni województwa. Wśród obszarów chronionego krajobrazu największą powierzchnię zajmowało Pojezierze Drawskie 80,6 tys. ha, Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy 37,1 tys. ha oraz Koszaliński Pas Nadmorski 36,2 tys. ha.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego znajdują się dwa **parki narodowe**: Woliński Park Narodowy o powierzchni 8,2 tys. ha oraz część Drawieńskiego Parku Narodowego o powierzchni 5,4 tys. ha.

Na koniec 2022 r. w województwie zlokalizowanych było 127 **rezerwatów przyrody** o łącznej powierzchni 13,3 tys. ha. Ich powierzchnia w porównaniu do 2015 r. zwiększyła się o 422 ha, tj. wzrost o 3,3%. Największy obszar zajmowały rezerwaty torfowiskowe i krajobrazowe, które stanowiły odpowiednio 33,2% i 23,6% ogólnej powierzchni rezerwatów w województwie.

Na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych w województwie zachodniopomorskim znajdowało się 2582 **pomników przyrody** (7,4% wszystkich pomników przyrody w Polsce), głównie pojedyncze drzewa (82,0%).

Ponadto w województwie zachodniopomorskim wśród form ochrony przyrody należy jeszcze wyróżnić: 1086 użytków ekologicznych (6,9 tys. ha), 9 stanowisk dokumentacyjnych (10,4 ha) i 46 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (6,1 tys. ha).

Według danych szacunkowych, w 2022r. w województwie zachodniopomorskim najczęściej występującym przedstawicielem zwierząt chronionych był bóbr europejski, którego populacja liczyła 14600 osobników. Mniej liczny gatunkiem był wilk (370 osobników), a także żubr (366 osobników).

Ponadto na terenie województwa zachodniopomorskiego znajdowało się 694,0 tys. ha obszarów specjalnej ochrony ptaków (30,3% powierzchni województwa) oraz 427,5 tys. ha specjalnych obszarów ochrony siedlisk (18,7%) tworzących razem obszary Natura 2000, będących formą ochrony przyrody ustanowioną w celu zachowania różnorodności siedlisk, a także gatunków.

Park narodowy – obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Rezerваты przyrody – obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Park krajobrazowy – obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

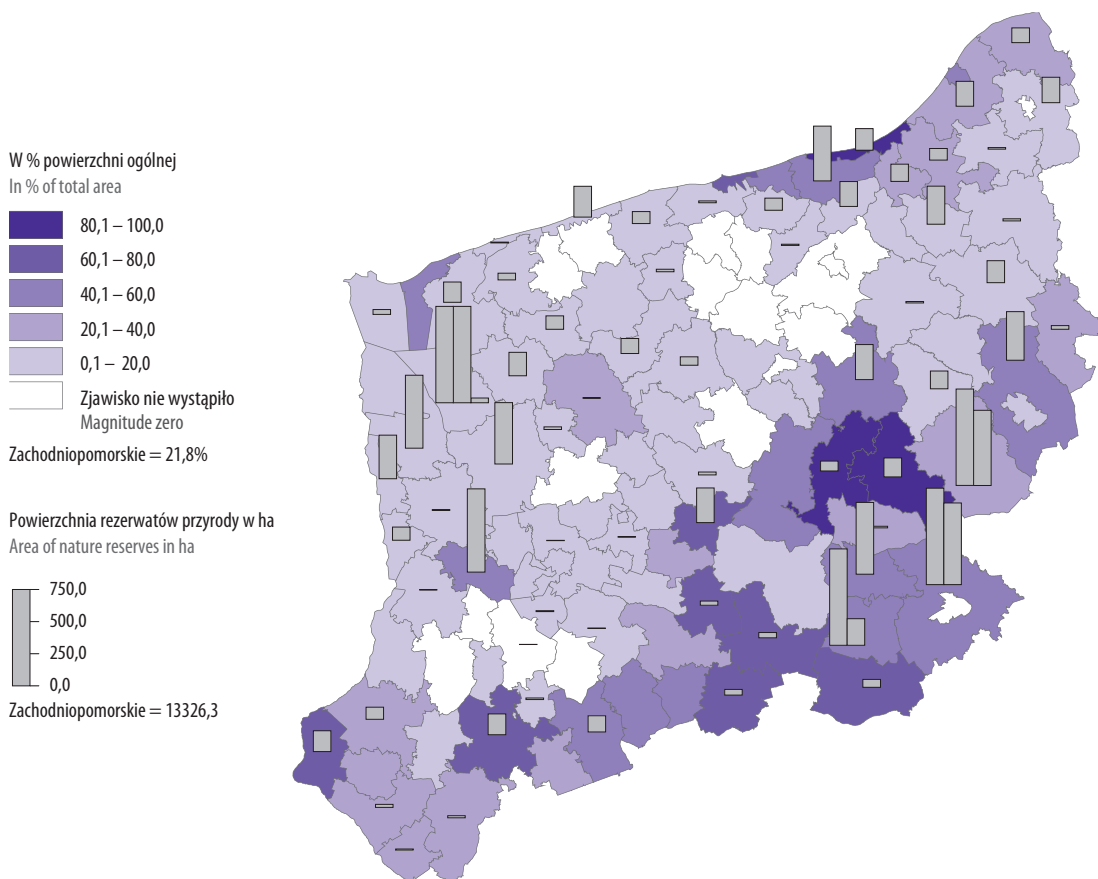
Obszar chronionego krajobrazu – tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Obszary Natura 2000 – obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na walory widokowe lub estetyczne.

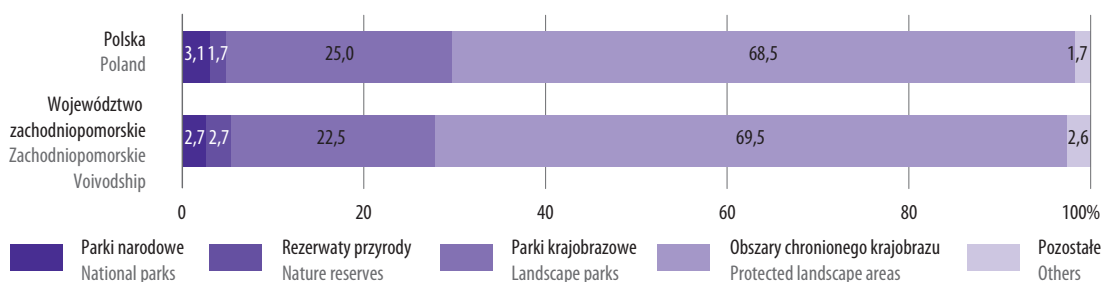
Mapa 16.
Map 16.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2022 r.
Area of special nature value under legal protection in 2022

Wykres 8.
Chart 8.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2022 r.
Area of special nature value under legal protection in 2022

W województwie zachodniopomorskim łączna powierzchnia gruntów leśnych w dniu 31 XII 2022 r. wyniosła 843,0 tys. ha (z tego 819,7 tys. ha zajmowały lasy). W skali roku powierzchnia gruntów leśnych zwiększyła się o 406 ha, natomiast od 2015 roku wzrosła o 5,5 tys. ha. Udział gruntów leśnych w powierzchni województwa wynosił 36,8%, natomiast lasów (tzw. wskaźnik lesistości) – 35,8%. Udział lasów prywatnych wyniósł 2,7%. Powierzchnia lasów przypadająca na 1 mieszkańca województwa zachodniopomorskiego wyniosła 50 arów (w kraju 24,6 ara)

Wskaźnik lesistości w województwie był wyższy od krajowego (wynoszącego 29,7%) i ukształtował się na poziomie 35,8%. W stosunku do 2021 r. wskaźnik ten był na takim samym poziomie natomiast w porównaniu do 2015 był wyższy o 0,2 p. proc. Wskaźnik ten plasuje województwo zachodniopomorskie na czwartym miejscu w kraju, po województwach: lubuskim, podkarpackim oraz pomorskim. Najwyższym wskaźnikiem lesistości charakteryzowały się powiaty: wałecki (55,1%), drawski (47,6%) oraz szczecinecki (45,5%), a najniższym: powiat pyrzycki (6,5%).

W województwie zachodniopomorskim, podobnie jak w kraju przeważają gatunki iglaste drzew. W lasach w zarządzie Lasów Państwowych zajmowały one 528,8 tys. ha, co stanowiło 68,3 % powierzchni zalesionej. Gatunkiem dominującym w tej grupie była sosna która zajmowała obszar 61,6%; natomiast świerk stanowił (4,9%). Lasy liściaste (w zarządzie Lasów Państwowych) zajmowały powierzchnię 244,9 tys. ha (31,7%), a największy udział miały: buk (9,9%), brzoza (7,6%), oraz dąb (7,1%).

Uwzględniając strukturę wiekową lasów w zarządzie Lasów Państwowych, największy udział (24,2%) stanowił drzewostan w klasie wieku 41–60 lat, drzew ponad stuletnich było niespełna 10%.

Lesistość – stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geodezyjnej kraju (danej jednostki terytorialnej: województwa, powiatu, gminy).

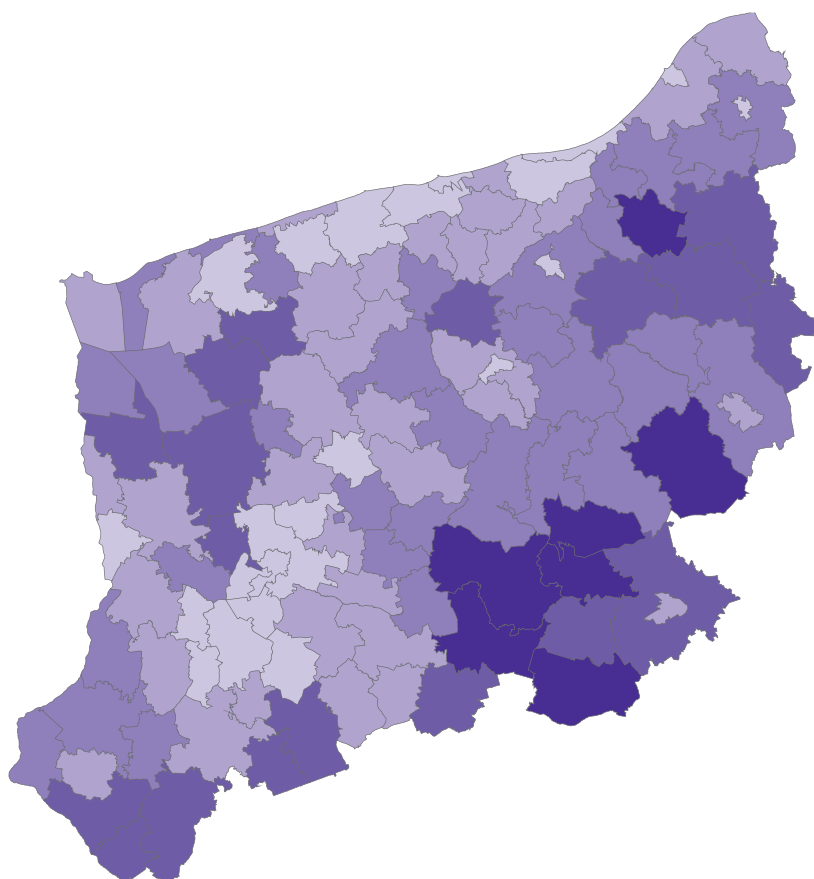
Mapa 17.
Map 17.

Lesistość w 2022 r.
Forest cover in 2022

W % powierzchni ogólnej
In % of total area

60,1 – 71,1
45,1 – 60,0
30,1 – 45,0
15,1 – 30,0
0,8 – 15,0

Zachodniopomorskie = 35,8 %

4.5. Odpady przemysłowe i komunalne

4.5. Industrial and municipal waste

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim wytworzono w 5641,0 tys. ton **odpadów przemysłowych** (z wyłączeniem odpadów komunalnych), co stanowiło 4,9% ich ogólnej ilości w skali kraju (pod względem ilości województwo plasowało się na 5. miejscu w kraju).

W analizowanym roku w województwie zachodniopomorskim wytworzono 677,0 tys. ton **odpadów komunalnych** (411,5 kg na 1 mieszkańca), co stanowiło 5,0% odpadów komunalnych z całego kraju.

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim wytworzono 5641,0 tys. ton **odpadów przemysłowych (z wyłączeniem odpadów komunalnych)**, co stanowiło 4,9% ogólnej ilości w skali kraju w skali kraju i plasowało województwo na 5. miejscu. W porównaniu do 2021 r. o ilość wytworzonych odpadów w województwie zachodniopomorskim wzrosła o 12,6% tj. o 629,7 tys. ton, porównując do 2015 r. również wzrosła o 14,2% tj. o 699,6 tys. ton.

Liczba zakładów wytwarzających odpady w województwie zachodniopomorskim w końcu 2022 r. wyniosła 85 i w ciągu roku zwiększyła się o 21, natomiast w stosunku do 2015 r. – również zwiększyła się o 8.

Tablica 6.

Table 6.

Odpady przemysłowe

Industrial waste

Wyszczególnienie Specification	2015		2020	2021	2022	
	w tonach in tonnes	w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)	w tonach in tonnes		w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)	
Odpady wytworzone (w ciągu roku) - ogółem Waste generated (dur- ing the year) - total	4941,4	3,8	4928,0	5011,3	5641,0	4,9
w tym: of which:						
unieszkodliwione we własnym zakresie disposed by producers on its own	3580,0	13,5	3794,3	4031,9	4068,6	17,1
przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	658,6	0,9	644,2	522,2	741,0	1,1
magazynowane czasowo temporarily stored	85,8	4,7	29,3	19,8	62,4	4,0
Odpady dotychczas składowane (nagroma- dzone) ^a (stan w końcu roku) - ogółem Waste landfilled to date (accumulated) ^a (at the end of the year) - total	123452,8	7,3	133681,0	135646,4	137090,5	7,5

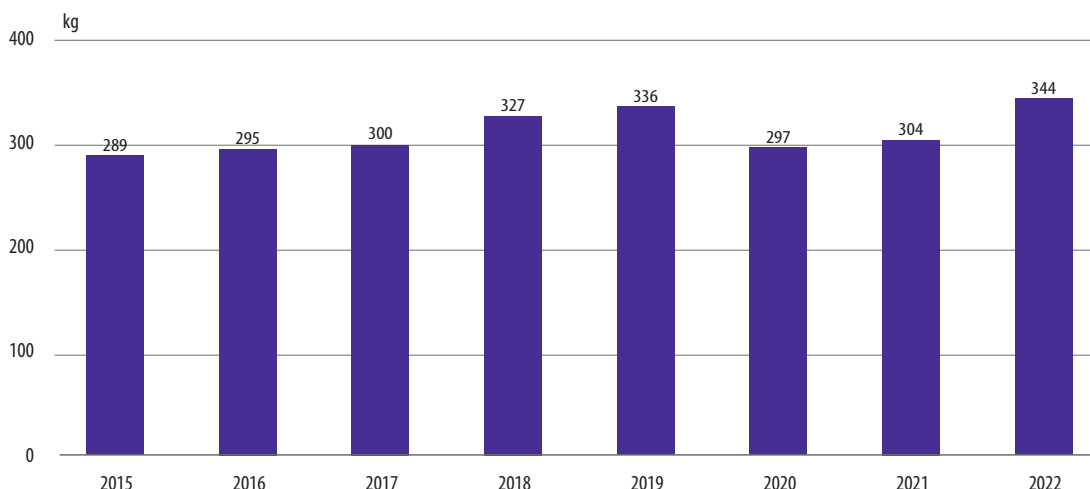
a Na składowiskach (w tym hałdach i stawach osadowych) własnych.

a On own landfills (including heaps and settling ponds).

Wykres 9.
Chart 9.

Odpady przemysłowe wytworzone w ciągu roku na 1 mieszkańca
Industrial waste generated during the year per capita

W analizowanym roku w województwie zachodniopomorskim wytworzono 677,0 tys. ton **odpadów komunalnych** (411,5 kg na 1 mieszkańca), co stanowiło 5,0% odpadów komunalnych z całego kraju.

Ilość wytworzonych śmieci w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się nieznacznie (o 0,1%), ale wzrosła w stosunku do 2015 r. (17,4%). Zdecydowana większość (78,6%) tego typu odpadów została odebrana z gospodarstw domowych (w Polsce 86,3%).

W 2022 r. w regionie masa **zmieszanych odpadów komunalnych** utrzymała się na zbliżonym poziomie do poprzedniego roku i wyniosła 439,4 tys. ton, natomiast w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 267,1 kg, tj. o 2,4% więcej niż przed rokiem. Masa odpadów zmieszanych odebranych z gospodarstw domowych wyniosła 322,5 tys. ton (196,0 kg na 1 mieszkańca) i stanowiła 73,4% ich ogólnej ilości.

W 2015 r. selektywna zbiórka stanowiła 19,9% zebranych odpadów komunalnych (114,9 tys. ton). W 2022 r. zebrano **selektywnie** 237,5 tys. ton (35,1% ogółu wytworzonych odpadów komunalnych; co stanowiło 144,4 kg na 1 mieszkańca), co oznacza spadek ilości tych odpadów o 0,5% w stosunku do roku poprzedniego.

Wśród odpadów wyselekcjonowanych, zebranych na terenie województwa w ilości 237,5 tys. t, przeważały odpady biodegradowalne (37,4%), szkło (16,3%) i odpady wielkogabarytowe (13,9%).

Struktura selektywnie zebranych odpadów komunalnych zmieniła się na przestrzeni lat. Dominujące w 2015 r. frakcje odpadów, takie jak papier i tektura, szkło oraz tworzywa sztuczne (łącznie 42,3% selektywnie zebranych odpadów) stanowią obecnie 35,8% ogółu, zmalał też udział metali (z 0,6% w 2015 r. do 0,1% w 2022 r.). Udział zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego wzrósł z 0,6% w 2015 r. do 0,8% w 2022 r., natomiast udział tekstyliów utrzymał się na zbliżonym poziomie (ok. 0,1%).

Odpady komunalne, powstałe w wyniku działalności bytowej ludności, uciążliwe dla środowiska, gromadzone są na **składowiskach kontrolowanych**. W końcu 2022 r. w województwie zachodniopomorskim znajdowało się 12 czynnych składowisk o łącznej powierzchni 156,9 ha.

W 2022 r. usługę odbierania i zbierania odpadów komunalnych świadczyło 77 zakładów, które łącznie zebrały 677,0 tys. ton odpadów, tj. o 0,1% mniej niż przed rokiem. Odpady te stanowiły 5,0% masy odpadów zebranych w kraju. Większość odpadów, tj. 78,6% pochodziła z gospodarstw domowych, natomiast z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji) – 21,4%.

W 2022 r. zakłady oczyszczania zlokalizowane na terenie województwa zebrały 439,4 tys. ton odpadów zmieszanych oraz 237,5 tys. ton odpadów wyselekcjonowanych. Odpady zebrane selektywnie stanowiły 35,1% ogólnej ilości zebranych odpadów (w kraju 39,9%). Nieznacznie zmniejszyła się ilość odpadów zebranych selektywnie, tj. o 0,5% w stosunku do 2021 r., ale zwiększyła się o 106,7% w stosunku do 2015 r.

W województwie zachodniopomorskim zanotowano 97 tzw. dzikich wysypisk, które mają zły wpływ na środowisko naturalne. W ciągu całego 2022 roku zostało zlikwidowanych na terenie województwa 684 takich wysypisk, co wiązało się z koniecznością zebrania i profesjonalnego wyselekcjonowania 557,6 ton odpadów. Powierzchnia dzikich wysypisk na 100 km² powierzchni ogółem – w województwie wynosi 751 m², natomiast w kraju są to 675 m².

Odpady komunalne – odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Tablica 7.

Table 7.

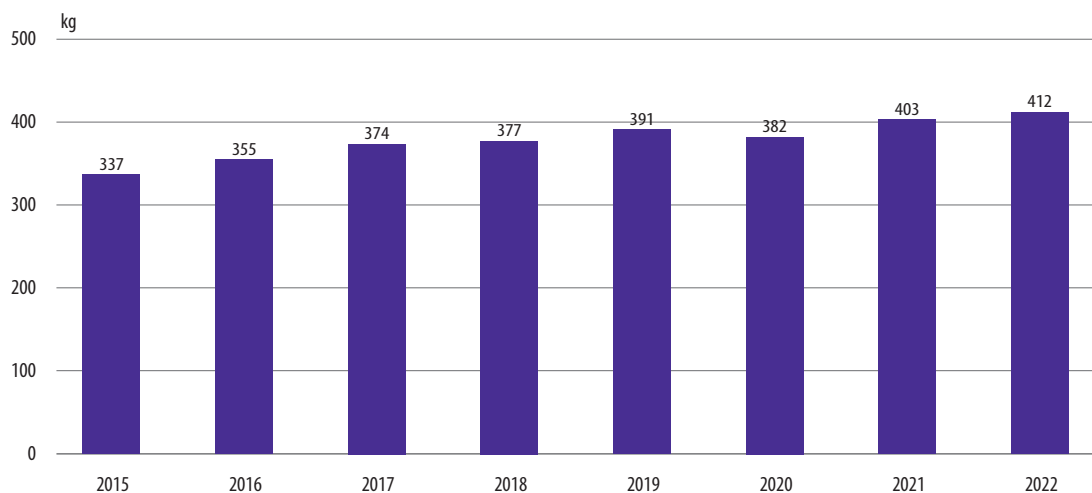
Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku

Municipal waste collected separately during the year

Wyszczególnienie Specification	2015		2020	2021	2022			
	Ogółem Total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	Ogółem Total				w tym z gospodarstw domowych of which from households	
	w tonach in tonnes				w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)	w tonach in tonnes	w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)	
Ogółem Total	114943,5	91403,1	208208,2	238702,9	237531,2	4,4	209349,2	4,2
w tym: of which:								
Papier i tektura Paper and cardboard	14138,8	8624,2	25175,9	29116,4	28186,5	5,1	22819,7	4,8
Szkło Glass	22630,6	17884,2	33720,4	38107,5	38611,4	4,8	35014,6	4,7
Tworzywa sztuczne Plastics	11833,2	9206,7	12472,8	16651,0	18316,2	3,4	15863,1	3,2
Metale Metals	642,2	466,9	190,3	215,4	198,8	4,0	148,8	3,5
Tekstylia Textiles	90,8	42,5	138,0	155,7	108,8	2,2	108,4	2,3
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne Waste electrical and electronic equipment	662,0	574,8	1956,8	2085,7	1869,1	5,1	1773,7	5,0

Wykres 10.
Chart 10.

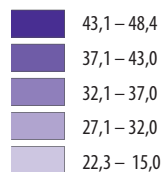
Odpady komunalne zebrane w ciągu roku na 1 mieszkańca
Municipal waste collected during the year per capita

Mapa 18.
Map 18.

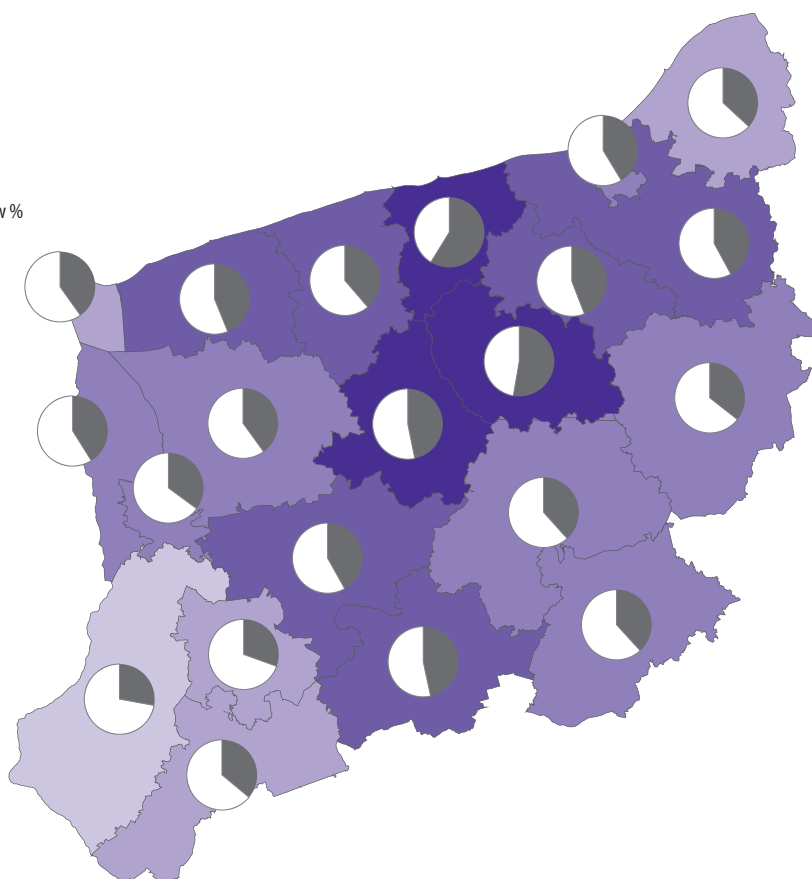
Odpady komunalne zebrane w 2022 r.
Municipal waste collected in 2022

Odpady komunalne zebrane selektywnie w %
Municipal waste collected separately in %

Zachodniopomorskie = 35,2 %

Odpady komunalne zebrane w %
Municipal waste collected in %

4.6. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska

4.6. Economic aspects of environmental protection

W 2022 r. nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska wyniosły 429,5 mln zł, a w gospodarce wodnej osiągnęły poziom 158,5 mln zł. W latach 2015–2022 strumień nakładów skierowany był głównie na gospodarkę ściekową i ochronę wód, ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a także ujęcia i doprowadzenia wody oraz budowę i modernizację stacji uzdatniania wody. Głównym źródłem finansowania inwestycji były środki własne inwestora, wspomagane środkami z funduszy ekologicznych oraz zagranicy

W 2022 r. w skali roku w województwie zachodniopomorskim nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska były wyższe o 8,6%, a w porównaniu do 2015 r. niższe o 39,4%. W strukturze nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska w województwie zachodniopomorskim dominują naprzemiennie nakłady na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu oraz na gospodarkę ściekową i ochronę wód. **W latach 2015–2022** nakłady na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu stanowiły od 19% do 53% nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska ogółem (w kraju od 28% do 39%), nakłady na gospodarkę ściekową i ochronę wód zaś od 16% do 58,0% (w kraju od 35% do 49%). Na gospodarkę odpadami przeznaczono od 5% do 41% nakładów (w kraju od 7,0% do 20,0%).

W strukturze nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska w 2022 r. dominowały nakłady na gospodarkę ściekową i ochronę wód (57,8%, w kraju 46,7%). W 2022r. w ramach ponoszonych nakładów na gospodarkę ściekową i ochronę wód, inwestowano głównie w sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe, na którą przeznaczono 70,5% nakładów z tej puli, następnie 27,9% przeznaczono na oczyszczanie ścieków komunalnych (w kraju odpowiednio 72,3% i 20,3%).

Poza gospodarką ściekową i ochroną wód do znaczących w strukturze nakładów kierunków inwestowania należały ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu (w województwie stanowiła 18,9% w kraju 32,0%) oraz gospodarka odpadami (odpowiednio 14,6% i 8,4%).

Udział województwa w ogólnokrajowych nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska wyniósł 3,1%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca nakłady na ochronę środowiska wynosiły w 2022 r. w województwie 262 zł (w Polsce 369 zł).

W strukturze finansowania nakładów na środki trwałe na ochronę środowiska w 2022 r. dominują środki własne, które stanowiły 62,2%, fundusze ekologiczne – 13,7% oraz środki z zagranicy – 11,5%.

Efekty rzeczowe uzyskane w 2022r. w zakresie gospodarki ściekowej i ochrony wód to m.in. 107,4 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki, 21,6 km sieci odprowadzającej wody opadowe i oddano do użytku 2 oczyszczalnie ścieków komunalnych o przepustowości 6279 m³/dobę.

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wynosiły 158,5 mln (o 89,3% więcej niż w 2021r. i o 112,0% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 4,0% nakładów służących gospodarce wodnej w Polsce. Największą część stanowiły nakłady przeznaczone na ujęcia i doprowadzenia wody (57,3%), oraz na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody (13,0%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca nakłady na gospodarkę wodną wynosiły w 2022 r. 97 zł (w Polsce 105 zł).

Fundusze inwestowane w gospodarkę wodną w 2022r. pochodziły w największej części ze środków własnych jednostek 46,9% oraz środków budżetowych 36,5%.

Wśród efektów rzeczowych uzyskanych w gospodarce wodnej w 2022 r. oddano 104,5 km sieci wodociągowej, a także przeprowadzono 3,8 km regulacji i zabudowy rzek i potoków.

Tablica 8.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej^a w latach 2015–2022 (ceny bieżące)

Table 8.

Outlays on fixed assets for environmental protection and water management^a in 2015–2022 (current prices)

Wyszczególnienie Specification	W tys. zł In thousand PLN	W odsetkach (Polska=100) In percent (Poland=100)	Na 1 mieszkańca ^b w złotych Per capita ^b in PLN
Ochrona środowiska – ogółem Environmental protection – total	4156460,5	4,7	308,05
w tym: of which:			
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu climate and air protection	1515676,1	5,3	112,12
gospodarka ściekowa i ochrona wód sewage management and waters protection	1511794,8	3,7	112,59
gospodarka odpadami waste management	829225,4	8,9	61,07
ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu ogółem protection of biodiversity and landscape	45870,0	4,6	3,88
pozostała działalność związana z ochroną środowiska other activity connected with environmental protection	171425,8	2,5	12,70
Gospodarka wodna – ogółem Water management – total	693264,6	3,1	51,70
w tym: of which:			
ujęcia i doprowadzenia wody water intakes and systems	506611,0	5,0	37,74
budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody construction and modernisation of water treatment plants	113549,7	3,3	8,46

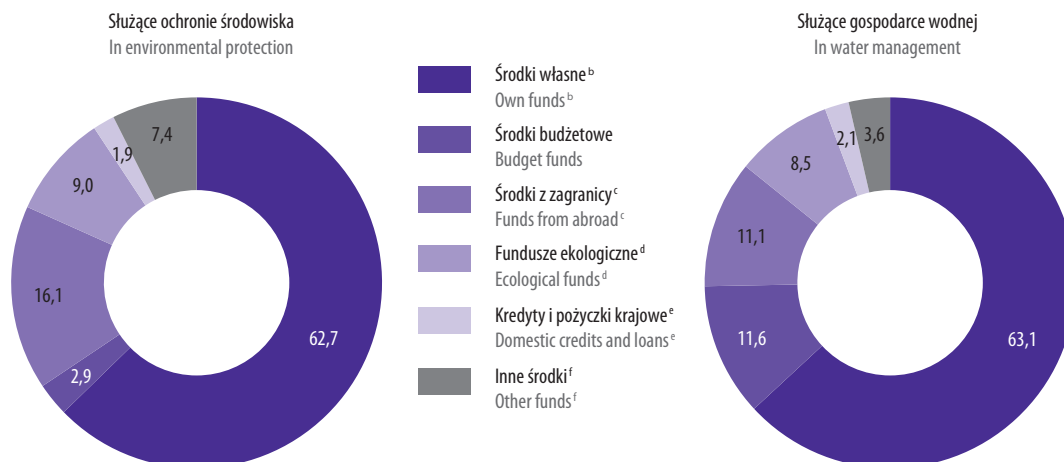
a Według lokalizacji inwestycji. b Średnia wartość z danego okresu.

a By site location of investment. b Average value from a given period.

Wykres 11.

Nakłady^a na środki trwałe według źródeł finansowania w latach 2015–2022 (ceny bieżące)

Chart 11.

Outlays^a on fixed assets by source of financing in 2015–2022 (current prices)

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. c Środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach międzynarodowych programów funduszy pomocowych (w tym Fundusz Spójności), funduszy strukturalnych, pomocy bilateralnej, ekokonwersji. d Pożyczki, kredyty i dotacje. e W tym bankowe. f W tym nakłady niesfinansowane.

a By site location of investment. b Including funds from budgets of gminas which are investors. c Non-refundable and refundable funds received from international programmes of aid funds (including the Cohesion Fund), structural funds, bilateral assistance, ecological conversion. d Loans, credits and grants. e Of which bank credits and loans. f Of which non-financed outlays.

Rozdział 5

Chapter 5

Społeczeństwo

Society

5.1. Kapitał ludzki

5.1. Human capital

Demografia

Demography

W 2023 r. liczba ludności województwa zachodniopomorskiego i liczba urodzeń była mniejsza niż w 2022 r. Zmniejszyła się również liczba zgonów. Saldo migracji na pobyt stały ogółem, jak i saldo migracji wewnętrznych nadal były ujemne. W większości powiatów województwa odnotowano ujemny przyrost naturalny. W województwie zachodniopomorskim, podobnie jak w całej Polsce, postępuje proces starzenia się ludności.

Stan i struktura ludności

Dane dotyczące ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się według krajowej definicji zamieszkania i dotyczą liczby stałych mieszkańców gminy skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące; do ludności gminy nie są zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast zaliczani są stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/nieobecności).

Szacunki stanu i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się metodą bilansową, w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu zmian w kolejnych okresach spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony), migracjami ludności (migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały oraz wewnętrzne na pobyt czasowy), a także przesunięciami ludności z tytułu zmian administracyjnych mających swoje odzwierciedlenie w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta. Dane o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały pochodzą z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (obejmują wyłącznie migracje zarejestrowane). Dane o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego. Dane o orzeczonych rozwodach i separacjach pochodzą ze sprawozdawczości sądów.

Dane o ludności oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową:

– dla lat 2015–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011,

– dla lat 2020–2022 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

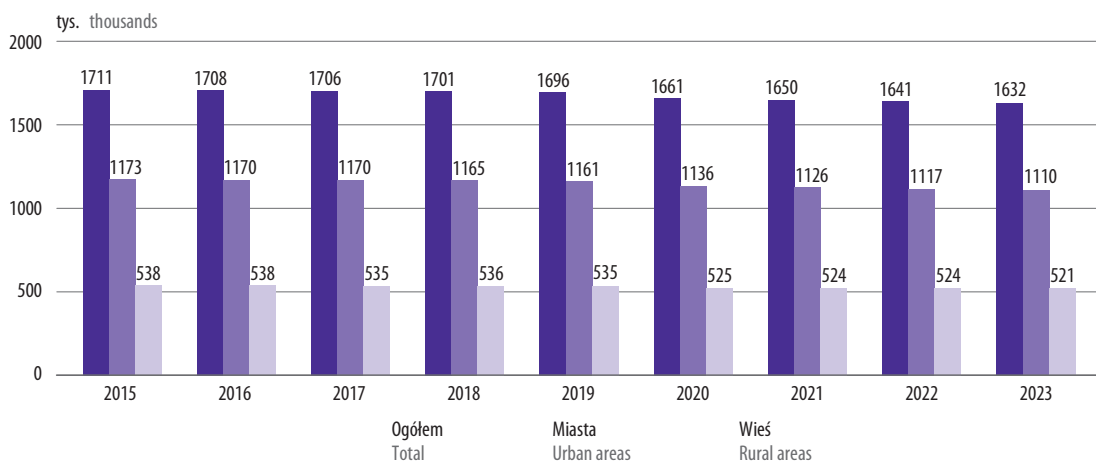
Dane prezentowane za lata 2020–2021 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu

Tablica 9.
Table 9.**Ludność**
Population

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023
Ogółem (stan w dniu 31 grudnia) Total (as of 31 December)				
w tys. in thousands	1710,0	1650,0	1640,6	1631,8
w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)	4,5	4,4	4,3	4,3
Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males	106	106	106	106
Miasta – w % ogółu ludności Urban areas - in % of total population	68,6	68,2	68,1	68,0
Wieś – w % ogółu ludności Rural areas - in % of total population	31,4	31,8	31,9	32,0
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej Population per 1 km ² of total area	75	72	72	71

Wykres 12.**Liczba ludności w latach 2015–2023**

Chart 12.

Stan w dniu 31 grudnia
Population in 2015–2023
As of 31 December

Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. ludność województwa zachodniopomorskiego liczyła 1 631 784 osoby, tj. o 8 838 osób mniej (o 0,5%) w porównaniu z 2022 r. i o 78 698 osób mniej (tj. o 4,6%) niż w 2015 r.

Populacja województwa stanowiła, tak jak w roku poprzednim, 4,3% ogółu ludności Polski; w porównaniu z pozostałymi województwami zajęło ono 11. pozycję. Najwięcej populacji województwa (23,8%) mieszkało w m. Szczecin, a najmniej (2,0%) w powiecie łobeskim.

Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu 2023 r. w województwie wyniosła 71, zaś w Polsce – 120 i kształtowała się na poziomie podobnym do notowanego w poprzednich latach. Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa – nadal najniższy notowano w powiecie drawskim (30 osób), a najwyższy – w m. Szczecin (1 293 osoby).

Wskaźnik urbanizacji wyrażany liczbą ludności zamieszkałej w miastach w relacji do ogólnej liczby ludności w województwie zachodniopomorskim na koniec 2023 r. ukształtował się na poziomie 68,0% (w kraju – 59,5%) i względem 2015 r. zmniejszył się o 0,6 p. proc. (w kraju spadł o 0,8 p. proc.), natomiast w stosunku do notowanego przed rokiem obniżył się o 0,1 p. proc. zarówno w kraju, jak i w województwie. Obserwuje się tendencję malejącą wśród ludności zamieszkującej miasta, natomiast rosnącą w liczbie

osób mieszkających na terenach wiejskich. W 2023 r. liczba ludności miast wyniosła 1110,4 tys. osób, a wsi – 521,4 tys. osób. Jednakże w stosunku do poprzednich lat nastąpił spadek ludności zamieszkującej miasta województwa zachodniopomorskiego (o 0,6% w porównaniu z 2022 r. i o 5,3% w stosunku do 2015 r.) oraz ludności zamieszkującej obszary wiejskie (odpowiednio o 0,4% i o 3,0%).

Struktura ludności według płci w województwie zachodniopomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców przeważają kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2023 r. wyniósł 51,5%, tj. tyle samo co w 2022 r. i o 0,2 p. proc. więcej niż 2015 r. W Polsce kobiety stanowiły 51,7% populacji. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) ukształtował się na poziomie analogicznym jak w poprzednich latach, osiągając wartość 106 (w Polsce – 107).

Mapa 19.

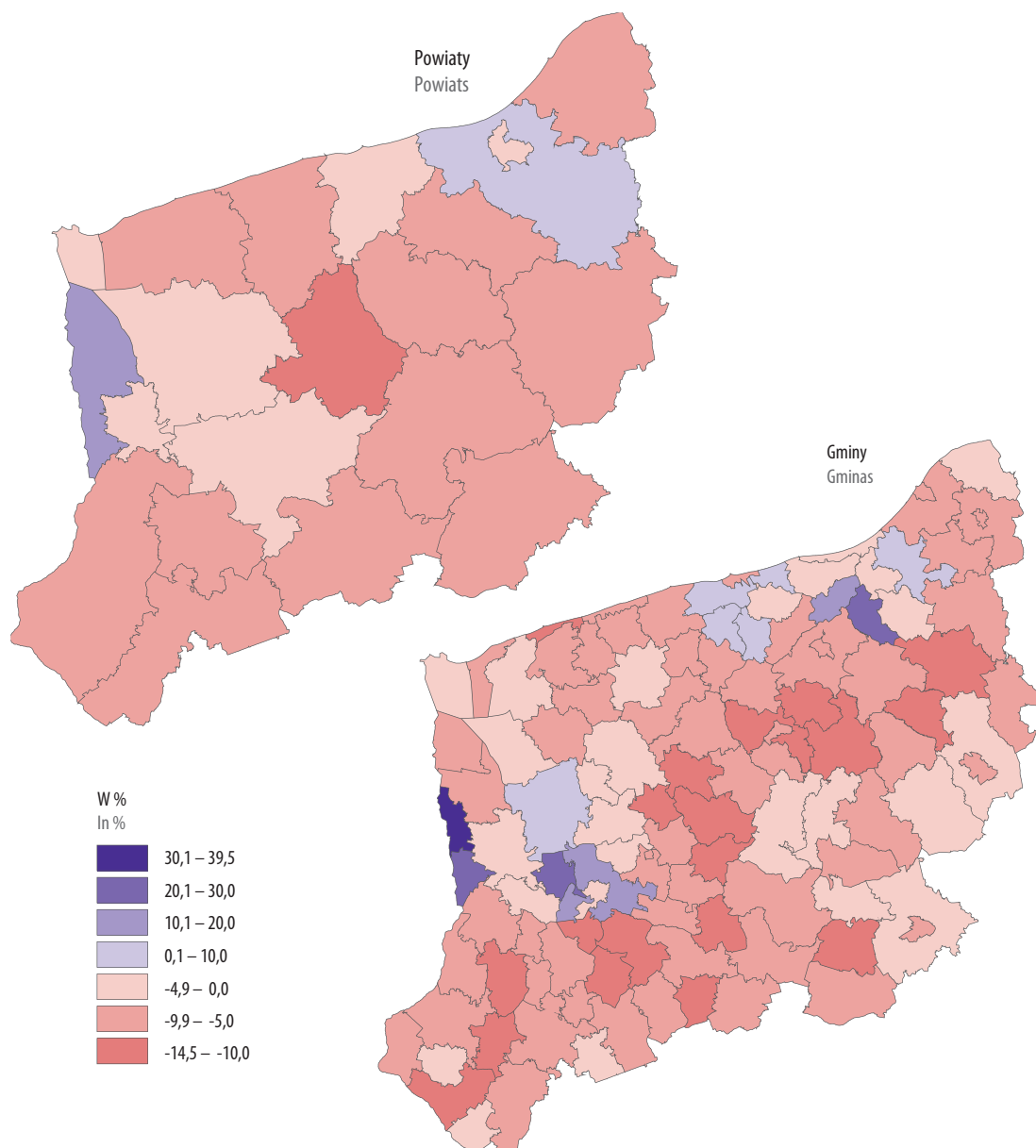
Zmiana liczby ludności w latach 2015–2023

Stan w dniu 31 grudnia

Map 19.

Population changes in 2015–2023

As of 31 December

Obserwując zmiany ludności według biologicznych grup wiekowych możemy zauważyć tendencję malejącą liczby dzieci i młodzieży, przy równoczesnym wzroście liczby osób starszych.

Na koniec 2023 r. województwo zachodniopomorskie zamieszkiwało 227,6 tys. dzieci w wieku 0–14 lat, czyli o 7,8 tys., tj. o 3,3% mniej w porównaniu z 2022 r. i o 18,9 tys., tj. o 7,7% mniej w porównaniu z 2015 r. (w kraju odnotowano spadek odpowiednio o: 1,5% i 1,7%). W 2023 r. udział dzieci w ogólnej liczbie ludności był niższy niż przeciętnie w kraju (o 1,1 p. proc.) i wyniósł 13,9%, wobec 14,4% w 2015 r.

Ludność w wieku powyżej 70 lat na koniec 2023 r. liczyła 226,6 tys. i stanowiła 13,9% ogółu osób mieszkających w województwie zachodniopomorskim. W odniesieniu do 2022 r. liczba ludności w tej grupie wiekowej wzrosła o 4,8%, tj. o 10,3 tys. osób (w poprzednim roku nastąpił wzrost r/r o 3,8%), natomiast porównując z 2015 r. zanotowano wzrost o 42,5%, tj. o 67,6 tys. osób.

Biorąc pod uwagę 5-letnie przedziały wiekowe, najbardziej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 40–44 lata, których na koniec 2023 r. było 141,1 tys., tj. 8,7% ludności województwa. W porównaniu z 2015 r. w województwie nastąpił wzrost liczby osób w wieku 40–44 lata o 15,3%. W 2015 r. najbardziej liczną grupę wiekową stanowiły osoby w wieku 30–34 lata, których było 144,4 tys., a do końca 2023 r. liczba ta spadła do 105,6 tys. osób (spadek o 36,7%). Najmniej liczną grupę wiekową stanowiły osoby wieku 80–84 lata oraz 85 lat i więcej, których na koniec 2023 r. było odpowiednio 31,2 tys. i 33,8 tys., tj. 1,9% i 2,1% ludności województwa. Wśród dzieci i młodzieży do 19. roku życia najbardziej liczna była grupa wiekowa 10–14 lat (84,7 tys. osób), a najmniej – w wieku 0–4 lata (62,7 tys. osób).

Klasyfikując populację według ekonomicznych grup wieku, 58,1% mieszkańców województwa zachodniopomorskiego było w wieku produkcyjnym (948,1 tys.), z czego 59,6% – w wieku mobilnym. Liczba osób w wieku produkcyjnym, jak i przedprodukcyjnym (278,8 tys.) cały czas maleje, natomiast rośnie w wieku poprodukcyjnym (404,9 tys.). W porównaniu z 2022 r. liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zmalała o 1,7%, w wieku produkcyjnym – o 1,1%; a liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 1,8%.

Tak jak w poprzednim roku, mężczyźni stanowili większość wśród osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym (odpowiednio: 51,2% i 53,3%), natomiast kobiety zdecydowanie przeważały w grupie poprodukcyjnej (64,6%).

Współczynnik obciążenia demograficznego (relacja osób w wieku nieprodukcyjnym do wieku produkcyjnego) w województwie wyniósł 72 osoby (w kraju 71 osób), czyli nastąpił wzrost o 1 osobę w porównaniu z 2022 r. oraz o 14 osób w odniesieniu do 2015 r. Najniższą wartość współczynnika odnotowano w powiatach polickim i koszalińskim (po 66 osób), a najwyższą – w m. Koszalin (78 osób) i m. Świnoujście (77 osób).

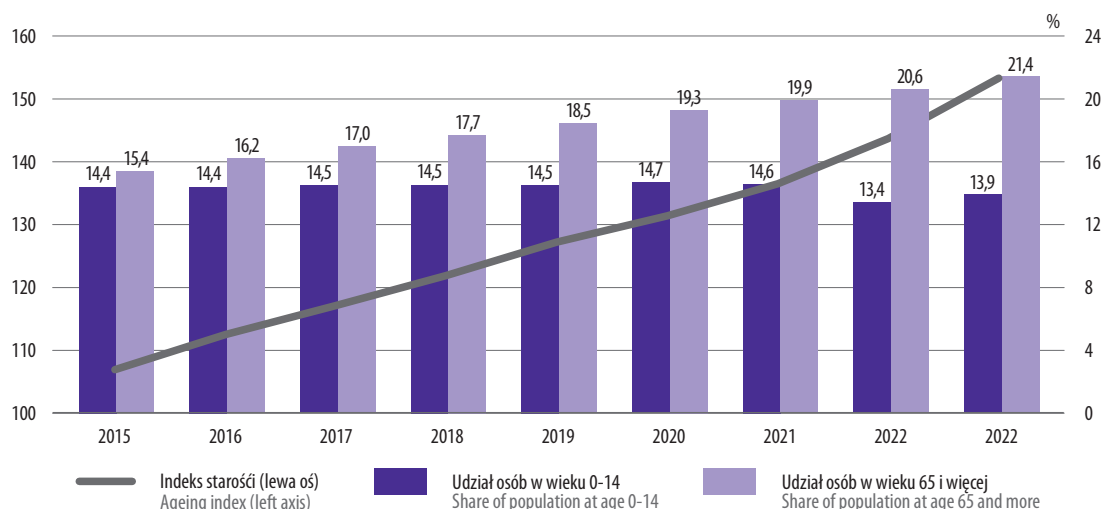
Proces starzenia się populacji województwa potwierdza również obserwowana w ciągu ostatnich lat tendencja wzrostu m.in. mediany wieku, wskaźników starości i wsparcia międzypokoleniowego. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności wskazuje przeciętny wiek osób w danej zbiorowości (np. zamieszkującej określone terytorium). Wartość mediany wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła. Mediana wieku mieszkańców województwa w końcu 2023 r. wyniosła 44,0 lat (w Polsce 42,8 lata). Rok wcześniej mediana wieku mieszkańców województwa wyniosła 43,5 lat, a w 2015 r. – 40,3 lat. Jak wynika z danych, w województwie zachodniopomorskim mieszkają raczej starsi mieszkańcy kraju, ponieważ wyższa mediana została wykazana tylko w 4 województwach: świętokrzyskim, opolskim, łódzkim oraz śląskim, (odpowiednio: 44,8, 44,6, 44,6 oraz 43,3, lata). Przeciętnie ludność zamieszkująca obszary wiejskie województwa była młodsza od ludności mieszkającej w miastach. Mediana wieku ludności wsi wyniosła 42,1 lat (41,4 lat w 2015 r.), natomiast miast – 44,9 lat (41,4 lat w 2015 r.). O 3,1 roku niższy był wiek środkowy mężczyzn (42,5 lat), niż kobiet (45,6 lata).

O postępującym procesie starzenia się społeczeństwa świadczy także wzrost wskaźnika starości demograficznej, wyrażany relacją liczby osób w wieku 65 lat i więcej do ogólnej liczby ludności, który wzrósł z 15,4% w 2015 r. do 21,4% w końcu 2023 r.

Proces starzenia się społeczeństwa możemy także zaobserwować analizując tzw. indeks starości, określany jako relacja pokoleniowa dziadków i wnuczków, tj. liczba osób w wieku 65 lat i więcej, przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat. Zarówno w województwie zachodniopomorskim, jak i w kraju, notujemy tendencje wzrostowe tego miernika (z 106,9 w 2015 r. do 153,3 osób w końcu 2023 r. w województwie oraz z 105,6 do 133,2 osób w kraju).

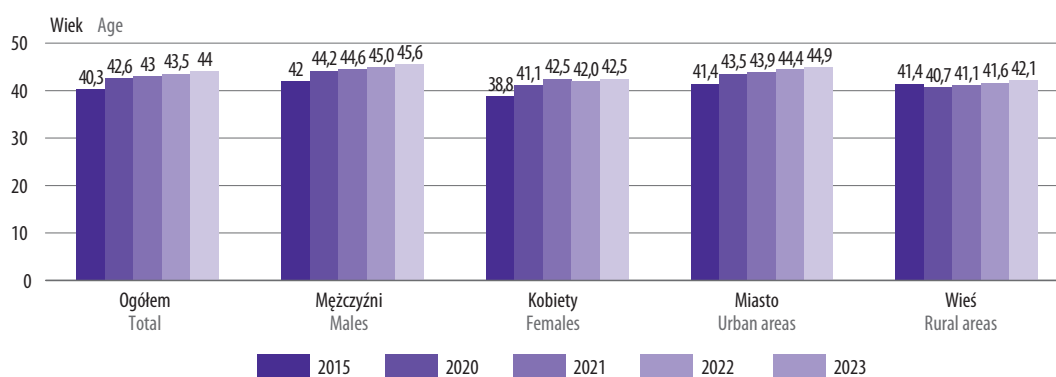
Wykres 13.
Chart 13.

Indeks starości w latach
Ageing index

Wykres 14.
Chart 14.

Mediana wieku ludności
Median age of population

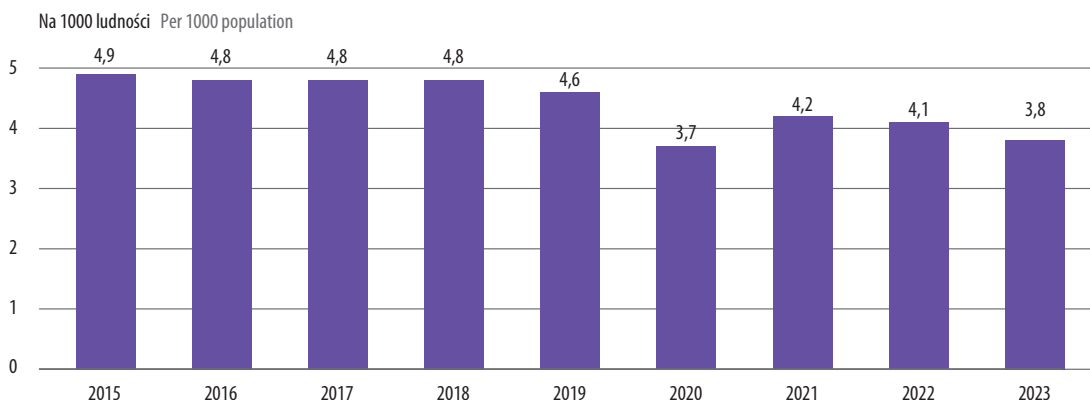

W zachodniopomorskich urzędach stanu cywilnego w 2022 r. zarejestrowano 6770 nowo zawartych małżeństw, tj. o 256 mniej (tj. o 3,6%) niż w 2021 r. Na tle kraju małżeństwa zawarte w województwie zachodniopomorskim stanowiły 4,3% ogółu nowo zawartych małżeństw. Pod względem ilości zawartych małżeństw województwo zachodniopomorskie znalazło się na 11. miejscu wśród wszystkich województw. Najwięcej małżeństw zawarto w województwie mazowieckim (23475), a najmniej w opolskim (3467).

Współczynnik małżeństw, czyli liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności wyniósł 4,1 w 2022 r. (w 2021 r. – 4,2). W Polsce współczynnik osiągnął poziom 4,1 w 2022 r. (4,4 w 2021 r.).

Wykres 15.
Chart 15.

Małżeństwa zawarte
Marriages contracted

Tak jak w poprzednich latach, również w 2022 r. w województwie zachodniopomorskim zanotowano ujemny przyrost naturalny. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów w 2023 r. ukształtowała się na poziomie -8 249 osób, podczas gdy w 2022 r. wyniosła -8 773 osoby.

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim zarejestrowano 10 447 urodzeń żywych, tj. o 1 207 mniej niż przed rokiem (11 654) i o 4 641 mniej niż w 2015 r. (15 088).

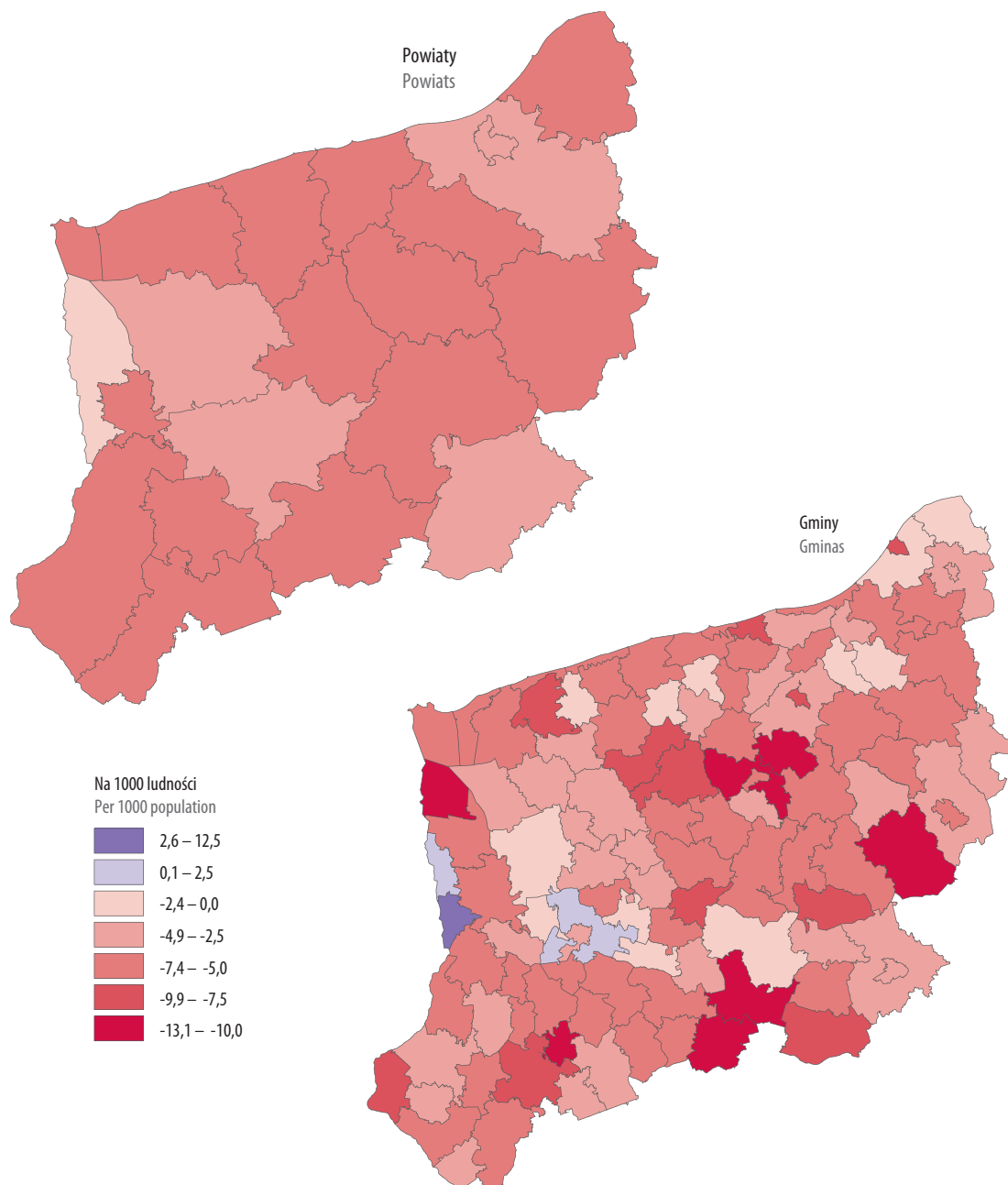
Współczynnik przyrostu naturalnego, określany jako stosunek różnicy między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów przypadających na 1000 ludności, osiągnął wartość -5,04‰ wobec -5,33‰ w 2022 r. i -1,27‰ w 2015 r. Omawiany wskaźnik dla Polski w 2023 r. osiągnął wartość -3,62‰ (wobec -3,79‰ w 2022 r. oraz -0,67‰ w 2015 r.). W województwie zachodniopomorskim współczynnik przyrostu naturalnego przyjął ujemną wartość we wszystkich powiatach, przy czym najwyższą w: polickim (-1,35‰), goleniowskim (-2,97‰) oraz stargardzkim (-3,08‰), a najniższą – w powiecie świdwińskim (-6,73‰) oraz w m. Świnoujście (-6,61‰).

W 2023 r. w województwie zmarło 18 696 osób, tj. o 1 731 osób mniej niż przed rokiem, ale o 1430 osób więcej niż w 2015 r. Współczynnik zgonów na 1000 ludności wyniósł 11,43 wobec 12,42 w 2022 r. i 10,07 w 2015 r. Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 3,45 (w 2022 r. – 4,38 oraz 3,58 w 2015 r. W kraju w 2023 r. współczynniki te wyniosły odpowiednio 10,85 i 3,86.

Tak jak w poprzednich latach, zarówno w województwie, jak i w całym kraju najczęstszą przyczyną zgonów w 2022 r. były choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe. Stanowiły one odpowiednio: w Polsce – 36,0% i 23,6% oraz w województwie – 36,9% i 23,6% wszystkich zgonów. W porównaniu z 2015 r. w województwie zachodniopomorskim liczba zgonów spowodowanych chorobą nowotworową zmniejszyła się o 1,0%, a liczba zgonów spowodowanych chorobami układu krążenia o 4,4%. Covid-19 był przyczyną 6,3% wszystkich zgonów w województwie w 2022 r. (w kraju 6,7%) wobec 15,9% w 2021 r. (w kraju – 17,9%).

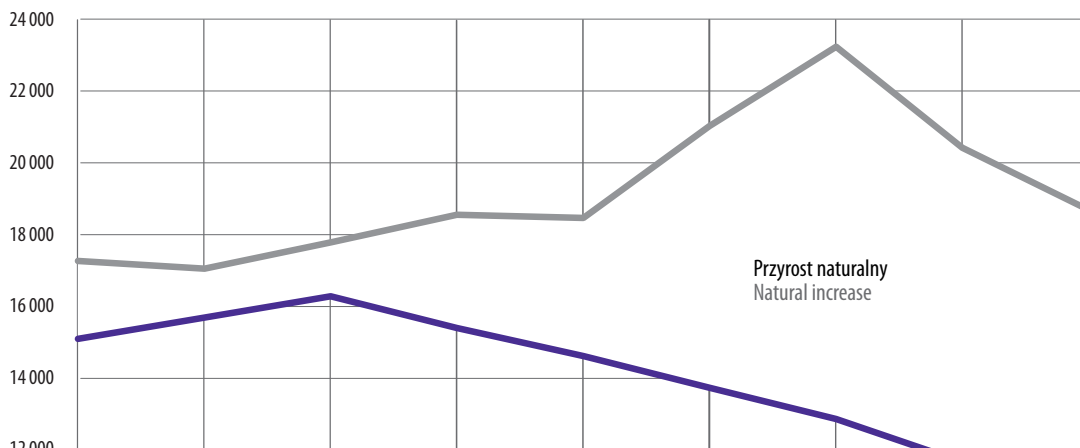
Mapa 20.
Map 20.

Przyrost naturalny ludności w 2022 r.
Natural increase in 2022

Wykres 16.
Chart 16.

Ruch naturalny ludności
Vital statistics of populaton

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim saldo migracji wyniosło -584, podczas gdy w roku poprzednim wskaźnik ten przyjął wartość -509. W 2023 r. odpływ w ruchu wewnętrznym dotyczył 19,8 tys. osób, natomiast napływ migracyjny objął 19,0 tys. osób.

Odpływ migracyjny w miastach dotyczył 12,4 tys. osób. Ze wsi wymeldowało się w tym czasie 7,4 tys. osób. Różnica między napływem a odpływem migracyjnym w ruchu wewnętrznym w województwie zachodniopomorskim wyniosła -799 osób (wobec -577 w 2022 r.).

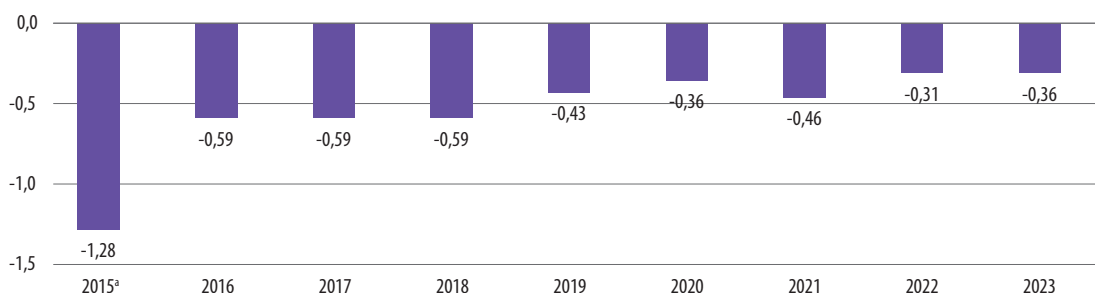
Z zagranicy w celach migracyjnych do województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. przybyło 839 osób, natomiast za granicą osiedliło się na stałe 624 mieszkańców regionu.

W 2023 r. saldo migracji stałej (wewnętrznej i zewnętrznej) liczone na 1000 ludności wyniosło -0,36 wobec -0,31 przed rokiem. W miastach, gdzie odpływ ludności był większy od napływu, współczynnik ten wyniósł -1,96 (wobec +3,06 na wsi). W kraju saldo migracji stałej kształtowało się na poziomie +0,18 wobec +0,05 w 2022 r.

Dodatknie saldo migracji stałej odnotowano tylko w 6 spośród 21 powiatów. W pozostałych odpływ migracyjny przewyższał napływ. Najwyższe wartości współczynnika migracji stałej na 1000 mieszkańców zanotowano w powiatach: polickim (+13,55) oraz koszalińskim (+3,91), a najniższe – w łobeskim (-5,06), sławieńskim (-3,76) oraz wałeckim (-3,61).

Wykres 17.
Chart 17.

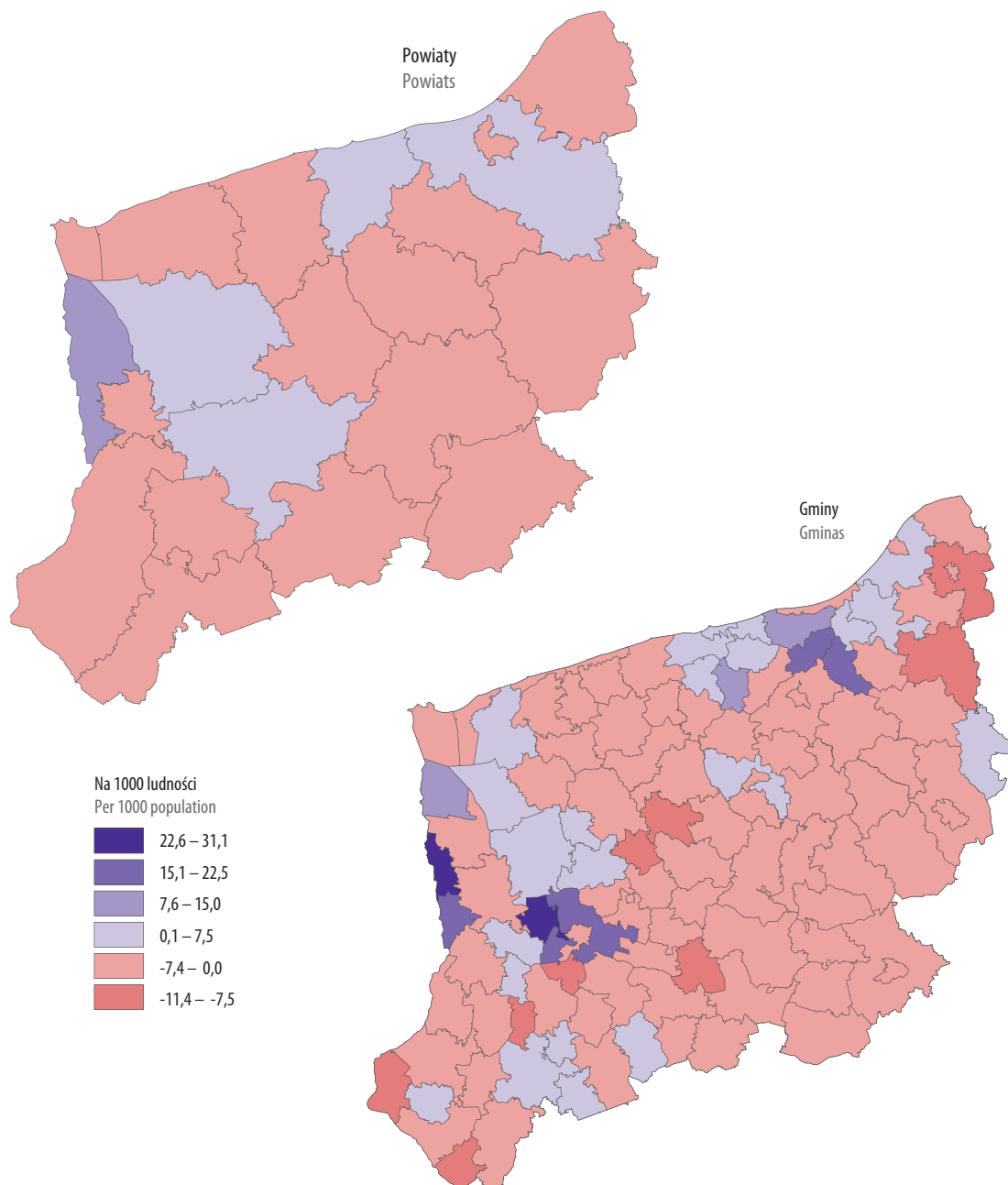
Saldo migracji ludności na pobyt stały na 1000 mieszkańców w latach 2015–2023
Net migration of population for permanent residence in 2015–2023

^a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
^a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

Mapa 21.
Map 21.

Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2023 r.
Net migration of population for permanent residence in 2023

Edukacja

Education

W roku szkolnym 2022/23 w relacji do roku szkolnego 2021/22 zwiększyła się zarówno liczba placówek wychowania przedszkolnego, jak również liczba dzieci uczestniczących w różnych formach wychowania przedszkolnego. Zmniejszyła się liczba szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży, ale wzrosła liczba uczniów uczęszczających do nich. Zmalała liczba osób, które przystąpiły do egzaminu maturalnego, studiowały na zachodniopomorskich uczelniach oraz uczęszczają do szkół dla dorosłych.

Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, zdawalności egzaminów i o wydatkach jednostek samorządu terytorialnego, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Dane dotyczące zdawalności egzaminów pochodzą z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Informacje dotyczące wydatków jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów

Wychowanie przedszkolne

W roku szkolnym 2022/23 w województwie zachodniopomorskim funkcjonowało 848 formalnie zarejestrowanych placówek wychowania przedszkolnego (w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano spadek o 0,5%, tj. o 4 placówki). Większość z nich stanowiły przedszkola (465 placówek) oraz oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (308 placówek), natomiast punktów przedszkolnych było 75. W stosunku do roku szkolnego 2021/22 odnotowano wzrost liczby przedszkoli – o 2,2%. Spadła natomiast liczba oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych – o 1,9% oraz punktów przedszkolnych – o 8,5%. Placówki wychowania przedszkolnego zlokalizowane były w większości w miastach (62,1%).

Wychowaniem przedszkolnym objętych było około 60 tys. dzieci, tj. więcej o 3,0% niż w poprzednim roku i o 33,1% niż w 2015 r. (w Polsce nastąpił wzrost odpowiednio o 4,2% i o 34,5%).

W roku szkolnym 2022/23 liczba dzieci w wieku 3-6 lat objęta wychowaniem przedszkolnym na 1000 dzieci w tej grupie wiekowej wynosiła 930, natomiast w roku szkolnym 2021/22 i 2015/2016 była odpowiednio 885 i 631. W Polsce wskaźnik ten wyniósł 948 (w roku szkolnym 2021/22 – 904, zaś w 2015/2016 – 674).

Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole. Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczane są przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

Tablica 10.
Table 10.

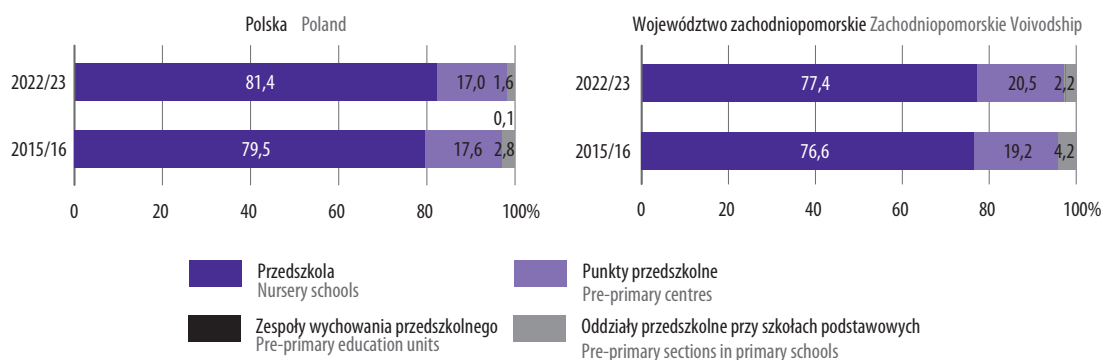
Wychowanie przedszkolne^a
Pre-primary education^a

Wyszczególnienie Specification	2015/2016	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Placówki: Establishments:	796	850	852	848
miasta urban areas	449	514	521	527
wieś rural areas	347	336	331	321
w tym przedszkola of which nursery schools	381	448	455	465
w tym specjalne of which special	12	16	16	
Dzieci: Children:	44877	56502	57976	59715
miasta urban areas	35820	45400	46238	47566
wieś rural areas	9057	11102	11738	12149
w tym w wieku: 6 lat of which at the age of: 6 years	16461	15209	15340	16413
5 lat 5 years	3347	14164	14866	15983

a łącznie z dziećmi przebywającymi w placówkach wykonujących działalność leczniczą.
a Including children staying in the units performing health care activities.

Wykres 18.
Chart 18.

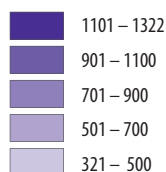
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według typów placówek
Children in pre-primary establishments by type of establishments

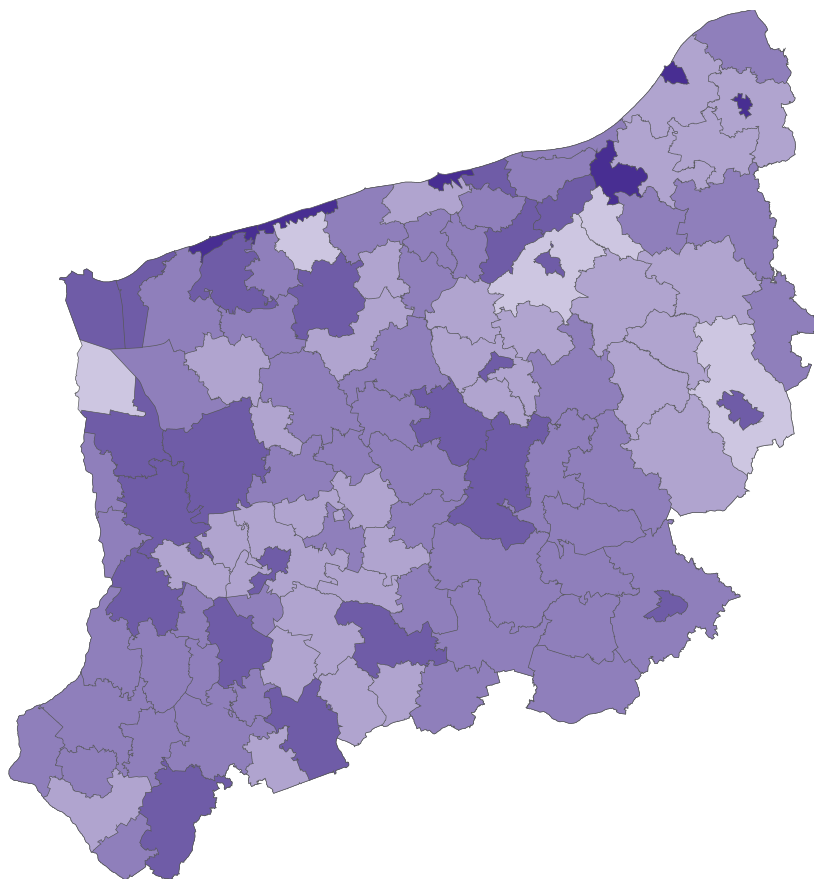
Mapa 22.
Map 22.

Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2022/2023
Pre-primary education in the 2022/2023 school year

Dzieci w wieku 3–6 lat
w placówkach wychowania
przedszkolnego na 1000 dzieci
w wieku 3–6 lat
Children aged 3–6 in pre-primary
establishments per 1,000 children
aged 3–6

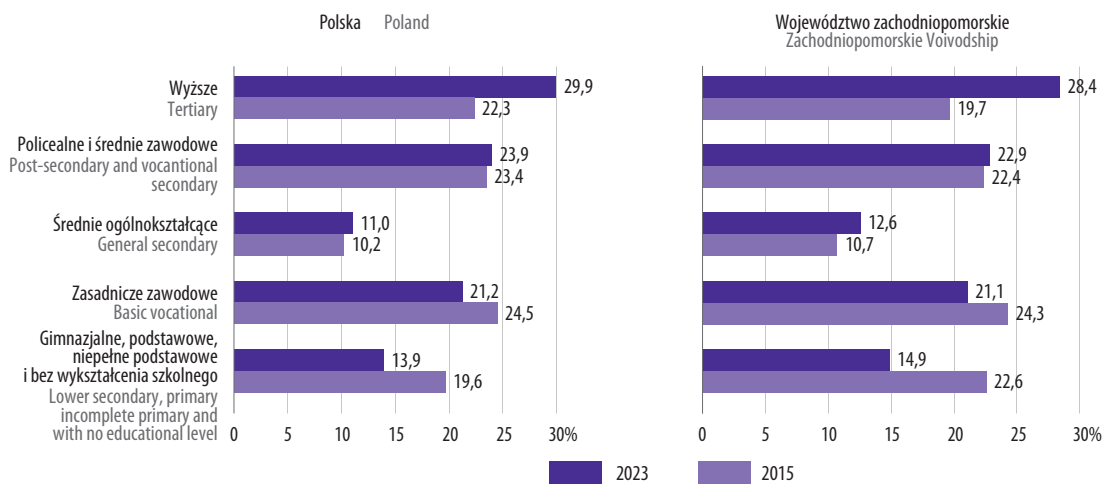

Zachodniopomorskie = 885

Wykres 19.
Chart 19.

Ludność według poziomu wykształcenia według BAEL
Structure of populationa by level of educational attainment by LFS

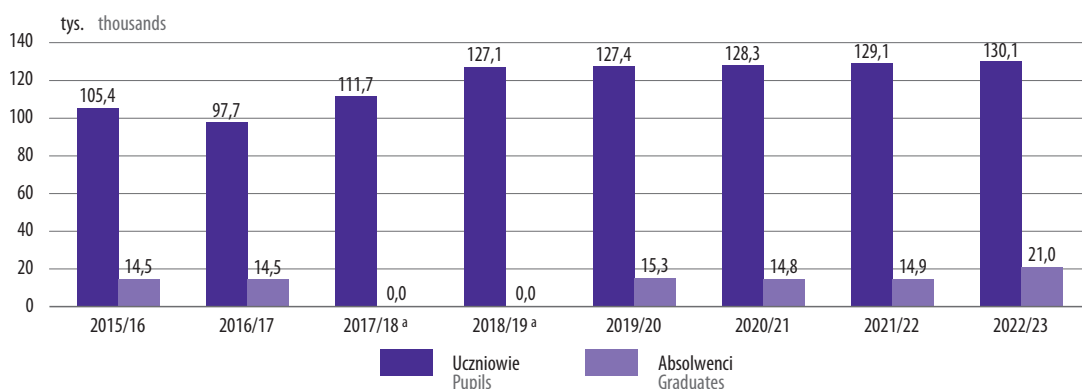
Edukacja w szkołach podstawowych

W roku szkolnym 2022/23 w województwie zachodniopomorskim działało 525 szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży (w tym 55 szkół specjalnych), tj. o 6 szkół mniej niż w poprzednim roku szkolnym, ale o 22 więcej niż w roku szkolnym 2015/16. W Polsce liczba szkół, w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym zmalała o 0,5%, natomiast w odniesieniu do roku szkolnego 2015/16 zmniejszyła się o 3,3%.

Nauczaniem w zakresie szkoły podstawowej wśród dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2022/23 objętych było łącznie 130,1 tys. uczniów, tj. więcej o 0,7% niż przed rokiem i o 23,4% w roku 2015/16 (w Polsce liczba ta zwiększyła się odpowiednio o 0,0% i 25,9%). Z liczby ogółem 2,7 tys. uczniów uczęszczało do szkół specjalnych (wzrost o 5,5% w odniesieniu do poprzedniego roku).

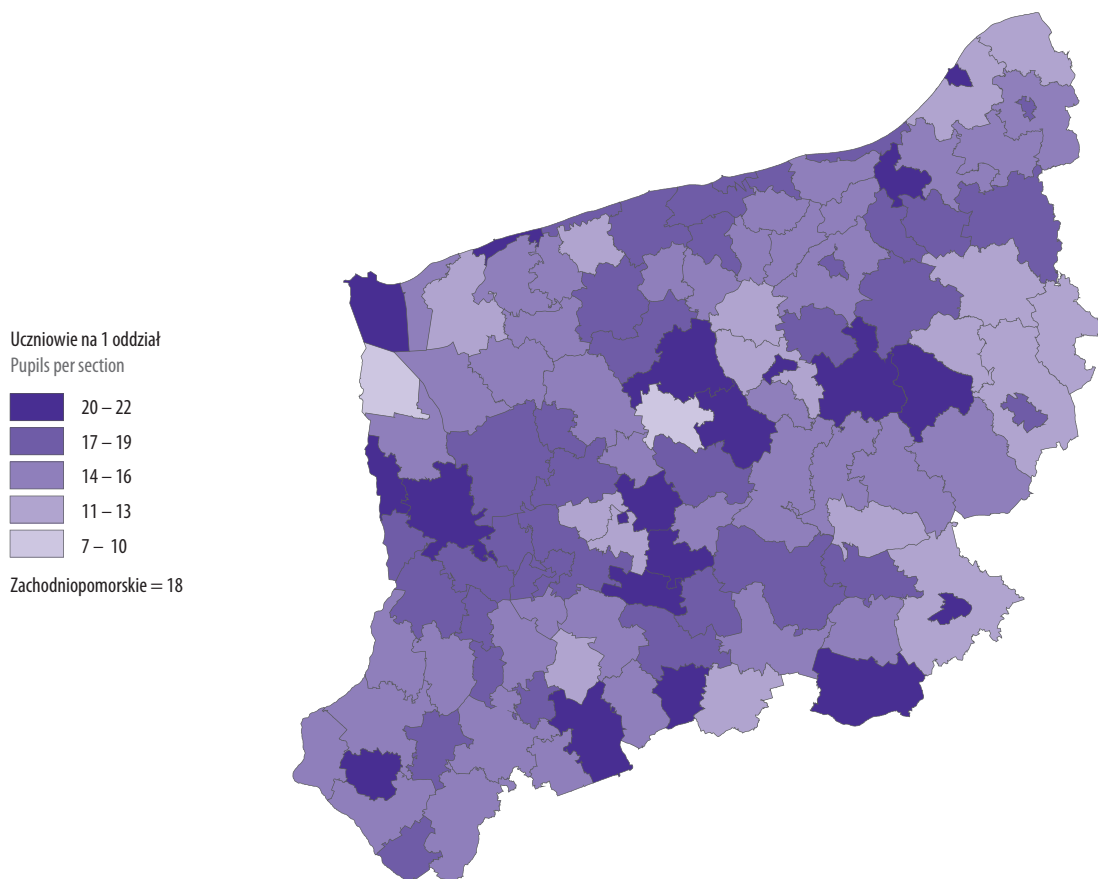
W szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży przeważali chłopcy (51,1%). Do klasy I uczęszczało 16,3 tys. dzieci (tj. 12,8% ogółu uczniów). Liczba pierwszoklasistów wzrosła w ciągu roku szkolnego o 4,8%. W klasie ósmej – programowo najwyższej dla tego typu szkół – naukę kontynuowało 21,7 tys. osób, tj. o 1,8% uczniów uczęszczających w poprzednim roku szkolnym do klasy siódmej. Średnia liczba uczniów (dzieci i młodzieży) przypadająca na 1 szkołę wyniosła 270 (w Polsce – 234). Natomiast średnia wielkość oddziału szkolnego w szkole podstawowej w roku szkolnym 2022/23 wyniosła 18 uczniów (w Polsce 17 uczniów). Największe oddziały szkolne mieściły się w gminie Suchań oraz Wałcz (ok. 22 uczniów), najmniejsze w gminach: Nowe Warpno (7 uczniów), Radowo Małe (8 uczniów) oraz Sławoborze (11 uczniów). Do szkół artystycznych realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej uczęszczało 1,1 tys. dzieci.

Wykres 20. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych
Chart 20. Pupils and graduates of primary schools

Mapa 23.
Map 23.

Uczniowie w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2022/2023
Pupils in primary schools in the 2022/2023 school year

Edukacja w szkołach ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2022/23 w województwie zachodniopomorskim działalność oświatową prowadziło 304 szkoły ponadpodstawowe dla młodzieży, z czego 65 szkół branżowych I stopnia, 7 – II stopnia, 102 licea ogólnokształcące, 90 techników, 30 specjalnych szkół przysposabiających do pracy i 5 szkół artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe. W stosunku do poprzedniego roku szkolnego nastąpił wzrost łącznej liczby szkół o 3,1%. Łącznie w tych szkołach kształciło się 62,5 tys. uczniów, tj. o 1,6% więcej niż przed rokiem.

Inaczej niż w poprzednich latach, najwięcej uczniów uczęszczało do liceów ogólnokształcących – 28,5 tys. (tj. 45,6% ogółu uczniów szkół ponadpodstawowych). Liczba uczniów liceów w porównaniu z rokiem 2021/22 wzrosła o 13,1%. Na przestrzeni analizowanych lat nieprzerwanie większość stanowiły kobiety. W roku szkolnym 2022/23 stanowiły one 63,8% ogółu uczniów. W roku szkolnym 2022/23 w klasie I było 9,8 tys. młodzieży. Liczba absolwentów z roku szkolnego 2021/22 wyniosła 5,8 tys. i zwiększyła się o 5,5% w stosunku do roku szkolnego 2020/21.

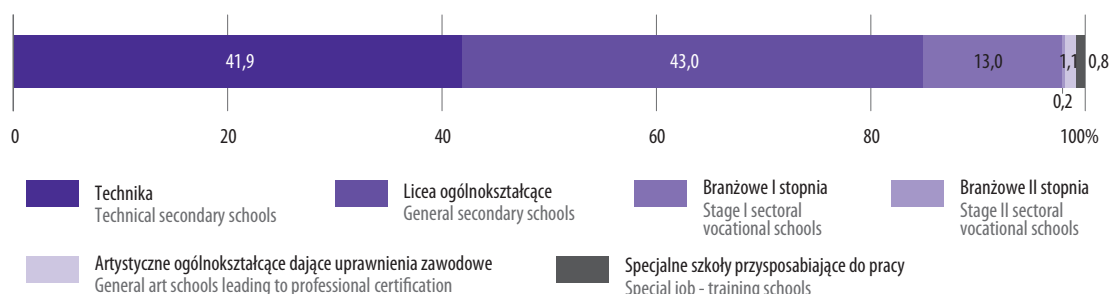
Niewiele mniej uczniów (42,4%) szkół ponadpodstawowych dla młodzieży uczęszczało do technik – 27,8 tys. (wzrost o 6,9% porównaniu z r. szk. 2021/22). Liczba techników w porównaniu z r. szk. 2021/22 zmniejszyła się o 1 do 90. W technikach utrzymuje się znacząca przewaga liczby mężczyzn nad liczbą kobiet. W roku szkolnym 2022/23 kobiety stanowiły 39,0% uczniów techników, natomiast w roku 2021/22 – 39,1%. W klasie I w r. szk. 2022/23 było 8,5 tys. uczniów. Liczba absolwentów z roku szkolnego 2021/22 wyniosła 4,3 tys. i zwiększyła się o 2,4% w stosunku do roku szkolnego 2020/21.

W województwie zachodniopomorskim funkcjonowało 10 szkół artystycznych dla dzieci i młodzieży dających uprawnienia zawodowe, w tym 5 kształciło wyłącznie w zakresie artystycznym, a 5 było ogólnokształcących. W szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe kształciło się łącznie 963 uczniów (tj. mniej o 7,2% niż w roku poprzednim), w tym 75,7% stanowiły kobiety. Do szkół artystycznych ogólnokształcących w roku szkolnym 2022/23 uczęszczało 698 uczniów, tj. o 6,1% mniej niż przed rokiem. W roku 2022 szkoły artystyczne ogółem skończyło 679 osób, z czego 70,3% absolwentów ukończyło szkoły artystyczne ogólnokształcące.

Do szkół ponadpodstawowych zalicza się: specjalne szkoły przysposabiające do pracy, branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, licea ogólnokształcące, technika, ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

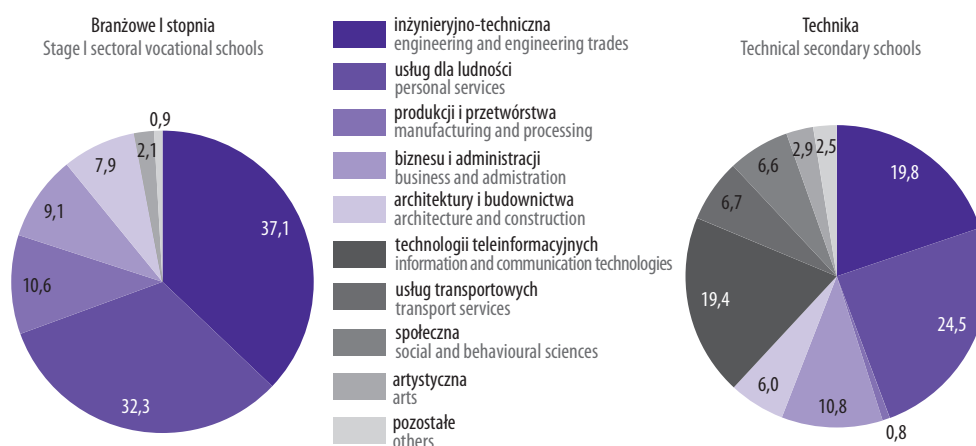
Wykres 21.
Chart 21.

Uczniowie szkół ponadpodstawowych według typów szkół w roku szkolnym 2022/23
Students post-primary schools by types in the 2022/23 school year

Wykres 22.
Chart 22.

Absolwenci szkół zawodowych dla młodzieży według podgrup kierunków kształcenia^a w roku szkolnym 2021/2022
Structure of graduates of vocational school for youth by narrow fields of education^a in the 2021/2022 school year

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-2013). b Branżowe szkoły II stopnia, technika i artystyczne ogólnokształcące dające uprawnienia zawodowe.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-2013). b Stage II sectoral vocational schools, technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

W 2023 r. do egzaminu maturalnego przystąpiło 15,9 tys. osób, z czego 55,4% stanowiły kobiety. Z ogółu osób, które przystąpiły do egzaminu 83,5% zdało go (zdało 84,9% kobiet z przystępujących do egzaminu i 81,8% mężczyzn z przystępujących do egzaminu). W Polsce było to 78,2% (84,4% kobiet ze wszystkich kobiet przystępujących do egzaminu i 84,4% mężczyzn ze wszystkich mężczyzn przystępujących do egzaminu) z 263,5 tys. osób przystępujących o egzaminu.

Tablica 11.

Table 11.

Osoby, które przystąpiły/zdały egzamin maturalny^a Persons who took or passed matriculation exam^a

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	2022	2023
Kobiety Femals				
przystąpiło took	8611	9412	9318	8816
zdało passed	6302	6783	7093	7489
Mężczyźni Males				
przystąpiło took	7076	7810	7664	7099
zdało passed				

^a Od 2015 r. egzamin maturalny przeprowadzany jest w nowej formule. W 2015 r. podano łącznie liczbę osób zdających egzamin maturalny według nowej i starej formuły.

^a Since 2015, the matriculation examination has been carried out in a new formula. In 2015, the total number of persons taking the matriculation examination according to the new and old formula was reported.

Szkolnictwo wyższe

Według danych na koniec grudnia 2021 r. w 14 uczelniach wyższych, których jednostka macierzysta znajdowała się w województwie zachodniopomorskim, kształciło się 35,1 tys. studentów (w tym 57,0% stanowiły kobiety). W porównaniu z poprzednim rokiem akademickim, liczba studiujących zmniejszyła się o 1,1 tys., tj. 3,2%, a w odniesieniu do roku akademickiego 2015/16 – o 13,3 tys., tj. 27,4%. Większość studentów wybrała placówki publiczne, na których w roku akademickim 2022/23 studiowało 28,6 tys. osób, tj. 81,4% ogółu studentów w województwie.

W roku akademickim 2022/23 najwięcej studentów w województwie kształciło się na Uniwersytecie Szczecińskim (31,3%), Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie (18,0%), Politechnice Koszalińskiej (10,3%) oraz Pomorskim Uniwersytecie Medycznym (16,3%).

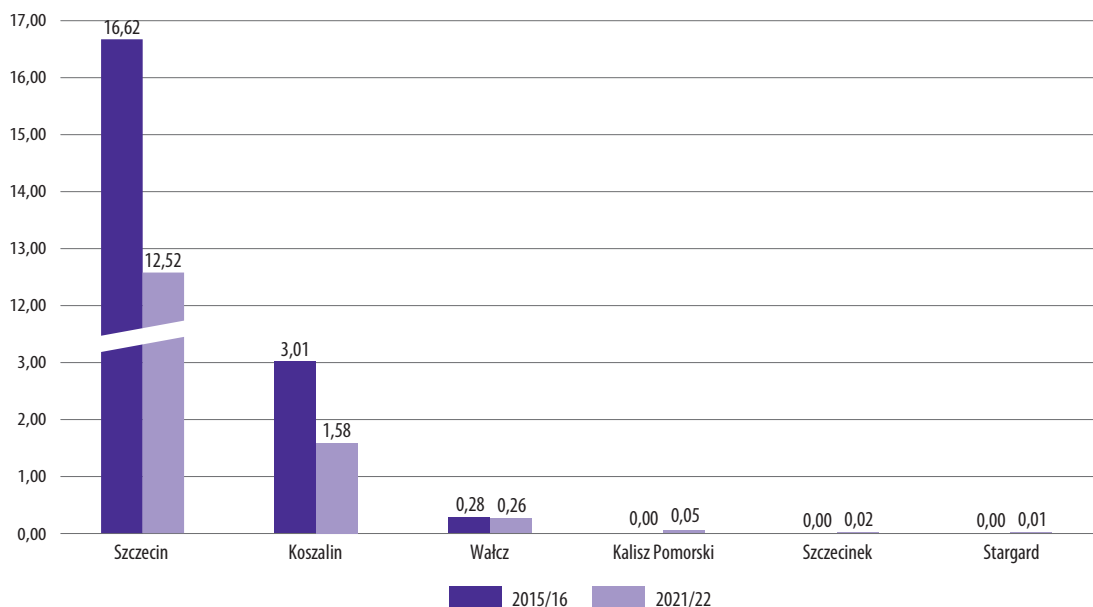
Większym zainteresowaniem cieszyły się studia stacjonarne, na których kształciło się 23,2 tys. osób, tj. 73,0% studentów. Studia niestacjonarne były natomiast najczęściej wybieraną formą przez studentów uczelni niepublicznych (91,5 studentów uczelni niepublicznych).

Zachodniopomorskie szkoły wyższe w roku 2023 ukończyło 7,1 tys. absolwentów, głównie na kierunkach związanych z biznesem, administracją i prawem (19,5%) oraz techniką, przemysłem i budownictwem (16,2%).

Największym ośrodkiem akademickim w województwie jest Szczecin, gdzie na 10 uczelniach oraz w 3 filiach i wydziałach zamiejscowych uczelni mających siedzibę poza stolicą województwa studiowało 29,7 tys. studentów. Studenci kształcący się w Szczecinie stanowili 84,6% ogółu studentów studiujących na terenie województwa zachodniopomorskiego.

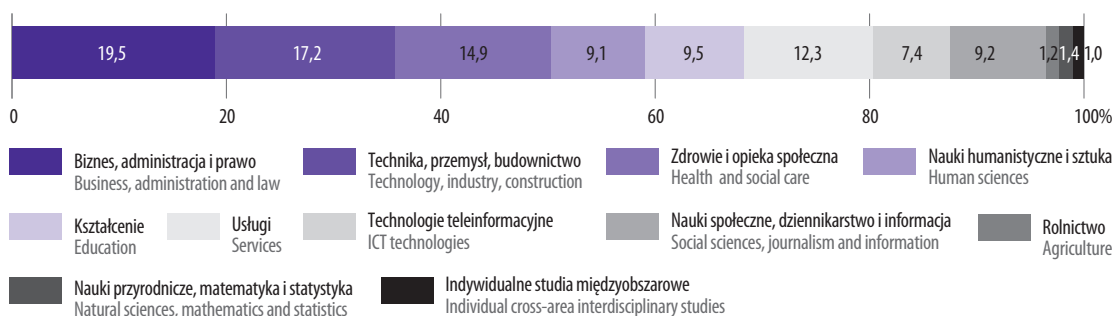
Wykres 23.
Chart 23.

Studenci stacjonarni uczelni w miejscowościach akademickich na 1000 ludności
Students in full-time programmes in academic towns per 1000 population

Wykres 24.
Chart 24.

Struktura absolwentów uczelni według grup kierunków kształcenia^a w roku akademickim 2021/2022
Structure of graduates by broad fields of education^a in the 2020/2021 academic year

^a Absolwenci, którzy uzyskali dyplomy ukończenia studiów w 2021 r. łącznie z cudzoziemcami. Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F-2013).

^a Graduates who obtained higher education diplomas in 2021. Including foreigners. According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F-2013).

Kształcenie dorosłych

W województwie zachodniopomorskim w roku szkolnym 2022/23 działało 8 szkół podstawowych dla dorosłych, w ramach których funkcjonowało 14 oddziałów kształcących 200 uczniów, głównie mężczyzn (69,5%). Maleje liczba liceów ogólnokształcących dla dorosłych, których w roku szkolnym 2022/23 było 37, tj. o 2 mniej niż w roku poprzednim i o 44 mniej niż w 2015/16. Liczba uczniów spadła (w odniesieniu do roku poprzedniego o 1,8%, a do roku 2015/16 – o 48,7%) do poziomu 4,0 tys., z czego 48,9% stanowiły kobiety. W roku 2022, 1,3 tys. osób ukończyło edukację w liceach ogólnokształcących dla dorosłych, tj. o 16,9% mniej niż w 2021 r. oraz o 46,0% mniej niż w 2015 r.

Jak wynika z danych zebranych na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w województwie zachodniopomorskim odsetek osób dorosłych (w wieku 25–64 lata) uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu w 2021 r. wzrósł porównując z 2020 r. o 1,5 p. proc., natomiast porównując z 2015 r. o 1,4 p. proc. i wyniósł 4,0%. Wskaźnik ten jest niższy niż ogółem w kraju o 1,4 p. proc.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale „Edukacja”

W 2022 r. wydatki z budżetu jednostek samorządu terytorialnego w województwie zachodniopomorskim na oświatę i wychowanie wzrosły w porównaniu z 2021 r. o 11,8%, natomiast porównując z 2015 r. – o 61,0% i wyniosły 3332 mln zł. Kwota ta stanowiła 3,9% wydatków ogółem, jakie w Polsce przeznaczono z budżetów JST na oświatę i wychowanie. Wydatki bieżące stanowiły 95,2% wydatków ogółem przeznaczonych w JST województwa zachodniopomorskim na oświatę i wychowanie.

Zasoby pracy

Labour resources

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim zanotowano wzrost liczby pracujących, a jednocześnie spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopy bezrobocia w odniesieniu do poprzedniego roku.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2023 r. w województwie zachodniopomorskim wskazują, że w porównaniu z IV kwartałem 2022 r. zmniejszył się wskaźnik zatrudnienia oraz liczba biernych zawodowo. Zwiększeniu uległa liczba aktywnych zawodowo (pracujący i bezrobotni razem), współczynnik aktywności zawodowej oraz stopa bezrobocia.

W IV kwartale 2023 r. zbiorowość osób aktywnych zawodowo w województwie zachodniopomorskim liczyła 1329 tys. osób, a biernych zawodowo – 561 tys. Na populację osób aktywnych zawodowo składają się: pracujący (747 tys. osób) i bezrobotni (22 tys.). W porównaniu z IV kwartałem 2022 r. liczba osób aktywnych zawodowo wzrosła o 1,9%, w tym liczba pracujących wzrosła o 3,3%, natomiast bezrobotnych wzrosła o 46,7%.

Dane roczne o **pracujących w gospodarce narodowej** (stan na 31 grudnia) według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności bazują na sprawozdawczości GUS. Dane te nie uwzględniają pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód.

W 2022 r. liczba pracujących w województwie zachodniopomorskim, ujętych według faktycznego miejsca pracy, ukształtowała się na poziomie 567 tys. osób, tj. o 2,7% wyższym w stosunku do poprzedniego roku (w kraju wzrost o 3,5%). W porównaniu z 2015 rokiem liczba ta wzrosła o 8,0% (w kraju wzrost o 4,6%).

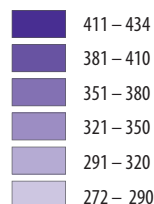

Mapa 24.

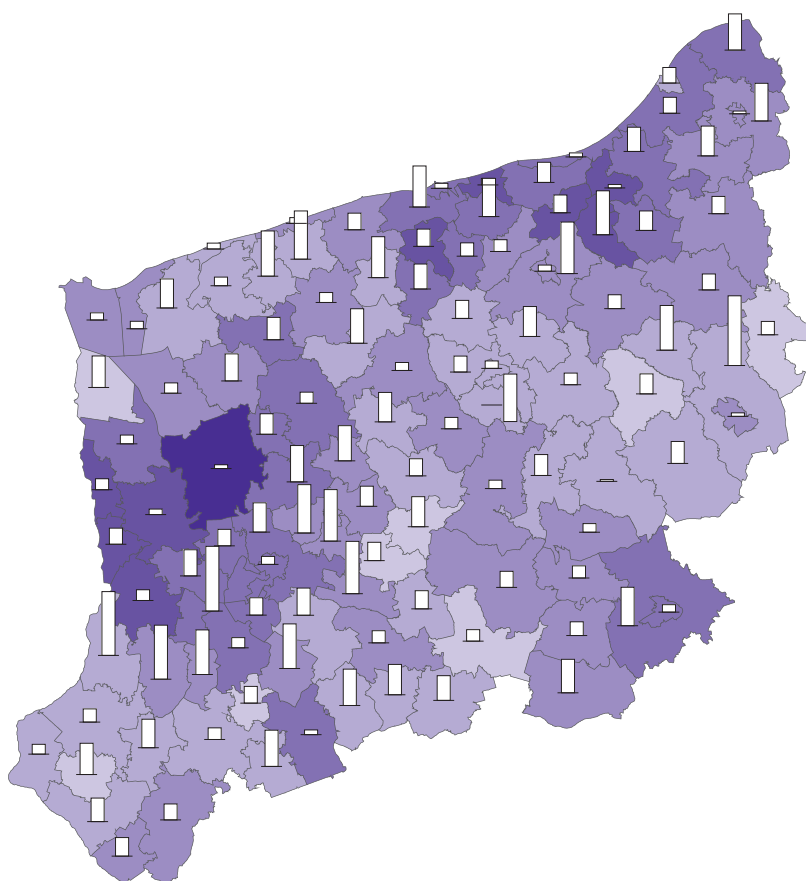
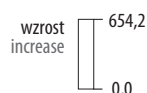
Pracujący^a w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia
 Employed persons^a in 2022
 As of 31 December

Map 24.

Na 1000 ludności
 Per 1000 population

Zmiana w stosunku z 2015 r. w %
 Change in relation to 2015 in %

a Dane dotyczą pracujących w podmiotach gospodarki narodowej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a Data concern in entities of the national economy employing more than 9 persons and budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

Dane o **bezrobociu rejestrowanym** podano na podstawie badania, które opiera się na rejestracji osób w powiatowych urzędach pracy. Osoby te muszą spełniać kryteria przedstawione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.), w której określono je jako bezrobotne oraz w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.).

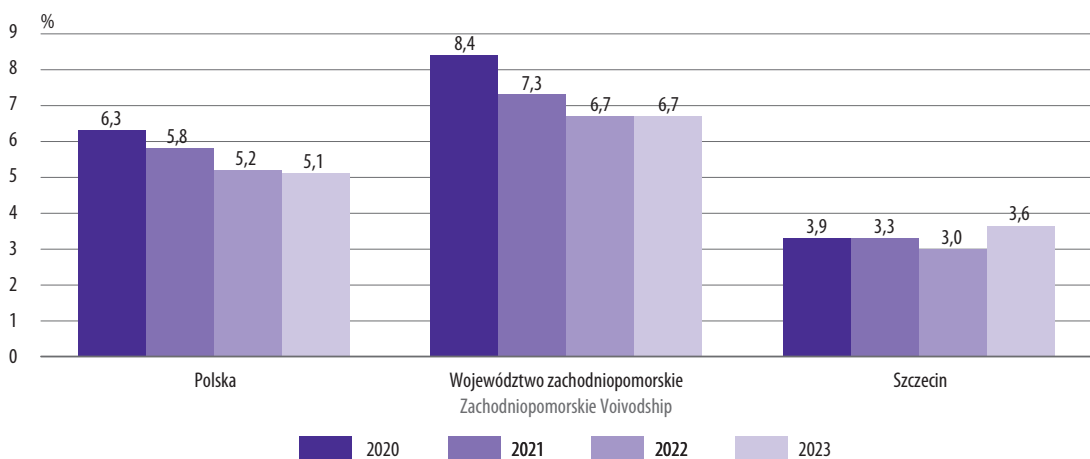
W końcu grudnia 2023 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego wyniosła 39,7 tys. osób i była niższa od zanotowanej w 2022 r. o 0,4 tys. osób, tj. o 7,6% oraz wyższa niż w 2015 r. – o 35,2 tys. osób, tj. o 50,0%. Na koniec 2023 r. w Polsce liczba bezrobotnych wyniosła 788,2 tys. i była o 3,0% niższa niż w 2022 r. (wobec spadku o 48,6% w porównaniu z 2015 r.).

Bezrobotni w województwie stanowili 5,0% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w kraju, w 12 województwach liczba bezrobotnych była wyższa niż w zachodniopomorskim. Największa liczba bezrobotnych została zarejestrowana w województwie mazowieckim – 110,5 tys., najniższa w lubuskim – 15,4 tys. W relacji do 2022 r. odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych 10 województwach, przy czym największy w śląskim (o 15%), a najmniejszy w warmińsko-mazurskim (o 3,5%). Wzrost odnotowano w województwach pomorskim (o 0,9%) oraz w wielkopolskim (o 0,4%).

W odniesieniu do 2022 r. w 7 powiatach i 1 mieście na prawach powiatu spadła liczba zarejestrowanych bezrobotnych. Największy spadek odnotowano w powiecie polickim (o 16,7%), a najmniejszym – w powiecie kamieńskim (o 5,3%). W Szczecinie liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2023 r. wyniosła 6,4 tys. i była wyższa o 16,4% niż w 2022 r. oraz niższa o 44,8% niż w 2015 r.

Wykres 25. Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2020–2023 Stan w dniu 31 grudnia

Chart 25. Registered unemployment rate in 2020–2023
As of 31 December

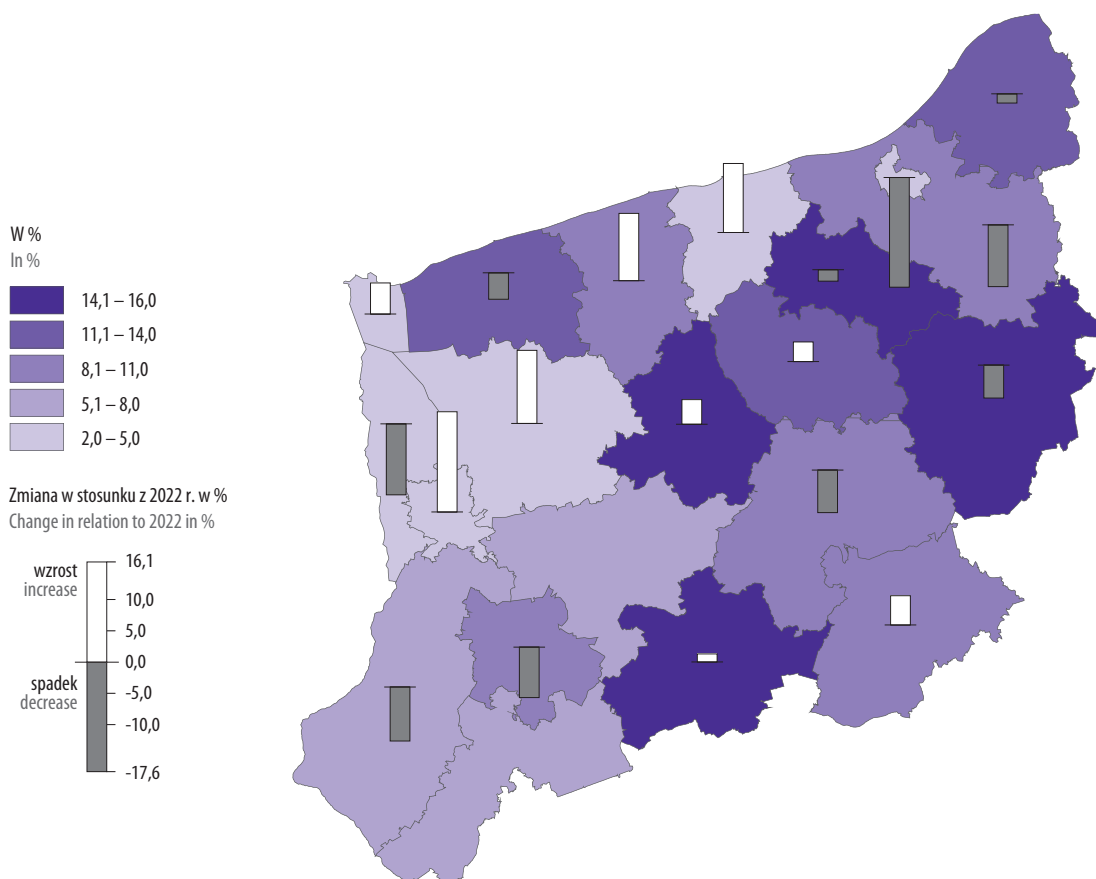
Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Od 2020 r. wskaźnik ten podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowaną – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020. Dane te nie są w pełni porównywalne z okresami wcześniejszymi

Mapa 25.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Map 25.

 Registered unemployment rate in 2023
 As of 31 December

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu grudnia 2023 r. stanowili 80,0% ogółu bezrobotnych województwa zachodniopomorskiego (przed rokiem 82,4%). W kraju stosunek ten wynosił 81,4% (przed rokiem 83,0%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zmniejszył się w skali roku o 3,6 p. proc., do 61,3%. Zmniejszył się odsetek bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia (o 1,2 p. proc., do 19,8%) oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,2 p. proc., do 0,2%). Zwiększył się natomiast udział osób powyżej 50. roku życia (o 0,4 p. proc., do 36,1%), osób do 25. roku życia (o 1,6 p. proc., do 14,0%), osób niepełnosprawnych (o 0,4 p. proc., do 7,4%) oraz osób do 30. roku życia (o 1,4 p. proc., do 27,3%). Bez zmian pozostał odsetek osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia (0,2%).

W końcu grudnia 2023 r. największą liczbę bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku 35–44 (10,5 tys.). Udział osób z tej grupy wiekowej w stosunku do wszystkich bezrobotnych województwa spadł w ciągu roku z 26,0% do 25,8%. Wzrost zaobserwować można w grupie wiekowej 45–54 (z 21,1% do 22,0%). Zarejestrowani bezrobotni, którzy nie ukończyli 25 roku życia stanowili 11,2% wszystkich bezrobotnych województwa zaś z grupy 25–34 lata 22,5%.

Liczba bezrobotnych mieszkających na wsi w końcu grudnia 2023 r. wyniosła 16,7 tys., tj. o 3,1% mniej niż w 2022 r. W zbiorowości bezrobotnych ogółem ich udział wyniósł 42,0% wobec 42,8% przed rokiem i 46,2% w kraju.

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe (24,5% ogółu bezrobotnych) oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (32,0%). Najmniej liczną zbiorowość bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (11,8%) oraz średnim ogólnokształcącym (13,2%).

Wciąż duży problem stanowi zjawisko długotrwałego bezrobocia. W końcu grudnia 2022 r. najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych tworzyły osoby niepracujące przez ponad 1 rok – 37,5% (przed rokiem 42,3%). Problem długotrwałego bezrobocia najmocniej dotyczył mieszkańców powiatów: koszalińskiego (gdzie bezrobotni pozostający bez pracy dłużej niż 12 miesięcy stanowili 42,9% wszystkich bezrobotnych powiatu), Koszalina (37,9%), gryfińskiego (49,2%), białogardzkiego (50,8%), kamieńskiego (47,1%) oraz choszczeńskiego (43,4%).

Biorąc pod uwagę doświadczenie zawodowe, najbardziej zagrożone bezrobociem są osoby o stażu pracy 1–5 lat 1 rok i mniej. W 2023 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych osoby ze stażem 1–5 lat stanowiły 25,6% (o 0,1 p.proc. więcej niż przed rokiem), a 1 rok i mniej – 22,7% (o 0,6 p.proc. więcej).

Według stanu na koniec grudnia 2023 r. absolwenci stanowili 1,4% ogółu osób bezrobotnych, co stanowiło wartość większą o 1,5 p. proc. w odniesieniu do analogicznego okresu 2022 r. (w kraju nastąpił spadek o 0,5 p. proc., do 3,9%).

W grudniu 2023 r. na 1 ofertę pracy w województwie zachodniopomorskim przypadało 18 bezrobotnych, tj. o 6 więcej niż rok wcześniej.

Źródłem danych kwartalnych o **ludności aktywnej zawodowo** (tj. pracujących i bezrobotnych według definicji Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz wytycznych Eurostatu) oraz o **osobach biernych** zawodowo, tj. tych, którzy pozostają poza siłą roboczą jest Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

Od 1 kwartału 2021 r. w BAEL wprowadzono zmiany metodologiczne wynikające z wdrożenia rozporządzenia ramowego dla statystyki społecznej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. oraz jego aktów implementacyjnych. Zmiany dotyczyły m.in. zakresu podmiotowego badania (badanie zasadnicze obejmuje osoby w wieku 15–89 lat, do 2020 r. włącznie były to osoby w wieku 15 lat i więcej) oraz definicji i sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo. Na potrzeby analiz porównawczych zaprezentowano przeliczone dane BAEL dla lat wcześniejszych, z uwzględnieniem definicji obowiązujących od 2021 r.

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2023 r. wyniósł 57,8% (wobec 58,9% w kraju), czyli na każde 100 osób w wieku 15–89 lat 58 osób było aktywnych zawodowo, tzn. miały pracę lub były zgłoszone w Urzędzie Pracy jako osoby poszukujące zatrudnienia. W porównaniu z analogicznym kwartałem 2022 r. nastąpił wzrost analizowanego współczynnika (o 1,3 p. proc.). W badanym okresie wartość współczynnika aktywności zawodowej była wyższa wśród mężczyzn niż kobiet (odpowiednio wyniosła 65,5% i 50,6%).

Również w ujęciu ogólnym w IV kwartale 2023 r. najbardziej aktywną zawodowo grupą wiekową były osoby w wieku 25–34 lata. Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł dla niej 86,9% (wobec 89,4% w 2022 r.).

W IV kwartale 2023 r. w województwie zachodniopomorskim wskaźnik zatrudnienia wyniósł 56,2%, tj. o 0,9 p. proc. mniej niż ogółem w Polsce. W porównaniu z IV kwartałem 2022 r. wskaźnik zatrudnienia spadł o 0,8 p. proc. Ze względu na płeć, miejsce zamieszkania, wiek oraz wykształcenie, najwyższy wskaźnik zatrudnienia w swojej kategorii osiągnęli mężczyźni (64,1%), mieszkańcy miast (57,0%), ludność w wieku 45–54 lata (85,5%) oraz osoby z wykształceniem wyższym (79,6%).

W IV kwartale 2023 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 561 tys. osób i stanowiła 43,5% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15-89 lat. W Polsce udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15-89 lat ukształtował się na poziomie 41,8%. Osoby bierne zawodowo w województwie stanowiły 4,5% osób biernych w Polsce. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie zachodniopomorskim spadła o 6 tys., tj. o 1,1%. W skali kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji wzrosła się o 0,5%. Większość populacji osób nieaktywnych zawodowo w regionie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2023 r. wyniósł 60,6%. Podobnie jak w poprzednich latach, w zbiorowości osób biernych zawodowo przeważała grupa osób zamieszkujących miasta, a ich udział wyniósł 67,7%. Wśród biernych zawodowo najbardziej liczna była grupa osób w wieku 55-89 lat, następnie grupa osób młodych 15-24 lata (odpowiednio: 68,1% i 16,4%), natomiast najmniej – grupa w wieku 25-34 lata (3,4%). Pod względem wykształcenia 29,6% osób biernych zawodowo ukończyło co najwyżej gimnazjum lub szkołę podstawową, 24,4% – szkołę zasadniczą zawodową, 19,4% – miało wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Najmniej osób biernych zawodowo w IV kwartale 2023 r. w województwie zachodniopomorskim posiadało wykształcenie wyższe (13,0%) oraz średnie ogólnokształcące (13,5%). Spośród osób biernych zawodowo w wieku 15-74 lata (448 tys. osób) 79,9% nie poszukiwało pracy, najczęściej z powodu pobytu na emeryturze (53,3%), a także kontynuowanie nauki, uzupełnienie kwalifikacji (18,8%), w Polsce odpowiednio: 51,7% i 22,3%.

Tablica 12.

Table 12.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15–89 lat w 4 kwartale według BAEL^a Economic activity of the population aged 15–89 in the 4 quarter by LFS^a

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023	2023 Polska Poland
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thousands	581	747	737	768	17870
pracujący employed persons	539	718	723	747	17323
bezrobotni unemployed persons	42	30	15	22	547
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thousands	526	562	567	561	12492
Współczynnik aktywności zawodowej w % Labour force participation rate in %	52,4	57,1	56,5	57,8	58,9
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	48,6	54,9	55,4	56,2	57,1
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	7,2	4,0	2,0	2,9	3,1

^a Populacja osób bezrobotnych dotyczy osób w wieku 15–74 lata.

^a The unemployed population includes people aged 15–74.

Do pracujących według BAEL zaliczono osoby w wieku 15–89 lat które w okresie badanego tygodnia: wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w firmie/institucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem, miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą,
- z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych),
- z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

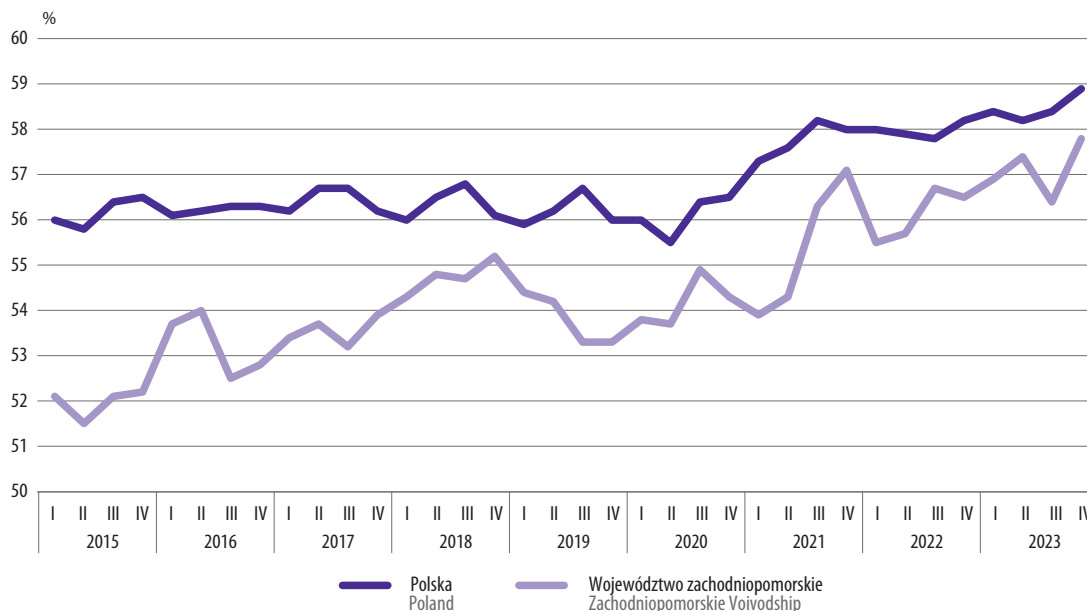
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL obliczono jako udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia według BAEL obliczono jako udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopę bezrobocia według BAEL obliczono jako udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Wykres 26.
Chart 26.

Współczynnik aktywności zawodowej według kwartałów
Activity rate by quarters

5.2. Jakość życia

5.2. Quality of life

Zamożność mieszkańców

Inhabitant's wealth

W 2022 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie zachodniopomorskim wyniosło 6169,94 zł i było o 11,2% wyższe niż w roku poprzednim i o 8,0% niższe od przeciętnej krajowej. W 2023 r. w województwie liczba emerytów i rencistów zwiększyła się o 0,6% w stosunku do poprzedniego roku, a przeciętne emerytury i renty brutto uległy zwiększeniu.

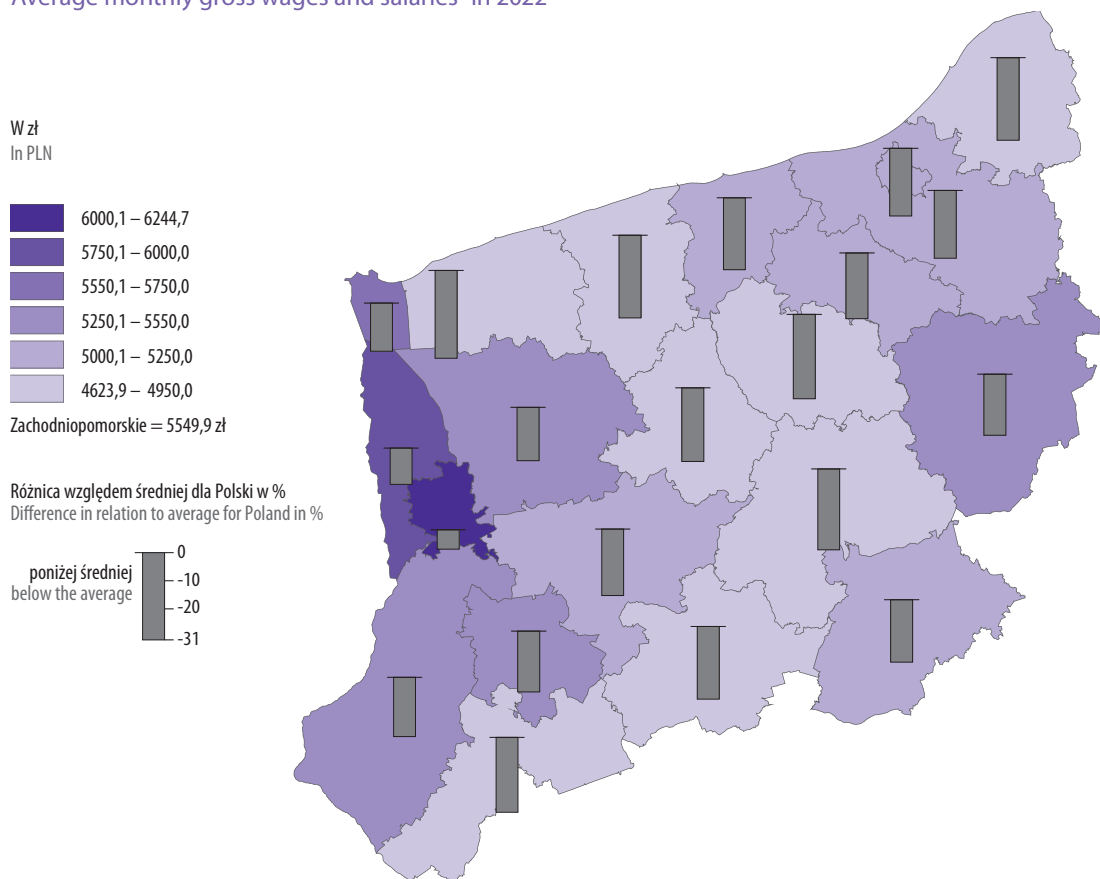
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

W pierwszej części analizy informacje wynikowe o wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto zaprezentowano na podstawie rocznego badania statystyki publicznej Z-06 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących) – na tej podstawie przedstawiono zróżnicowanie terytorialne wynagrodzeń (do poziomu powiatów) w 2021 r. (jako ostatnim dostępnym).

Wyniki badania obejmującego podmioty gospodarcze o liczbie pracujących powyżej 9 osób wskazują, że w 2022 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie zachodniopomorskim wyniosło 6169,94 zł i było niższe od przeciętnego w kraju o 8,0%. Wynagrodzenia w województwie są wyraźnie zróżnicowane terytorialnie. Najwyższe średnie wynagrodzenie odnotowano w Szczecinie (wyniosło 6943,84 zł) i było wyższe niż średnio w kraju o 3,6%. W pozostałych powiatach wynagrodzenia były niższe niż w Polsce. Najniższe wynagrodzenie było w powiecie świdwińskim (wyniosło 5239,03 zł i stanowiło 78,1% przeciętnego w kraju). Wynagrodzenia na zbliżonym poziomie wystąpiły ponadto w powiatach sławieńskim (5260,40 zł), drawskim (5323,36 zł), kamieńskim (5326,89 zł) i gryfickim (5364,42 zł).

Mapa 26.
Map 26.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a w 2022 r.
Average monthly gross wages and salaries^a in 2022

^a Dotyczy podmiotów gospodarki narodowej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Concern economic entities employing more than 9 persons.

W drugiej części analizy informacje wynikowe o wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto zaprezentowano na podstawie miesięcznego meldunku o działalności gospodarczej DG-1 (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; w ramach badania podmioty o liczbie pracujących 50 lub więcej osób badane są metodą pełną, a podmioty o liczbie pracujących od 10 do 49 osób - metodą reprezentacyjną) – na tej podstawie przedstawiono przeciętne miesięczne wynagrodzenia w województwie w sektorze przedsiębiorstw w 2022 r. (jako ostatnim dostępnym).

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 6839,47 zł i było wyższe niż w 2022 r. o 11,7%. Płaca ta była niższa o 8,1% od średniej krajowej. W Polsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 7444,39 zł, co oznacza wzrost o 11,9% w odniesieniu do 2022 r.

Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

W porównaniu z 2022 r. najwyższy wzrost wynagrodzeń w sekcjach PKD odnotowano w budownictwie (o 15,4%) oraz handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle. W omawianym roku najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto odnotowano w sekcji informacja i komunikacja – przekroczyło o 53,8% średnie wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw. Wynagrodzenia powyżej przeciętnego wynagrodzenia brutto w województwie odnotowano również w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa (16,5%), obsługa rynku nieruchomości (więcej o 13,1%) oraz działalność naukowa i techniczna (o 4,7%). W pozostałych sekcjach wynagrodzenia były niższe niż przeciętne w województwie. Najniższe płace odnotowano w sekcji zakwaterowanie i gastronomia – niższe od średniego wynagrodzenia w województwie o 19,6%.

Tablica 13.

Table 13.

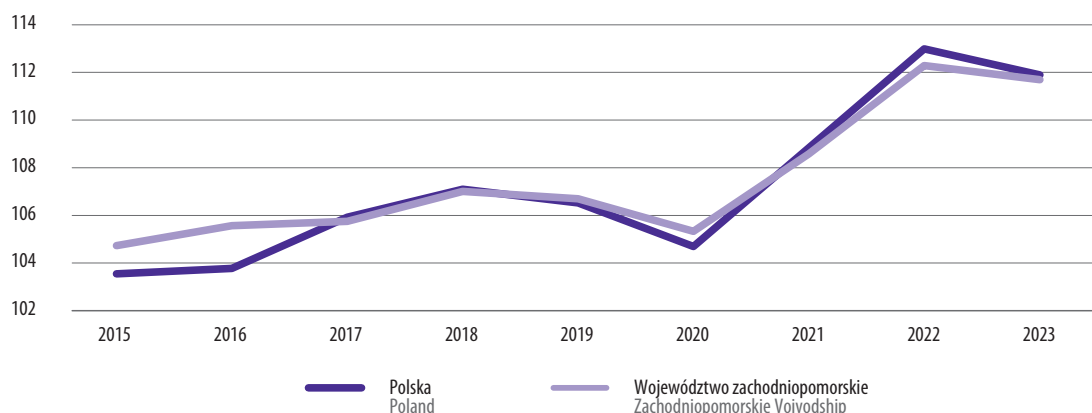
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł Average monthly gross wages and salaries in PLN	3738,87	5450,87	6123,73	6839,47
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100) Average monthly gross wages and salaries in relation to the average domestic (Poland=100)	90,7	92,5	92,0	91,9

Wykres 27.

Chart 27.

**Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Rok poprzedni=100**Indices of average monthly gross wages and salaries in enterprise sector
Previous year=100

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) lub z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) wyniosła 383,3 tys. osób i zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 0,6%. W kraju liczba ta zwiększyła się 0,7% w porównaniu z 2022 r. Osoby pobierające świadczenia emerytalno-rentowe w województwie zachodniopomorskim stanowiły 4,1% tej zbiorowości w Polsce.

W 2023 r. świadczenia wypłacone przez ZUS otrzymało w województwie 362,5 tys. osób, tj. o 0,7% więcej niż rok wcześniej. Liczba emerytów w województwie wzrosła o 1,9% w porównaniu z 2022 r., zmniejszyła się jednak przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 8,0%) oraz osób pobierających renty rodzinne (o 1,4%). Wśród świadczeniobiorców ZUS najliczniejszą grupę stanowili emeryci (75,2% całej zbiorowości), a najmniej osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (6,1%).

Emerytury i renty w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2023 r. pobierało 20,8 tys. osób (mniej o 2,0% niż w 2022 r.). W porównaniu z 2022 r. liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy zmniejszyła się o 5,8%, emerytów - o 4,5%, zaś osób otrzymujących renty rodzinne - o 2,9%. Wśród świadczeniobiorców dominowali emeryci, stanowiąc 78,0% ogółu, renty z tytułu niezdolności do pracy pobierało 17,9% świadczeniobiorców, a odsetek osób pobierających renty rodzinne ukształtował się na poziomie 4,1%.

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim przeciętna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 3169,27 zł, a rolników indywidualnych – 1915,92 zł. W porównaniu z 2022 r. zanotowano wzrost zarówno świadczeń wypłacanych przez ZUS, jak i KRUS (odpowiednio o 17,6% i 23,3%). W kraju również nastąpił wzrost wypłacalnej kwoty kolejno o 17,2% i 23,1%. Przeciętne miesięczne świadczenie emerytalne i rentowe wypłacane z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie zachodniopomorskim było o 5,8% niższe niż przeciętnie w kraju, natomiast świadczenie wypłacane rolnikom indywidualnym przewyższało średnią krajową o 3,7%.

Tablica 14.
Table 14.

Świadczenia społeczne
Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. Average monthly number of retirees and pensioners in thousands	356,1	381,7	381,1	383,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł Average monthly gross retirement and other pension paid from non-agricultural social security system in PLN	1912,38	2460,64	2695,83	3169,27
w tym emerytura of which retirement pay	2019,62	2539,49	2784,79	3276,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension of farmers in PLN	1258,98	1480,48	1553,43	1915,92
w tym emerytura of which retirement pay	1302,89	1490,43	1562,21	1915,92

Analizując dane od 2015 r. obserwuje się systematyczny wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa zachodniopomorskiego. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2022 r. w województwie zachodniopomorskim wzrósł w porównaniu z 2022 r. o 15,5%. Wskaźnik ten wyniósł 2 342,39 zł i był o 4,1% niższy niż przeciętnie w kraju.

Przeciętny miesięczny dochód do dyspozycji przypadający na 1 osobę w gospodarstwach domowych województwa w 2021 r. wyniósł 2295,02 zł, tj. o 15,2% więcej niż przed rokiem. Był on o 4,6% wyższy niż przeciętny w Polsce.

Dochód rozporządzalny to suma bieżących dochodów gospodarstwa domowego z poszczególnych źródeł, pomniejszona o zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych płacone przez płatnika w imieniu podatnika, o podatki od dochodów z własności, podatki płacone przez osoby pracujące na własny rachunek, w tym przedstawicieli wolnych zawodów i osób użytkujących gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz o składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne – wyniki **Badania Budżetów Gospodarstw Domowych**.

Tablica 15.   **Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny**
Table 15.   **Average monthly available income**

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	2022 Polska Poland
	w zł in PLN				
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym Average monthly available income per capita in household	1426,85	1862,09	2028,69	2342,39	2249,79
w tym dochód do dyspozycji of which disposable income	1384,42	1813,33	1991,52	2295,02	2194,62

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim wskaźnik zagrożenia ubóstwem po transferach społecznych wyniósł 13,5%, a współczynnik Giniego – 24,6%. Wartości tych wskaźników dla Polski wyniosły odpowiednio: 13,7% oraz 26,3%. W porównaniu z rokiem poprzednim w województwie wskaźnik zagrożenia ubóstwem po transferach społecznych uległ zwiększeniu o 1,5 p.proc. zaś w kraju o 1,1 p.proc.

Wybrane wskaźniki spójności społecznej w oparciu o wyniki Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC):

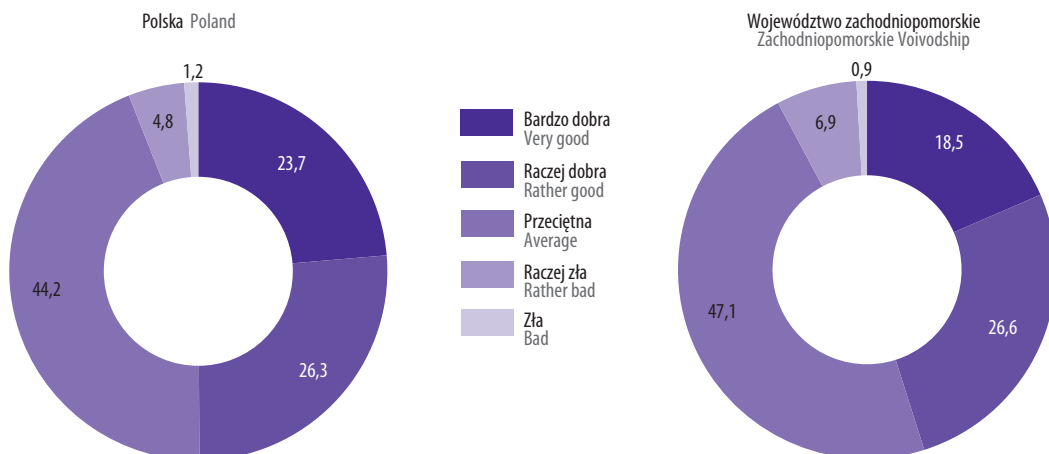
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych to odsetek osób z rocznym ekwiwalentnym dochodem do dyspozycji poniżej progu zagrożenia ubóstwem, który wynosi 60% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji uwzględniający transfery społeczne.

Współczynnik Giniego to miara nierówności rozkładu dochodów; przybiera wartość między 0 a 1 (lub jeśli przemnożymy przez 100, między 0 a 100). Wskaźnik ten osiągnąłby wartość 0 (rozkład jednorodny), gdyby wszystkie osoby miały ten sam dochód, natomiast wartość 1, gdyby wszystkie osoby poza jedną miały dochód zerowy. Zatem, im wyższa jest wartość wskaźnika, tym większy jest stopień koncentracji dochodów i większe jest ich zróżnicowanie. W badaniu EU-SILC wskaźnik ten wyliczono dla rocznego ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji gospodarstwa domowego.

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim 45,1% gospodarstw domowych oceniło swoją sytuację materialną jako dobrą lub raczej dobrą, podczas gdy w kraju było to 50,0%. Rok wcześniej było to odpowiednio 49,2% i to 53,0% gospodarstw. Najwięcej gospodarstw domowych zarówno w skali województwa, jak i kraju oceniło swoją sytuację materialną jako przeciętną. W 2022 r. w województwie było to 47,1% (w kraju 44,2%), a w 2021 r. – 43,5% (w kraju 41,8%).

Wykres 28.
Chart 28.

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w 2022 r.
Subjective evaluation of material situation of household in 2022

Pomoc społeczna i wspieranie rodziny
Social welfare and family support

W 2022 r. porównując z rokiem poprzednim w województwie zachodniopomorskim wzrosła liczba świadczeń wychowawczych wypłacanych z programu „Rodzina 500 plus” oraz liczba rodzin uprawnionych do korzystania z Karty Dużej Rodziny. Łączna kwota świadczeń wychowawczych wypłaconych z programu „Rodzina 500 Plus” w zachodniopomorskim stanowiła 4,0% kwoty wypłaconej w kraju. W województwie spada liczba świadczeń pomocy społecznej oraz beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej. Zwiększyła się liczba żłobków oraz klubów dziecięcych i dostępnych w nich miejsc oraz liczba korzystających z nich dzieci.

W 2022 r. świadczenia społeczne w województwie zachodniopomorskim przyznano dla 40,8 tys. osób, tj. o 7,9% mniej niż w poprzednim roku oraz 52,6% mniej niż w 2015 r. W skali kraju beneficjenci pomocy społecznej z zachodniopomorskiego stanowili 4,5%. Kwota udzielonych świadczeń pomocy społecznej w 2022 r. wyniosła 174,4 mln zł (o 3,1% więcej niż w 2021 r. oraz 12,6% mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 4,9% całkowitej kwoty świadczeń w Polsce (2021 r. i 2015 r. odpowiednio 4,9% i 5,5%). Na każde 10 tys. ludności przypadały 247 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (w 2020 r. – 267, w 2015 r. – 502), tj. o 10 osób więcej niż średnio w kraju.

W 2022 r. w zachodniopomorskim Kartę Dużej Rodziny posiadało 52,7 tys. rodzin (3,6% w skali kraju; 12. miejsce wśród województw). Rok wcześniej kartę posiadało 40,4 tys., co oznacza wzrost o 30,4% (w kraju o 27,1%). Najwięcej rodzin korzystało z tego programu w Szczecinie (6,9 tys.), w powiecie stargardzkim (4,8 tys.) i goleniowskim (3,2 tys.), najmniej rodzin: w Świnoujściu (0,8 tys.) i w powiecie pyrzyckim (1,0 tys.).

Tablica 16.
Table 16.

Świadczenia pomocy społecznej
Social assistance benefits

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Osoby, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej (rzeczywista liczb osób) Beneficiaries of social assistance benefits (real number of persons total)	86001	49028	44262	40755
Udzielone świadczenie w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	199513,2	176215,9	169163,8	174363,9
pomoc pieniężna financial assistance	142365,7	113407,4	106774,9	106561,8
pomoc niepieniężna non-financial assistance	57147,5	62808,5	62388,9	67802,1
Osoby, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej na 10 tys. ludności Beneficiaries per 10 thousand population	501,8	294,2	267,4	247,1

W 2022 r. w województwie z różnych form środowiskowej pomocy społecznej skorzystało 57,7 tys. osób (o 9,4% mniej niż przed rokiem), tj. 4,4% ogólnej liczby beneficjentów w kraju. Udział tych beneficjentów w liczbie ludności województwa zachodniopomorskiego w 2022 r. wyniósł 3,5% (w kraju 3,4%) i w porównaniu z 2022 r. zmniejszył się o 0,3 p.proc., a w odniesieniu do 2015 r. o 3,5 p.proc. W województwie występuje terytorialne zróżnicowanie zasięgu korzystania z pomocy społecznej osób i gospodarstw domowych. W 2022 r. liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności ogółem najwyższy był w gminach: Brojce – 1382, Suchań – 1370, Biały Bór – 1200, Tychowo -1142 i Brzeźno 1046, a najmniejszy w gminie Dobra (Szczecińska) -110 oraz gminie Manowo – 147.

Środowiskowa pomoc społeczna to pomoc udzielana ludności w miejscu zamieszkania za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej. Dane oszacowano na podstawie Zbioru Centralnego Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zawierającego informację o zrealizowanych świadczeniach środowiskowej pomocy społecznej i odbiorcach tej pomocy – gospodarstwach domowych i ich członkach oraz osobach bezdomnych.

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej to wszyscy członkowie gospodarstw domowych oraz osoby bezdomne, które w roku badania otrzymały przynajmniej raz jakąkolwiek pomoc świadczoną przez ośrodki pomocy społecznej w miejscu zamieszkania zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz 2268).

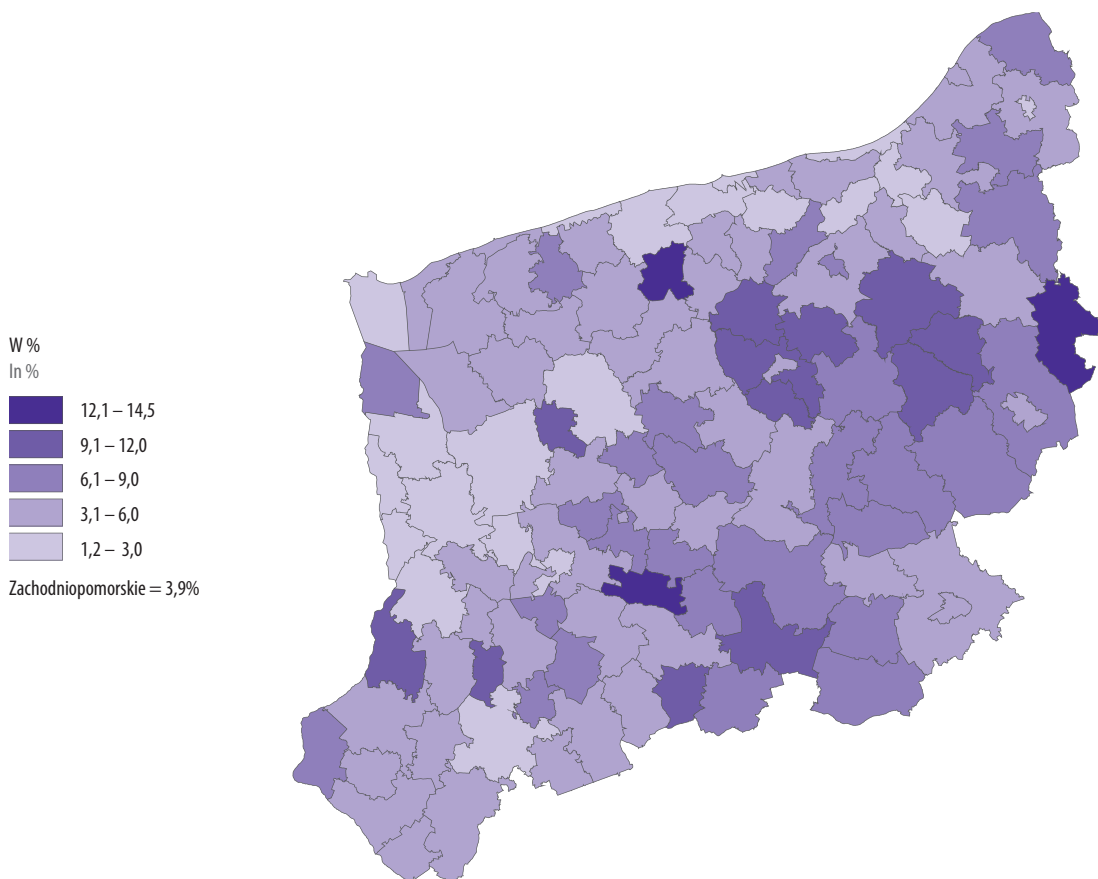
Tablica 17.
Table 17.

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej
Beneficiaries of community social assistance

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej Households benefiting from community social assistance	56113	37209	33999	31620
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej Beneficiaries from community social assistance	131293	72324	63872	57861
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności Beneficiaries per 10 thousand population	766	434	386	352

Mapa 27.
Map 27.

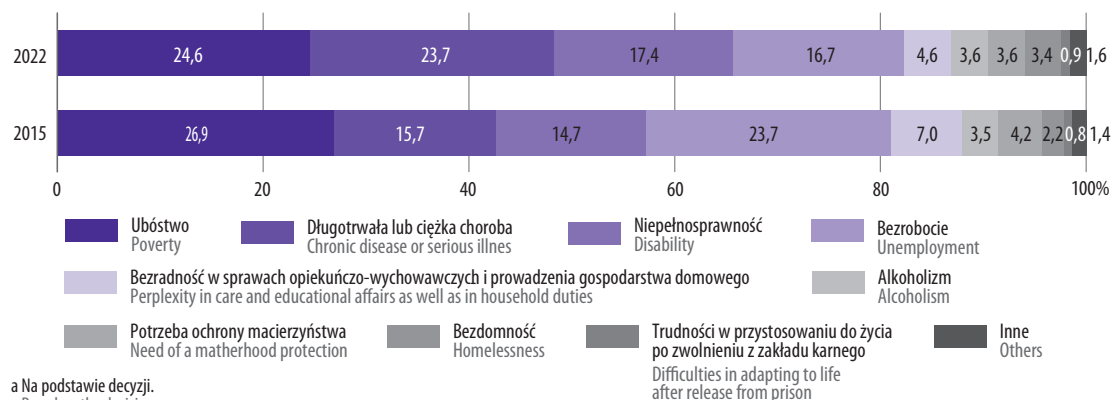
Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w 2022 r.
Scope of use of social assistance at domicile in 2022

W 2022 r. najczęstszą przyczyną otrzymania świadczenia pomocy społecznej w kraju była długotrwała lub ciężka choroba oraz ubóstwo. W województwie zachodniopomorskim główną przyczyną było ubóstwo (17,1 tys.), a następnie długotrwała lub ciężka choroba (16,5 tys.). W Polsce najwięcej rodzin otrzymało świadczenia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby (351,3 tys. rodzin), zaś na drugim miejscu ubóstwo (339,3 tys.). W województwie zachodniopomorskim kolejnymi najczęściej występującymi przyczynami przyznania pomocy społecznej rodzinie było bezrobocie oraz niepełnosprawność – z tych powodów ze świadczeń skorzystało odpowiednio: 11,6 tys. i 12,1 tys. rodzin. W porównaniu z 2015 r. zanotowano spadek liczby rodzin otrzymujących świadczenia pomocy społecznej w większości przyczyn, wzrosła liczba rodzin objętych świadczeniem z powodu zdarzenia losowego (o 77 rodzin), klęski żywiołowej lub ekologicznej (o 55 rodzin), trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (o 426 rodzin) oraz narkomanii (o 20 rodzin).

Wykres 29.
Chart 29.

Rodziny, którym na podstawie decyzji przyznano pomoc wg przyczyn^a
Number of families with assigning help (based on the decisions) by reasons^a

W 2022 r. świadczeniem wychowawczym w ramach programu „Rodzina 500 plus” w województwie zachodniopomorskim przeciętnie miesięcznie objętych zostało 271,5 tys. dzieci z rodzin naturalnych (o 6,9% więcej niż w 2021 r.), które otrzymały świadczenie wychowawcze na łączną kwotę 1 697 378,5 tys. zł (o 6,7% więcej niż w 2021 r.).

Tablica 18.
Table 18.

Świadczenia wychowawcze „RODZINA 500+”
„FAMILY 500+” child-support benefit

Wyszczególnienie Specification	2016	2020	2021	2022
Wydatki na świadczenia wychowawcze w tys. zł Childraising benefit payments in thousand PLN	676436,904	1605558,7	1590716,1	1697378,5
Przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie wychowawcze w tys. zł Monthly average number of children for which families receive childraising benefit in thousand PLN	150,8	255,3	254,0	271,5

^a Dane dotyczą okresu: w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia;

^a Data concern the period: in the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December.

Uwaga: Od 1 kwietnia 2016 do 30 czerwca 2019 r. przysługiwało rodzicom lub opiekunom dzieci do 18 roku życia, niezależnie od dochodu na drugie i kolejne dziecko, a w przypadku dochodu w wysokości nie przekraczającej 800 zł na osobę, także na pierwsze lub jedyne dziecko. Od 1 lipca 2019 roku przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę.
Note: From 1 April 2016 to 30 June 2019, it was available to parents or guardians for each child up to the age of 18, regardless of the income for the second and next child, and in the case of income not exceeding 800 PLN per person, also for the first or only child. Since 1 July 2019, child-raising benefit has been granted to every child until 18 years old, regardless of family income.

Kwota świadczeń zasiłków rodzinnych wypłaconych w ciągu 2022 r. była wyższa o 1,9% w porównaniu z 2021 r. i wynosiła 468,6 tys. zł. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymali zasiłek rodzinny wynosiła 45 959 (zmaląa o 15,4% w stosunku do poprzedniego roku).

Tablica 19.
Table 19.

Świadczenia na rzecz rodziny
Benefits to the family

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2021	2022
Dobry Start^a Good Start^a				
kwota świadczeń wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł amount of benefits paid (during a year) in thousand PLN	.	53 897,9	53 821,7	57 418,7
liczba dzieci (i osób uczących się), na które wypłacono świadczenie (w ciągu roku) number of children (and learners) for whom benefits have been paid (during a year)	.	179 781	179 284	191 483
Zasiłek rodzinny Family allowance				
kwota świadczeń ^b wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł amount of family allowances ^b (during a year) in thousand PLN	419,6	463,8	459,8	468,6
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny children, for which the parents shall receive family allowances	85 109	64 059	54 349	45 959
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku share of children aged under 17 years, for which the parents shall receive family allowances in the total number of children in this age	27,0%	20,7%	17,7%	15,1%
Fundusz alimentacyjny Alimony fund				
kwota świadczeń wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł amount of benefits paid (during a year) in thousand PLN	73969,1	68475,0	63748,8	61789197
liczba wypłaconych świadczeń number of paid benefits	185188	168448	154261	148253
Ulga prorodzinna w zeznaniach podatkowych PIT Family tax relief in PIT tax returns				
kwota odliczeń od podatku z tytułu ulgi prorodzinnej amount of tax deductions for family tax relief	217510653	215415535	220141223	.
liczba dzieci ^c number of children ^c	260952	264002	263340	.

a W ramach programu „Dobry Start” dla każdego uczącego się dziecka, rozpoczynającego rok szkolny wypłacane jest jeden raz w roku świadczenie na wyprawkę szkolną. b Wraz z dodatkami. c Liczba dzieci podana została łącznie, tj. dzieci, na które dokonano odliczenia od podatku jak również dzieci, na które przysługiwał zwrot nieodliczonej kwoty ulgi na dzieci.

a As part of the "Good Start" program, for each learning child, at the beginning of the school year, a benefit for a school layette is paid once a year. b Including appendices. c The number of children was given in total, i.e. children for whom the child relief was deducted from tax as well as children who were entitled to the reimbursement of not deducted child relief.

Według stanu na koniec grudnia 2022 r. na terenie województwa działało 191 żłobków (tj. o 7,3% więcej niż rok wcześniej i 114,6% więcej niż w 2015 r.) i 34 kluby dziecięce (tj. o 3,0% więcej niż rok wcześniej i o 126,7% więcej niż w 2015 r.). Łącznie dla dzieci do lat 3 dostępnych było 225 placówek (wzrost o 6,6% w stosunku do 2021 r. We wszystkich placówkach udostępnionych dzieciom było 9,2 tys. miejsc, a w ciągu roku przebywało w nich 12,9 tys. podopiecznych.

W porównaniu z 2021 r. i w odniesieniu do 2015 r. nastąpił wzrost zarówno dostępnych miejsc (o 15,6% wobec 2020 r. i o 115% wobec 2015 r.) jak i liczby przebywających w placówkach dzieci (odpowiednio: o 9,0% i o 9,1%).

Wskaźnik dzieci do lat 3 na 100 miejsc w Polsce wynosił 477 osób, zaś w zachodniopomorskim był niższy (jak w poprzednich latach) i wynosił 410 osób.

Najwięcej placówek zlokalizowanych było w m. Szczecin (28,4%), głównie były to żłobki (70,3%). Najmniej placówek (po 1 żłobku) zlokalizowanych było w powiecie gryfickim i pyrzyckim (0,5% z całego województwa). Na tle kraju instytucje z województwa zachodniopomorskiego zapewniały 4,2% miejsc w placówkach dla dzieci do 3 lat.

Żłobek to jednostka organizacyjna sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3, realizująca funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne. Opieka w żłobku jest sprawowana od ukończenia 20 tygodnia życia dziecka, żłobek zapewnia opiekę do 10 godz. dziennie. Żłobki, obok klubów dziecięcych, opiekuna dziennego i niani, zostały wprowadzone ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz. U. z 2022 r. poz 1324, z późn. zm.). Obecnie pieczę nad działalnością regulowaną ustawą sprawuje Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

Klub dziecięcy to jednostka organizacyjna sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3, realizująca funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne. Opieka w klubie dziecięcym jest sprawowana od ukończenia 1 roku życia dziecka, klub dziecięcy zapewnia opiekę do 5 godz. dziennie.

Oddział żłobkowy przy przedszkolu – jednostka działająca przy przedszkolu (lub innej instytucji) sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3 nie wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych.

Tablica 20.

Żłobki i kluby dziecięce

Stan w dniu 31 grudnia

Table 20.

Nurseries and children's clubs

As of 31 December

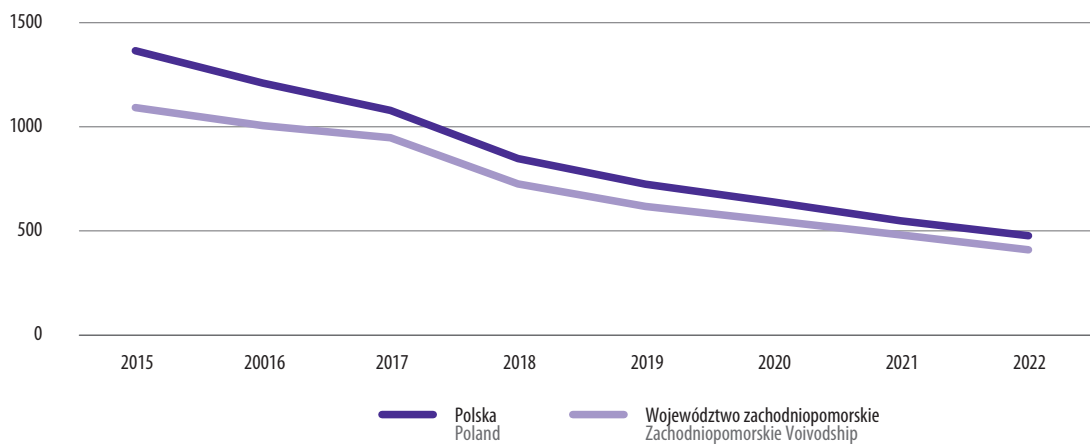
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Żłobki Nurseries	89	168	178	191
w tym publiczne of which public	25	43	49	56
Oddziały żłobkowe Nursery wards	7	1	–	–
Kluby dziecięce Children's clubs	15	28	33	34
w tym publiczne of which public	–	–	–	–
Miejsca w tys.: Places in thousands:				
w żłobkach in nurseries	3,7	7,3	7,8	8,5
w klubach dziecięcych in children's clubs	0,2	0,5	0,6	0,7
Dzieci ^a przebywające (w ciągu roku) w tys.: Children ^a staying (during the year) in thousands:				
w żłobkach in nurseries	5,7	9,6	11,1	12,0
w klubach dziecięcych in children's clubs	0,3	0,5	0,8	0,7

a łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Including nursery wards.

Wykres 30.
Chart 30.

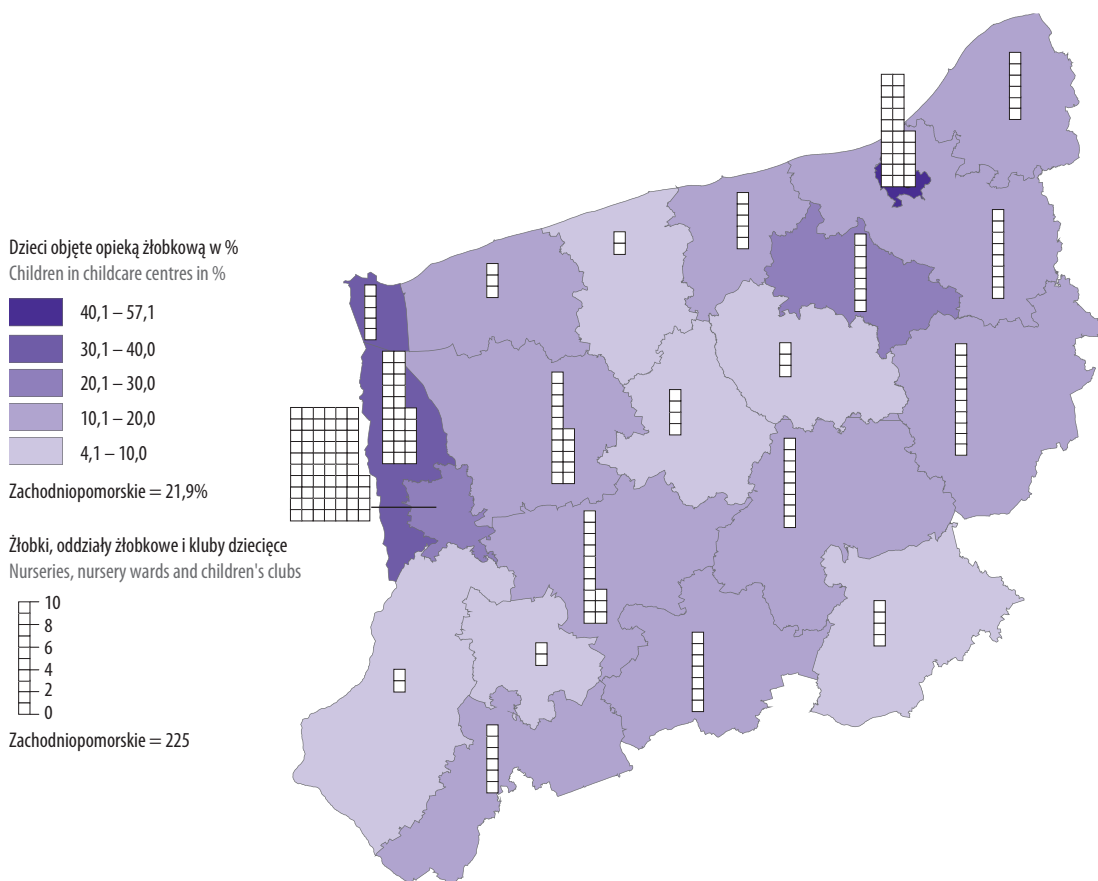
Dzieci w wieku do lat 3 na 100 miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych
Children up to the age of 3 per 100 places in nurseries and children's clubs

a łącznie z oddziałami żłobkowymi.
a Including nursery sections.

Mapa 28.
Map 28.

Żłobki i kluby dziecięce w 2022 r.
Nurseries and children clubs in 2022

Warunki mieszkaniowe

Housing conditions

W analizowanym okresie, tj. w latach 2015–2022 zasoby mieszkaniowe województwa zachodniopomorskiego uległy polepszeniu. Wzrosła liczba mieszkań, natomiast zmalała przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie. Długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, zużycie gazu zwiększyły się. Wzrosło zużycie wody w gospodarstwach domowych mimo wzrostu ilości przyłączy.

Na koniec 2022 r. zasoby mieszkaniowe województwa zachodniopomorskiego były wyższe o 1,3% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 10,6% porównując z 2015 r. W ogólnej liczbie mieszkań w województwie, tj. 697,3 tys., największy udział miały mieszkania będące w zasobach m. Szczecin (27,2%) oraz m. Koszalin (6,9%). W tych powiatach udział liczby izb oraz powierzchni użytkowej mieszkań na tle województwa wyniósł odpowiednio: 24,8% i 6,5% oraz 24,0% i 6,2%. Zarówno liczba izb, jak i powierzchnia użytkowa mieszkań w województwie zachodniopomorskim w 2022 r. wzrosła niewiele w porównaniu z 2021 r. (tj. o 1,2% i 1,5%) i wyniosła odpowiednio: 2614,8 tys. izb oraz 49518,6 tys. m². W porównaniu z rokiem poprzednim w 2022 r. w województwie spadła liczba osób przypadających na 1 mieszkanie z 2,37 do 2,32 (w kraju z 2,47 do 2,42). Najkorzystniejsze warunki lokalowe pod względem zagęszczenia mieli mieszkańcy m. Świnoujście, gdzie na 1 mieszkanie, przypadało 1,7 osób, natomiast najmniej korzystne – w powiecie pyrzyckim (2,8).

Tablica 21.

Zasoby mieszkaniowe^a

Stan w dniu 31 grudnia

Table 21.

Dwelling stocks^a

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020 ^b	2021 ^b	2022
Mieszkania Dwellings	638 897	689 962	697 278	706 609
Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności Dwelling stocks per 1000 population	373,5	415,4	422,6	430,7
Przeciętna w zasobach: Dwelling stocks, average:				
liczba izb w mieszkaniu number of rooms in a dwelling	3,85	3,71	3,71	3,70
powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² useful floor area of a dwelling in m ²	70,5	69,9	70,0	70,1
liczba osób na 1 mieszkanie number of persons per dwelling	2,68	2,41	2,37	2,32

a Na podstawie bilansów. b Dane uwzględniają wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

a Based on balances. b The data take into account the results of the National Population and Housing Census 2021.

Badanie z zakresu gospodarki mieszkaniowej w części dotyczącej stanu zasobów mieszkaniowych, jak i wybranych informacji charakteryzujących warunki mieszkaniowe, zostało przygotowane na podstawie opracowania statystycznego **Bilans Zasobów mieszkaniowych** za dany rok (według stanu na 31 grudnia).

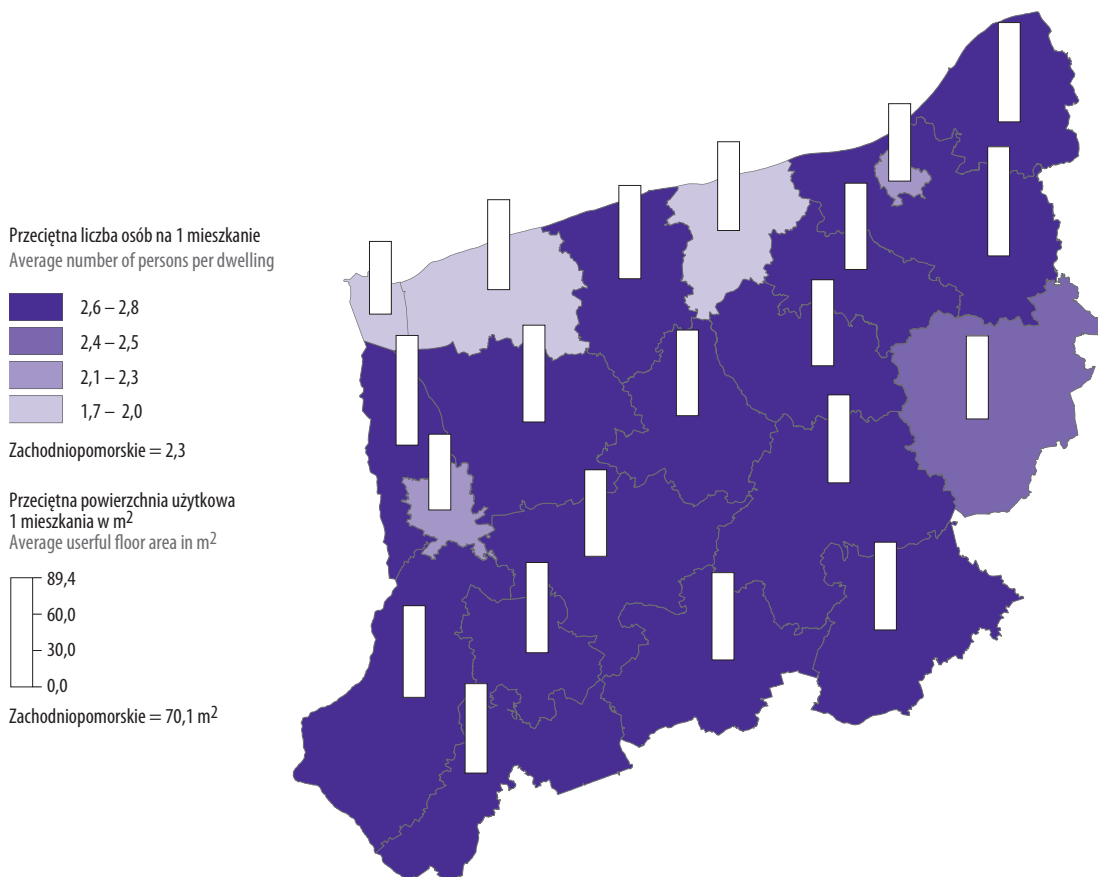
Zasoby mieszkaniowe – ogół mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Do zasobów mieszkaniowych nie zalicza się lokali w obiektach zbiorowego zakwaterowania (tj. hoteli pracowniczych, domów studenckich, burs i internatów, domów pomocy społecznej) z wyjątkiem znajdujących się tam mieszkań; pomieszczeń prowizorycznych oraz obiektów ruchomych (tzn. barakowozów, wagonów kolejowych, barek i statków).

Mapa 29.**Warunki mieszkaniowe ludności w 2022 r.****Stan w dniu 31 grudnia**

Map 29.

Housing conditions of population in 2022

As of 31 December

Na koniec 2021 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła 11,6 tys. km (tj. więcej o 1,1% w porównaniu z 2020 r. oraz o 4,4% porównując z 2015 r.). Udział sieci wodociągowej województwa w skali kraju stanowił 3,7%.

W 2022 r. zwiększeniu uległa liczba czynnych przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zakwaterowania do 186,1 tys. szt. (o 2,2%).

W 2022 r. na 100 km² powierzchni województwa zachodniopomorskiego przypadało średnio 54,9 km sieci wodociągowej, tj. znacznie mniej niż w kraju, gdzie zagęszczenie sieci na 100 km² wyniosło 108,0 km. Zagęszczenie sieci wodociągowej w miastach wzrosło w 2022 r. o 12,2% w odniesieniu do 2021 r. i wyniosło 268,9 km, tj. o 96,2 km mniej niż w kraju. Na 100 km² terenów wiejskich województwa zachodniopomorskiego sieć wodociągowa była znacznie mniej rozbudowana (osiągnęła 40,3 km) i w porównaniu z 2021 r. jej długość zwiększyła się o 2,6 km na 100 km². W odniesieniu do wskaźnika ogólnokrajowego zagęszczenie było mniejsze o 47,8 km.

W porównaniu z 2021 r. zużycie wody w gospodarstwach domowych w województwie zachodniopomorskim wzrosło się o 0,3% (w kraju wzrost o 0,9%). Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca kształtowało się na poziomie 34,5 m³ (35,8 m³ w miastach; 31,7 m³ na wsi) i było większe o 0,1 m³ niż przed rokiem, a większe o 0,5 m³ w stosunku do średniej krajowej. Wzrost zużycia wody zanotowano na wsi (o 0,1 m³; w kraju wzrost o 0,6 m³). W miastach odnotowano wzrost zużycia wody o 0,1 m³, w kraju wzrost o 0,2 m³.

Z sieci wodociągowej korzystało 1579,6 tys. osób, czyli 96,3% ogółu mieszkańców województwa, z czego 1089,2 tys. w miastach. Dla porównania w 2015 r. z sieci korzystało 1646,2 tys. osób w tym 1145,9 w miastach.

Wodociągi to kompleks urządzeń wodociągowych służących do ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studni publicznych, urządzeń służących do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody.

Tablica 22.

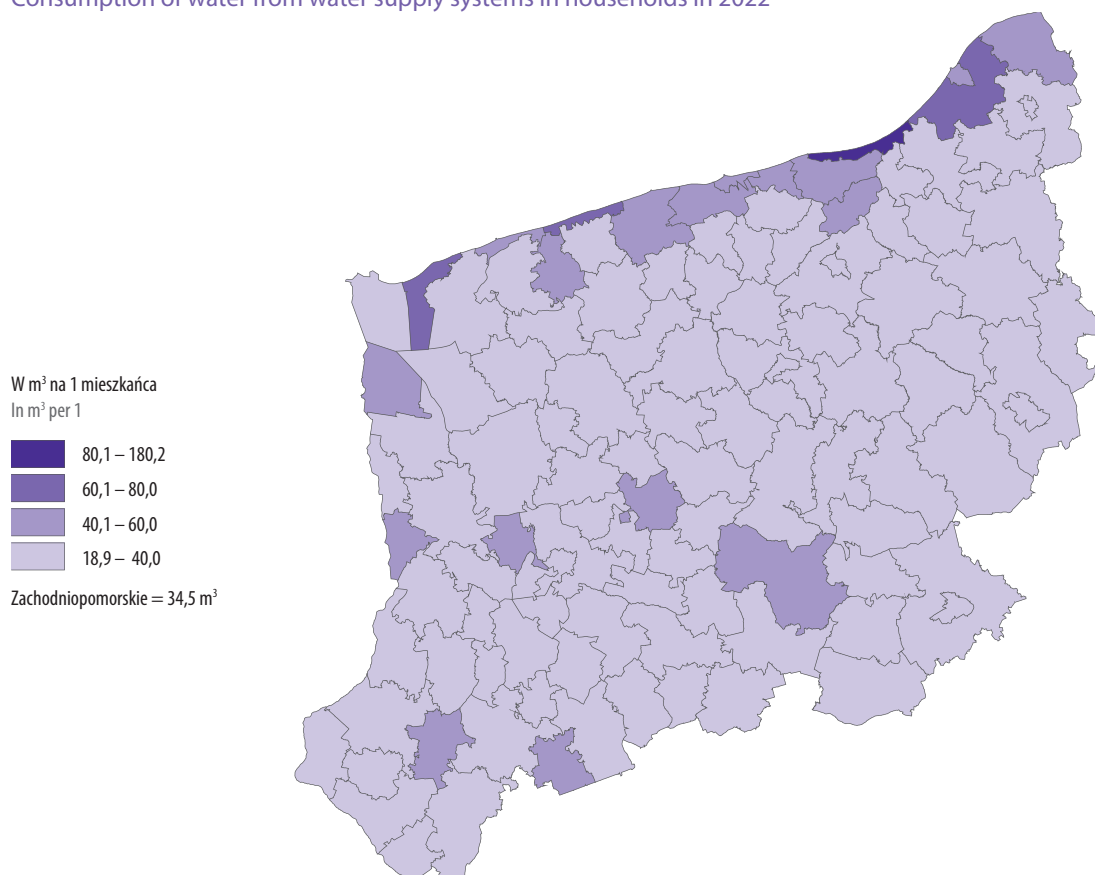
Wodociągi
Stan w dniu 31 grudnia
 Water supply system
 As of 31 December

Table 22.

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km	11096,2	11452,3	11579,6	.
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt. Connections leading to residential buildings in pcs	182749	182058	186102	191082
Zużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm ³ Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm ³	56374,1	57599,7	56966,4	56760,7

Mapa 30.
 Map 30.

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2022 r.
 Consumption of water from water supply systems in households in 2022

W 2022 r. czynna sieć kanalizacyjna w województwie zachodniopomorskim osiągnęła długość 8418,1 km i w ciągu roku wydłużyła się o 127,6 km, natomiast w porównaniu z 2015 r. jej długość wzrosła o 656,3 km, tj. o 8,5%. Sieć kanalizacyjna województwa zachodniopomorskiego stanowiła 4,7% sieci krajowej, która w 2022 r. wyniosła 177,6 tys. km. W ciągu roku zwiększeniu (o 2,7%) uległa liczba przyłączy prowadzących do budynków, która w 2022 r. wyniosła 134,8 tys.

Spadek zanotowano w liczbie mieszkańców województwa zachodniopomorskiego korzystających z sieci kanalizacyjnej (o 0,2%, do 1329,8 tys.). Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej na terenie województwa zachodniopomorskiego stanowiła 4,9% korzystających w kraju.

Do sieci kanalizacyjnej przyłączonych było 81,1% ogółu mieszkańców województwa, przy czym udział mieszkańców miast korzystających z sieci w ich ogólnej liczbie był wyższy niż mieszkańców wsi (odpowiednio: 91,3% i 59,2%). Dostępność sieci kanalizacyjnej w województwie była lepsza niż ogółem w kraju, gdzie z sieci korzystało 72,3% ludności, w tym w miastach – 90,9% i na terenach wiejskich – 44,8%. W porównaniu z rokiem poprzednim odsetek osób korzystających z sieci w województwie wzrósł o 0,2 p. proc., a w porównaniu z 2015 r. – o 0,4 p. proc. (w kraju nastąpił wzrost odpowiednio o 0,4 p. proc. i 2,6 p. proc.).

W województwie długość sieci dostępnej na 100 km² w 2022 r. zwiększyła się w porównaniu z 2021 r. o 0,5 km, a w stosunku do 2015 r. – o 2,8 km i osiągnęła wartość 36,7 km, co stanowiło wartość mniejszą o 20,1 km od średniej krajowej. W miastach województwa na 100 km² zainstalowanych było 221,3 km sieci, a na terenach wiejskich – 24,2 km. Największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej wykazano w m. Koszalin oraz m. Szczecin (odpowiednio: 255,6 km i 225,2 km), natomiast najmniejsze w powiecie łobeskim (11,0 km) i wałeckim (16,6 km).

Kanalizacja to kompleks urządzeń kanalizacyjnych służący do odprowadzania ścieków: sieć kanalizacyjna, wyloty urządzeń służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki oraz przepompownie ścieków.

Tablica 23.

**Kanalizacja
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 23.

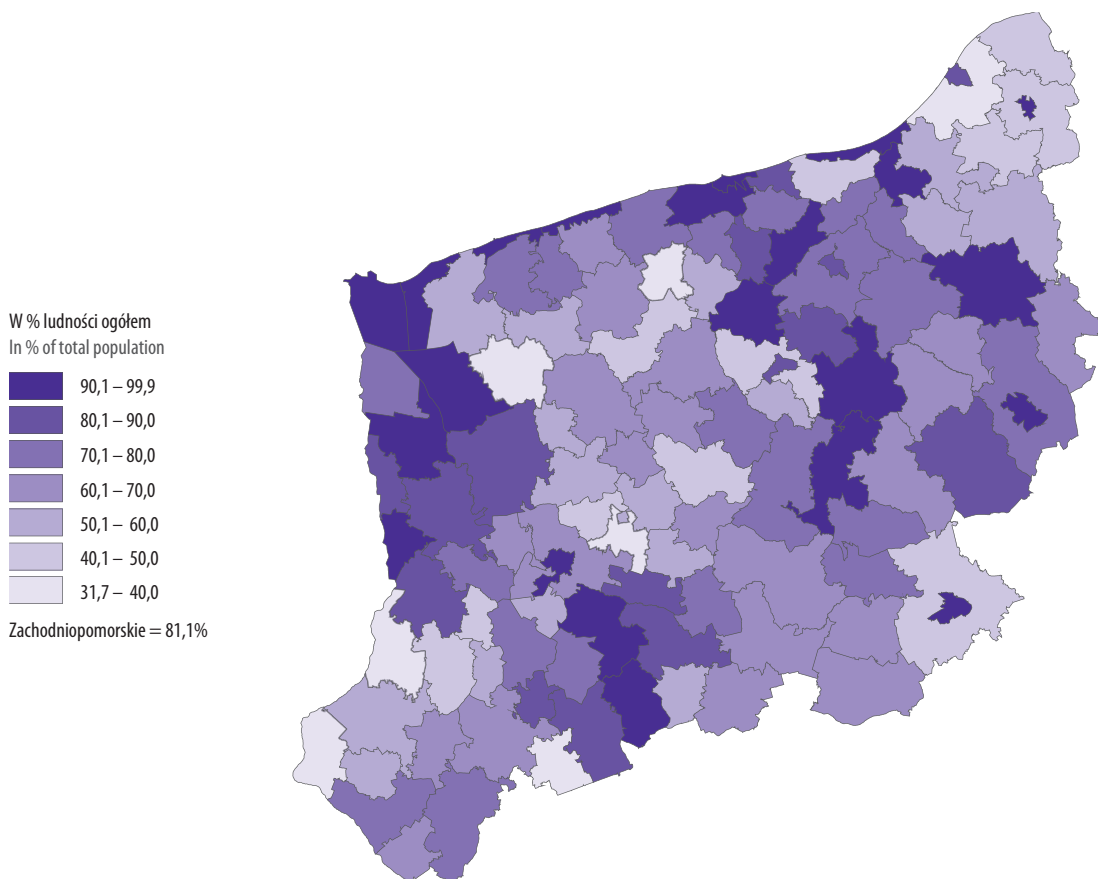
Sewage system
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Sieć kanalizacyjna ^a w km Sewage system ^a in km	7 761,8	8 198,1	8 290,5	8418,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt. Connections leading to residential buildings in pcs	128 808	128 816	131 243	134792
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm ³ Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm ³	72,4	70,5	69,7	69,7
w tym oczyszczane of which treated	72,4	70,5	69,7	69,7

a Łącznie z kolektorami
a Including collectors

Mapa 31.
Map 31.

Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2022 r.
Population using sewage system in 2022

W 2022 r. długość czynnej sieci gazowej wyniosła 8,0 tys. km i stanowiła 4,7% długości sieci krajowej. W porównaniu z 2021 r. nastąpił nieznaczny wzrost o 2,9, a z 2015 r. wzrost o 11,7%. Liczba czynnych przyłączy do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) wyniosła 136,2 tys. szt. Było to więcej o 6,3 tys. szt. niż w 2021 r. i o 29,7 tys. szt. niż w 2015 r. W ciągu roku wzrosła także (o 4,3%) liczba gospodarstw domowych odbierających gaz, których w 2022 r. było 441,5 tys., co stanowiło 5,1% odbiorców krajowych. W województwie głównymi odbiorcami gazu były gospodarstwa zlokalizowane w miastach (86,8%). Gospodarstwa domowych korzystają z gazu w celu ogrzania mieszkania. W 2022 r. liczba gospodarstw spadła o 0,5% i wyniosła 172,8 tys., co stanowiło 39,1% wszystkich gospodarstw odbierających gaz w województwie.

Porównując z 2021 r. liczba ludności korzystającej z sieci gazowej wzrosła o 0,4%, a z 2015 r. – wzrosła o 2,3% i wyniosła 1034,4 tys. osób. Udział osób przyłączonych do instalacji gazowych w ogólnej liczbie mieszkańców województwa pozostał bez zmian w stosunku do poprzedniego roku i wyniósł 63,1%, tj. więcej o 7,2 p. proc. od udziału korzystających w kraju. Mieszkańcy miast województwa w 79,1% byli objęci przyłączem do sieci gazowej, natomiast wsi jedynie w 28,8%. W kraju 55,9% ludności korzystało z sieci gazowej, w tym w miastach – 72,2% i na wsiach – 32,0%. Wzrasta ilość pobranego gazu w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W 2022 r. wyniosła ona 1728,3 kWh, tj. o 2,2% więcej niż w roku poprzednim. W 2021 r. mieszkańiec województwa zachodniopomorskiego zużywał przeciętnie o 77,5 kWh więcej gazu niż przeciętny mieszkaniec kraju, przy czym w mieście na osobę pobranych było 1964,3 kWh gazu, natomiast na wsi – 1222,8 kWh.

Biorąc pod uwagę gęstość występowania sieci gazowej na 100 km², województwo zachodniopomorskie przedstawia się poniżej średniej krajowej (wskaźnik wynosi odpowiednio 31,5 km dla województwa i 50,9 km dla Polski).

W 2022 r. zużyto 2843222,9 MWh gazu, tj. o 1,9% więcej niż w roku poprzednim. Wartość ta stanowi 5,0% ogólnej ilości gazu zużytego w Polsce. Na ogrzanie mieszkań mieszkańcy województwa zużyli 83,2% ogólnej ilości pobranego gazu.

Sieć gazowa to system przewodów doprowadzających do odbiorców paliwa gazowe przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przesyłu i dystrybucji gazu. W systemie przewodów rozróżnia się:

- sieć przesyłową i rozdzielczą (na gaz wysokometanowy i zaazotowany) – przewody uliczne przeznaczone do doprowadzenia gazu do budynków lub innych obiektów za pośrednictwem przyłączy;
- przyłącza – system przewodów łączących sieć rozdzielczą z budynkami i innymi obiektami.

Tablica 24.

Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych

Stan w dniu 31 grudnia

Table 24.

Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Sieć gazowa w km Gas supply system in km	7193,9	7808,2	7805,9	8034,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieskalnych w szt. Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs	106466	123979	129837	136163
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys. Consumers of gas from gas supply system ^a in thousands	375,9	413,6	423,3	441,5
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku): Consumption of gas from gas supply system (during the year):				
w GWh in GWh	2250,6	2606,5	2791,0	2843,2
na 1 mieszkańca w kWh per capita in kWh	1313,2	1564,3	1691,5	1728,3

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

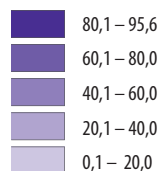
^a Including gas customers using collective gas-meters.

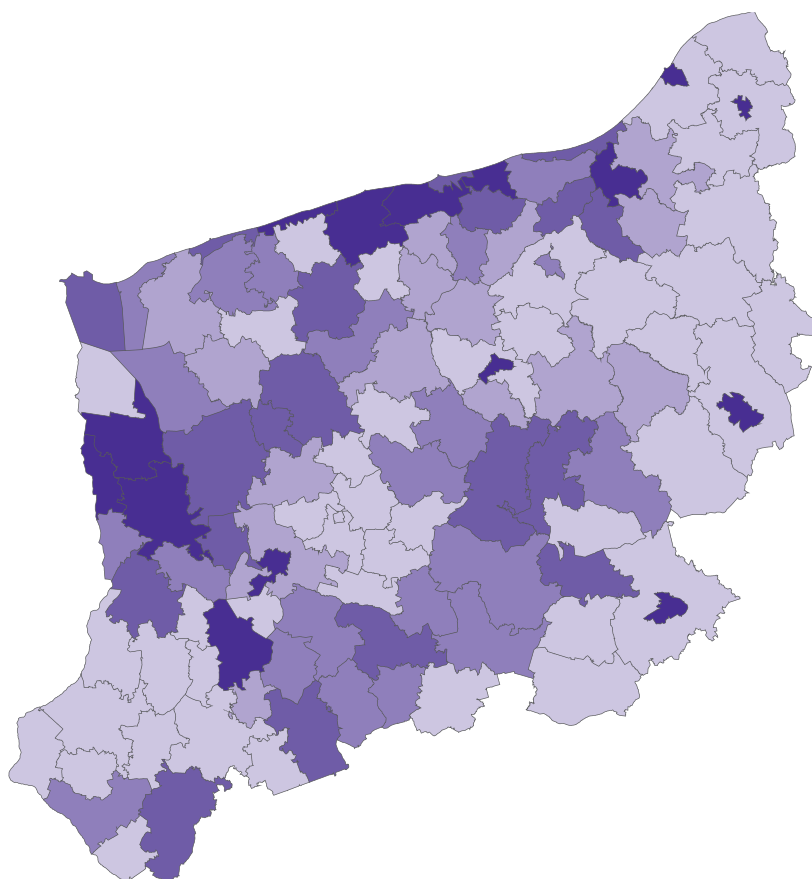
Mapa 32.
Map 32.

Ludność korzystająca z gazu z sieci w 2022 r.
Population using gas supply system in 2022

W % ludności ogółem
In % of total population

Zachodniopomorskie = 63,1%

Ochrona zdrowia

Health care

W 2022 roku liczba lekarzy i pielęgniarek przypadająca na 10 tys. osób w naszym województwie była niższa niż dla kraju. Wśród wszystkich zawodów związanych z ochroną zdrowia największy udział miały pielęgniarki, ich liczba pozostała na podobnym poziomie, jak w poprzednich latach. Wzrosła liczba przychodni, a zmalała – praktyk lekarskich. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego z województwa na ochronę zdrowia w 2022 r. wzrosły się w skali roku.

W ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w końcu 2022 r. w województwie zachodniopomorskim działalność prowadziło 997 przychodni (tj. o 6,0% więcej niż w roku poprzednim i o 7,1% więcej niż w 2015 r.). O 4,2% w porównaniu z 2021 r. zmalała liczba praktyk lekarskich (do 183) i o 36,1% w porównaniu do 2015 r. W ciągu roku w województwie liczba przychodni w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców utrzymała się na poziomie zeszłorocznym i wynosiła 6. W kraju liczba ta również wynosiła 6 placówek i nie zmieniał się w stosunku do poprzedniego roku. Zdecydowana większość wykonywanych praktyk lekarskich działała w miastach (89,3%).

W 2022 r. najwięcej porad udzielili lekarze (95,4% ogółu udzielonych porad). Liczba udzielonych porad podstawowej opieki zdrowotnej była wyższa niż w 2021 r. (7635,8.) i wyniosła 8275,8 tys. W województwie zachodniopomorskim udzielono 4,7% liczby krajowych porad podstawowej opieki lekarskiej.

W 2022 r. w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w województwie zachodniopomorskim lekarze udzielili 12710,6 tys. porad, tj. o 7,6% więcej niż w 2021 r., co stanowiło 4,3% działalności lekarskiej w kraju. W m. Szczecin udzielono 32,3% wszystkich porad zarejestrowanych w województwie, a w m. Koszalin – 9,6%.

W 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego w województwie liczba szpitali nie uległa zmianie i na koniec roku do dyspozycji pacjentów pozostały 44 szpitale ogólne, tj. o 4 podmioty mniej niż w 2015 r., zapewniające 6,8 tys. łóżek. Szpitale ogólne zlokalizowane na terenie województwa stanowiły 4,9% wszystkich jednostek w Polsce. Z opieki szpitalnej skorzystało 281,5 tys. osób, tj. o 3,5% więcej niż w roku wcześniejszym. W szpitalach działało 299 oddziałów, w tym 21,1% stanowiły oddziały chirurgiczne.

Poza szpitalami ogólnymi w ramach stacjonarnej opieki zdrowotnej funkcjonowały zakłady opiekuńczo-lecznicze (12 placówek), pielęgnacyjno-opiekuńcze (15), hospicja (5) oraz zakłady rehabilitacji leczniczej (9). W ramach leczenia uzdrowiskowego funkcjonowały 34 sanatoria, i 4 szpitale uzdrowiskowe, których liczba nie uległa zmianie w ciągu roku.

Ambulatoryjna opieka zdrowotna realizowana jest przez poradnie, przychodnie i praktyki lekarskie (tj. przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria i izby chorych oraz zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne).

Stacjonarna opieka zdrowotna to całodobowa opieka lekarska i pielęgniarska świadczona w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (tj. szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej, sanatoria).

Ratownictwo medyczne to system, który tworzy się w ramach realizacji zadań państwa polegających na zapewnieniu pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

**Tablica 25. Placówki opieki zdrowotnej
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 25. Health care facilities
As of 31 December

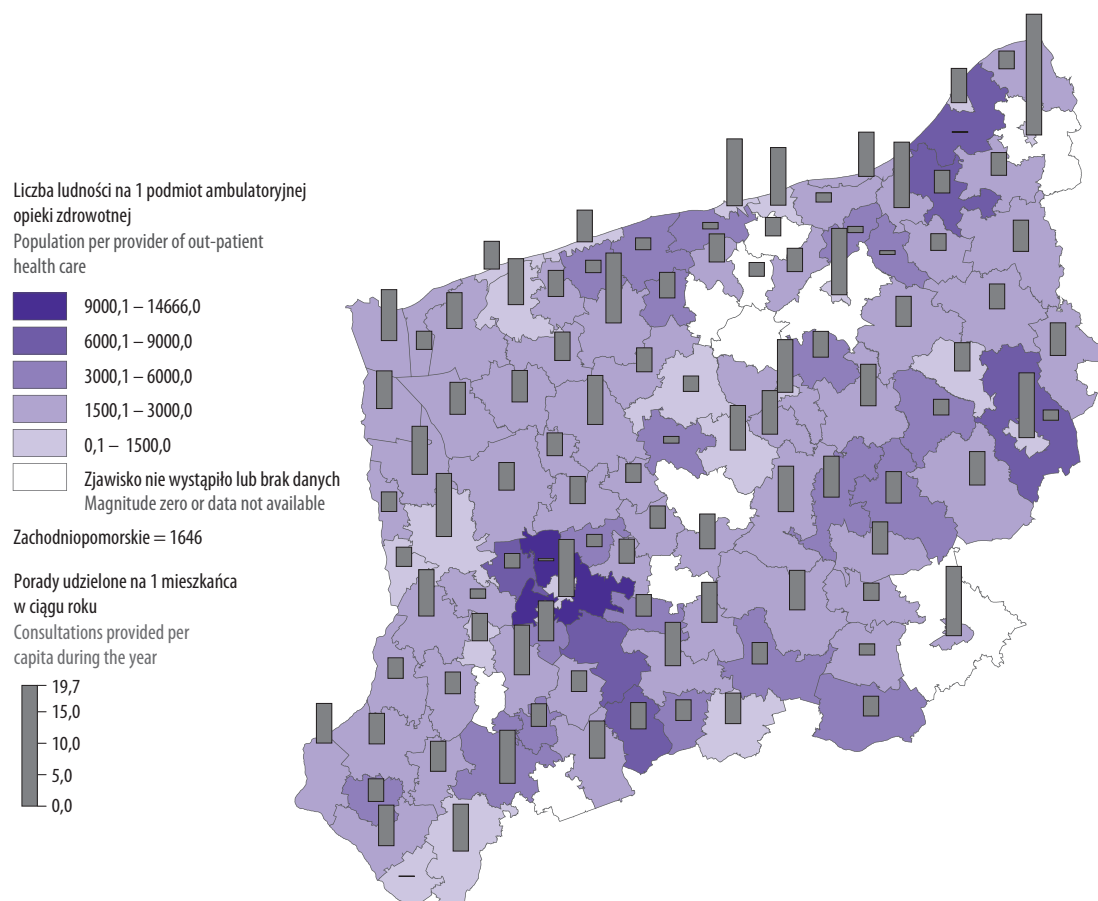
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Przychodnie Out-patient departments	931	884	941	997
Praktyki lekarskie ^a Medical practices ^a	321	230	214	205
Porady udzielone ^{bc} w tys: Consultations provided ^{bc} in thousands:	14578,9	12044,0	13368,8	15803,0
lekarskie ^d doctors ^d	12863,3	10880,7	12048,8	14390,2
stomatologiczne stomatological	1715,6	1163,3	1320,0	1412,8
Szpitale ogólne General hospitals	48	44	44	44
Łóżka w szpitalach ogólnych Beds in general hospitals	8 268	6 901	7 052	6809
na 10 tys. ludności per 10 thousand population	48,34	41,55	42,74	41,5
wykorzystanie łóżek w % usage of beds in %	65,9	60,2	62,4	65,7
Przeciętny pobyt chorego w dniach Average patient stay in days	5,3	5,5	5,3	5,5

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. b Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów. c W ciągu roku. d Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym.

a Data concern practices that have signed a contract with the National Health Fund or out-patient departments. b Including consultations paid by patients. c During the year. d Including consultations provided to non-hospitalised patients in admission rooms.

Mapa 33.
Map 33.

Ambulatoryjna opieka zdrowotna w 2022 r.
Out-patient health care in 2022

W końcu grudnia 2021 r. w województwie zachodniopomorskim opiekę medyczną sprawowało 5263 lekarzy, co stanowiło 4,0% wszystkich lekarzy w Polsce, 1656 lekarzy dentystów (4,7% lekarzy dentystów w kraju), 1039 farmaceutów (3,7% farmaceutów w kraju), 7859 pielęgniarek (3,7% pielęgniarek w kraju), 1072 położnych (3,8% położnych w kraju), 1539 fizjoterapeutów (4,4% farmaceutów w kraju) i 507 diagnostów laboratoryjnych (co stanowi 4,0% diagnostów w kraju).

Wskaźnikiem opisującym rzeczywisty dostęp do służby zdrowia jest liczebność kadry medycznej na 10 tys. ludności. W odniesieniu do analizowanych lat liczba lekarzy dostępnych w województwie na 10 tys. ludności sukcesywnie rośnie, od 27,4 w 2019 r. do 32,1 w 2022 r. (w kraju nastąpił wzrost z 23,7 do 34,8 lekarzy). W latach 2019 i 2020 dostęp do lekarzy w województwie zachodniopomorskim był lepszy niż w kraju, zaś w latach 2021–2022 wskaźnik ten dla województwa był niższy niż dla Polski. Sytuacja dostępu do opieki pielęgniarskiej w zachodniopomorskim jest gorsza niż w kraju. W 2022 r. wskaźnik pielęgniarek na 10 tys. ludności w kraju wyniósł 64,3, natomiast w województwie zachodniopomorskim – 54,4.

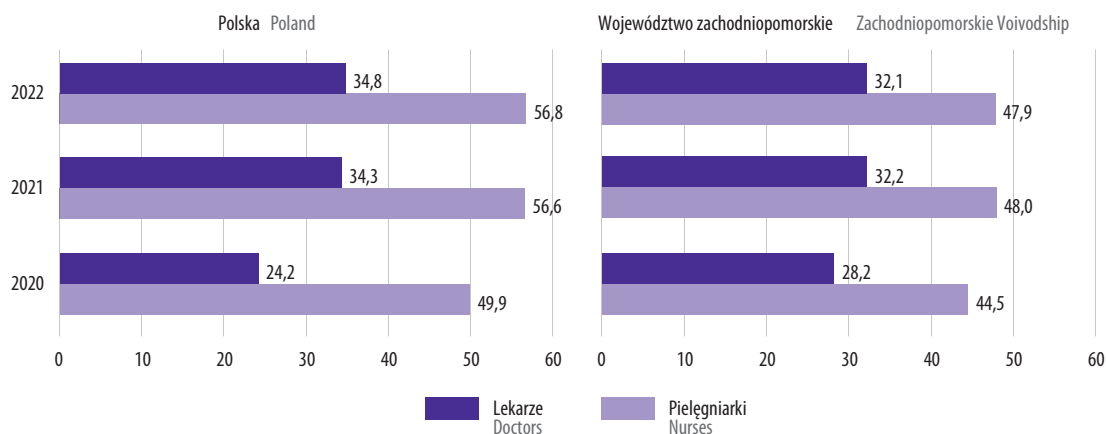
Od 2019 r. dane dotyczące **lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych** opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:

- posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych),
- płatników składek ZUS,
- podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- praktyk lekarskich,
- praktyk pielęgniarek i położnych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy. W związku z przejściem na nowe źródło dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Raportu, opartymi o metodę sprawozdawczości.

Wykres 31. Lekarze i pielęgniarki na 10 tys. ludności Stan w dniu 31 grudnia

Chart 31. Doctors and nurses per 10 thousand population
As of 31 December

W 2022 r. pomoc medyczną w nagłych wypadkach świadczyły 83 zespoły ratownictwa medycznego (tyle samo co w 2015r. i 2020 r.), w tym 67 zespołów podstawowych, których liczba wzrosła od 2015 r. o 16, zaś pozostała taka sama jak w stosunku do 2021 r. oraz 15 zespołów specjalistycznych, tj. mniej o 16 w porównaniu z 2015 r. Pomoc medyczną świadczyło również 1 lotnicze pogotowie ratunkowe, 10 szpitalnych oddziałów ratunkowych (SOR) i 6 izb przyjęć (tyle samo co w roku 2021 i o 2 mniej niż w 2015). W zespołach ratownictwa medycznego pracowały 1002 osoby, tj. o 5 osób mniej niż w 2021 r. i o 130 osób więcej niż w 2015 r. W 2022 r. zanotowano 169,5 tys. wyjazdów na miejsce zdarzenia oraz 170,6 tys. osób, którym udzielono świadczenia w miejscu zdarzenia. W 46,4% pomoc ratowników była udzielana osobom powyżej 65 roku życia. Kobiety stanowiły 50,2% osób, którym została udzielona nagle pomoc medyczna.

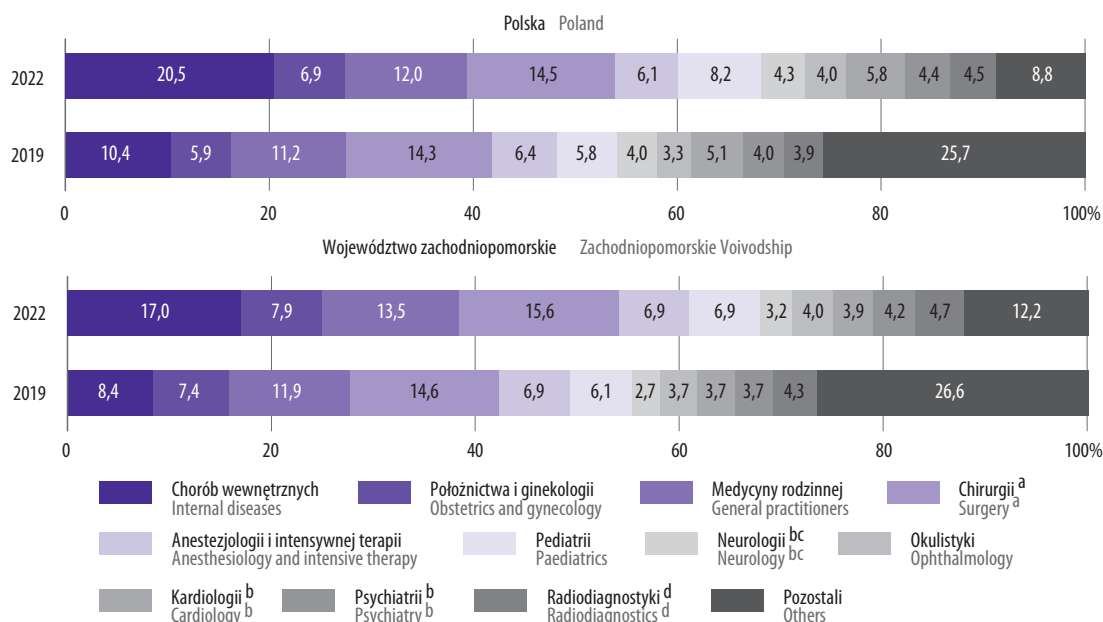
W 2022 r. jednostki samorządu terytorialnego (JST) w województwie zachodniopomorskim wydały na ochronę zdrowia 106,0 mln zł, co stanowiło 4,3% wydatków na ten cel samorządów w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim wydatki na ochronę zdrowia wzrosły o 10,7%, a w kraju wzrosły o 11,0%. W stosunku do 2015 r. zanotowano wzrost o 67,7% w województwie i o 52,7% - w kraju.

Wykres 32.

Lekarze specjaliści Stan w dniu 31 grudnia

Chart 32.

Doctors specialists
As of 31 December

a Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowej, szczękowo-twarzowej, kardiocirurgii oraz chirurgii naczyniowej i urologii. b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. cd Także: c – neuropatologii, d – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

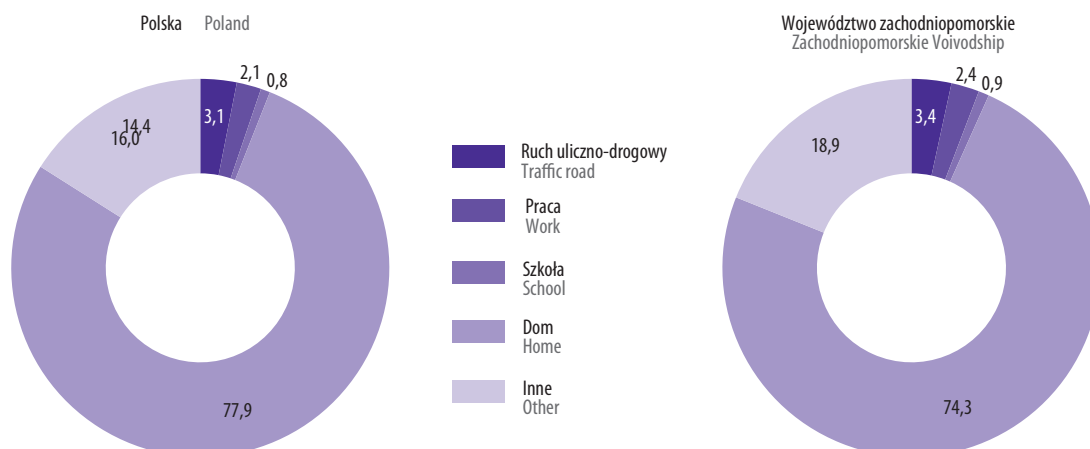
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
 a General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillary, maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as vascular surgery and urology. b Including children's specialists. cd Also: c – neuropathology, d – oncological radiotherapy and children's radiology.
 Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

Wykres 33.

Wyjazdy jednostek systemu ratownictwa medycznego na miejsce zdarzenia w 2022 r.

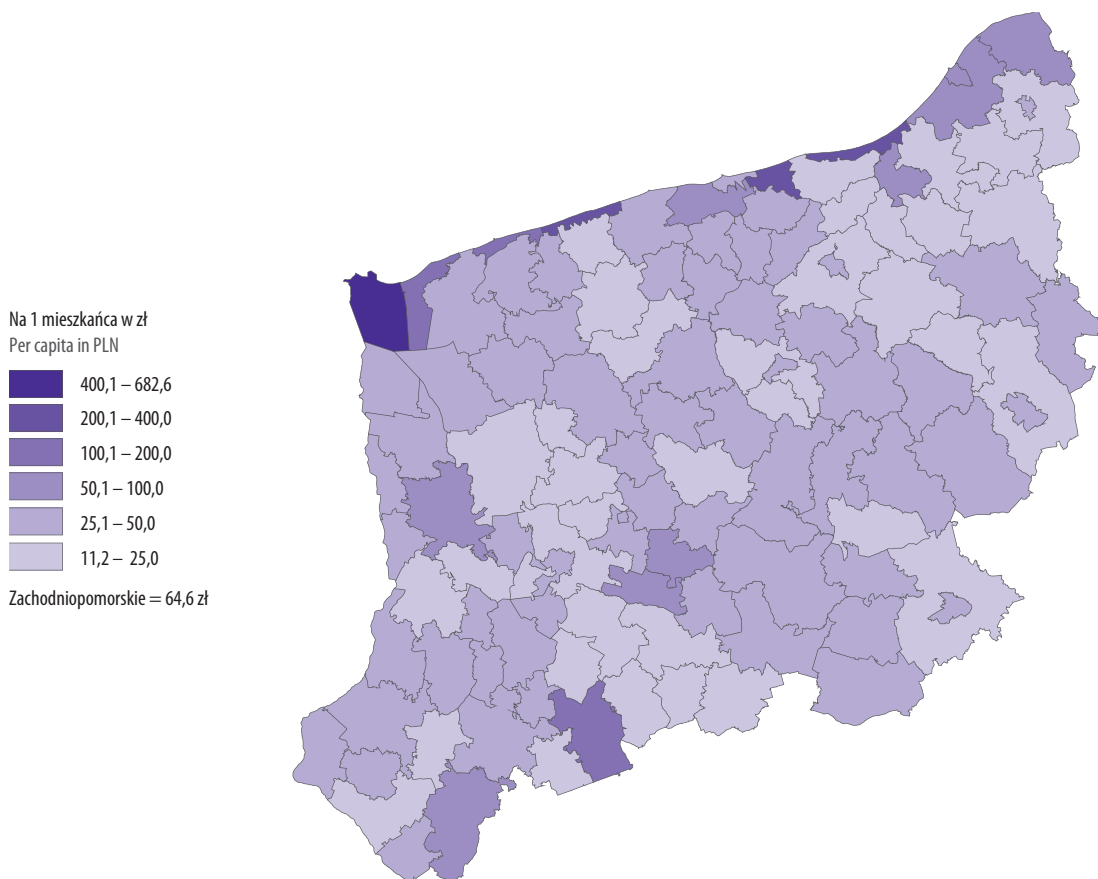
Chart 33.

Calls of emergency medical system units to the occurrence places in 2022

Mapa 34.
Map 34.

Wydatki gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Ochrona zdrowia” w 2022 r.
Expenditures of gminas and cities with powiat status in division “Health care” in 2022

Kultura Culture

Liczba bibliotek publicznych w województwie zachodniopomorskim od kilku lat przybiera tendencję malejącą, w 2022 r. nastąpił spadek o 1 placówkę. Biblioteki działające w województwie zachodniopomorskim stanowią 4,6% udziału we wszystkich bibliotekach publicznych dostępnych w kraju. Zauważalny jest także znaczny spadek woluminów dostępnego księgozbioru. Wzrosła liczba wypożyczonych książek.
W 2022 r. wzrosła liczba widzów odwiedzających kina oraz liczba odwiedzających muzea.

W 2022 r. w zachodniopomorskim działało 348 bibliotek publicznych (łącznie z filiami) oraz 55 punktów bibliotecznych, co w skali kraju stanowiło odpowiednio 4,6% oraz 6,8%. Na 1 placówkę biblioteczną przypadało średnio 4714 osoby, podczas gdy w kraju jedna taka placówka obsługiwała przeciętnie 4945 osób. Stan bibliotek publicznych i punktów bibliotecznych w województwie zachodniopomorskim w 2022 r. został pomniejszony o 1 placówkę, porównując z 2015 r. nastąpił spadek o 17,4%, tj. o 85 bibliotek i punktów bibliotecznych. Jednocześnie w ciągu roku zmniejszył się (o 0,7%) stan księgozbioru, który pod koniec 2022 r. wynosił 5934,9 tys., co stanowiło 4,8% wszystkich woluminów dostępnych w placówkach bibliotecznych w kraju.

Działalność wystawienniczą w 2022 r. prowadziło 39 muzeów i oddziałów muzealnych, tj. 4,0% wszystkich placówek tego typu w Polsce. Wystawy muzealne obejrzało 520,8 tys. osób (o 26,0% więcej niż przed rokiem), co stanowiło 1,4% ogółu odwiedzających takie ekspozycje w kraju. W 2022 r. liczba zwiedzających

cych muzea na 1000 ludności wyniosła 317 (w kraju 970 osoby), podczas gdy w 2021 r. było to 250 osób (w kraju 664,7). W 2022 r. na terenie województwa znajdowało się także 13 galerii i salonów sztuki (tyle samo co w 2020 r.).

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim działalność sceniczną prowadziło 8 teatrów i instytucji muzycznych (liczba ta nie zmieniła się od 2015 r.). Na obszarze całego kraju teatry i instytucje muzyczne z zachodniopomorskiego zorganizowały łącznie 1725 przedstawień i koncertów, tj. 3,3% ogólnej liczby spektakli w kraju (w 2020 r. – 975 czyli 4,0%). 81,3% przedstawień i koncertów odbyło się w stałej sali wg siedziby (w 2020 r. – 98,9%).

W 2021 r. w województwie działało 29 kin stałych, posiadających 57 sal projekcyjnych i dysponujących 11,2 tys. miejsc na widowni, które stanowiły 3,8% ogółu takich miejsc w kraju. W ciągu roku w kinach stałych odbyło się 69,5 tys. seansów, czyli 3,3% wszystkich pokazów filmowych w kraju. W stosunku do 2021 r. liczba seansów kinowych zwiększyła się o 51,9%, przy wzroście o 57,2% w kraju. Seanse te obejrzało łącznie 1632,4 tys. widzów (3,9% ogółu korzystających z tej formy rozrywki w Polsce), tj. o 54,2% więcej niż przed rokiem (w kraju wzrost o 50,8%).

Tablica 26.

**Instytucje kultury
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 26.

Culture institutions
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Biblioteki publiczne i punkty biblioteczne Public libraries and library service points	488	417	404	403
Muzea i oddziały muzealne ^a Museum with branches ^a	30	37	38	39
Galerie i salony sztuki Art galleries	13	13	13	13
Teatry i instytucje muzyczne Theatres and music institutions	8	8	8	8
Centra, domy i ośrodki kultury Centre of culture, cultural centres and establishments	93	101	104	106
Kluby i świetlice Clubs and community centres	257	194	212	221
Kina stałe Indoor cinemas	24	26	28	29
Ludność na 1 placówkę biblioteczną Population per 1 library establishment	3505	3983	4084	
Zwiedzający muzea i oddziały muzealne ^{ab} na 1000 ludności Museums and exhibition visitors ^{ab} per 1,000 population	357,8	176,0	249,7	316,6
Liczba ludności na 1 instytucję kultury ^c Number of population per 1 culture institution ^c	4887,09	5630,76	5221,59	5017,2

a Od 2020 r. do muzeów zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach. b W ciągu roku. c Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice.

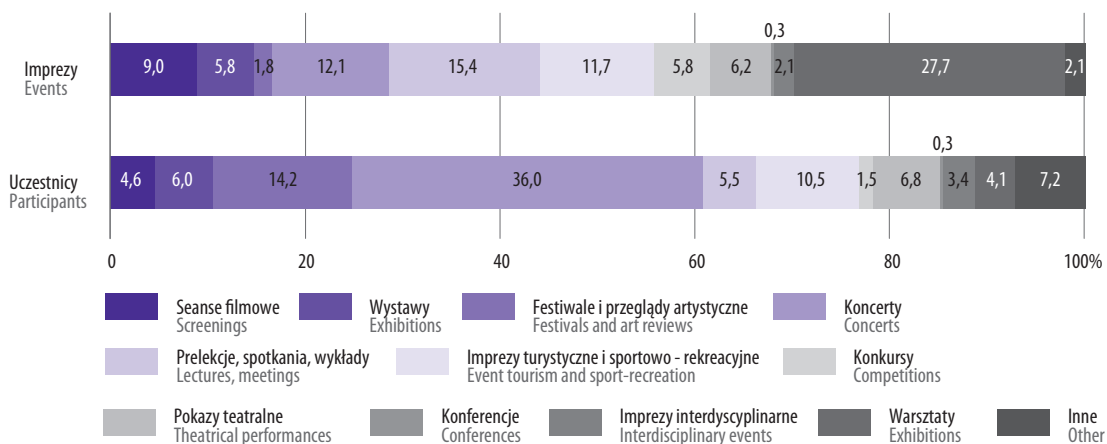
a Starting from 2020, museums include only museums operating on the basis of a statute or regulations agreed with the minister responsible for culture and protection of national heritage, pursuant to Art. 6 of the Act of 21 November 1996 on museums. b During the year. c Centre of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres.

Ważną rolę w kreowaniu aktywnych form uczestnictwa w kulturze odgrywają placówki prowadzące wielokierunkową działalność społeczno-kulturalną, kierujące swą ofertą do różnych grup wiekowych i środowiskowych. W 2022 r. w zachodniopomorskim działalność taką, służącą upowszechnianiu i popularyzacji kultury, prowadziło 28 centrów, 26 domów i 52 ośrodki kultury oraz 24 kluby i 187 świetlic. Zdecydowana większość klubów i centrów kultury działała w miastach, natomiast świetlice dominowały na wsi.

W 2022 r. placówki kulturalne zorganizowały 12829 imprez (o 35,9% więcej niż 2021 r., ale o 1,1% mniej niż w 2015 r.), w których uczestniczyło 1231,5 tys. osób (o 55,0% więcej niż w roku poprzednim; o 27,3% mniej niż w 2015 r.).

Wykres 34.
Chart 34.

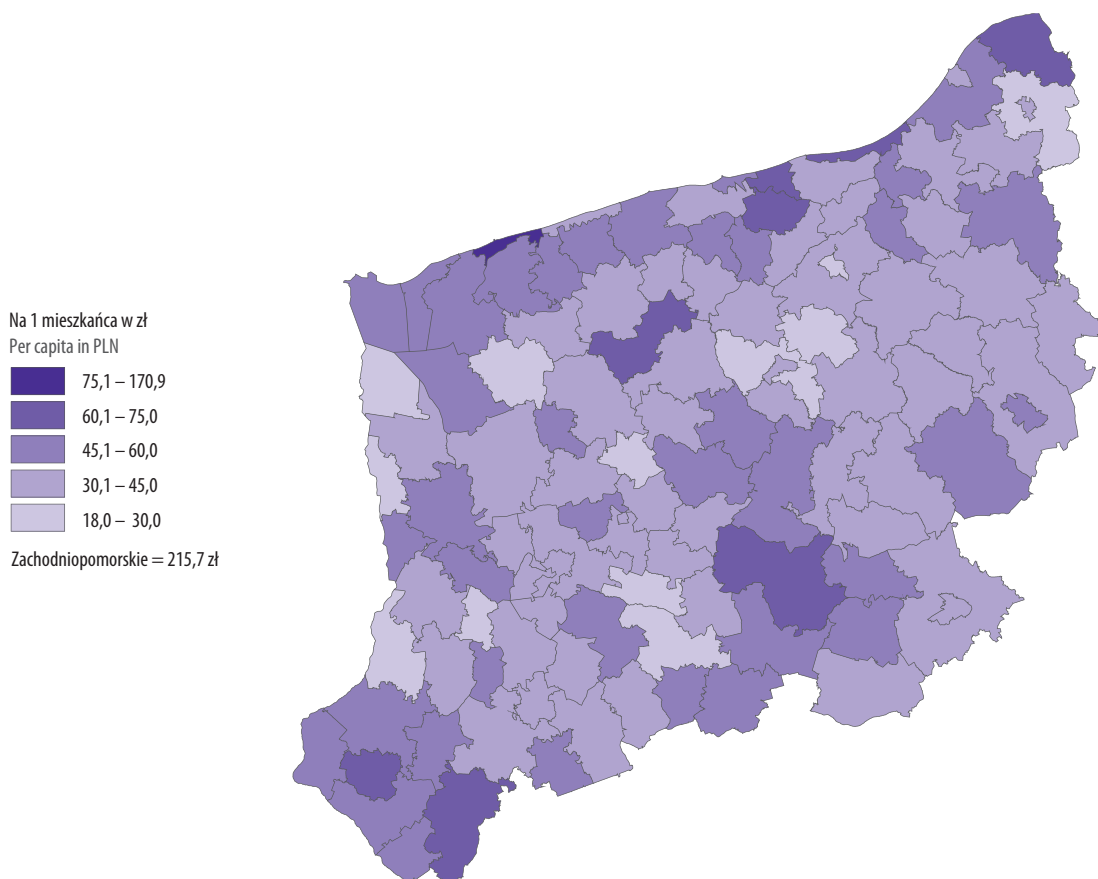
Imprezy organizowane przez placówki kultury w 2022 r.
Events organized by culture institutions in 2022

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w województwie zachodniopomorskim w 2022 r. wyniosły 430,6 mln zł, tj. o 20,7% więcej niż przed rokiem. W skali kraju ta kwota stanowiła 5,0% i wśród pozostałych województw stawiała zachodniopomorskie na 10. miejscu. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2022 r. wydatki na kulturę wynosiły 368,55 zł (wobec 215,65 zł przed rokiem), przy średniej krajowej na poziomie 296,70 zł (przed rokiem 198,21 zł). Pod względem tej kwoty zachodniopomorskie znalazło się na 1. miejscu w kraju, (3 miejsce w 2021 r.).

Mapa 35.
Map 35.

Wydatki gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w 2022 r.
Expenditure of gminas and cities with powiat status in division “Culture and national heritage” in 2022

Bezpieczeństwo publiczne

Public safety

W 2023 r. liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych była o prawie 5,0% niższa niż przed rokiem, a wskaźnik wykrywalności sprawców wynosił 71,4%. Mniej było wypadków drogowych, rannych i ofiar śmiertelnych.

Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym jest to przestępstwo skarbowe.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych wyniosła 34,8 tys. W stosunku do 2022 r. zanotowano spadek liczby przestępstw o 5,0%, a w odniesieniu do 2015 r. – o 12,5%.

Najwięcej przestępstw miało charakter kryminalny; w ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych w województwie stanowiły one 70,1% (wobec 58,9% w kraju). Ponad połowa wszystkich stwierdzonych przestępstw była skierowana przeciwko mieniu (53,3%; w kraju – 51,7%).

Przestępstwa o charakterze gospodarczym stanowiły 15,1% wszystkich przestępstw w województwie (w kraju – 28,5%), zaś drogowe – 9,4% (w kraju – 7,7%).

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w województwie zachodniopomorskim w 2023 r. ukształtował się na poziomie 71,4%, tj. zbliżonym do wartości tego wskaźnika w kraju (71,5%; w 2022 r. wyniósł on odpowiednio 71,5% i 71,1%).

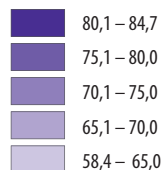
W 2023 r. największą skutecznością Policji charakteryzowały się powiaty: szczecinecki (gdzie wskaźnik wykrywalności sprawców wyniósł 78,9%), choszczeński (78,6%) i drawski (77,8%).

Najniższy poziom wykrywalności sprawców przestępstw odnotowano w powiecie kamieńskim (65,5%) oraz w Świnoujściu (65,8%). Niemal jedna trzecia przestępstw stwierdzonych w województwie miała miejsce w Szczecinie, gdzie wskaźnik wykrywalności przestępstw ukształtował się na poziomie 70,5%.

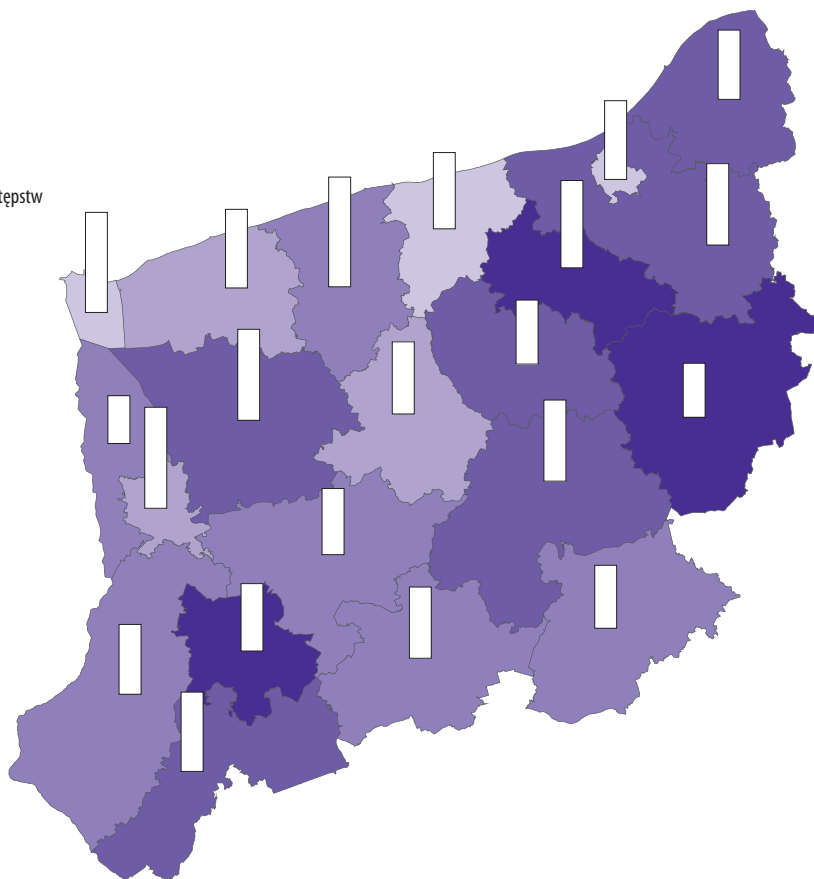
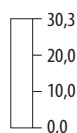
Mapa 36.
Map 36.

Zagrożenie przestępczością w 2023 r.
Crime risk in 2023

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw
stwierdzonych przez Policję w %
Rate of detectability of the delinquents
in ascertained crimes by the Police in %

Przestępstwa stwierdzone przez Policję
na 1000 ludności
Ascertained crimes by the Police
per 1000 population

W 2023 r. na drogach województwa zachodniopomorskiego Policja zarejestrowała 783 wypadki drogowe (3,7% wypadków w kraju). W ich wyniku 92 osoby poniosły śmierć (4,9% ofiar w kraju), a 894 zostały ranne (3,7% poszkodowanych w kraju).

Liczba wypadków drogowych zarejestrowanych na obszarze województwa w 2023 r. była o 11,1% niższa niż w poprzednim roku i o 39,7% niższa niż w 2015 r. W porównaniu z 2022 r. liczba ofiar śmiertelnych wzrosła o 22,7%, a liczba rannych zmniejszyła się o 10,0%. W odniesieniu do 2015 r. spadła zarówno liczba ofiar śmiertelnych (o 26,4%), jak i rannych (o 39,2%).

Liczba ofiar śmiertelnych w przeliczeniu na 100 wypadków wyniosła 11,7 (w kraju – 9,0), natomiast rannych – 114,2 (w kraju – 115,2).

Dane o **wypadkach drogowych** pochodzą z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWiK) prowadzonego przez Komendę Główną Policji i obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni. Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Tablica 27.
Table 27.

Wypadki drogowe^a oraz ich skutki
Road accidents^a and their results

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023
Wypadki Accidents	1 298	946	881	783
Ofiary śmiertelne Fatalities	125	95	75	92
na 100 wypadków per 100 road accidents	9,6	10,0	8,5	11,7
Ranni Injured	1 470	1093	993	894
na 100 wypadków per 100 road accidents	113,3	115,5	112,7	114,2

^a Zarejestrowane przez Policję.

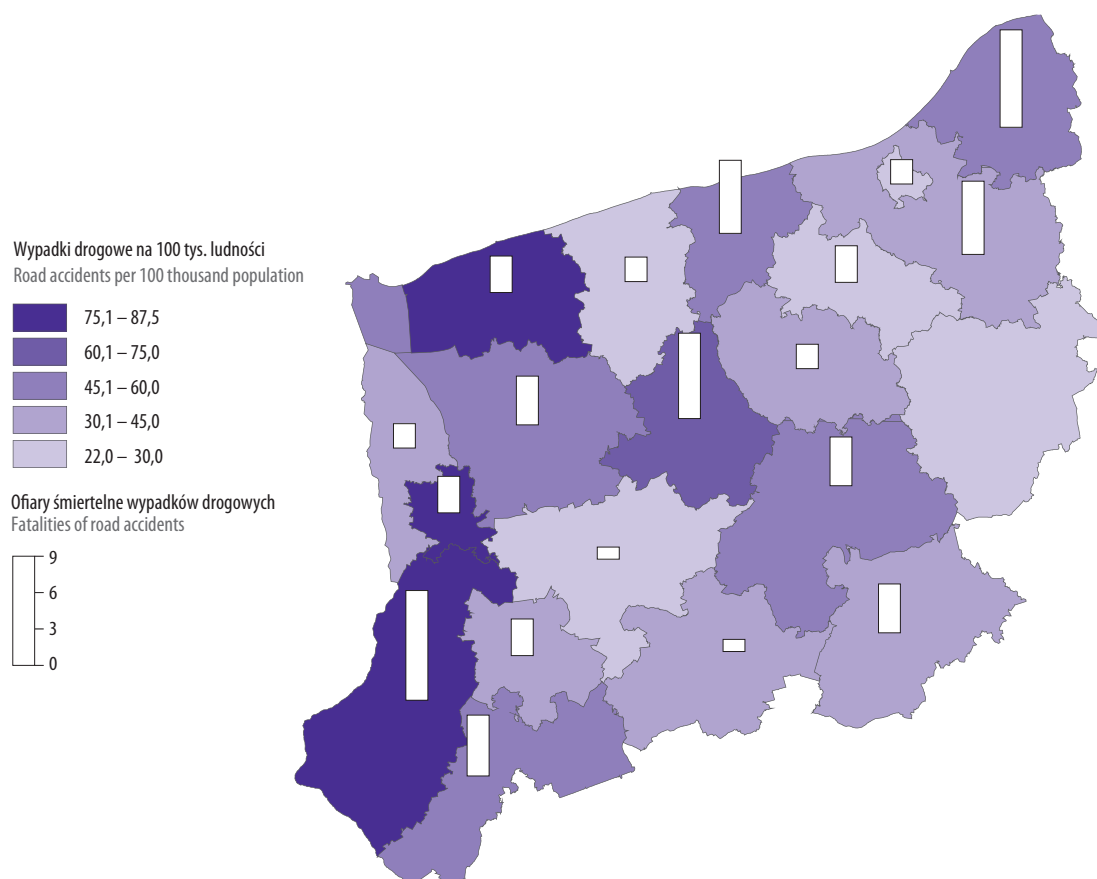
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police.

Source: data of the National Police Headquarters.

Mapa 37.
Map 37.

Bezpieczeństwo na drogach w 2023 r.
Road safety in 2023

Społeczeństwo informacyjne

Information society

W 2023 r. spadł odsetek gospodarstw domowych posiadających dostęp do Internetu w domu oraz osób korzystających z Internetu w zlokalizowanych na obszarze województwa gospodarstwach domowych, w których mieszka co najmniej jedna osoba w wieku 16–74 lata.

Liczba osób zamawiających przez Internet również spadła. Wartość odsetka dla województwa w 2023 r. była niższa w porównaniu do całego kraju.

W 2023 r. mieszkańcy gospodarstw domowych w województwie rzadziej korzystali z usług administracji publicznej za pomocą Internetu niż przeciętnie w kraju.

Na przestrzeni ostatnich ośmiu lat na obszarze całego kraju, jak i województwa zachodniopomorskiego, odnotowano znaczny wzrost wartości wskaźników opisujących wyposażenie i korzystanie z Internetu w gospodarstwach domowych, w których mieszka co najmniej jedna osoba w wieku 16–74 lata. W 2023 r. odsetek gospodarstw domowych posiadających dostęp do Internetu w domu oraz osób korzystających z Internetu w województwie zachodniopomorskim był niższy od wartości dla Polski odpowiednio o 6,6 p. proc oraz 5,1 p. proc. Odsetek osób korzystających z Internetu regularnie (co najmniej raz w tygodniu) w województwie był niższy od wartości dla Polski o 6,6 p. proc.

Tablica 28. Gospodarstwa domowe posiadające dostęp do Internetu w domu oraz osoby korzystające z Internetu

Table 28. Households with access to the Internet at home and Internet users

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023
Odsetek gospodarstw domowych ^a posiadających dostęp do Internetu w domu Percentage of households ^a with access to the Internet at home	77,6	92,2	91,6	86,7
Odsetek osób ^b korzystających z Internetu Percentage of individuals using ^b the Internet	79,9	90,7	89,7	85,1
Odsetek osób ^b regularnie (co najmniej raz w tygodniu) korzystających z Internetu Percentage of individuals using ^b the Internet regularly (at least once a week)	74,0	86,7	86,5	78,7

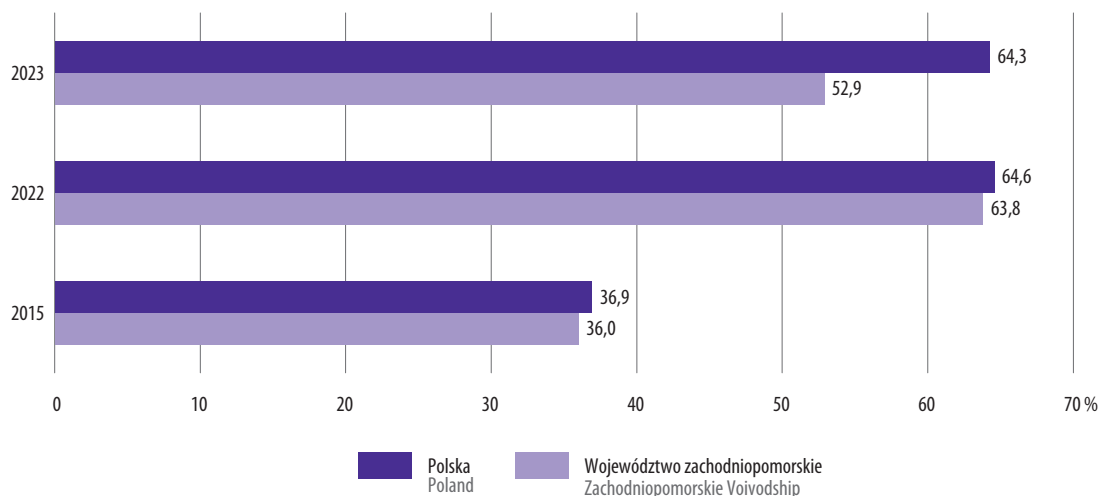
a Dane dotyczą gospodarstw domowych z osobami w wieku 16–74 lata. b Osoby w wieku 16–74 lata.
a Data concern households with persons aged 16–74. b Persons aged 16–74.

W latach 2015–2023 wzrastał odsetek osób zamawiających towary lub usługi do użytku prywatnego w sieci. W skali kraju odnotowano przez ten czas wzrost wskaźnika o 27,4 p. proc, a dla województwa o 16,9 p. proc. W porównaniu z 2022 r. wartość wskaźnika w województwie spadła i wyniosła 52,9%, dla Polski odnotowano nieznaczny spadek o 0,3 p. proc. W 2023 r. wartość wskaźnika dla województwa zachodniopomorskiego była niższa niż dla kraju o 11,4 p. proc.

Wykres 35.

Osoby^a zamawiające przez Internet towary lub usługi do użytku prywatnego w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Chart 35.

Individuals^a ordering goods or services via the Internet for private use during the last 12 months

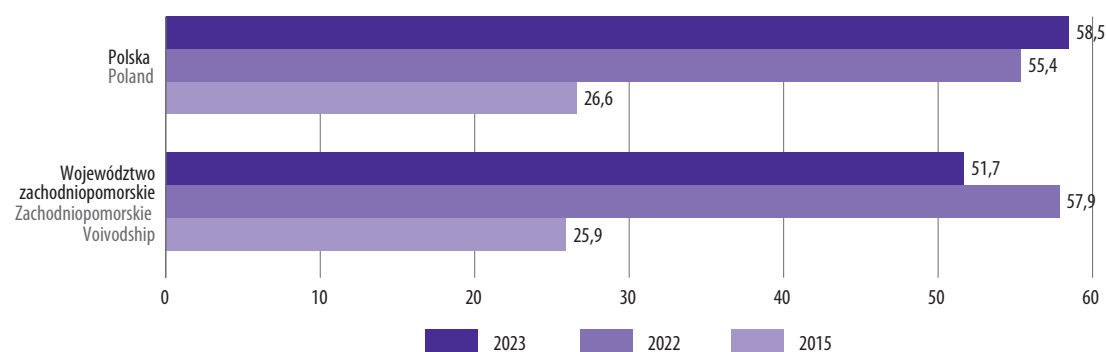
a Osoby w wieku 16–74 lata.
a Persons aged 16–74.

Na przestrzeni ostatnich ośmiu lat na obszarze całego kraju, jak i województwa zachodniopomorskiego, odnotowano znaczny wzrost korzystania z Internetu w celu korzystania z usług administracji publicznej. W tym czasie odsetek wzrósł dla województwa o 25,8 p. proc., a dla kraju o 31,9 p. proc. W 2023 r. wartość wskaźnika dla województwa zachodniopomorskiego była o 6,8 p. proc. niższa niż dla kraju.

Wykres 36.

Osoby^a korzystające z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Chart 36.

Individuals^a using e-government services during the last 12 months

a Osoby w wieku 16–74 lata.
a Persons aged 16–74.

Aktywność społeczna

Social activity

W województwie zachodniopomorskim w rejestrze REGON wpisanych było 8158 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych. Najwyższy w zachodniopomorskim wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. ludności odnotowano w powiecie szczecińskim.

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim w rejestrze REGON wpisanych było 8158 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych (4,8% podmiotów tego typu w kraju), tj. o 7,4% więcej niż rok wcześniej i o 31,2% więcej niż w 2015 r. (w Polsce wzrost o odpowiednio 6,7% i 27,3%). W ciągu roku w województwie z rejestru wykreślono 140 podmiotów, a zarejestrowano 675 nowych. Liczba fundacji, stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych przypadająca na 10 tys. mieszkańców wynosiła w województwie 50 i kształtowała się powyżej średniej dla kraju (46). Najwyższy w zachodniopomorskim wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. ludności odnotowano w powiecie szczecińskim (59), w powiecie kamieńskim (58) oraz w Szczecinie (58), a najniższy w powiecie stargardzkim (34), Świnoujściu (38) oraz w powiecie polickim (39).

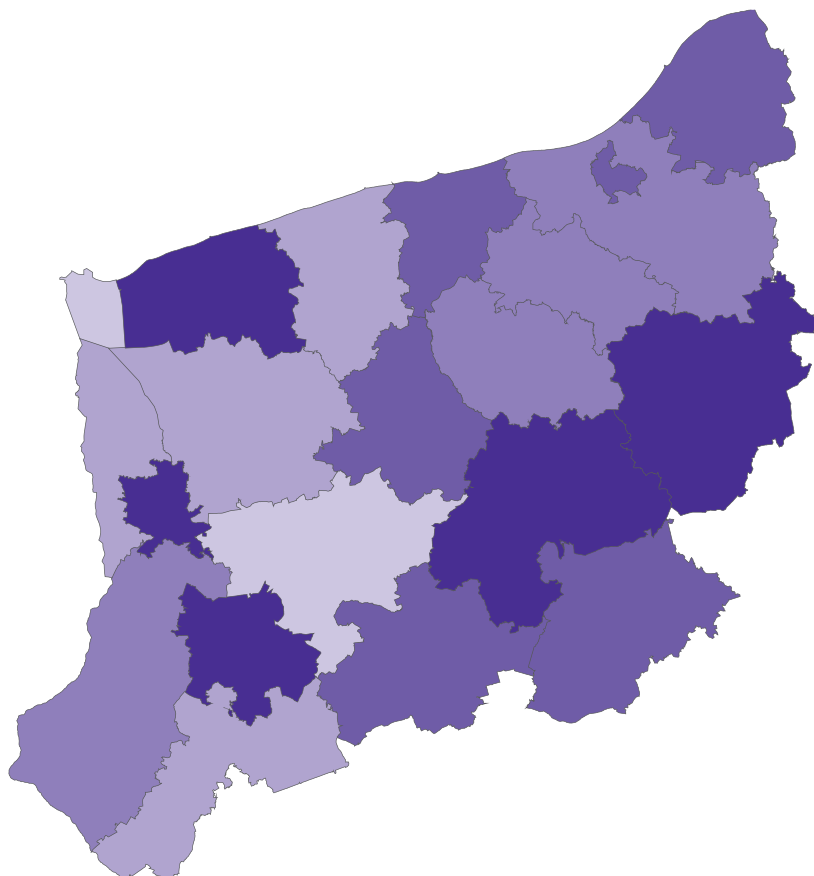
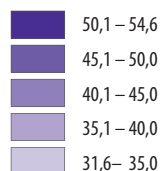
Mapa 38.

Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do rejestru REGON w 2023 r. Stan w dniu 31 grudnia

Mapa 38.

Foundations, associations and social organizations entered in the REGON register in 2023
As of 31 December

Na 10 tys. ludności
Per 10 thousand population

**Tablica 29. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do rejestru REGON
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 29. Foundations, associations and social organizations entered in the REGON register
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023
Ogółem Total	6217	7351	7596	8158
na 10 tysięcy ludności per 10 thousand population	36	45	46	50

Rozdział 6

Chapter 6

Gospodarka

Economy

6.1. Produkt krajowy brutto

6.1. Gross domestic product

Szacunkowa wartość produktu krajowego brutto w województwie zachodniopomorskim w 2022r. była wyższa niż rok wcześniej i wyniosła 109303 mln zł, przy czym stanowiła 3,6% PKB Polski. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2022 r. PKB w województwie zachodniopomorskim było wyższe niż przed rokiem i osiągnęło wartość 66443 zł, stanowiąc 81,9% średniej krajowej.

Wartość dodana brutto (WDB) wytworzona w województwie zachodniopomorskim w 2021 r. wyniosła 83999 mln zł i była wyższa niż w 2015 r. o 38,8%, a w przeliczeniu na 1 pracującego – 150710 zł, co stanowiło 97,2% przeciętnej w kraju.

Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

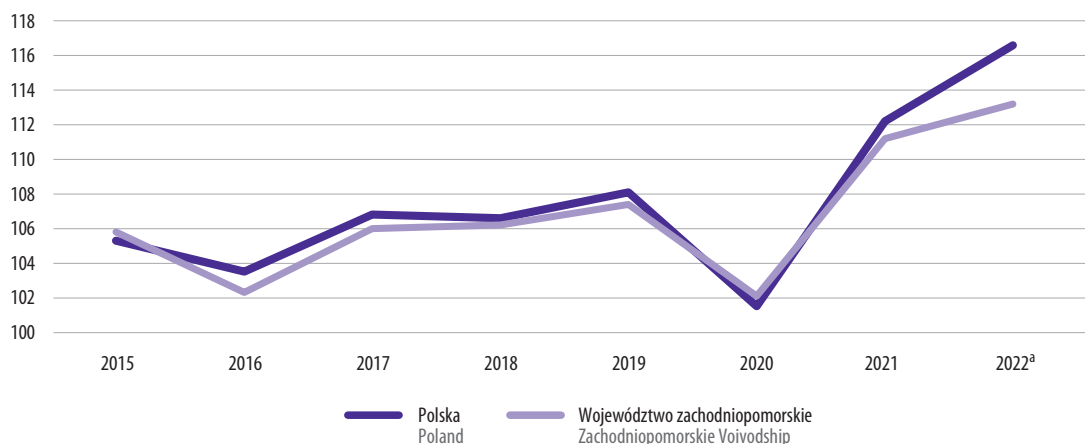
Na podstawie wstępnego szacunku za 2022 r. w województwie zachodniopomorskim wartość produktu krajowego brutto wyniosła 109303 mln zł. W porównaniu z 2021 r. była to kwota wyższa o 13,2% (w skali kraju o 16,6%). W 2022 r. udział PKB wytworzonego w województwie w krajowym PKB wyniósł 3,6% (o 0,1 p. proc. mniej przed rokiem), tj. o 0,2 p. proc. mniej niż w 2015 r. (3,8%).

W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2022 r. PKB w województwie zachodniopomorskim osiągnęło wartość 66443 zł i stanowił 81,9% średniej krajowej. Był on jednocześnie o 13,9% wyższy niż w 2021 r. (84,2% średniej krajowej) i o 66,9% – niż w 2015 r. (85,1% średniej krajowej). W porównaniu z województwem mazowieckim, które w 2022 r. odnotowało najwyższy wskaźnik PKB na 1 mieszkańca (127791 zł), PBK województwa zachodniopomorskiego było niższe o 48,0%, a w porównaniu z województwem podkarpackim, które osiągnęło najniższy wskaźnik (55125 zł) – wyższe o 20,5%.

Dla województwa zachodniopomorskiego poziom PKB według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w PPS w 2022 r. osiągnął 65% średniej Unii Europejskiej. W 2021 r. wskaźnik ten wyniósł 64%, a w 2015 – 59%.

Wykres 37. Dynamika produktu krajowego brutto (ceny bieżące) rok poprzedni=100

Chart 37. Indices of gross domestic product (current prices) previous year=100

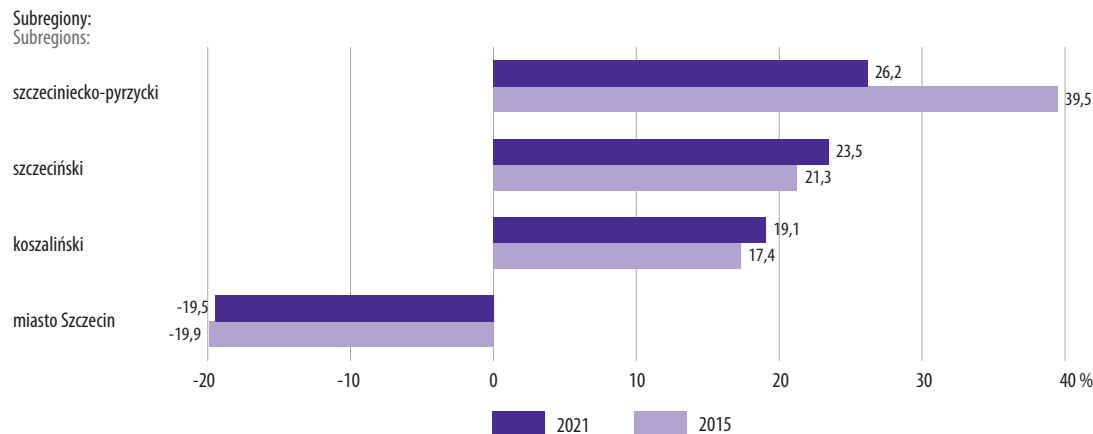
Na podstawie danych zrewidowanych największy udział w tworzeniu PKB w województwie zachodnio-pomorskim w 2021 r. miał Szczecin (33,9%) oraz podregion szczeciński (27,8%), następnie były to podregiony: koszaliński (20,3%) oraz szczecinecko-pyrzycki (18,0%). W porównaniu z 2015 r. struktura ta nie uległa znaczącym przemianom. Wzrósł udział m. Szczecin (o 0,4 p. proc.). Zmalał natomiast udział podregionu podregionu szczecińskiego (o 0,2 p. proc.) i szczecinecko-pyrzyckiego (o 0,2 p. proc.) oraz koszalińskiego (o 0,1 p. proc.). PKB wytworzony w Szczecinie stanowił w 2021 r. 1,2% wartości w skali kraju. W porównaniu z 2015 r. udział ten spadł o 0,1 p. proc.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższy wskaźnik PKB w 2021 r. osiągnął Szczecin (82803 zł), stanowiąc 142,0% przeciętnego w województwie i 119,5% przeciętnego w kraju. Analogicznie w 2015 r. było to 140,9% oraz 119,9%. Najniższą wartość PKB per capita wykazano w podregionie szczecinecko-pyrzyckim (43022 zł), która stanowiła 79,8% przeciętnej w województwie oraz 62,1% przeciętnej w kraju. Analogicznie w 2015 r. było to 71,8% i 61,1%.

W województwie zachodniopomorskim wskaźnik dyspersji PKB na 1 mieszkańca obliczony na poziomie podregionów w 2021 r. wyniósł 20,1%, a w 2015 -19,4%.

Wykres 38. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca (ceny bieżące). Odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju

Chart 38. Gross domestic product per capita (current prices). Relative deviations from the national average value

Wskaźnik dyspersji (miara zróżnicowania) regionalnego PKB na 1 mieszkańca na poziomie podregionów (NUTS 3) został obliczony jako suma wartości bezwzględnych różnic między wartościami dla podregionów danego województwa, a wartością PKB na 1 mieszkańca dla tego województwa, ważonych udziałem liczby ludności poszczególnych podregionów w województwie, wyrażona w procentach PKB na 1 mieszkańca dla danego województwa.

Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

Wartość dodana brutto (WDB) wytworzona w województwie zachodniopomorskim w 2021 r. wyniosła 83999 mln zł i była wyższa niż w 2015 r. o 38,8%.

W strukturze WDB uzyskanej w 2021 r. największy udział miały takie sekcje jak: handel; naprawa pojazdów samochodowych (28,1%), przetwórstwo przemysłowe (18,8%) oraz budownictwo (7,9%). W porównaniu ze strukturą z 2015 r. zwiększyły się m.in. udziały w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 2,8 p. proc.). Zmalały natomiast udziały m.in. takich sekcji jak: budownictwo (o -2,8 p. proc.), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 0,3 p. proc.) oraz przemysł (o 0,4 p. proc.).

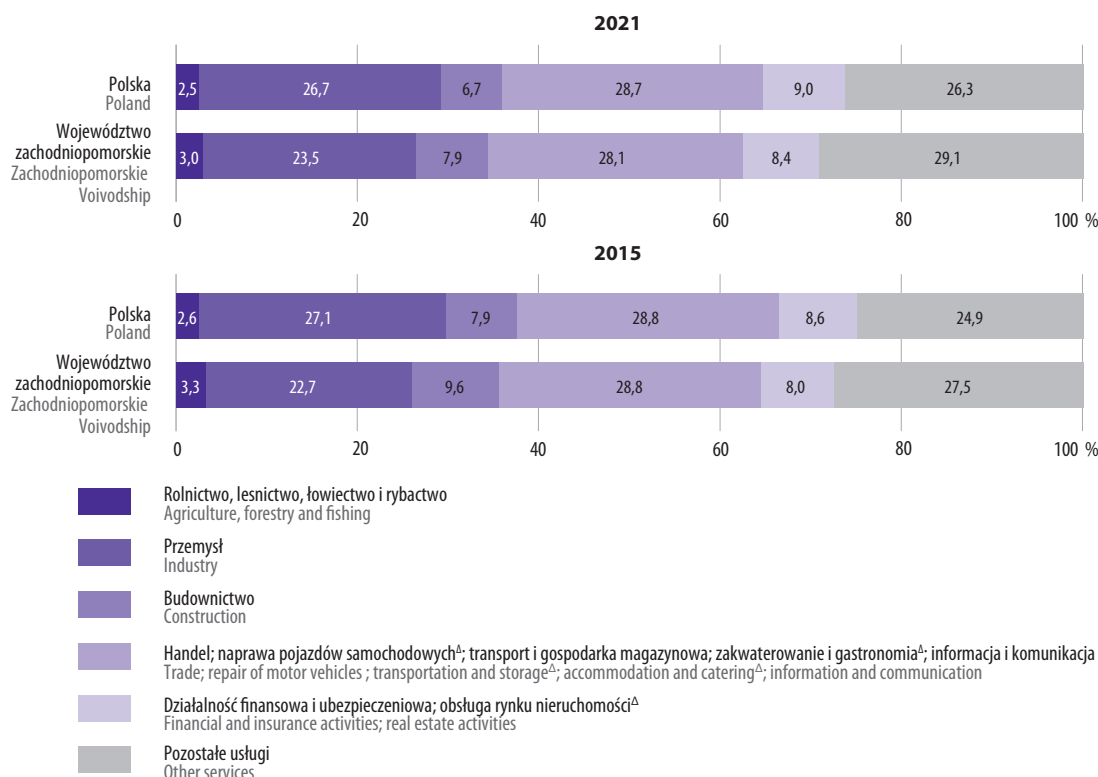
Wydajność pracy mierzona WDB na 1 pracującego w województwie zachodniopomorskim w 2021 r. wyniosła 150710 zł, co stanowiło 97,2% przeciętnej w kraju i była o 29,5% wyższa niż w 2015 r. Jej relacja do średniej krajowej w 2015 była wyższa i wyniosła 102,5%.

Wykres 39.

Chart 39.

Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)

Gross value added by kind of activity (current prices)

W podregionie koszalińskim w 2021 r. największy udział w tworzeniu WDB miały jednostki prowadzące działalność w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja (27,5%, wobec 29,9% w 2015 r.), a najmniejszy – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (0,3%, wobec 3,3% w 2015 r.). W przeliczeniu na 1 pracującego wartość WDB w podregionie koszalińskim wyniosła 147636 zł, co w relacji do średniej krajowej stanowiło 95,2% (w 2015 r. było to 98,1%).

Podregion szczecinecko-pyrzycki w 2021 r. charakteryzował się największym udziałem w wytworzonej WDB pozostałych usług, tj. z sekcji M-T (27,0%, wobec 26,8% w 2015 r.), a najmniejszym – rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (6,6%, wobec 8,0% w 2015 r.). Wskaźnik WDB na 1 pracującego wyniósł 143655 zł i stanowił 92,6% średniej krajowej (był wyższy niż w 2015 r. o 2,2 p. proc.).

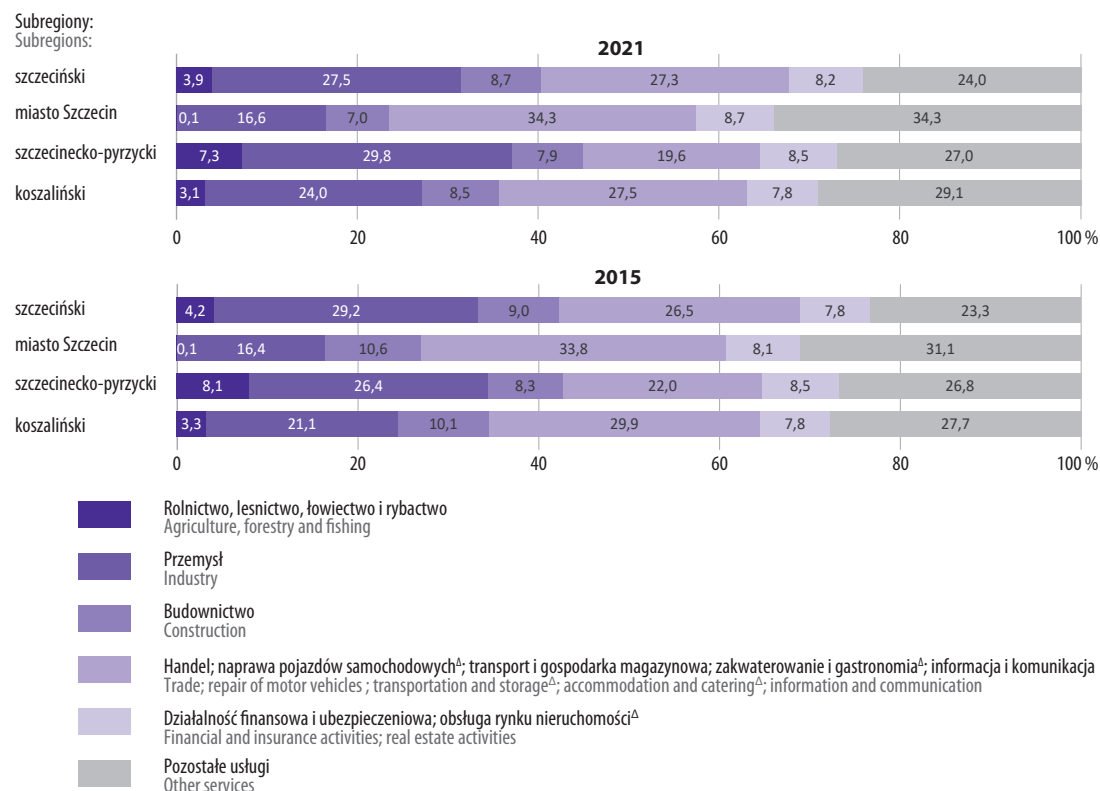
W podregionie szczecińskim zarówno w 2021 r., jak i w 2015 r. największy udział w tworzeniu WDB miał przemysł (odpowiednio: 27,5% i 29,2%), a najmniejszy – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (3,9% i 4,2%). W przeliczeniu na 1 pracującego wartość WDB w 2021 r. wyniosła 147252 zł i stanowiła 94,9% średniej krajowej (czyli o 10,2 p. proc. więcej niż w 2015 r.).

Największy udział w budowaniu WDB w mieście Szczecin w 2021 r. miały jednostki z sekcji M-T (34,3% wobec 31,1% w 2015 r.), najmniejszy natomiast – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (0,1%). W Szczecinie wartość WDB na 1 pracującego była wyższa o 3,1% od przeciętnej krajowej i wyniosła 159953 zł (w 2015 r. wskaźnik ten osiągnął wartość 126614 zł, tj. o 11,5% wyższy niż w Polsce).

Wykres 40.
Chart 40.

Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów (ceny bieżące)

Gross value added by kind of activity and subregions (current prices)

6.2. Przedsiębiorczość

6.2. Entrepreneurship

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w województwie zachodniopomorskim w końcu 2023 r. wyniosła 250,2 tys., tj. o 2% więcej niż w 2022 r. i o 13,4% więcej niż w 2015 r. Najwięcej jednostek miało swoją siedzibę w Szczecinie – 30,2% (wzrost o 11% w porównaniu z 2015 r.), Koszalinie – 7,6% (wzrost o 4,3%) i w powiecie kołobrzeskim – 5,9% (wzrost o 17,2%). Zarówno w 2023 r., jak i w 2015 r. najwięcej podmiotów prowadziło działalność w obszarze handel; naprawy pojazdów samochodowych.

Podmiot gospodarki narodowej to osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej oraz osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą. W systemie REGON pojęcie podmiotu gospodarki narodowej jest tożsame z pojęciem jednostki prawnej. Posiadanie osobowości prawnej nie jest kryterium określenia podmiotu jako jednostki prawnej. Dane nie obejmują osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Na koniec grudnia 2023 r. w bazie rejestru REGON województwa zachodniopomorskiego zarejestrowane było 250187 podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), co stanowiło wzrost o 4919 podmiotów w porównaniu z końcem 2022 r. i o 29572 podmioty – z końcem 2015 r. Podmioty zarejestrowane w województwie zachodniopomorskim stanowiły 4,9% ogółu podmiotów działających w kraju.

Tablica 30. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a
Stan w dniu 31 grudnia

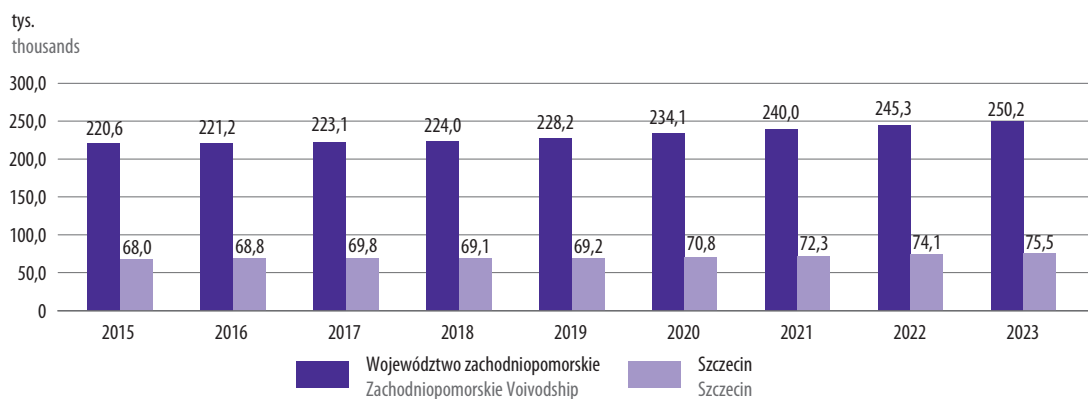
Table 30. Entities of national economy in the REGON register^a
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023	2023 W odsetkach (Polska=100) In percent (Poland=100)
Ogółem Total	220615	239953	245268	250187	4,9
sektor publiczny public sector	7158	6638	6643	6673	6,0
sektor prywatny private sector	212356	229978	234835	239271	4,9
W tym: Of which:					
spółki partnerships and companies	32362	34056	34826	35532	3,7
fundacje foundations	731	1136	1194	1274	3,4
stowarzyszenia i organizacje społeczne associations and social organizations	5486	6215	6402	6884	5,1
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	161560	177281	181240	184515	5,0

^a W podziale według sektorów własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.
^a The division by ownership sectors does not include entities for which the information about ownership form does not exist in the REGON register.

Wykres 41. Podmioty gospodarki narodowej
Stan w dniu 31 grudnia

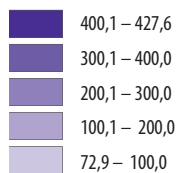
Chart 41. Entities of the national economy
 As of 31 December

Mapa 39. Podmioty gospodarki narodowej w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia

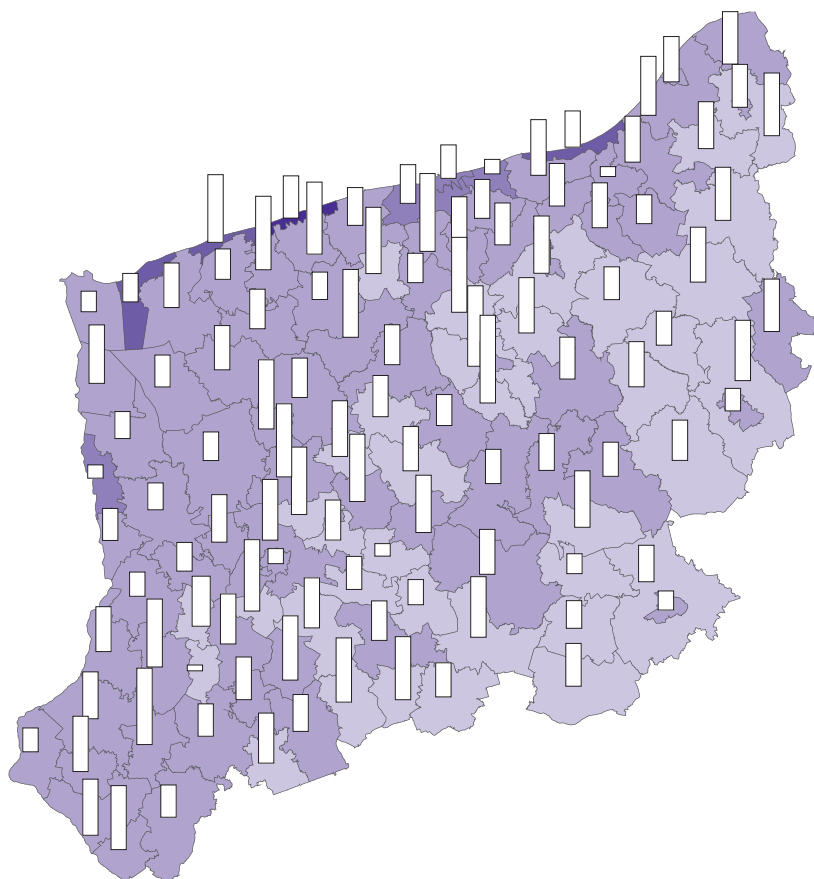
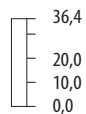
Map 39. Entities of the national economy in 2023
 As of 31 December

Na 1000 ludności
 Per 1000 population

Zachodniopomorskie = 149,1

Zmiana w stosunku do 2015 r. w %
 Change in relation to 2015 in %

Najwięcej podmiotów zarejestrowanych było w miastach na prawach powiatu, tj. w: Szczecinie – 75453 (wzrost o 7464 w porównaniu z 2015 r.) i Koszalinie – 19081 (wzrost o 778) oraz w powiatach: kołobrzeskim – 14845 (wzrost o 2178), stargardzkim – 14201 (wzrost o 1907) i polickim – 14069 (wzrost o 3371), a najmniej w powiatach: łobeskim – 3629 (wzrost o 282) i pyrzyckim – 4396 (wzrost o 681).

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim na 1000 mieszkańców przypadało 153,3 podmiotów gospodarki narodowej (w 2022 r. – 149,1 podmioty). Najwyższe wskaźniki odnotowano w powiatach: m. Szczecin – 193,9 (w 2022 r. 188,5 podmioty), kołobrzeskim – 193,5 (w 2022 r. – 186,4) oraz w kamieńskim – 184,9 (w 2022 r. – 179,3), a najniższe w powiatach: choszczeńskim – 102,3 (w 2022 r. – 101,5), łobeskim – 108,7 (w 2022 r. – 105,8) oraz świdwińskim – 118,3 (w 2022 r. – 114,3).

W 2023 r. do rejestru REGON wpisano 17472 nowe podmioty (o 1284 mniej niż w 2015 r.), w tym 14423 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (tj. mniej o 1763 niż w 2015 r.) i 1678 spółek handlowych (wzrost o 261 w porównaniu z 2015 r.), w tym 2 z udziałem kapitału zagranicznego (o 13 mniej niż w 2015 r.).

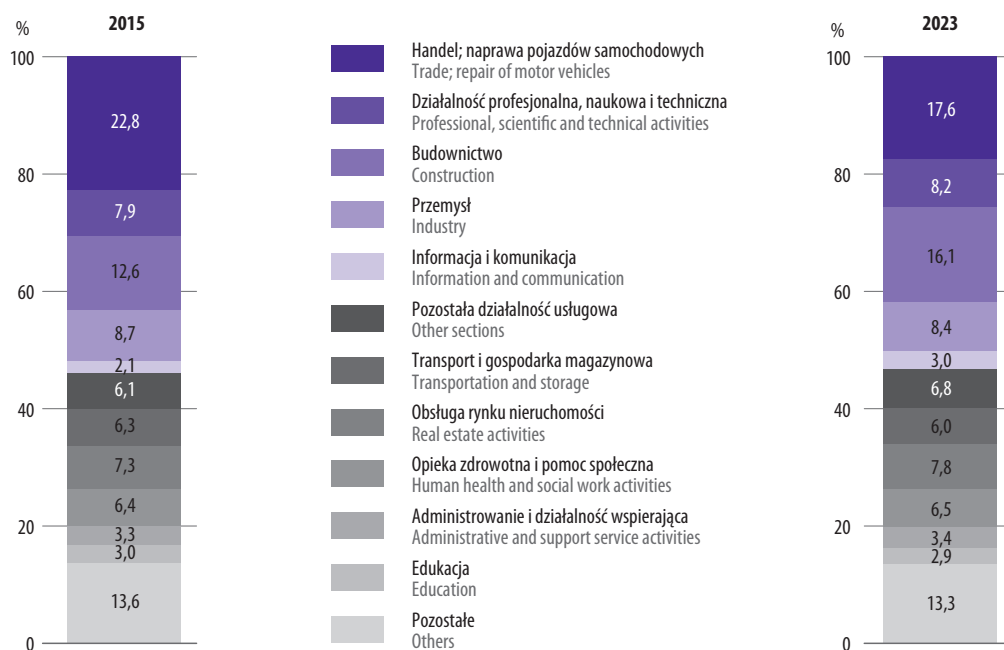
W 2023 r. z rejestru wykreślono 12335 podmiotów (o 4887 mniej niż w 2015 r.), w tym 10948 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 5382 mniej niż w 2015 r.), 941 spółek handlowych (o 745 więcej niż w 2015 r.), w tym 252 z udziałem kapitału zagranicznego (o 211 więcej niż w 2015 r.).

Wykres 42.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD Stan w dniu 31 grudnia

Chart 42.

Entities of the national economy by selected PKD sections
As of 31 December

Podobnie jak w latach poprzednich w rejestrze REGON przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Ich liczba na koniec grudnia 2023 r. wyniosła 184515 (o 22955 więcej niż w 2015 r.).

Kolejną pozycję zajmowały spółki handlowe, których liczba wyniosła 21667 (wzrost o 2981 w porównaniu z 2015 r.), z tego spółek z udziałem kapitału prywatnego krajowego było 16151 (wzrost o 1308), kapitału zagranicznego – 3259 (mniej o 1615), kapitału samorządu terytorialnego – 182 (mniej o 36), kapitału państwowych osób prawnych – 128 (mniej o 68) oraz kapitału Skarbu Państwa – 39 (mniej o 3).

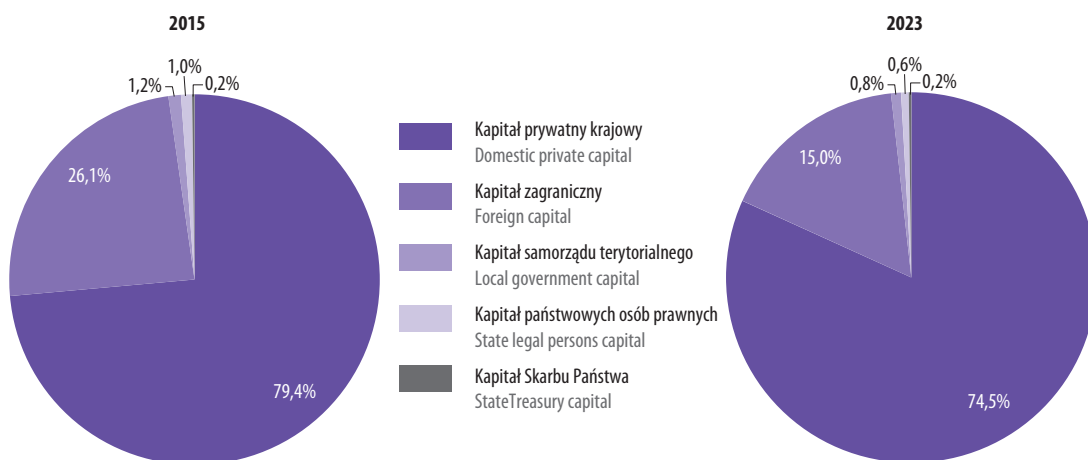
Działalność spółek handlowych skoncentrowana była głównie w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 3558 podmiotów (o 1000 mniej niż w 2015 r.), budownictwo – 3321 (o 928 więcej) oraz przetwórstwo przemysłowe – 2623 (o 325 mniej).

Struktura spółek handlowych według rodzaju kapitału i sekcji PKD skupiała się głównie w spółkach z udziałem kapitału prywatnego krajowego: w handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 2821 podmiotów (spadek o 956 w porównaniu z 2015 r.), budownictwie – 2437 (wzrost o 404), przetwórstwie przemysłowym – 1895 (mniej o 352), z udziałem kapitału zagranicznego w: przetwórstwie przemysłowym – 585 (mniej o 426), handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 434 (spadek o 626) oraz budownictwie – 414 (mniej o 90).

W 2023 r. liczba fundacji wyniosła 1274, tj. o 543 więcej niż w 2015 r., stowarzyszeń i organizacji społecznych – 6884 i wzrosła o 1398 w porównaniu z 2015 r.

Wykres 43. Spółki handlowe według rodzaju kapitału^a
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 43. Commercial companies by type of capital^a
 As of 31 December

^a Danych dotyczących liczby spółek według rodzaju kapitału nie należy sumować na „ogółem”, ponieważ ujmują one spółki według występowania w nich rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego.

^a Figures for the number of companies by capital type should not be sum to “total” as they list companies by share of capital type rather than their predominant capital.

Działalność badawcza i rozwojowa oraz innowacyjna

Research and development and innovation activity

W 2022 r. nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową w województwie zachodniopomorskim były o 20,4% wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim. Wskaźnik personelu wewnętrznego B+R wyrażony w EPC na 1000 osób aktywnych zawodowo w 2022 r. wyniósł 4,2 EPC. W województwie zachodniopomorskim w latach 2020–2022 innowacje wprowadziło 31,5% przedsiębiorstw przemysłowych i 28,2% przedsiębiorstw usługowych.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) jest to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej.

Nakłady wewnętrzne na działalność B+R to wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez jej własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim nakłady wewnętrzne na działalność B+R wyniosły 751,6 mln zł. W porównaniu do 2015 r. liczba podmiotów zaangażowanych w działalność B+R w województwie była ponad trzykrotnie wyższa.

Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową (B+R) w województwie zachodniopomorskim w 2022 r. wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego o 20,4%, (w stosunku do roku 2015 wzrosły o 337,7%). Nakłady te stanowiły 1,7% nakładów krajowych brutto na działalność B+R (w 2021 r. 1,7%, w 2020 r. - 1,4%, zaś w 2015 r. - 1,2%).

Tablica 31.
Table 31.

Nakłady wewnętrzne^a na działalność B+R według źródeł finansowania (ceny bieżące)

Intramural expenditures^a on R&D by source of funds (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
	w mln zł in million PLN			
Ogółem Total	222,5	452,8	624,5	751,6
sektor finansujący: funding sector:				
Rządowy Government	97,2	252,7	287,7	.
Przedsiębiorstw Business enterprise	78,6	136,7	213,3	280,9
Szkolnictwa wyższego Higher education	14,9	.	.	.
Prywatnych instytucji niekomercyjnych Private non-profit	0,6	–	.	.
Reszta świata Rest of the world	31,3	.	76,3	51,8

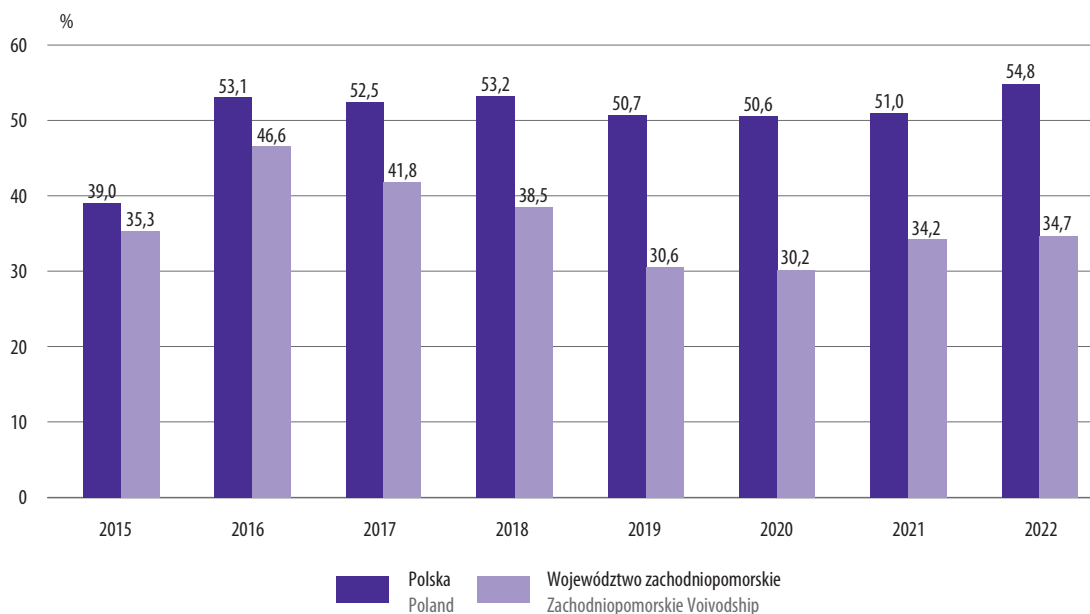
a Bez amortyzacji środków trwałych.
a Excluding depreciation of fixed assets.

W województwie zachodniopomorskim w 2022 r. 37,4% nakładów wewnętrznych na działalność badawczą i rozwojową było finansowanych ze środków sektora przedsiębiorstw. Udział środków pochodzących z tego sektora był wyższy o 3,2 p. proc. w stosunku do 2021 r., a w porównaniu z 2015 r. zmniejszył się o 0,6 p. proc. W kraju udział ten ukształtował się na poziomie 54,8% i był wyższy o 3,8 p. proc. niż w 2021 r. oraz o 15,8 p. proc. niż w 2015 r.

Wykres 44.

Udział nakładów wewnętrznych^a na działalność B+R finansowanych przez sektor przedsiębiorstw w nakładach wewnętrznych na działalność B+R

Chart 44.

Share of intramural expenditure^a on R&D financed from business enterprise sector in intramural expenditure on R&D

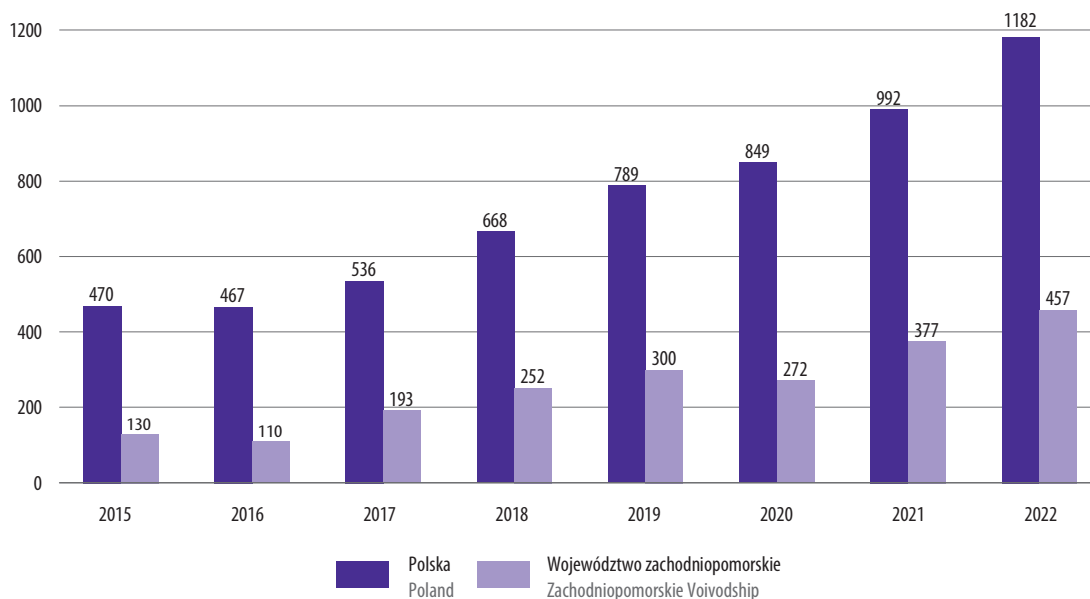
^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2022 r. wyniosły 457 zł, przy wskaźniku dla Polski kształtującym się na poziomie 1182 zł. Wskaźnik w porównaniu z 2021 r. był o 80 zł wyższy (w kraju o 190 zł wyższy)..

Wykres 45.

Nakłady wewnętrzne^a na działalność badawczą i rozwojową na 1 mieszkańca

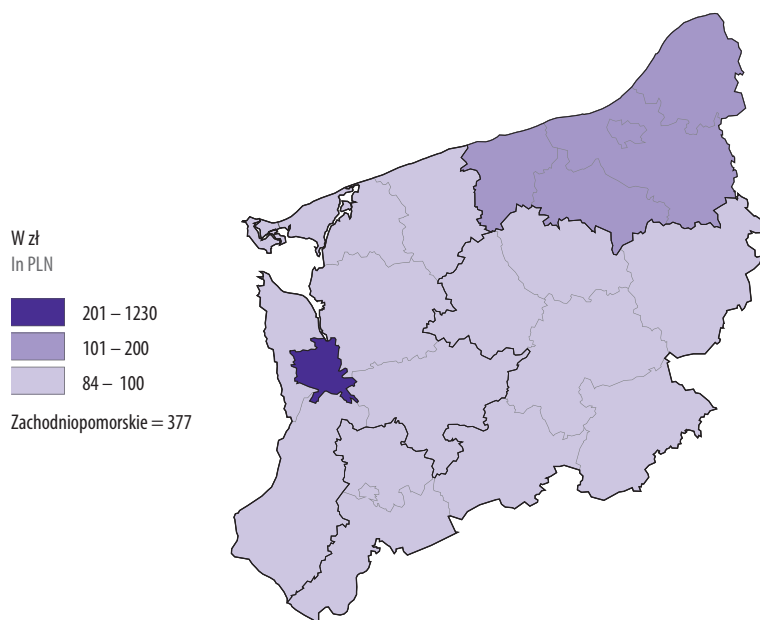
Chart 45.

Intramural expenditures^a on research and development per 1 capita

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

Mapa 40.
Map 40.

Nakłady wewnętrzne^a na działalność B+R na 1 mieszkańca według podregionów w 2022 r.
Intramural expenditure^a on R&D per capita by subregions in 2022

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

Biorąc po uwagę pochodzenie środków finansujących badania naukowe i prace rozwojowe, w 2022 r. ponad połowa nakładów wewnętrznych na działalność B+R w Polsce była finansowana ze środków wewnętrznych (56,3%), natomiast w województwie zachodniopomorskim wystąpiła lekka przewaga środków zewnętrznych (51,6%).

Tablica 32.
Table 32.

Nakłady wewnętrzne^a na działalność B+R według pochodzenia środków (ceny bieżące)
Intramural expenditures^a on R&D by origin of funds (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2021	2022	2022 Polska=100 Poland=100
	w mln zł in million PLN				
Ogółem Total	429,7	452,8	624,5	751,6	1,7
nakłady finansowane ze środków: expenditures financed by:					
Wewnętrznych Internal funds	166,4	166,9	253,3	363,9	1,4
Zewnętrznych External funds	263,2	285,9	371,2	387,7	2,0
w tym od instytucji rządowych i samorządowych of which funds from general government	.	250,7	285,4	.	.

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

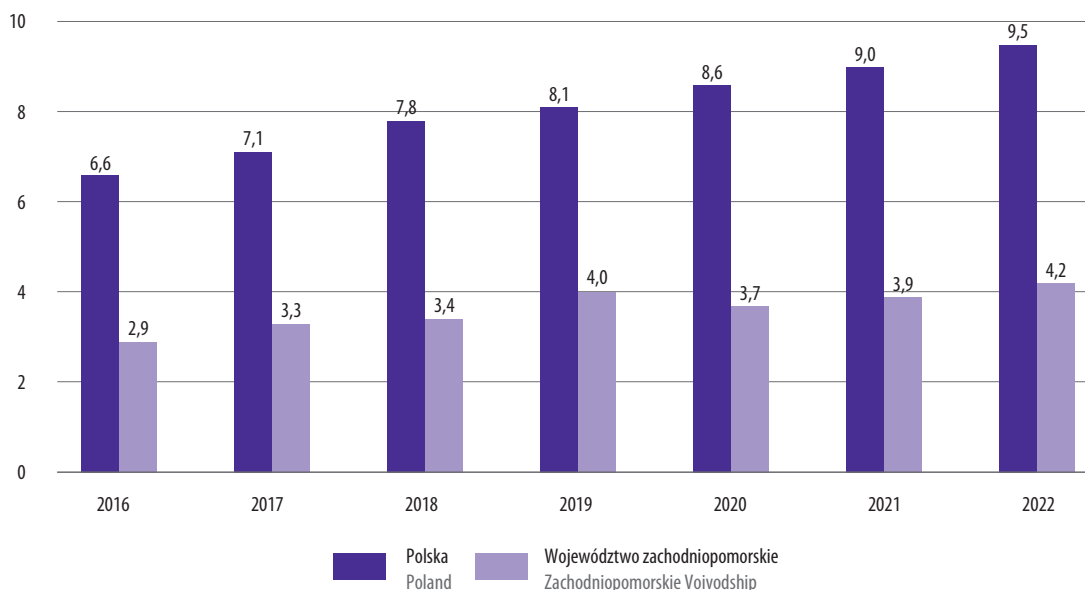
Personel wewnętrzny B+R są to osoby pracujące (zatrudnieni, pracujący właściciele oraz nieodpłatnie pomagający członkowie ich rodzin) w jednostce statystycznej, które wnoszą wkład w wewnętrzną działalność badawczą i rozwojową tej jednostki.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (ECP) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

W 2022 r. rzeczywiste zaangażowanie personelu wewnętrznego w prowadzone badania naukowe i prace rozwojowe w województwie zachodniopomorskim wyniosło 3,8 tys. ekwiwalentów pełnego czasu pracy (EPC) i wzrosło w skali roku o 34,3%. Personel ten stanowił 1,9% ogółu personelu wewnętrznego B+R w kraju. Personel wewnętrzny B+R (mierzony w EPC) na 1000 osób aktywnych zawodowo wyniósł 4,2 (w 2021 r. – 3,9). Wskaźnik ten średnio w kraju w 2022 r. wyniósł 9,5 (rok wcześniej 9,0).

Wykres 46.
Chart 46.

Personel wewnętrzny B+R^a na 1000 osób aktywnych zawodowo^b
Internal R&D personnel^a per 1000 economically active persons^b

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Do obliczenia relacji przyjęto za podstawę (mianownik) liczbę aktywnych zawodowo w wieku 15–89 na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) – przeciętne w roku.

a In full time equivalent (FTE). b For calculating the ratios, as the base (denominator) numbers of economically active aged 15–89 were adopted on the basis of the Labour Force Survey (LFS) – annual averages.

Badacze (pracownicy naukowo-badawczy) są to osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne.

Zdecydowaną większość personelu zaangażowanego w działalność badawczą i rozwojową w województwie zachodniopomorskim w 2022 r. stanowili badacze. Liczebność badaczy z personelu wewnętrznego wyrażona w ekwiwalentach pełnego czasu pracy wyniosła 2,3 tys. EPC, co stanowiło 75,4% ogółu personelu wewnętrznego B+R wyrażonego w EPC (o 1,9 p. proc. mniej niż rok wcześniej). W kraju udział ten wyniósł 72,5% (o 0,1 p. proc. mniej niż w 2021 r.).

Działalność innowacyjna obejmuje wszystkie działania o charakterze rozwojowym, finansowym i komercyjnym podejmowane przez przedsiębiorstwo, których zamierzonym celem jest innowacja. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczą i rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

Badania dotyczące innowacji prowadzone są w dwóch grupach: wśród przedsiębiorstw przemysłowych oraz wśród przedsiębiorstw wybranych działów PKD w sektorze usług. Badaniami tymi objęte są przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W województwie zachodniopomorskim wdrożenie innowacji w latach 2020–2022 wykazało 31,5% przedsiębiorstw przemysłowych oraz 28,2% przedsiębiorstw usługowych. W Polsce udział przedsiębiorstw innowacyjnych w przemyśle kształtował się na poziomie 32,2%, natomiast w sektorze usług przedsiębiorstwa innowacyjne stanowiły 32,1%.

Wyniki badania działalności innowacyjnej wskazują, że w przedsiębiorstwach przemysłowych oraz usługowych wyższy był udział podmiotów, które w latach 2020–2022 wprowadziły innowacje procesów biznesowych (nowe lub ulepszone procesy biznesowe) niż innowacje produktowe (nowe lub ulepszone produkty).

Tablica 33.
Table 33.

Przedsiębiorstwa innowacyjne według rodzajów wprowadzonych innowacji
Innovative enterprises by types of introduced innovations

Wyszczególnienie Specification	2013–2015	2019–2021	2020–2022	2020–2022 Polska Poland
	w % ogółu przedsiębiorstw in % of total enterprises			
Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesów biznesowych ^a Industrial enterprises, which introduced product or business process ^a innovations	18,5	17,2	31,5	32,2
nowe lub ulepszone produkty new or improved products	11,8	7,7	9,0	15,2
nowe lub ulepszone procesy biznesowe ^a new or improved business processes ^a	14,4	14,4	29,8	28,1
Przedsiębiorstwa usługowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesów biznesowych ^a Service enterprises, which introduced product or business process ^a innovations	13,0	7,3	28,2	32,1
nowe lub ulepszone produkty new or improved products	5,4	3,2	14,3	8,2
nowe lub ulepszone procesy biznesowe ^a new or improved business processes ^a	12,0	7,2	27,2	30,1

a W latach 2013–2015 dane dotyczą innowacji procesowych.

a In the years 2013–2015 the data relate to process innovations.

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim nakłady poniesione na działalność innowacyjną w grupie przedsiębiorstw przemysłowych wyniosły 806,9 mln zł, tj. o 398,9 mln zł więcej niż w 2021 r. Środki te stanowiły 3,1% nakładów wszystkich przedsiębiorstw przemysłowych działających w Polsce.

W 2022 roku nakłady na działalność innowacyjną przedsiębiorstw sektora usług z województwa zachodniopomorskiego wyniosły 259,0 mln zł, co stanowiło 0,9% wydatków poniesionych przez wszystkie przedsiębiorstwa z tego sektora w kraju. W stosunku do 2021 r. nakłady na działalność innowacyjną wśród przedsiębiorstw usługowych w województwie zachodniopomorskim wzrosły o 122,1 mln zł.

W 2022 r. przedsiębiorstwa przemysłowe z województwa zachodniopomorskiego charakteryzowały się mniejszym udziałem przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych w przychodach ogółem niż wartość tego wskaźnika dla Polski. W 2022 roku w województwie zachodniopomorskim Udział przychodów ze sprzedaży innowacyjnych produktów (wprowadzonych na rynek w latach 2020–2022) w przychodach przedsiębiorstw przemysłowych ogółem wyniósł 3,3%, natomiast w Polsce 6,9%.

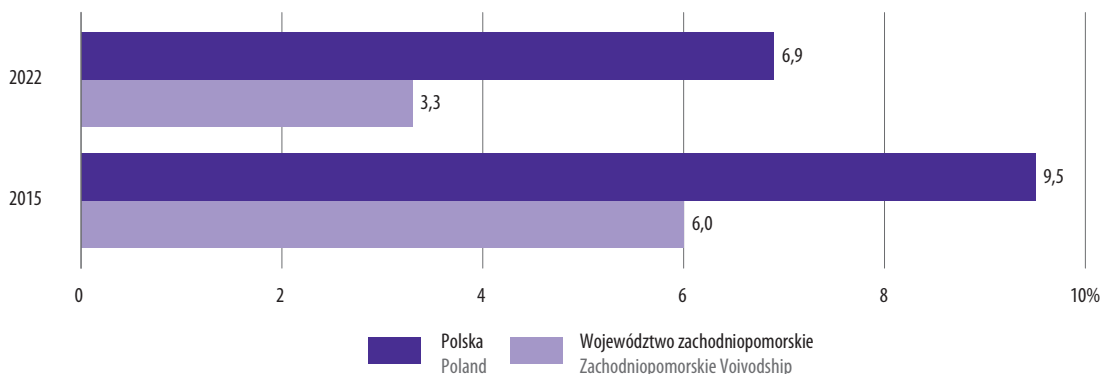
Wśród przedsiębiorstw z sektora usług w województwie zachodniopomorskim udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych (wprowadzonych na rynek w latach 2020–2022) w przychodach ogółem w roku 2022 wyniósł 2,0%. Dla przedsiębiorstw usługowych w Polsce wskaźnik ten osiągnął wartość 2,7%.

Wykres 47.

Udział przychodów przedsiębiorstw przemysłowych ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych w przychodach ze sprzedaży ogółem

Chart 47.

Revenues of industrial enterprises from sales of new or improved products as the share of total revenues from sales

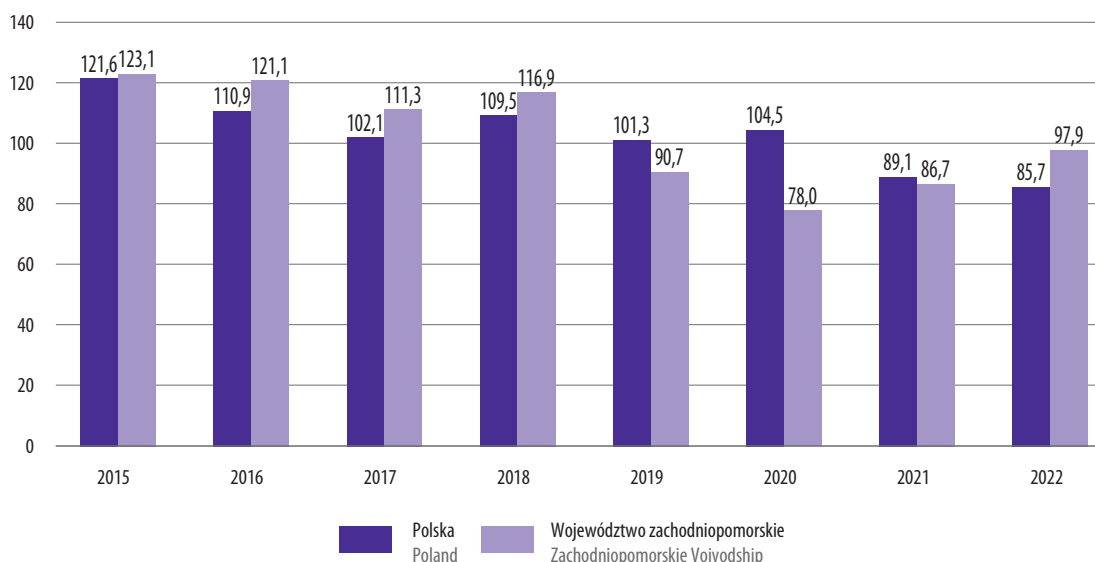
W 2022 r. podmioty z województwa zachodniopomorskiego zgłosiły do ochrony w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej 161 wynalazków oraz 19 wzorów użytkowych, co stanowiło 5,0% zgłoszeń polskich wynalazków i 3,1% wzorów użytkowych w kraju. W porównaniu z 2015 r. liczba zgłoszonych wynalazków zmniejszyła się o 23,7%, a liczba zgłoszonych wzorów o 17,4%. Przyznano 79 patentów (3,6% wszystkich udzielonych patentów dla wynalazków krajowych) i 12 praw ochronnych dla wzorów użytkowych (2,3% nadanych praw ochronnych w Polsce).

Wykres 48.

Zgłoszenia wynalazków dokonane przez podmioty krajowe na 1 mln mieszkańców

Chart 48.

Patent applications filed by domestic entities a per million inhabitants

Wskaźnik liczby zgłoszeń wynalazków złożonych przez podmioty krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 milion mieszkańców w 2022 r. wyniósł 85,7 (w 2015 r. wynosił 121,6). Natomiast dla województwa zachodniopomorskiego wyniósł 97,9 (w 2015 r. 123,1).

Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach

Using of information and communication technologies in enterprises

Prawie wszystkie przedsiębiorstwa zlokalizowane w województwie zachodniopomorskim w 2023 r. posiadały dostęp do Internetu.

Pod pojęciem **technologii informacyjnych i komunikacyjnych** zwanych zamiennie technologiami informacyjno-telekomunikacyjnymi, teleinformatycznymi lub technikami informacyjnymi kryje się rodzina technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej. Badanie dotyczące wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach (SSI-01) obejmuje podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

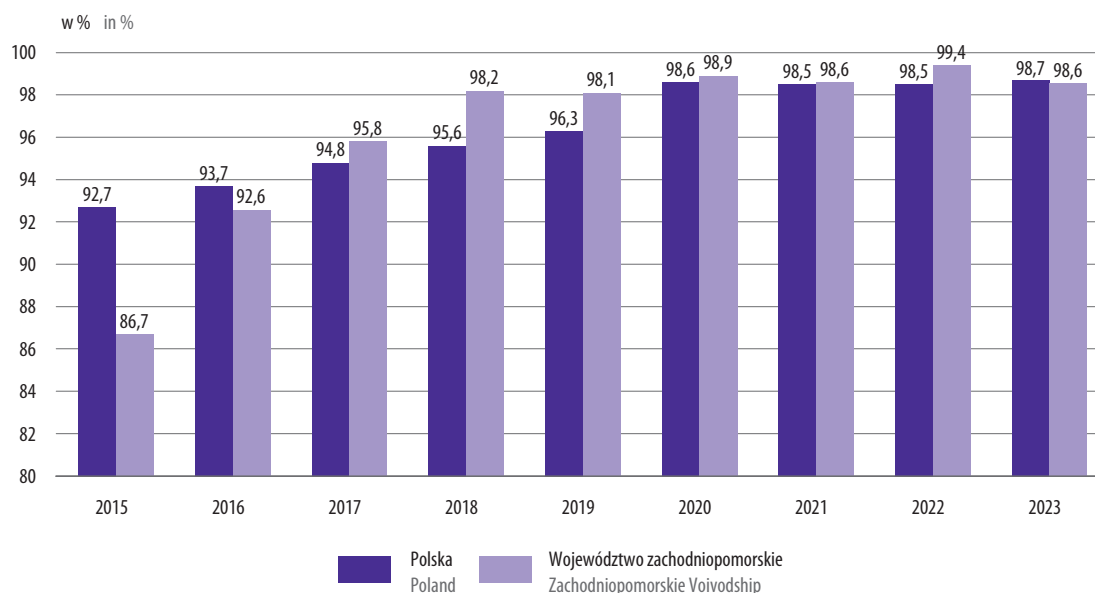
W 2023 r., podobnie jak rok wcześniej, odsetek przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego posiadających dostęp do Internetu był bliski 100% (98,6%). Wskaźnik ten jest minimalnie wyższy od wskaźnika charakteryzującego przedsiębiorstwa z całego kraju (o 0,1 p. proc.).

W 2023 r. ponad połowa przedsiębiorstw (54,9%) z województwa deklarowała zakup usług przetwarzania w chmurze obliczeniowej. W porównaniu z rokiem 2021 odsetek ten wzrósł ponad dwukrotnie (o 29,2 p. proc.). Podobnie w skali całego kraju, gdzie w ciągu dwóch lat odsetek przedsiębiorstw zwiększył się o 27 p. proc., do wartości 55,7%.

Wykres 49.
Chart 49.

Przedsiębiorstwa posiadające dostęp do Internetu

Enterprises with Internet access

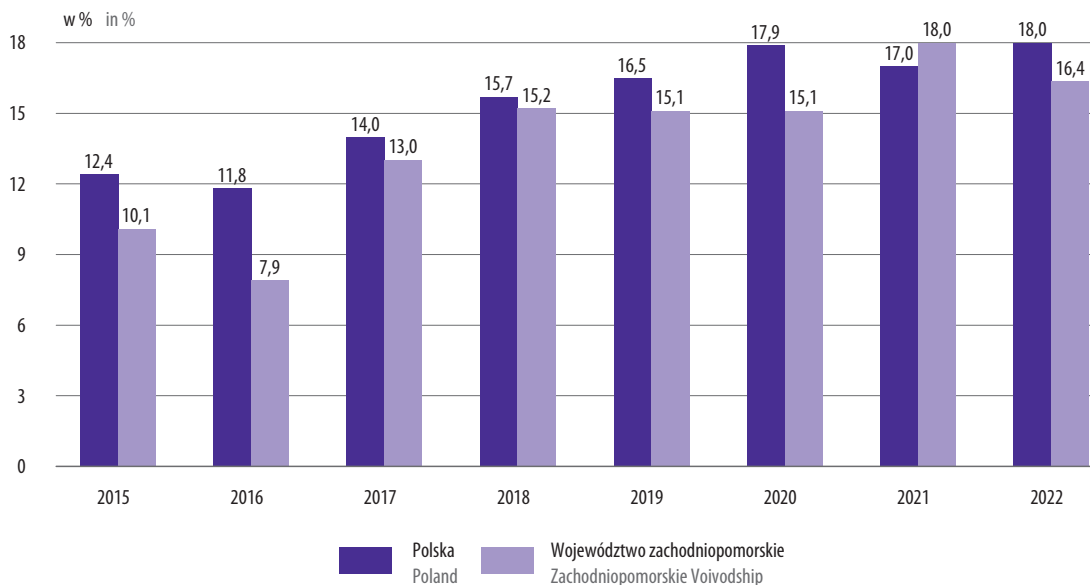

W 2022 r. 16,4% przedsiębiorstw w województwie prowadziło sprzedaż elektroniczną. W porównaniu z rokiem poprzednim wskaźnik ten zmalał o 1,6 p. proc. (w stosunku do 2015 r. wzrósł o 6,3 p. proc.). W skali kraju wskaźnik był wyższy o 1,6 p. proc. i wyniósł 18,0%.

Do sprzedaży elektronicznej zaliczyć należy zamówienia i rezerwacje składane na stronie internetowej przedsiębiorstwa (w sklepie internetowym, aplikacji, poprzez extranet), na internetowych platformach handlowych, w serwisach aukcyjnych oraz za pośrednictwem systemu EDI. Z transakcji elektronicznych wykluczone są zamówienia składane pocztą elektroniczną (e-mail), faxem lub przez telefon. Do podstawowych cech odróżniających sprzedaż elektroniczną od sprzedaży tradycyjnej zaliczyć można dostępność ofert handlowych z wielu źródeł w krótkim czasie i o każdej porze.

Wykres 50.
Chart 50.

Przedsiębiorstwa otrzymujące zamówienia przez sieci komputerowe
Enterprises receiving orders via computer networks

W 2022 r. 12,6% firm z województwa korzystało z otwartych danych publicznych (o 6,6 p.proc. mniej niż w 2021 r.). Wskaźnik dla kraju kształtował się na poziomie 14,6% (o 4,4 p. proc. mniej niż rok wcześniej).

Otwarte dane publiczne – dane wytworzone przez urząd administracji publicznej (lub na jego zlecenie), które są dostępne dla każdego zainteresowanego do wykorzystania, przetwarzania i udostępniania w dowolnych celach.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych
Financial results of non-financial enterprises

W 2023 r. wyniki finansowe uzyskane przez przedsiębiorstwa niefinansowe w województwie zachodniopomorskim były lepsze niż przed rokiem. Mniej korzystnie kształtowały się natomiast podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

Dane dotyczą **przedsiębiorstw niefinansowych** (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007), szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

Wyniki finansowe dotyczą przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. W województwie zachodniopomorskim w 2023 r. przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 95302,6 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były o 2,3% niższe, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 90607,7 mln zł i spadły o 1,3%.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosły 92671,8 mln zł i w ciągu roku spadły o 3,3%, podczas gdy koszty sprzedaży również spadły o 2,6%. Większość sekcji odnotowała wzrost przychodów netto, przy czym największy zanotowano m.in. w sekcji Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (o 46,4%) oraz Budownictwo (16,2%). Spadek przychodów (o 0,4%) wystąpił w sekcji Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 15,3%).

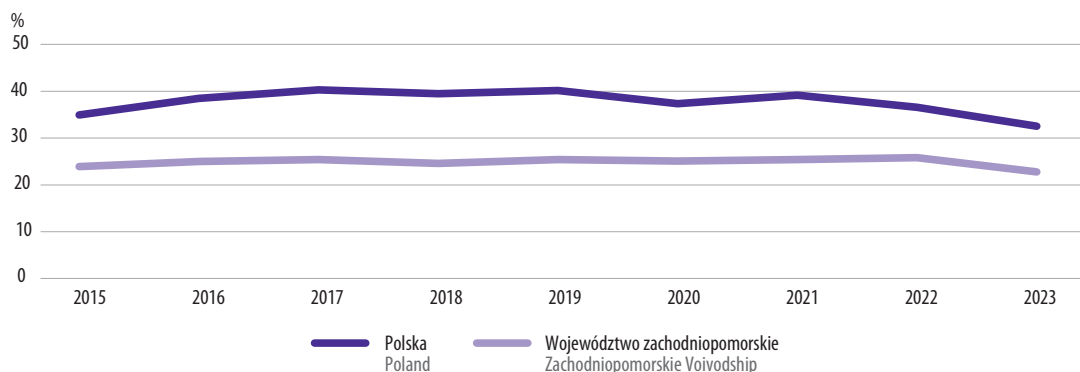
W województwie zachodniopomorskim z eksportu pochodziło 34277,3 mln zł, tj. 37,0% przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. W porównaniu z rokiem poprzednim przychody z eksportu spadły o 1,4%, a ich udział zwiększył się o 0,7 p. proc.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport (eksport) obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozajunijnych.

Wykres 51.
Chart 51.

Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem

Share of export in total revenue from sale of products, goods and materials

Wyniki finansowe:

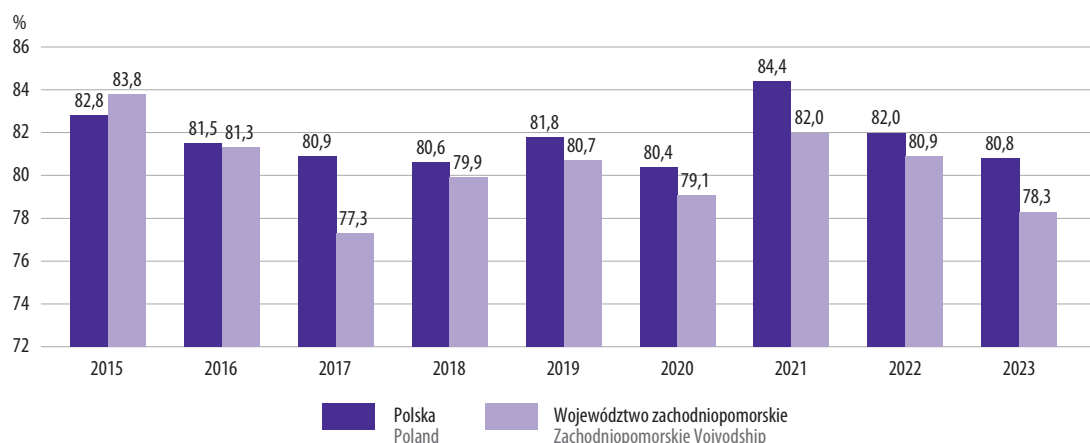
- wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) to wynik finansowy brutto pomniejszony o obowiązkowe obciążenia.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 4137,2 mln zł i był o 28,7% niższy od osiągniętego w 2022 r. Odnotowano wzrost pozostałych przychodów operacyjnych (o 23,3%) oraz wzrost kosztów ich uzyskania (o 34,1%), wynik na pozostałej działalności operacyjnej był wyższy niż rok wcześniej o 2,6%. Przy wzroście przychodów finansowych (o 92,3%) i kosztów tych operacji (o 2,2%), odnotowano poprawę ujemnego wyniku na operacjach finansowych (z -416,3 mln zł do 166,3 mln zł). Wynik finansowy brutto w 2023 r. wyniósł 4695,1 mln zł i był o 18,6% niższy niż przed rokiem. Po odliczeniu obciążeń (w kwocie 578,8 mln zł) wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 4116,3 mln zł, tj. o 13,5% niżej niż w 2022 r. Zysk netto w ciągu roku spadł o 11,5%, podczas gdy strata netto zwiększyła się o 0,5%. Zysk netto wykazało 78,3% przedsiębiorstw (80,7% w 2022 r.). Przychody uzyskane przez te przedsiębiorstwa stanowiły 85,9% całkowitych przychodów z całokształtu działalności (wobec 92,1% przed rokiem). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto wykazało 76,0% przedsiębiorstw (83,9% w 2021 r.), a ich udział w przychodach tej sekcji wyniósł 85,4% (wobec 96,6% przed rokiem).

Wykres 52.

Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych

Chart 52. Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of non-financial enterprises

W przedsiębiorstwach województwa zachodniopomorskiego objętych badaniem, odnotowano w 2023 r. poprawę wskaźników rentowności obrotu i pogorszenie wskaźników płynności finansowej w porównaniu z 2022 r. Wzrósł wskaźnik poziomu kosztów do 95,1%. Spadły natomiast wskaźniki: rentowności sprzedaży produktów, towarów i materiałów, który wyniósł (o 1,6 p. proc. do 4,5%, wskaźnik rentowności obrotu brutto (o 0,1 p. proc. do 4,9%) oraz wskaźnik obrotu netto (o 0,6 p. proc. do 4,3%).

W 2023 r. najbardziej rentowne okazały się przedsiębiorstwa zajmujące się działalnością związaną z obsługą rynku nieruchomości. Wskaźnik rentowności obrotu netto dla tej sekcji wyniósł 20,4%, co w skali roku oznaczało wzrost o 35,9 p. proc.

W 2023 r. zaobserwowano pogorszenie płynności finansowej. Wskaźnik I stopnia wyniósł 46,2% i w skali roku wzrósł o 14,3 p. proc. Wskaźnik płynności finansowej II stopnia wzrósł o 8,9 p. proc. (do 94,9%). Poprawę płynności finansowej zanotowały m.in. przedsiębiorstwa z sekcji: przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, budownictwo, informacja i komunikacja, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.

Płynność pogorszyła się m.in. w przedsiębiorstwach z sekcji działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz z sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

W Polsce w 2023 r., w odniesieniu do 2022 r. o 0,6 p. proc. wzrósł wskaźnik poziomu kosztów, zaś o 1,0 i 0,6 p. proc. spadły wskaźniki rentowności obrotu odpowiednio w ujęciu brutto i netto. Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto spadł o 1,6 p. proc. Wzrosły wskaźniki płynności: I stopnia o 0,7 p. proc., a II stopnia – o 1,8 p. proc.

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów to relacja kosztów ogółem do przychodów ogółem;
- wskaźnik rentowności sprzedaży brutto to relacja wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem;
- wskaźnik rentowności obrotu netto to relacja wyniku finansowego netto do przychodów ogółem;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych);
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

Tablica 34.
Table 34.

Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023	2023 Polska Poland
	w % in %				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	95,1	95,6	94,1	95,4	94,6
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto Gross sales profitability indicator	5,1	4,8	6,1	4,5	5,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability indicator	4,9	4,4	5,9	4,9	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability indicator	4,3	3,6	4,9	4,3	4,3
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia First degree financial liquidity indicator	34,2	43,9	31,9	46,2	39,7
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Second degree financial liquidity indicator	93,4	103,4	86,0	94,9	107,2

Według stanu na koniec grudnia 2023 r., aktywa obrotowe przedsiębiorstw objętych badaniem wyniosły 33408,2 mln zł, tj. o 0,6% więcej niż w 2022 r. Wartość zapasów w ciągu roku zmniejszyła się o 14,5%, a ich udział w aktywach spadł o 6,5 p. proc., do 36,7% i stanowiły największą ich część. Udział należności krótkoterminowych spadł w ciągu roku o 11,3 p. proc., do 22,6%, a inwestycji krótkoterminowych zwiększył się o 7,4 p. proc., do 27,4%. Jednocześnie odnotowano spadek wartości należności krótkoterminowych o 14,4% oraz wzrost wartości inwestycji krótkoterminowych o 37,8%.

Według stanu na koniec grudnia 2023 r., zobowiązania przedsiębiorstw niefinansowych wyniosły łącznie 32532,4 mln zł, przy czym zobowiązania długoterminowe w ciągu roku wzrosły o 12,6%, a krótkoterminowe – o 4,9%. W ogólnej kwocie zobowiązań krótkoterminowych 42,6% stanowiły zobowiązania z tytułu dostaw i usług (przed rokiem 50,7%). Relacja zobowiązań krótkoterminowych do należności krótkoterminowych wyniosła 205,2% (przed rokiem – 184,8%), natomiast relacja do inwestycji krótkoterminowych kształtowała się na poziomie 216,5%, wobec 313,6 % przed rokiem.

Aktywa obrotowe są częścią kontrolowanych przez jednostkę zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Obejmują zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje oraz rozliczenia międzyokresowe.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw

Investment outlays of enterprises

W województwie zachodniopomorskim w 2023 roku odnotowano spadek nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw. W porównaniu z 2022 r. niższa była liczba inwestycji nowo rozpoczętych oraz ich wartość kosztorysowa.

Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz na ulepszenie istniejących (w cenach bieżących), poniesione w 2023 r. przez badane przedsiębiorstwa, mające siedzibę na terenie województwa zachodniopomorskiego, wyniosły 5516,9 mln zł i były o 0,4% niższe od poniesionych rok wcześniej. W kraju w 2023 r. wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła o 14,0% w odniesieniu do poziomu z 2022 r.

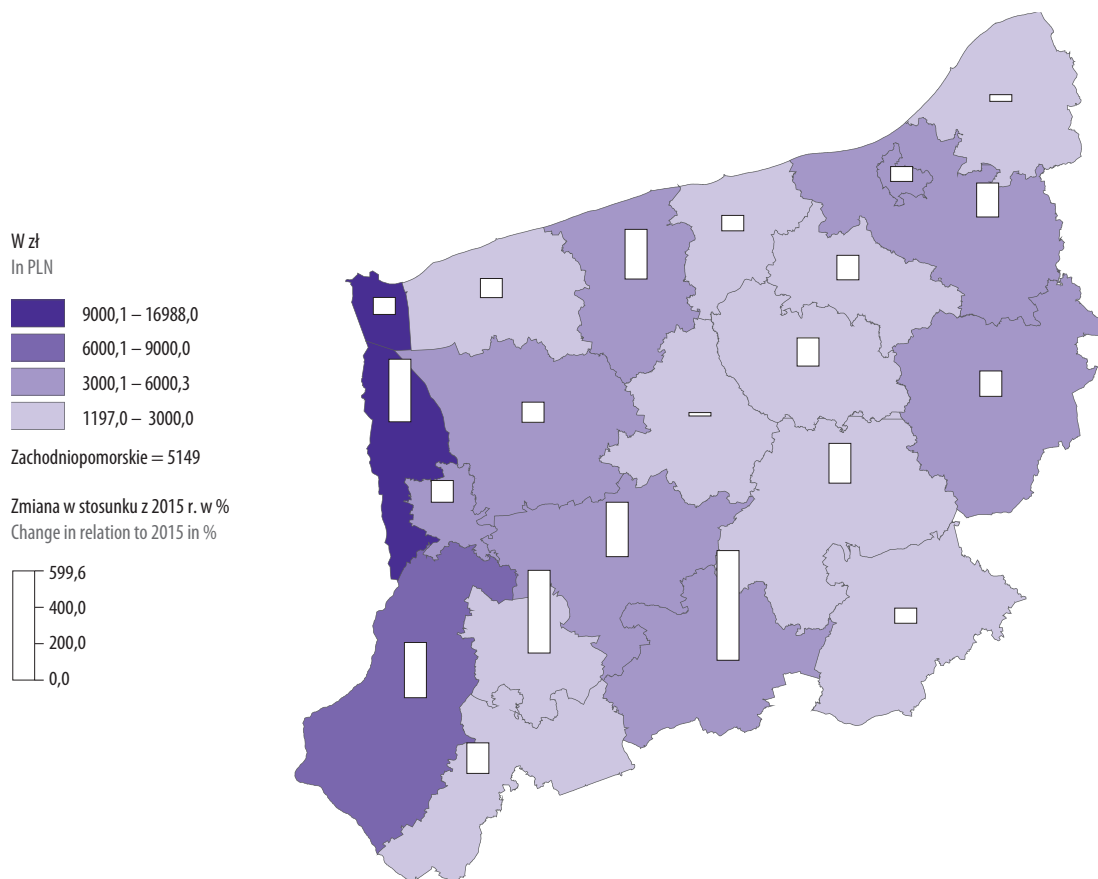
W 2023 r. z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa zachodniopomorskiego na budynki i budowle wydatkowano 1648,3 mln zł, na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 3434,8 mln zł, a na środki transportu – 382,1 mln zł.

W 2023 r. najwięcej inwestowały przedsiębiorstwa prowadzące działalność w przetwórstwie przemysłowym (41,4% ogółu nakładów inwestycyjnych wobec 35,4% w 2022 r.). Stosunkowo dużo inwestowały również przedsiębiorstwa zajmujące się obsługą runku nieruchomości (26,9% wobec 29,5% w 2022 r.), transportem i gospodarką magazynową (13,2% wobec 11,3%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (6,5%, wobec 9,8%).

W 2023 r. inwestorzy w województwie rozpoczęli realizację 791 nowych zadań inwestycyjnych, tj. 26,2% mniej niż rok wcześniej. Ich wartość kosztorysowa wyniosła 675,8 mln zł i była o 1,0% wyższa od wartości inwestycji rozpoczętych w roku poprzednim. Na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 30,9% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (wobec 21,2% w poprzednim roku). Ponad 12-krotnie zwiększyła się w ujęciu rocznym wartość kosztorysowa inwestycji w sekcji transport i gospodarka magazynowa, a o 103,1% w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja. Brak inwestycji rozpoczętych w 2023 r. odnotowano m.in. w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz edukacja.

Mapa 41.
Map 41.

Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach a na 1 mieszkańca w 2022 r. (ceny bieżące)
Investment outlays in enterprises a per capita in 2022 (current prices)

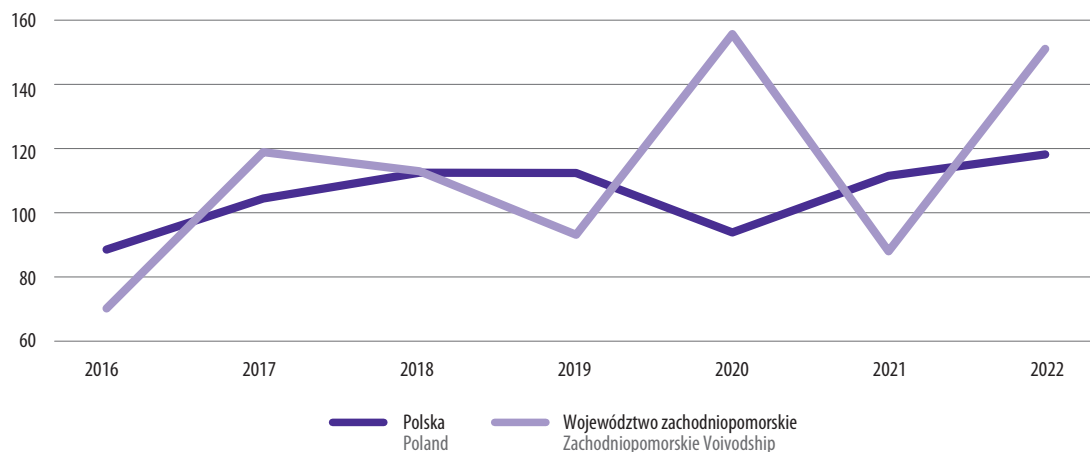
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investment location.

Wykres 53.

Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw niefinansowych (ceny bieżące)
Rok poprzedni=100

Chart 53.

Indices of investment outlays of non-financial enterprises (current prices)
Previous year=100

Nakłady na środki trwałe to nakłady na: budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe; maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem); środki transportu; inne, tj. melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, zasadzenia wieloletnie, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z jej realizacją. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Tablica 35.
Table 35.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych (ceny bieżące)
Investment outlays of non-financial enterprises (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023
Ogółem Total				
w mln zł in million PLN	3044,3	3665,1	5536,7	5516,9
Polska=100 Poland=100	2,2	2,2	2,8	2,5
W tym – w % – nakłady na: Of which – in % – outlays on:				
budynki i budowle buildings and structures	45,0	33,5	30,7	29,9
zakupy purchases	54,5	66,4	68,7	69,2
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi machinery, technical equipment and tools	46,4	58,8	61,8	62,3
środków transportu transport equipment	8,1	7,6	6,9	6,9

Wartość kosztorysowa inwestycji dotyczy nakładów na budowę środków trwałych zarówno rozpoczętą i zakończoną, jak również rozpoczętą i niezakończoną w roku sprawozdawczym, przyjmując wartość w cenach bieżących wynikającą z dokumentacji projektowo-kosztorysowej, z uwzględnieniem ewentualnych zmian w wartości kosztorysowej dokonanych do końca roku sprawozdawczego.

Przez **inwestycje nowo rozpoczęte** rozumie się te budowy środków trwałych, których realizację faktycznie rozpoczęto w roku sprawozdawczym.

6.3. Produkcja i usługi

6.3. Production and services

Rolnictwo Agriculture

W 2023 r. województwie zachodniopomorskim, w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyła się produkcja większości głównych upraw rolnych, z wyjątkiem buraków cukrowych.

W porównaniu z rokiem poprzednim spadło pogłowie bydła i owiec, natomiast nieznacznie wzrosła liczebność trzody chlewnej.

W 2023 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano wzrost cen (w skupie) ziemniaków jadalnych, żywca wieprzowego i drobiowego oraz obniżenie cen skupu pszenicy, żyta, żywca wołowego i mleka.

W 2023 r. powierzchnia zasiewów **zbóż ogółem** wyniosła 425,4 tys. ha (mniej o 2,5% niż przed rokiem, ale więcej niż w 2015 r. o 11,5%). Areal przeznaczony pod uprawę tych gatunków w województwie stanowił 5,9% ich powierzchni w kraju. Plony zbóż ogółem wyniosły 46,0 dt/ha (w Polsce – 49,9 dt/ha) i były niższe od uzyskanych zarówno w 2022 r., jak i w 2015 r. odpowiednio o 3,1 dt/ha (tj. o 6,3%) i 1,6 dt/ha (tj. 3,4%). Produkcja ziarna zbóż ogółem w 2023 r. wyniosła 1956,4 tys. ton i była mniejsza od produkcji z poprzedniego roku o 186,8 tys. ton (o 8,7%), ale wyższa od uzyskanej w 2015 r. o 138,7 tys. ton (o 7,6%). Zmniejszenie produkcji ziarna zbóż ogółem w porównaniu z 2022 r. było wynikiem niższego plonowania zbóż ogółem przy zmniejszonej łącznej powierzchni uprawy. Zbiory zbóż ogółem w województwie zachodniopomorskim stanowiły 5,5% zbiorów krajowych.

Powierzchnia **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** w 2023 r. wyniosła 366,4 tys. ha i była niższa w porównaniu z 2022 r. o 4,8 tys. ha (o 1,3%), ale wyższa w odniesieniu do 2015 r. o 6,1 tys. ha (o 1,7%). Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2023 r. osiągnęły poziom 45,2 dt z 1 ha i były niższe w stosunku do uzyskanych w 2022 r. oraz w 2015 r. odpowiednio o 9,1% i 7,4%. W odniesieniu do średnich plonów w kraju (45,6 dt/ha) uzyskanych w 2023 r. plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w omawianym roku były o 0,9% niższe. W 2023 r. roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w regionie oszacowano na 1656,1 tys. ton i były niższe w porównaniu z poprzednim rokiem, jak i 2015 r. odpowiednio o 10,2% i 5,8%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie zachodniopomorskim stanowiły 6,2% zbiorów krajowych.

Powierzchnia uprawy **pszenicy ogółem** w 2023 r. wynosiła 154,3 tys. ha i zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim rokiem, jak i 2015 r. odpowiednio o 4,6 tys. ha (o 2,9%) i 9,9 tys. ha (o 6,0%). W omawianym roku plony wyniosły 52,1 dt z 1 ha i osiągnęły poziom o 3,2% niższy niż średnie plony tej uprawy w kraju (53,8 dt/ha). W porównaniu z plonami uzyskanymi w 2022 r. zmniejszyły się o 6,8%, natomiast w porównaniu do 2015 r. były niższe o 9,4%. Zbiory pszenicy ogółem w województwie w omawianym roku oszacowano na 803,8 tys. ton i były one niższe od plonów uzyskanych zarówno w 2022 r., jak i w 2015 r. odpowiednio o: 9,4% r. o 14,8%. Zbiory pszenicy ogółem w województwie zachodniopomorskim stanowiły 6,1% zbiorów krajowych.

Powierzchnia uprawy **żyta**, która w 2023 r. wynosiła 77,0 tys. ha zwiększyła się zarówno w odniesieniu do 2022 r., jak i do 2015 r. odpowiednio o: 10,3% i 48,1%. W omawianym roku plony wyniosły 38,5 dt z 1 ha i osiągnęły poziom o 8,5% wyższy niż średnie plony tej uprawy w kraju (35,5 dt/ha). W porównaniu z plonami uzyskanymi w 2022 r., jak i w 2015 r. zmniejszyły się odpowiednio o: 9,8% i 5,4%. Zbiory żyta w województwie w omawianym roku oszacowano na 296,2 tys. ton i były one niższe o 0,7% od uzyskanych w 2022 r., ale wyższe o 40,2% od notowanych w 2015 r. Zbiory żyta w województwie zachodniopomorskim stanowiły 11,5% zbiorów krajowych.

Powierzchnia uprawy **jęczmienia ogółem** w 2023 r. wynosiła 48,6 tys. ha i pozostała na zbliżonym poziomie w porównaniu do poprzedniego roku, ale w stosunku do 2015 r. zwiększyła się o 5,0%. W 2023 r. plony wyniosły 43,3 dt z 1 ha i osiągnęły poziom o 3,6% niższy niż średnie plony tej uprawy w kraju (44,9 dt/ha). W porównaniu z plonami uzyskanymi w 2022 r. i w 2015 r. zmniejszyły się odpowiednio o 9,8% i 4,8%. Zbiory jęczmienia ogółem w województwie oszacowano na 210,2 tys. ton i były niższe od uzyskanych w 2022 r. i w 2015 r. odpowiednio o 9,9% i 0,2%. Zbiory jęczmienia ogółem w województwie zachodniopomorskim stanowiły 7,2% zbiorów krajowych.

Powierzchnia uprawy **pszenżyta** ogółem w 2023 r. wynosiła 58,2 tys. ha i w porównaniu z 2022 r. jak i 2015 r. zmniejszyła się odpowiednio o 12,8% i 16,5%. W omawianym roku plony wyniosły 46,5 dt z 1 ha i osiągnęły poziom o 3,8% wyższy niż średnie plony tej uprawy w kraju (44,8 dt/ha). W porównaniu z plonami uzyskanymi w 2022 r., zmniejszyły się one o 6,2%, ale w stosunku do 2015 r. zwiększyły się o 8,4%. Zbiory pszenżyta ogółem w województwie zachodniopomorskim stanowiły 5,0% zbiorów krajowych. Łącznie w 2023 r. zebrano 270,8 tys. ton ziarna tj. mniej niż przed rokiem o 18,2% i mniej niż w 2015 r. o 9,5%.

W 2023 r. powierzchnia uprawy **owsa** wyniosła 26,0 tys. ha i była większa zarówno w 2023 r., jak i w 2015 r. odpowiednio o: 9,4% i o 23,3%. W omawianym roku plony tej uprawy wyniosły 26,5 dt z 1 ha i w porównaniu z plonami uzyskanymi zarówno rok wcześniej, jak i w 2015 r. zmniejszyły się odpowiednio o 22,5% i 21,1%. Zbiory owsa w województwie zachodniopomorskim stanowiły 4,5% zbiorów krajowych, zebrano 68,9 tys. ton ziarna tj. 15,3% mniej niż w 2022 r. i o 3,0% mniej niż w 2015 r.

Powierzchnia uprawy **rzepaku i rzepiku ogółem** w 2023 r. wynosiła 111,3 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i 2015 r. zmniejszyła się odpowiednio o 3,6% i 1,7%. W omawianym roku plony wyniosły 29,7 dt z ha i osiągnęły poziom o 12,4% niższy niż średnie plony tej uprawy w kraju (33,9 dt/ha). W porównaniu z plonami uzyskanymi zarówno rok wcześniej, jak i w 2015 r. zmniejszyły się odpowiednio o 10,0% i 1,3%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku oszacowano na 331,1 tys. ton i były niższe od uzyskanych w 2022 r. i w 2015 r. odpowiednio o 13,0% i 2,9%. Niższa produkcja rzepaku i rzepiku ogółem była wynikiem zarówno mniejszej powierzchni uprawy, jak i niższego plonowania tej rośliny. Zbiory rzepaku i rzepiku ogółem w województwie zachodniopomorskim stanowiły 8,9% zbiorów krajowych.

Powierzchnia uprawy **buraków cukrowych** w 2023 r. wyniosła 20,3 tys. ha i zwiększyła się w odniesieniu do 2022 r., jak i do 2015 r. odpowiednio o: 6,4% i 114,4%. Plony tej uprawy osiągnęły 604 dt z ha i w porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej, jak i w odniesieniu do 2015 r. zwiększyły się odpowiednio o: 2,9%, i o 4,5%. Uzyskane plony w porównaniu ze średnimi w kraju były o 7,1% niższe (plony w Polsce wyniosły 650 dt/ha). Zbiory buraków cukrowych w województwie w 2023 r. oszacowano na 1222,4 tys. ton i były one wyższe w omawianym roku, jak i w odniesieniu do 2015 r. odpowiednio o 9,5% i o 123,8%. Zbiory buraków cukrowych w województwie zachodniopomorskim stanowiły 7,2% zbiorów w Polsce. Wyższą produkcję buraków cukrowych uzyskano w wyniku zwiększenia powierzchni uprawy i przy wyższym plonowaniu.

W 2023 r. pod **ziemniaki** przeznaczono 10,2 tys. ha, czyli o 5,8% mniej niż przed rokiem i o 13,7% mniej niż w 2015 r. Powierzchnia ta stanowiła 5,4% areалу ziemniaków w kraju (w 2022 r. 5,5%). Z 1 ha zebrano przeciętnie 283 dt ziemniaków, czyli o 20 dt mniej niż rok wcześniej i o 23 dt mniej niż w 2015 r. W odniesieniu do średniego plonu w kraju, wydajność z jednostki powierzchni uzyskana w województwie była niższa o 13 dt. Produkcja ziemniaków ukształtowała się na poziomie 288,7 tys. ton, tj. o 12,1% niżej aniżeli w 2022 r. i o 20,2% niżej od zbioru uzyskanego w 2015 r. Ziemniaki zebrane w zachodniopomorskim w 2023 r. stanowiły 5,2% ogółem (przed rokiem 5,4%) zbioru w kraju.

Tablica 36.
Table 36.

Plony wybranych ziemiopłodów rolnych^a
Yields of selected agricultural crops^a

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023	2023 Polska Poland
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt				
Zboża ogółem Cereals in total	47,6	41,6	49,1	46,0	49,9
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi of which basic cereals including cereal mixed	48,8	41,7	49,7	45,2	45,6
w tym: of which:					
pszenica wheat	57,5	46,2	55,9	52,1	53,8
żyto rye	40,7	39,1	42,7	38,5	35,5
jęczmień barley	45,5	39,7	48,0	43,3	44,9
owies oat	33,6	30,4	34,2	26,5	30,8
pszenżyto triticale	42,9	43,6	49,6	46,5	44,8
kukurydza maize	51,5	54,2	71,1	.	.
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	30,1	30,4	33,0	29,7	33,9
Ziemniaki Potatoes	306	295	303	283	296
Buraki cukrowe Sugar beets	578	608	587	604	650

a Bez uprawy w ogrodach przydomowych, w 2015 r. – łącznie z ogrodami przydomowymi
a Excluding kitchen gardens.

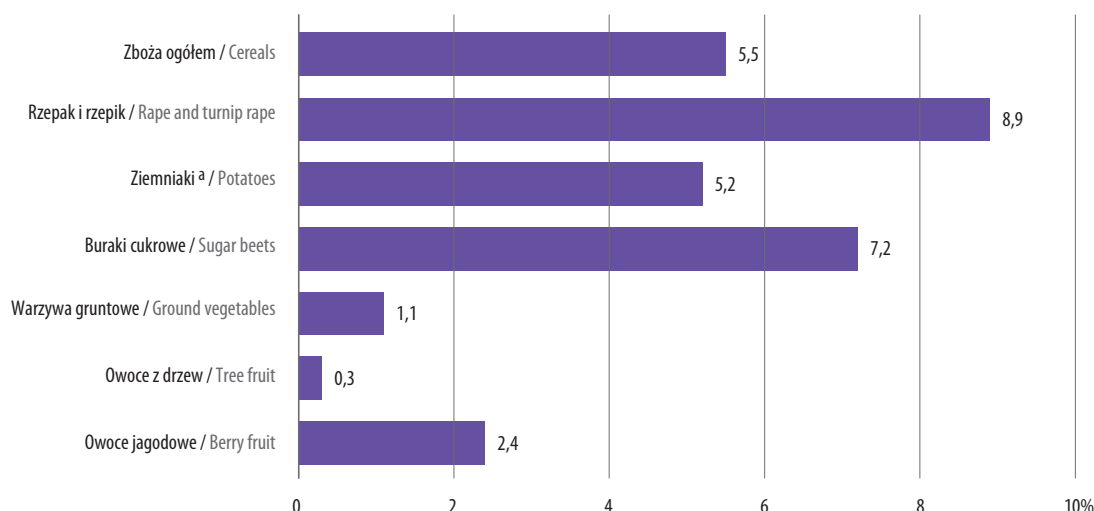

Wykres 54.

Udział województwa w krajowej produkcji wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w 2023 r.

Chart 54.

Share of voivodship in the country production of selected agricultural and horticultural crops in 2023

^a Łącznie z powierzchnią i produkcją w ogrodach przydomowych.
^a Including area and production in backyard gardens.

Do grudnia 2021 r. – pogłowie bydła według siedziby użytkownika na podstawie badania GUS R-ZW-B. Od czerwca 2022 r. – pogłowie bydła według siedziby stada na podstawie danych z systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uzupełnionych o szacunki Głównego Urzędu Statystycznego.

Until December 2021 – cattle population by seat of the holder based on the Statistics Poland's R-ZW-B survey. From June 2022 – cattle population by herd location based on data from the Animal Identification and Registration System (AIRS) of the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture supplemented with estimates of Statistics Poland.

Pogłowie **bydła**¹ w województwie zachodniopomorskim według stanu w dniu 1 czerwca 2023 r. liczyło 115,1 tys. sztuk, co stanowiło 1,8% ogólnego pogłowia w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim liczebność stada spadła o 2,4% (w Polsce spadek o 1,3%). Stado podstawowe krów liczyło 44,5 tys. sztuk. W czerwcu 2023 r. w pogłowie bydła ogółem 38,7% stanowiły krowy, wśród których udział krów mlecznych wyniósł 65,7 (w kraju odpowiednio 34,1% i 93,6%). Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2023 r. wynosiła 12,4 sztuk, w tym 4,8 sztuk krów. W kraju na 100 ha użytków rolnych przypadło 42,5 szt. bydła ogółem, w tym 14,5 szt. krów.

Według danych z czerwca 2023 r. pogłowie **trzody chlewnej** w województwie ukształtowało się na poziomie 176,3 tys. sztuk (w tym 18,5 tys. szt., tj. 10,5%, stanowiły lochy). W porównaniu z rokiem poprzednim liczebność stada nieznacznie się zwiększyła o 1,0 tys. sztuk (w Polsce spadek o 1,8%). Udział regionu w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 1,9%. Stado loch na chów, którego wielkość określa możliwości reprodukcyjne stada, spadło do poziomu 18,5 tys. szt., w tym liczebność stada loch prośnych wzrosła do poziomu 15,3 tys. szt. W strukturze stada trzody chlewnej największą grupę stanowiły prosięta (46,1%). Kolejną pod względem wielkości była grupa trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej (29,8%). Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wynosiła 19,0 szt., w tym loch – 2,0 szt. (w kraju odpowiednio: 63,1 szt. i 3,9 szt.).

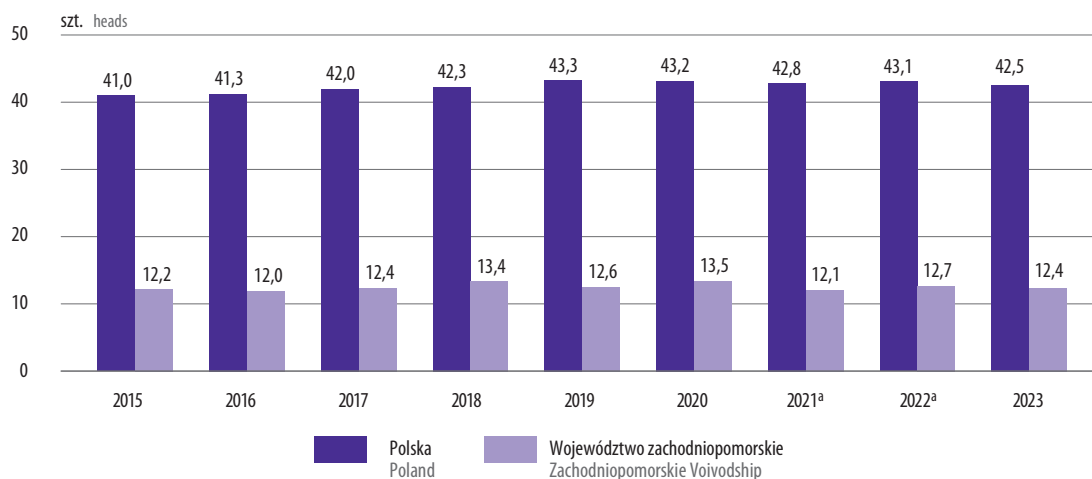
Pogłowie **owiec** w czerwcu 2023 r. wynosiło 10,6 tys. sztuk, co stanowiło 3,8% pogłowia owiec w kraju. Stan pogłowia owiec w skali roku zmniejszył się o 6,9% (w Polsce o 4,1%). Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2022 r. wynosiła 1,1 szt., natomiast w kraju wynosiła 1,9 szt.

1. Stan w dniu 1 czerwca. Jako podstawę przeliczeń dla pogłowia zwierząt gospodarskich w dniu 1 czerwca 2022 r. przyjęto dane na temat użytków rolnych wg stanu w dniu 1 czerwca 2020 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020

1. The data on agricultural land as of June 1, 2022 was used as the basis for the calculations for farm animal stocks on June 1, 2020 r. based on the Agricultural Census 2020

**Wykres 55. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych
Stan w dniu 1 czerwca**

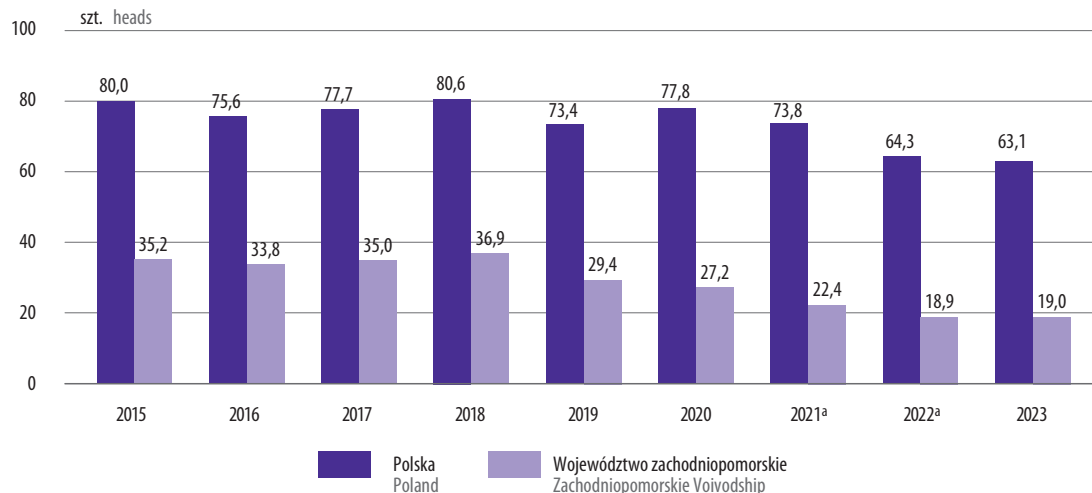
Chart 55. Cattle density per 100 ha of agricultural land
As of 1 June

a Dla lat 2021 i 2022 jako podstawę przeliczeń przyjęto powierzchnię użytków rolnych według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r.
a For 2021–2022, the agricultural area dated on 1 June 2020 was used as the basis of calculation.

**Wykres 56. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych
Stan w dniu 1 czerwca**

Chart 56. Pigs density per 100 ha of agricultural land
As of 1 June

a Dla lat 2021 i 2022 jako podstawę przeliczeń przyjęto powierzchnię użytków rolnych według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r.
a For 2021–2022, the agricultural area dated on 1 June 2020 was used as the basis of calculation.

W 2023 r. skupiono 970,7 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 9,2% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup był wyższy o 8,0%, a w porównaniu z 2015 r. – mniejszy o 10,6% (w kraju zanotowano odpowiednio wzrost o 24,1% i o 7,7%). W omawianym roku w regionie skupiono 476,7 tys. ton pszenicy (6,3% skupu krajowego), tj. o 26,7% więcej niż w poprzednim roku (w kraju wzrost

o 32,6 %), ale o 12,4% mniej niż w 2015 r. (w Polsce więcej o 12,7%). Skup żyta wyniósł 167,6 tys. ton, co stanowiło 23,6% skupu krajowego. W województwie skupiono o 8,0% więcej żyta niż w 2022 r., ale o 12,8% mniej niż w 2015 r. (w kraju nastąpił odpowiednio wzrost o 9,0% i spadek o 18,9%.

Skup ziemniaków w 2023 r. ukształtował się na poziomie 130,2 tys. ton, co stanowiło 7,3% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim w województwie skupiono o 30,6% więcej ziemniaków, a w stosunku do 2015 r. odnotowano wzrost o 11,0%. W kraju skupiono o 8,9% ziemniaków więcej niż w 2022 r. i o 16,1% więcej niż w 2015 r.

W 2023 r. skupiono 1299,0 tys. ton buraków cukrowych (8,0% skupu krajowego), tj. o 23,0% więcej niż w poprzednim roku i ponad 2-krotnie więcej niż osiem lat temu. Dla Polski było to odpowiednio o 8,9% więcej niż w 2022 r. i o 52,1% więcej niż 2015 r.

Skup żywca rzeźnego ogółem (bydła, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) w 2023 r. wyniósł 298,6 tys. ton w wadze żywej (w stosunku do 2022 r. mniej o 2,1%, ale o 33,4% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 4,5% skupu krajowego. W stosunku do poprzedniego roku w Polsce żywca rzeźnego ogółem skupiono o 2,8% mniej, ale o 13,9% więcej niż osiem lat wcześniej.

W omawianym roku skupiono 223,8 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami, co stanowiło 4,6% skupu krajowego (tj. o 2,1% mniej niż w 2022 r., ale o 40,8% więcej niż w 2015 r.). W skali kraju zaobserwowano spadek w odniesieniu do poprzedniego roku o 2,7% i wzrost w porównaniu z 2015 r. o 19,0%.

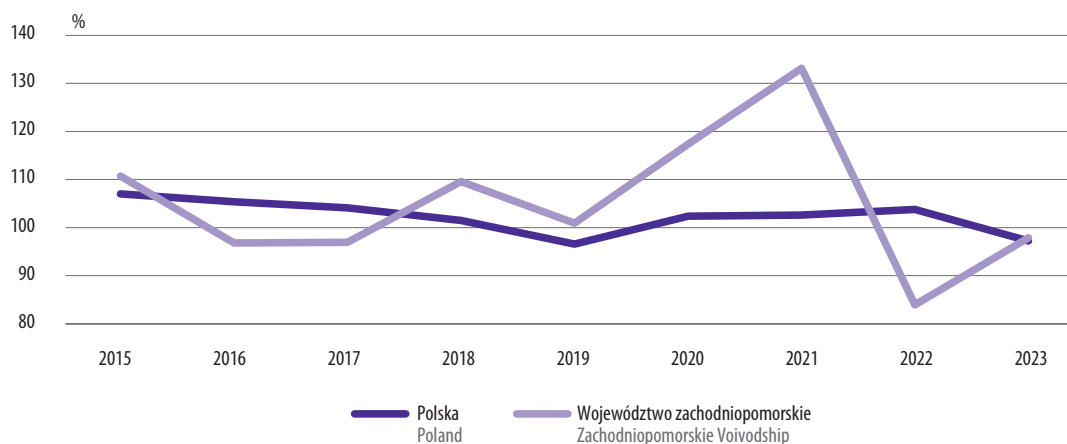
Skup żywca wieprzowego (w wadze żywej) wyniósł w 2023 roku 35,1 tys. ton (1,5% skupu krajowego), tj. o 3,4% mniej niż w roku poprzednim i o 29,7% mniej niż osiem lat wcześniej. W kraju skupiono mniej o 1,0% niż w roku poprzednim, ale o 4,6% więcej w odniesieniu do 2015 r. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 8,2 tys. ton (1,1% skupu krajowego) i był mniejszy niż przed rokiem o 7,2%, a w odniesieniu do 2015 r. mniejszy o 8,9%, w Polsce obniżył się o 3,7% w stosunku do 2022 r. i o 13,9% w porównaniu z 2015 r. Żywca drobiowego skupiono 255,2 tys. ton, czyli o 1,8% mniej niż w roku poprzednim, ale o 55,0% więcej w porównaniu z 2015 r. Stanowiło to 7,3% skupu krajowego, który w odniesieniu do 2022 r. zmniejszył się o 3,8%, ale w porównaniu do 2015 r. wzrósł o 31,3%.

W 2023 r. skup mleka krowiego wyniósł 144,0 mln litrów (co stanowiło 1,1% ogółu mleka skupionego w kraju) i był na wyższym (o 6,0%) poziomie w porównaniu z 2022 r., ale niższym o 6,0% niż osiem lat wcześniej (w skali kraju zanotowano wzrost odpowiednio o 1,7% i o 19,8%).

Wykres 57. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)

Rok poprzedni=100

Chart 57. Indices of procurement of total animals for slaughter (in live weight)
Previous year=100

Wykres 58.

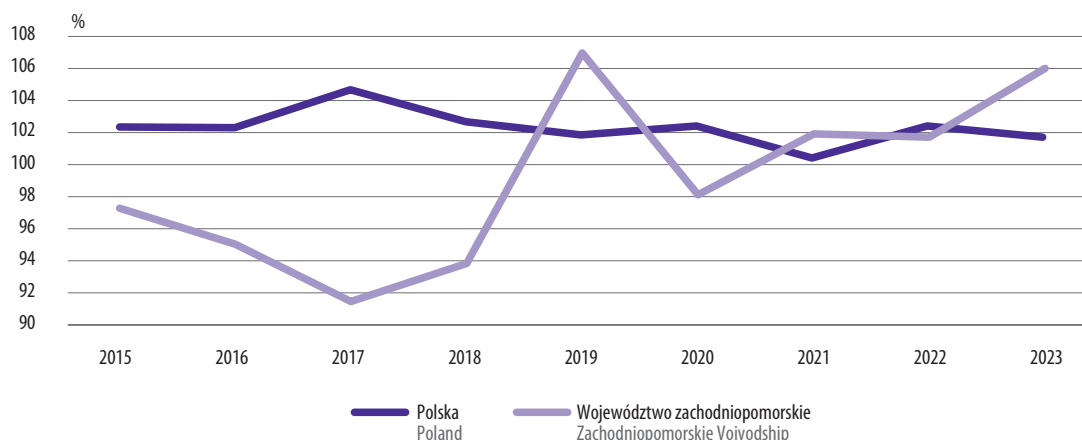
Dynamika skupu mleka

Rok poprzedni=100

Chart 58.

Indices of procurement of cows' milk

Previous year=100

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2023 r. wyniosła 103,94 zł za 1 dt (w kraju – 98,79 zł) i była o 32,5% niższa niż przed rokiem, ale o 48,5% wyższa niż w 2015 r.

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 76,12 zł za dt (w kraju – 72,47 zł), tj. o 42,1% niższym w porównaniu z zanotowanym w 2022 r., ale o 42,8% wyższym niż w 2015 r.

W 2023 r. cena ziemniaków jadalnych w skupie wyniosła 106,65 zł za dt (w kraju – 114,50 zł), tj. o 17,4% więcej niż przed rokiem i ponad 2-krotnie więcej niż w 2015 r.

W województwie zachodniopomorskim w omawianym roku cena skupu 1 kg żywca wołowego wyniosła 11,43 zł (w kraju – 10,39 zł), co oznaczało spadek o 2,5% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku, ale prawie 2-krotny wzrost w odniesieniu do 2015 r.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 8,09 zł za kg (w kraju – 8,34 zł), tj. o 24,3% wyższą niż w 2022 r. i prawie 2-krotnie wyższą niż osiem lat wcześniej.

W 2023 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 5,71 zł za kg (w kraju – 5,79 zł) i była o 0,2% wyższa w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku i o 62,3% wyższa niż w 2015 r.

Za 1 litr mleka w omawianym roku płacono 2,05 zł (w kraju – średnio 2,08 zł), tj. o 10,6% mniej niż przed rokiem, ale prawie 2-krotnie więcej niż osiem lat wcześniej.

W województwie zachodniopomorskim w 2023 r. cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) na targowiskach produktów rolnych kształtowała się na poziomie 205,22 zł (w porównaniu z 2022 r. nastąpił wzrost cen o 22,6%).

W kraju średnia cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) wynosiła 203,34 zł (wzrost o 28,5% w stosunku do 2022 r.).

W odniesieniu do średnich cen w kraju ziemniaki jadalne (bez wczesnych) w województwie zachodniopomorskim były droższe o 1,88 zł.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

W porównaniu z rokiem wcześniejszym w 2021 r. w województwie zachodniopomorskim odnotowano wzrost wartości rolniczej produkcji globalnej, produkcji końcowej oraz towarowej. Wartość produkcji globalnej w 2022 r. (w cenach stałych z 2021 r.) w ciągu roku zwiększyła się o 17,5% w wyniku wzrostu produkcji roślinnej – o 19,8% i zwierzęcej – o 13,5%. Produkcja roślinna była bardziej dominująca – przypadało na nią 63,9% ogólnej wartości produkcji globalnej, podczas gdy na zwierzęcą 36,1 %. Udział województwa w krajowej wartości globalnej w 2022 r. wyniósł 4,5% (wobec 3,7% w poprzednim roku).

Wartość produkcji końcowej była o 16,9% większa niż w 2021 r. W przypadku produkcji roślinnej odnotowano udział 56,7%, a w skali roku wzrost o 19,5%. Wkład produkcji zwierzęcej w końcową produkcję rolniczą wyniósł 43,3%, a jej wartość była większa o 13,7% od notowanej rok wcześniej. Udział województwa w końcowej produkcji krajowej w 2022 r. kształtował się na poziomie 4,4% (przed rokiem 3,7%).

Wartości produkcji towarowej w ujęciu rocznym była wyższa o 8,8%. Produkcja zwierzęca, której odsetek wyniósł 51,1%, w ciągu roku wzrosła o 9,6%. Natomiast wartość sprzedaży produktów roślinnych stanowiąca 48,9% produkcji towarowej, zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 8,0%. W skali kraju udział produkcji towarowej zrealizowanej w wielkopolskim w 2022 r. kształtował się na poziomie 4,1% i był wyższy o 0,5 p. proc. od obserwowanego rok wcześniej.

Przemysł Industy

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była niższa niż przed rokiem. Zanotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”. Dane obejmują podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dane o **wartości produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

W pierwszej części analizy dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** oraz **przeciętnym zatrudnieniu** w przemyśle dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Wyniki opracowane zostały na podstawie danych rocznych z systemu zintegrowanego – produkcja, zatrudnienie i wynagrodzenia dla sekcji B, C, D, E (z badań statystycznych: Z-06, SP, F-01/I-01, DG-1) i mają status danych ostatecznych (do 2021 r. włącznie).

W 2022 r. wśród powiatów z największą wartością produkcji sprzedanej przemysłu znalazły się: m. Szczecin (13871,6 mln zł, co stanowiło 20,7% produkcji sprzedanej przemysłu w województwie), goleniowski (10685,4,3 mln zł, 15,9%) oraz policki (8405,4 mln zł, 12,5%). Największy wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu z 2021 r. odnotowano w powiatach: Świnoujście (o 54,9%), polickim (o 44,6%), stargardzkim (o 43,4%) oraz myśliborskim (o 40,6%). W żadnym powiecie nie zanotowano spadku produkcji sprzedanej.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2022 r. wartość produkcji sprzedanej przemysłu w Polsce wyniosła 62283 zł i była wyższa o 31,8% w stosunku do 2022 r. i o 105,2% wyższa niż w 2015 r. W województwie wskaźnik ten w 2022 r. wyniósł 40730 zł, tj. o 31,0% więcej niż w 2021 r. oraz o 98,8% niż w 2015 r., co uplasowało zachodniopomorskie na 12. miejscu wśród wszystkich województw.

Na poziomie powiatów najwyższą wartością tego wskaźnika charakteryzowały się powiaty: goleniowski (130939 zł, co stanowiło ponad 3-krotność wskaźnika w skali województwa), policki (99556 zł – ponad dwukrotnie więcej niż w województwie) oraz szczecinecki (69932 zł – więcej o 71,7% niż w województwie), natomiast najniższą: gryfiński (8291 zł – mniej o 79,6% niż w województwie), gryficki (8294 zł – mniej o 79,6%) oraz kołobrzeski (9935 zł – mniej o 75,6%).

W 2022 r. wśród powiatów z największą wartością przeciętnego zatrudnienia w przemyśle znalazły się powiaty: goleniowski (15,0 tys. osób), m. Szczecin (16,0 tys. osób) oraz m. Koszalin (10,4 tys. osób), a z najmniejszą: kamieński (0,8 tys. osób), m. Świnoujście (0,9 tys. osób) oraz choszczeński i gryficki (po 1,0 tys. osób). Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w porównaniu z 2021 r. odnotowano w m. Świnoujście (o 10,1%) oraz powiatach: gryfińskim (o 9,2%), koszalińskim (o 9,4%), stargardzkim (o 9,1%), myśliborskim (o 8,5%), a największy spadek w: łobeskim (o 8,6%), drawskim (o 6,5%) oraz w polickim i szczecineckim (po 4,5%).

Najwyższą wydajnością pracy w przemyśle, mierzoną produkcją sprzedaną w przeliczeniu na jednego zatrudnionego w 2022 r. odnotowano w powiatach: szczecineckim (1127,3 tys. zł), stargardzkim (944,4 tys. zł) oraz m. Szczecin (869,0 tys. zł), a najniższą w: drawskim (360,5 tys. zł), łobeskim (349,3 tys. zł) oraz sławieńskim (377,9 tys. zł). Jednocześnie, w stosunku do 2021 r., wskaźnik ten najbardziej wzrósł w powiatach: polickim (51,4%), kamieńskim (o 40,4%), koszalińskim (o 34,3%), goleniowskim (o 33,8%), białogardzkim (o 30,8%) oraz wałeckim (o 30,6%), a zmalał w: m. Świnoujście (o 66,6%).

W drugiej części analizy dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** oraz **przeciętnym zatrudnieniu w przemyśle** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; opracowane zostały na podstawie danych krótkookresowych pozyskiwanych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2023 r. w województwie zachodniopomorskim wyniosła 67230,4 mln zł (w cenach bieżących) i była niższa o 7,7% (w cenach stałych) w odniesieniu do zanotowanej w 2022 r. W skali kraju w analizowanym okresie produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) zmniejszyła się o 1,5% i wyniosła 2463515,7 mln zł. Wśród wszystkich województw zachodniopomorskie pod względem wielkości produkcji sprzedanej przemysłu uplasowało się na 10. lokacie.

Tablica 37.
Table 37.

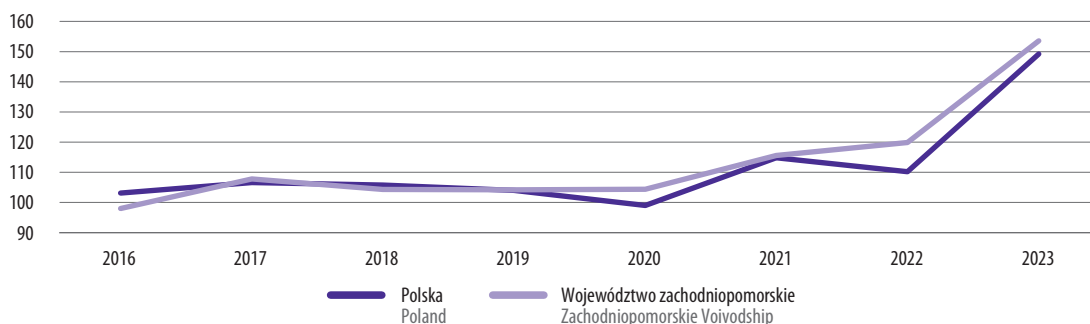
Przemysł
Industry

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące): Sold production of industry (current prices):				
w mln zł in million PLN	37174,7	54620,1	72876,7	67230,4
w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)	3,1	2,9	2,9	2,7
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	95,6	94,4	95,2	94,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thousands	85,7	92,5	94,4	94,8

Wykres 59.

**Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)
2015=100**

Chart 59.

Indices of sold production of industry (constant prices)
2015=100

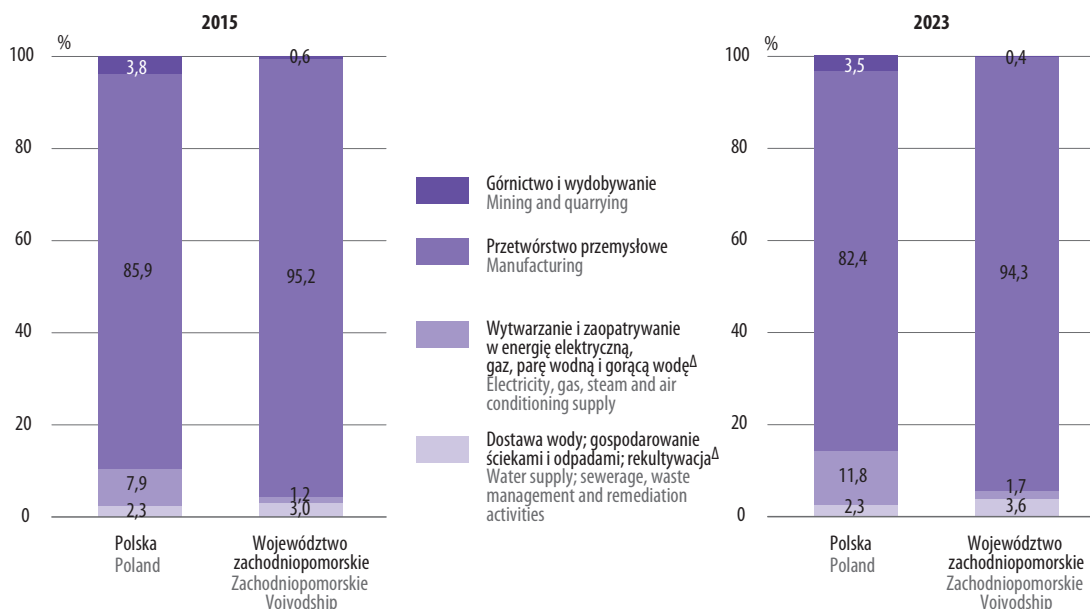
Największy wkład w produkcję sprzedaną przemysłu miały przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z przetwórstwem przemysłowym. W 2023 r. ich udział w ogólnej wartości sprzedanej produkcji w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 94,3%. W porównaniu z 2022 r. w przetwórstwie przemysłowym zanotowano spadek o 8,3%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 49,2%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – wzrost o 6,5%.

Wykres 60.

Produkcja sprzedana przemysłu według sekcji PKD (ceny bieżące)

Chart 60.

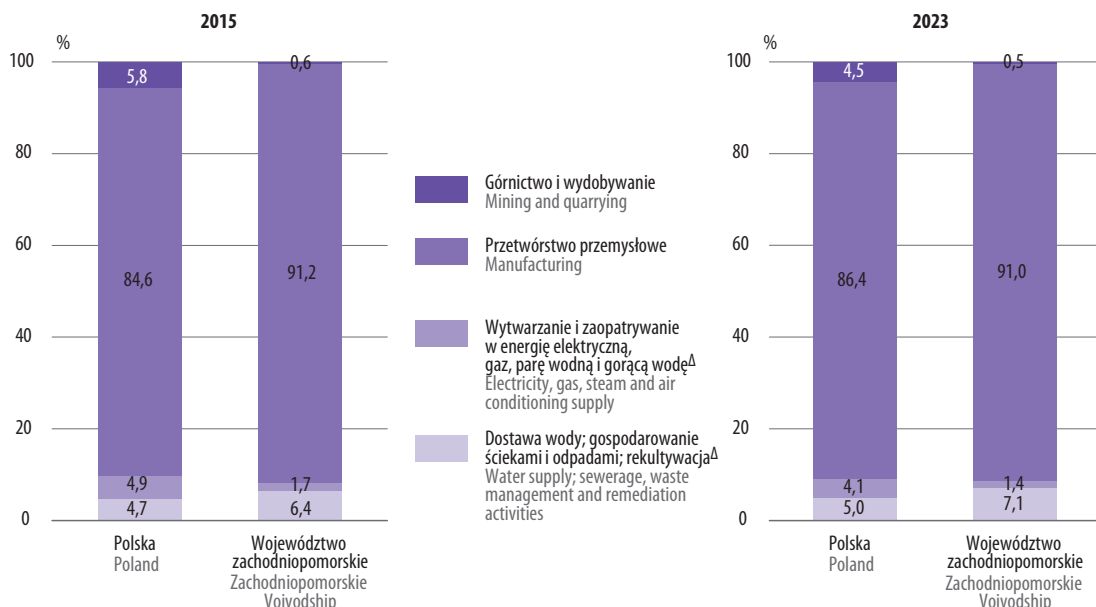
Sold production of industry by PKD sections (current prices)

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w przemyśle w odniesieniu do roku poprzedniego o 0,4%, a w kraju wzrost o 9,4%. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 94,8 tys. osób. W stosunku do roku poprzedniego wzrost zatrudnienia wystąpił m.in. w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 0,5%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,5%). Spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle wystąpił natomiast w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 15,3%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,2%).

Wykres 61.
Chart 61.

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle według sekcji PKD
Average paid employment in industry by PKD sections

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w 2023 r. w województwie zachodniopomorskim wyniosła 709,1 tys. zł (w cenach bieżących) i była niższa (w cenach stałych) o 8,1% niż przed rokiem.

Budownictwo Construction

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w stosunku do roku poprzedniego. Zmniejszyło się natomiast przeciętne zatrudnienie w budownictwie.

W 2023 r. wartość produkcji sprzedanej budownictwa w cenach bieżących wyniosła 14885,4 mln zł, czyli o 19,9% więcej niż przed rokiem (w 2022 r. – 12419,6 mln zł). W porównaniu z 2015 r. odnotowano niemal trzykrotny wzrost tego wskaźnika. W Polsce natomiast w 2023 r. wartość produkcji sprzedanej budownictwa wynosiła 417833,6 mln zł. Udział produkcji sprzedanej budownictwa województwa zachodniopomorskiego w produkcji krajowej w 2023 r. wyniósł 3,6%, czyli o 0,4 p. proc. więcej niż w 2022 r. Z powyższymi wynikami województwo uplasowało się na 8. miejscu wśród województw pod względem wartości produkcji sprzedanej budownictwa i na 4. pod względem dynamiki tego wskaźnika.

Dane o **produkcji sprzedanej budownictwa** dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”.

Tablica 38.
Table 38.

Budownictwo
Construction

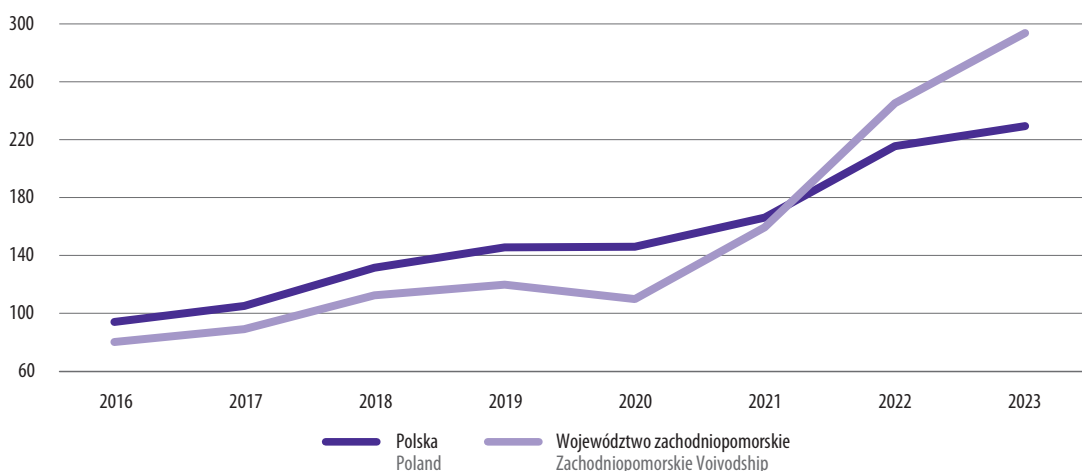
Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące): Sold production of construction (current prices):				
w mln zł in million PLN	5063,3	8079,0	12419,6	14885,4
w odsetkach (Polska=100) in percent (Poland=100)	2,8	2,7	3,2	3,6
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	72,7	52,7	31,5	33,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thousands	11,5	12,2	12,5	12,1

Wykres 62.

Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
2015=100

Chart 62.

Indices of sold production of construction (current prices)
2015=100

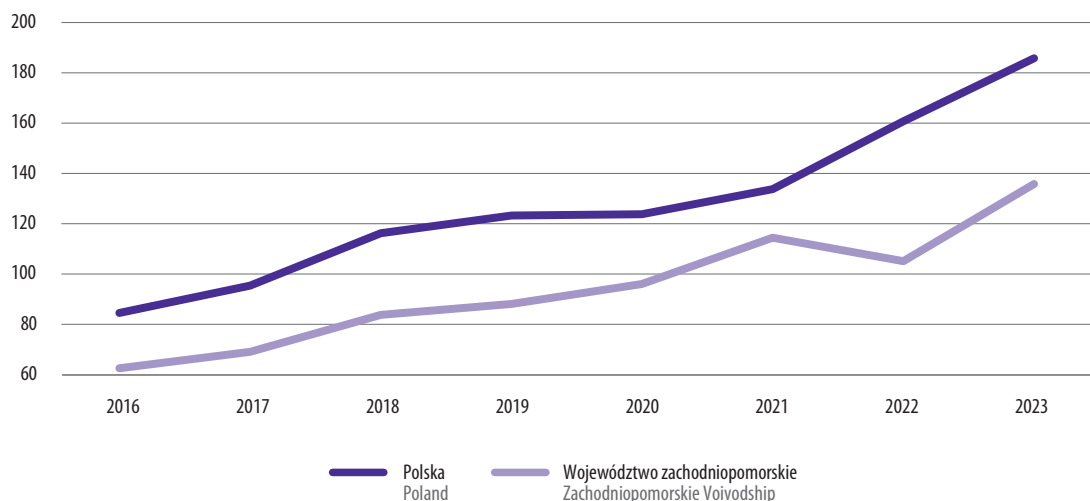

Dane o **sprzedaży produkcji budowlano-montażowej** dotyczą robót zrealizowanych na terenie kraju, wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców) na rzecz zlecniodawców przez podmioty budowlane zaliczane zgodnie z PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”. Obejmują roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów.

W 2023 r. wartość produkcji budowlano-montażowej w województwie zachodniopomorskim wyniosła 5028,7 mln zł i była o 28,6% wyższa niż przed rokiem (wyniosła wówczas 3911,8 mln zł). W kraju odnotowano wzrost o 15,4% wobec roku poprzedniego oraz o 86,1% wobec 2015 r. Udział produkcji budowlano-montażowej w przychodach ogółem osiągniętych przez województwo wyniósł 33,8%, czyli był o 2,3 p. proc. większy niż przed rokiem.

Wykres 63. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)
2015=100

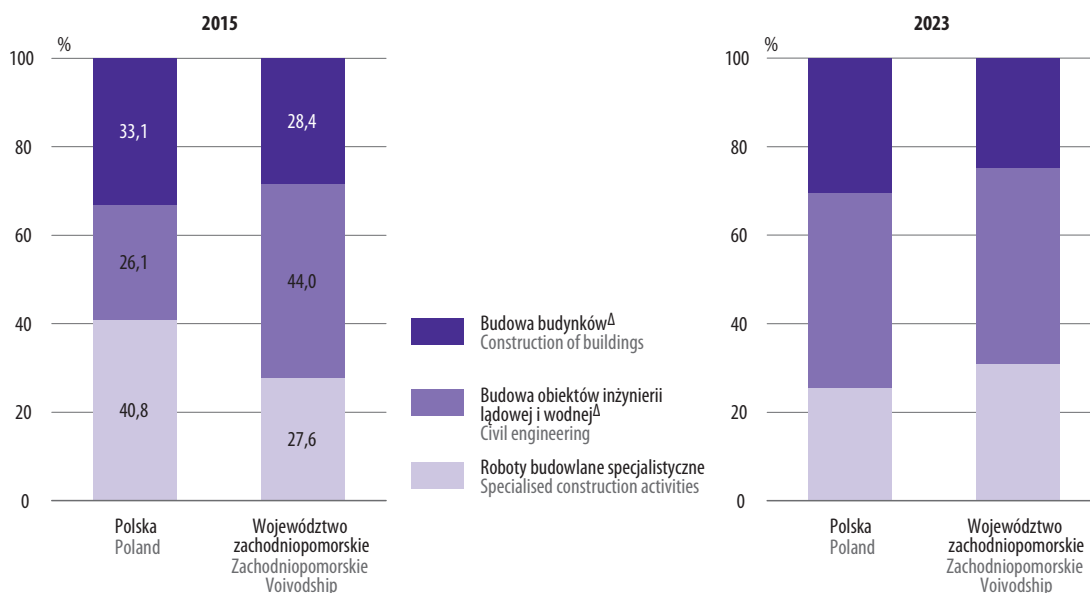
Chart 63. Indices of construction and assembly production (current prices)
 2015=100

Największy udział w produkcji budowlano-montażowej w 2023 r. w województwie zachodniopomorskim miały przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (44,3%). Był on większy niż rok wcześniej o 2,5 p. proc. i o 0,3 p. proc. niż w 2015 r. Przedsiębiorstwa zajmujące się robotami budowlanymi specjalistycznymi stanowiły 30,9% ogólnej produkcji budowlano-montażowej województwa, czyli o 0,4 p. proc. mniej niż przed rokiem i o 3,3 p. proc. więcej niż w 2015 r. Najmniejszy udział w ogólnej produkcji budowlano-montażowej miały przedsiębiorstwa zajmujące się robotami budowlanymi związanymi ze wznoszeniem budynków, który wyniósł 24,9%, tj. 2,0 p. proc. mniej niż w 2021 r. oraz o 3,6 p. proc. mniej niż w 2015 r.

Wykres 64.
Chart 64.

Produkcja budowlano-montażowa według działów PKD (ceny bieżące)
Construction and assembly production by divisions of PKD (current prices)

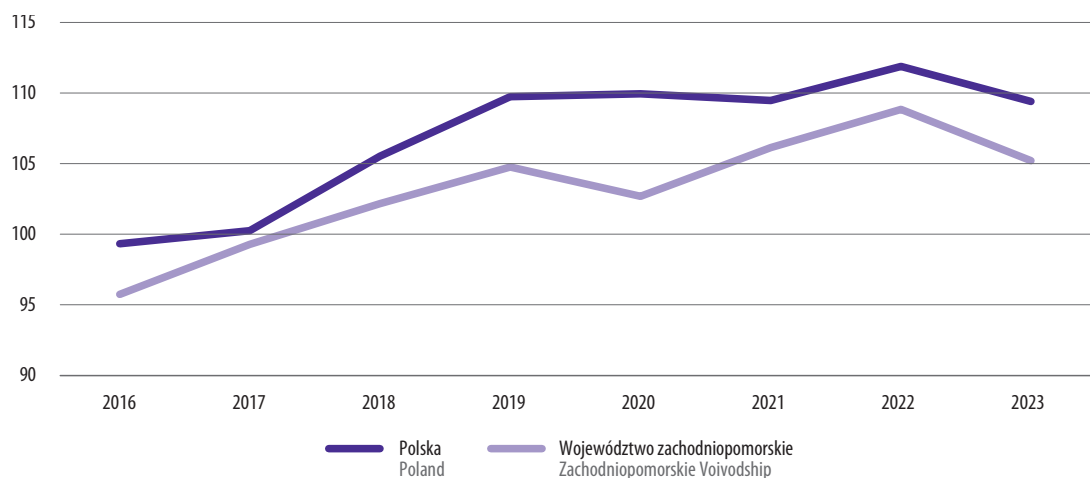

Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w województwie zachodniopomorskim w 2023 r. wyniosło 12,1 tys. osób i było o 3,4% niższe niż rok wcześniej. W skali kraju odnotowano spadek o 2,2%. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim w latach 2015–2023 była niższa niż w Polsce.

Wykres 65.

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie
2015=100

Chart 65.
Indices of average employment in construction
2015=100

W 2022 r. wydajność pracy w budownictwie na 1 zatrudnionego wyniosła 1232,9 tys. zł i zwiększyła się o 48,2% w odniesieniu do poprzedniego roku.

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim oddano do użytkowania 9913 mieszkań tj. o 2,7% mniej niż przed rokiem i o 87,9% więcej niż w 2015 r. W skali kraju w porównaniu z rokiem 2022 r. oddano do użytkowania o 7,2% mieszkań mniej, a z 2015 r. – o 49,8% więcej. Łączna powierzchnia mieszkań oddanych

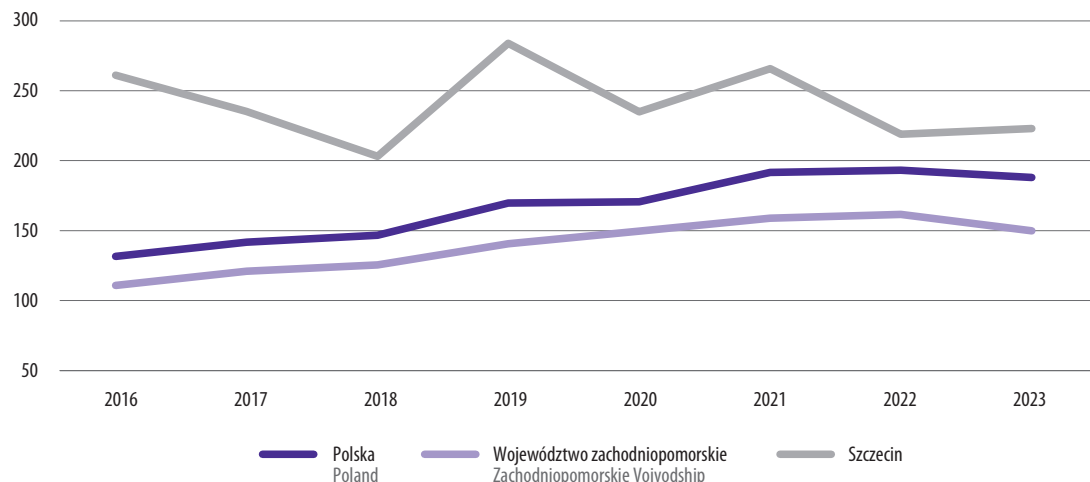
do użytkowania w 2023 r. w województwie wyniosła 798,2 tys. m² i była o 0,5% niższa niż przed rokiem, a w porównaniu z 2015 r. – o 56,9% wyższa. W kraju odnotowano odpowiednio: spadek o 9,7% i wzrost o 34,9%.

Wykres 66.

Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania 2015=100

Chart 66.

Indices of the number of dwellings completed
2015=100

Tablica 39.

Budownictwo mieszkaniowe

Table 39.

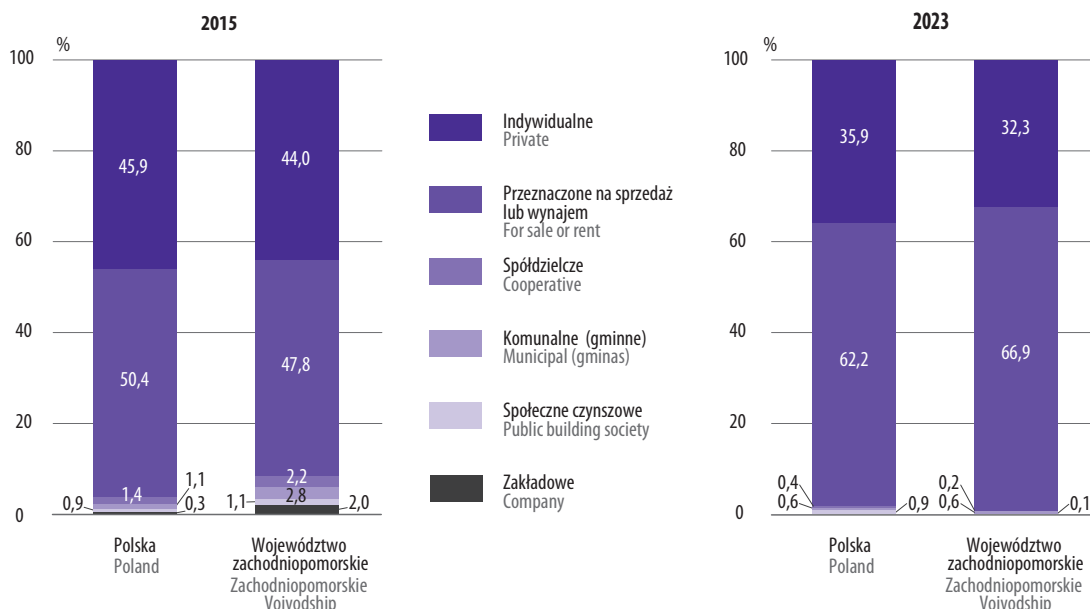
Residential construction

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023	2023 Polska Poland
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	3,1	6,1	6,2	6,1	5,9
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area of a dwelling completed in m ²	96,4	79,8	78,7	80,5	89,9
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Dwellings which received construction permits or which were registered with a construction project per 1000 population	4,8	7,5	8,5	7,1	6,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings whose construction started per 1000 population	3,9	7,1	5,9	4,6	5,0

Struktura mieszkań oddanych do użytkowania w podziale według form budownictwa w 2023 r. była podobna jak rok wcześniej. Największy udział miały mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – w 2023 r. było to 66,9% (w 2022 r. 67,6%, a w 2015 r. – 47,8%) oraz budownictwo indywidualne (odpowiednio: 32,3%, 29,9% i 44,0%). W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim nie oddano do użytku mieszkań społecznych czynszowych (w 2022 r. ich udział w liczbie wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania wyniósł 2,5%). W ubiegłym roku do użytkowania nie oddano mieszkań komunalnych, spółdzielczych i zakładowych, a w 2023 r. ich udział wyniósł odpowiednio: 0,6%, 0,2% i 0,1%.

Wykres 67.
Chart 67.

Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa
Dwellings completed by construction form

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim przeciętna powierzchnia 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 80,5 m² (była o 1,8 m² większa niż przed rokiem i o 15,9 m² mniejsza niż w 2015 r.). Dla porównania, w Polsce przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w 2023 r. zmniejszyła się o 2,4 m² wobec 2022 r. oraz o 9,9 m² wobec 2015 r.

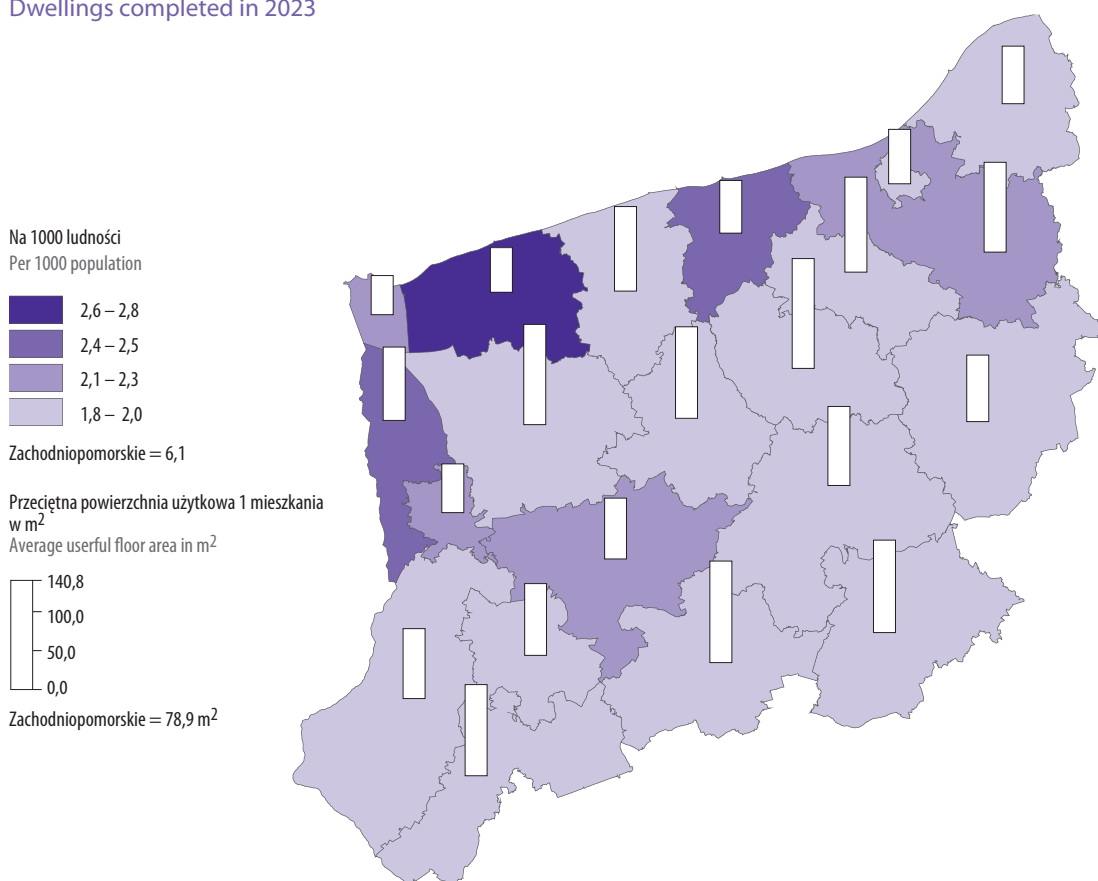
Zarówno w województwie, jak i w całej Polsce przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania była większa na wsi niż w miastach. Wartość ta na obszarach miejskich w województwie w 2022 r. wyniosła 64,7 m² i była mniejsza niż w roku poprzednim o 2,4 m² i mniejsza niż w 2015 r. o 15,2 m². Na wsi natomiast powierzchnia ta w 2022 r. była na poziomie 106,7 m², czyli mniejszym niż w 2021 r. o 4,2 m², a w 2015 r. – mniejszym o 19,5 m². Przeciętna liczba izb w mieszkaniach oddanych do użytkowania w 2022 r. była równa 3,4 (w kraju 3,9).

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim na 1000 ludności przypadało 6,1 mieszkań oddanych do użytkowania, przy czym rok wcześniej było to 6,2 (w kraju 5,9 wobec 6,3). Najwyższy wskaźnik, podobnie jak rok wcześniej, odnotowano w powiatach: kamieńskim (16,7), kołobrzeskim (15,2) i polickim (10,8); w 2022 r. było to odpowiednio: 22,2, 13,9 i 12,9. Najmniej mieszkań na 1000 ludności w 2023 r. przypadało w powiatach: świdwińskim (0,8) i gryfickim (1,8), podczas gdy w roku poprzednim były to powiaty: świdwiński i łobeski (po 1,2) oraz gryficki (1,4).

Największą przeciętną powierzchnię użytkową 1 mieszkania w 2023 r. odnotowano w powiatach: świdwińskim (141,5 m²), myśliborskim (124,6 m²) oraz gryfickim (122,9 m²). W roku poprzednim najwyższym analizowanym wskaźnikiem odznaczały się powiaty: świdwiński (135,3 m²), choszczeński (131,6 m²) oraz goleniowski (125,7 m²). W 2023 r. i 2022 r. wśród powiatów mających najmniejsze mieszkania znalazły się: m. Świnoujście (odpowiednio: 49,6 m² i 50,2 m²), powiat kamieński (57,2 m² i 57,4 m²) oraz m. Szczecin (63,4 m² i 62,5 m²).

Mapa 42.
Map 42.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2023 r.
Dwellings completed in 2023

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszeń z projektem budowlanym wyniosła 11562, co stanowiło 4,8% wszystkich analizowanych pozwoleń i zgłoszeń w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim było to o 16,9% mniej, a z 2015 r. – o 40,0% więcej (w kraju odpowiednio: o 19,0% mniej i o 28,0% więcej). W 2023 r. najczęściej pozwoleń w województwie wydano na budowę mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (58,8 %) oraz inwestorom indywidualnym (36,3 %).

Największy wzrost liczby wydanych pozwoleń na budowę lub dokonanych zgłoszeń z projektem budowlanym w 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano w powiatach: choszczeńskim (o 180,2%), kamieńskim (o 145,0%), świdwińskim (o 127,1%) oraz białogardzkim (o 90,3%). Największe spadki tej liczby zaobserwowano w: m. Koszalin (o 68,7%) oraz w powiecie sławieńskim (o 64,2%).

W województwie zachodniopomorskim w 2023 r. rozpoczęto budowę 7477 mieszkań, tj. o 22,5% mniej niż rok wcześniej i o 11,1% więcej niż w 2015 r. Dla porównania, w Polsce w 2023 r. roku rozpoczęto budowę o 5,6% mieszkań mniej niż w 2022 r. i o 12,3% więcej niż w 2015 r. W województwie w 2023 r. największą część stanowiły mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (60,2%) oraz inwestycje indywidualne (38,9%). Nie rozpoczęto budowy żadnych mieszkań spółdzielczych, społecznych czynszowych i zakładowych, a udział mieszkań komunalnych wyniósł zaledwie 0,9%.

Rynek wewnętrzny

Internal market

Ogólna wartość sprzedaży detalicznej towarów w 2023 r. była wyższa niż rok wcześniej o 11,8%. Odnotowano również wzrost tej wartości w większości grup. W województwie w 2023 r. wzrosła sprzedaż hurtowa ogółem w porównaniu z poprzednim rokiem.

Dane o **sprzedaży detalicznej towarów**, jak i **hurtowej** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, opracowane zostały na podstawie danych pozytywnych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

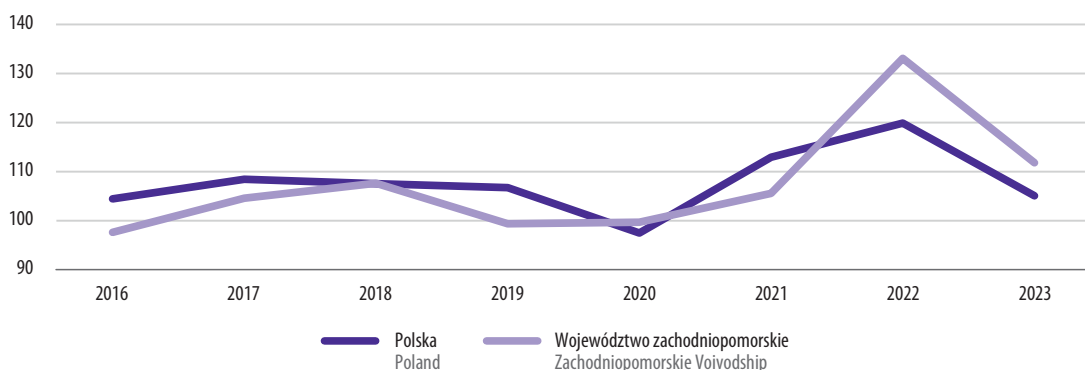
W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) w stosunku do roku poprzedniego o 11,8%. W 2022 r. odnotowano wzrost wynoszący 33,2%. W kraju sprzedaż detaliczna towarów w 2023 r. zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 5,0%, a w roku 2022 r. - wzrosła o 19,9%.

Dane o **sprzedaży detalicznej towarów**, łącznie z podatkiem VAT) obejmują sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych), dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Wykres 68.

Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) 2015=100

Chart 68.
Indices of retail sales of goods (current prices)
2015=100

Wobec poprzedniego roku w województwie zachodniopomorskim w 2023 r. w większości grup odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej. Zwiększenie to wahało się od 7,1% w grupie „Pojazdy samochodowe, motocykle, części” do 231,1% w grupie „paliwa stałe, ciekłe i gazowe”. Spadek sprzedaży detalicznej w skali roku wykazano w grupach: „pozostałe (o 33,2%)”, „meble, RTV, AGD” (o 18,6%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 12,7%).

Największy udział w ogólnej sprzedaży detalicznej województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. miały przedsiębiorstwa z grupy „Żywność, napoje i wyroby tytoniowe” – 45,6%

Tablica 40. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów^a (ceny bieżące)
Table 40. Indices of retail sales of goods^a (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023	2023 Polska Poland
	rok poprzedni=100 previous year=100				
Ogółem Total	106,7	105,5	133,2	111,8	105,0
w tym: of which:					
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	118,1	95,1	112,9	107,1	111,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	103,4	475,5	21,7	331,1	89,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	105,4	106,9	163,1	130,2	110,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sale in non-specialized stores	153,6	113,0	63,5	135,9	0,0
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment	107,8	106,5	132,1	87,1	110,3
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	102,9	136,5	93,2	109,8	102,6
Meble, RTV, AGD Furniture, radio, TV and household appliances	110,2	117,9	111,3	81,4	95,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialized stores	127,9	97,6	164,6	87,3	92,2
Pozostałe Others	94,2	55,4	158,4	66,8	100,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym stanem organizacyjnym. Kształtowanie się dynamiki sprzedaży detalicznej wynika m.in. ze zmiany zarówno przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa, jak i zmian organizacyjnych.

^a Groups of enterprises were created on the basis of the Polish Classification of Activities (PKD 2007), and a given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organizational status. The recorded changes of retail sales index may result, among others, from change both in the predominating kind of activity of the enterprise and in its organisation.

Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** (łącznie z podatkiem VAT) obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych lub użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstw handlowych zaliczanych do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

W kraju sprzedaż hurtowa w 2023 r. roku była o 18,1% niższa niż w 2022 r. (w 2022 r. odnotowano wzrost o 35,9%). Natomiast w województwie zachodniopomorskim sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie o 3,8% wyższym niż w roku poprzednim, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zmniejszyła się o 4,8% (wobec wzrostu odpowiednio o 42,9% i o 49,2% w 2022 r.).

W województwie wzrost sprzedaży hurtowej w jednostkach hurtowych w odniesieniu do 2022 r. odnotowano w tym w największym stopniu w: „sprzedaży hurtowej wyrobów tytoniowych (o 84,0%)”, „sprzedaży hurtowej wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia” (o 49,8%). Natomiast spadek odnotowano w „sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych i bezalkoholowych” (o 87,6%), w „sprzedaży hurtowej produktów rolnych i żywych zwierząt” (o 67,1%).

Transport

Transport

W 2022 r. w porównaniu z rokiem poprzednim nie odnotowano istotnych zmian w strukturze dróg publicznych. Zmniejszyła się zarówno liczba oraz długość krajowych linii regularnej komunikacji autobusowej podmiejskiej i oferta komunikacji miejskiej. Zmalała liczba linii regionalnych i podmiejskich, przy jednoczesnym spadku ich długości. Liczba linii miejskich pozostała na tym samym poziomie, a ich długość uległa niewielkiemu zmniejszeniu. Linia dalekobieżna została zlikwidowana. W ruchu lotniczym spadła liczba pasażerów przybywających z portów krajowych, wzrosła z portów zagranicznych.

Rozwój sieci transportowej wpływa na rozwój przemysłu i miast, jak również warunkuje przemieszczanie towarów oraz ludności na każdym poziomie podziału terytorialnego.

Według stanu na koniec 2022 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego znajdowało się 19,4 tys. km dróg publicznych, w tym drogi o nawierzchni twardej stanowiły 73,6% (w 2021 r. – 72,7%). Spośród dróg utwardzanych 93,0% posiadało nawierzchnię ulepszoną, udział dróg z nawierzchnią ulepszoną w drogach utwardzanych pozostał na podobnym poziomie jak w 2021 r. W odniesieniu do roku poprzedniego długość dróg publicznych zmniejszyła się o 1,0%, natomiast zwiększyła się długość dróg o nawierzchni twardej ulepszonej – o 0,6% oraz długość dróg utwardzanych – o 0,2%.

Drogi publiczne to drogi zaliczone na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1440) do jednej z kategorii dróg, z których może korzystać każdy, zgodnie z ich przeznaczeniem. Ze względu na funkcje w sieci drogowej, dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe; drogi wojewódzkie; drogi powiatowe oraz drogi gminne.

W strukturze dróg województwa przeważały drogi o znaczeniu lokalnym, tj. powiatowe i gminne, stanowiąc 76,6% całkowitej długości dróg publicznych o twardej nawierzchni w województwie. W strukturze dróg powiatowych i gminnych województwa zachodniopomorskiego udział dróg gruntowych wyniósł 32,9%, w tym w ogólnej długości dróg gminnych – 55,3%.

W strukturze dróg województwa przeważały drogi o znaczeniu lokalnym, tj. powiatowe i gminne, stanowiąc 76,7% całkowitej długości dróg publicznych o twardej nawierzchni w województwie. W strukturze dróg powiatowych i gminnych województwa zachodniopomorskiego udział dróg gruntowych wyniósł 31,9%, w tym w ogólnej długości dróg gminnych – 54,1%.

W 2022 r. na 100 km² powierzchni województwa przypadało 62,3 km dróg o nawierzchni twardej (w 2021 r. 62,2 km), podczas gdy w kraju wskaźnik ten wyniósł 101,5 km (odpowiednio 100,9 km).

Na każde 100 km² przypadało 5,1 km dróg krajowych, 9,5 km wojewódzkich, oraz 47,8 km gminnych i powiatowych. Drogi ekspresowe i autostrady na 1000 km² stanowiły 14,7 km w 2022 r. i pozostały na tym samym poziomie w porównaniu z 2021 r. Autostrady stanowiły 1,2 km na 1000 km² i również pozostały na tym samym poziomie w porównaniu z 2021 r.

Tablica 41. Drogi publiczne według rodzajów nawierzchni
Stan w dniu 31 grudnia

Table 41. Public roads by type of surface
 As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Ogółem w km Total in km	19919,3	20060,4	19604,2	19416,1
o nawierzchni twardej hard surface	14021,7	14500,8	14246,0	14281,3
ulepszonej improved	12702,3	13450,8	13207,1	13280,7
o nawierzchni gruntowej unsurfaced	5897,6	5559,6	5358,2	5134,6

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
 Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

Wykres 69. Struktura dróg publicznych o twardej nawierzchni
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 69. Structure of hard surface public roads
 As of 31 December

Tablica 42. Drogi publiczne o twardej nawierzchni
Stan w dniu 31 grudnia

Table 42. Hard surface public roads
 As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Ogółem w km Total in km	14021,7	14500,8	14246,0	14281,3
na 100 km ² per 100 km ²	61,3	63,3	62,2	62,3
W tym o nawierzchni ulepszonej Of which with improved surface	12702,3	13450,8	13207,1	13280,7
ekspresowe expressways	135,1	287,6	309,0	309,0
autostrady motorways	25,3	28,2	28,1	28,4

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
 Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

Mapa 43.**Drogi gminne i powiatowe o nawierzchni twardej ulepszonej w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

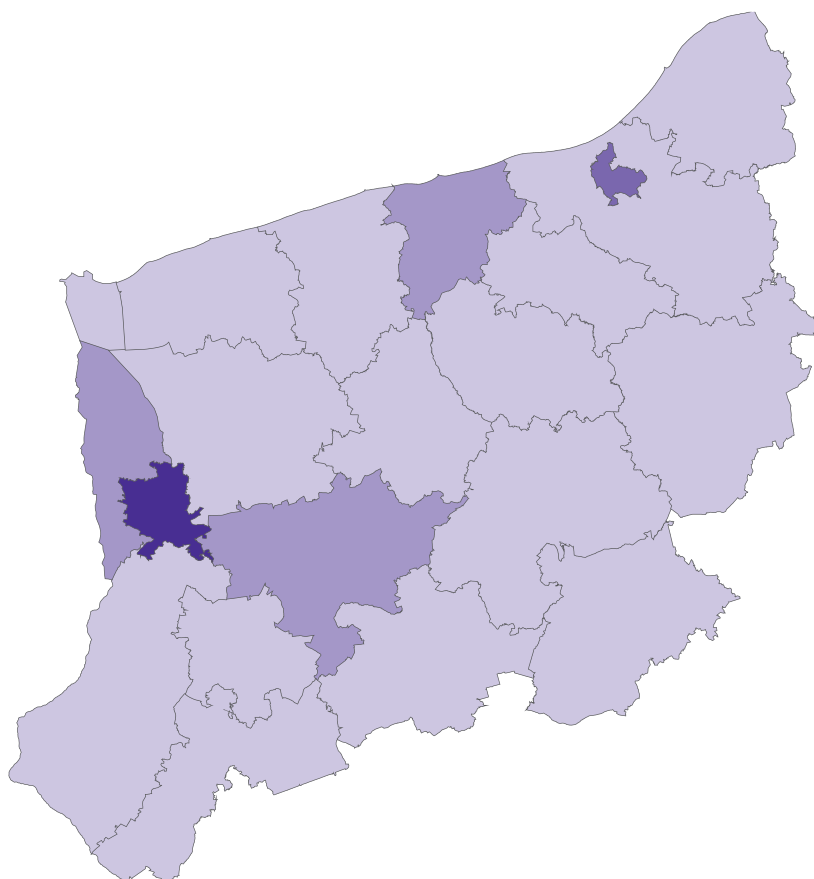
Map 43.

Structure of hard surface public roads in 2022
As of 31 December

W km na 100 km²
In km per 100 km²

	200,1 – 212,1
	100,1 – 200,0
	50,1 – 100,0
	24,3 – 50,0

Zachodniopomorskie = 43,1

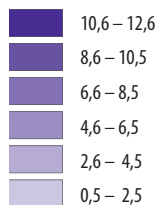
Długość ścieżek rowerowych w 2022 r. wynosiła 1243,6 km. Ich nasycenie w przeliczeniu na 100 km² kształtowało się na poziomie 5,43 km. Długość ścieżek rowerowych przeliczeniu na 10 tys. ludności wynosiła 7,58 km. Wskaźnik ten rósł w odniesieniu do roku poprzedniego i był na poziomie 6,68 km a w 2015 wyniósł 3,97 km.

Najwięcej ścieżek rowerowych było w powiatach m. Szczecin, kołobrzeskim oraz polickim, a najmniej w łobeskim, drawskim i wałeckim. Największy wzrost w odniesieniu do 2015 r. odnotowano w powiecie m. Szczecin.

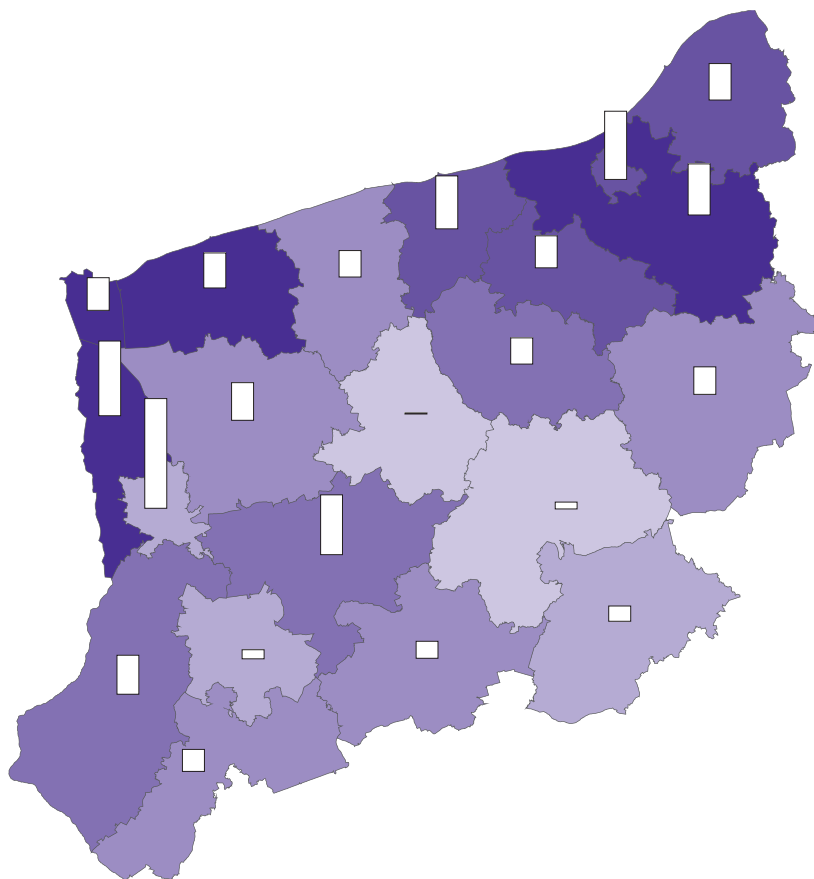
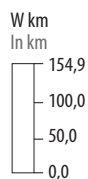
Mapa 44.
Map 44.

Ścieżki rowerowe w 2022 r.
Cycle paths in 2022

Na 10 tys. ludności w km
Per 10 thousand persons in km

Zachodniopomorskie = 6,7 km

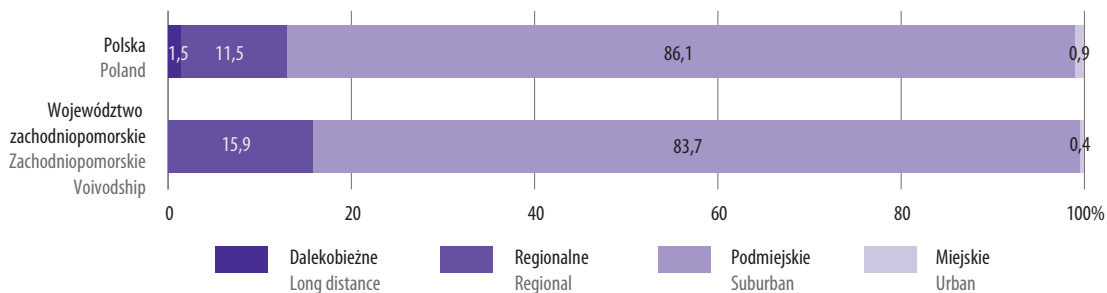
W 2022 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano zmniejszenie ogólnej długości linii regularnej komunikacji autobusowej. Komunikację prowadzono na 680 liniach krajowych o długości 29,2 tys. km (w 2021 r. – 33,9 tys. km) oraz na 1 linii międzynarodowej o długości wynoszącej 228 km. W ogólnej liczbie linii krajowych ponad trzy czwarte stanowiły linie podmiejskie.

Wykres 70.

Struktura krajowych linii regularnej komunikacji autobusowej w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 70.

Structure of national lines of scheduled bus transport in 2022
As of 31 December

W 2022 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego komunikacja miejska obsługiwała 9 miast i prowadzona była na 161 liniach autobusowych i tramwajowych o łącznej długości 1849 km (w 2021 r. odpowiednio – 173 linii, 2049 km). Komunikacja miejska dysponowała mniejszą niż przed rokiem liczbą autobusów – o 23 sztuki (o 4,1%). W taborze przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych zmalała liczba autobusów (z 541 do 526), natomiast liczba tramwajów zwiększyła się o 2 i wyniosła 36 sztuki.

Liczba przewiezionych pasażerów komunikacją miejską (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) wyniosła 164,0 mln osób i była o 23,3% większa niż w 2021 r.

Tablica 43. Komunikacja miejska^a
Stan w dniu 31 grudnia
 Table 43. Urban transport^a
 As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Długość linii komunikacji miejskiej ogółem w km Total length of urban transport lines in km	1831	2070	2049	1849
w tym: of which:				
linii autobusowych bus lines	1718	1951	1929	1752
linii tramwajowych tram lines	114	119	120	97
Tabor komunikacji miejskiej: Urban transport stock:				
autobusy buses	450	534	557	534
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adjusted to for disabled persons	380	499	541	526
tramwaje trams	209	199	199	201
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adjusted for disabled persons	30	33	34	36
Liczba miejsc w autobusach Number of seats in buses	50830	58919	61504	59421
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adjusted to adjusted for disabled persons	43447	55211	60213	58805
Liczba miejsc w tramwajach Number of seats in trams	30783	29846	29877	30269
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adjusted for disabled persons	6320	6928	7124	7516
Przewozy pasażerów w mln (w ciągu roku) Transport of passengers in millions (during the year)	177	146	133	164
Przewozy pasażerskie na 1 mieszkańca (w ciągu roku) Passenger transport per capita (during the year)	103,1	87,4	80,5	99,5

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

a Data concern entities and urban transport enterprises, in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

Długość linii kolejowych eksploatowanych w 2021 r. w województwie zachodniopomorskim zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 1170 km. Linie jednotorowe stanowiły 60,5%, a linie dwu- i więcej torowe – 39,5%. Na każde 100 km² powierzchni przypadało 5,1 km linii kolejowych eksploatowanych (w kraju odpowiednio 6,2 km).

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim zlokalizowane były trzy lotniska cywilne. Do krajowych certyfikowanych lotnisk użytku publicznego, tj. którym przyznany został certyfikat zgodnie z wymogami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 59a ust. 5 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo Lotnicze, należy jedynie Port Lotniczy Szczecin- Goleniów. Lotnisko Szczecin-Dąbie, publiczne niepodlegające certyfikacji, nie posiada nawierzchni sztucznej. Koszalin – baza LPR, znajdujące się w Rejestrze Lotnisk Cywilnych od roku 2018, posiada sztuczną nawierzchnię, jednak było lotniskiem użytku wyłącznego Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Port Lotniczy Szczecin-Goleniów im. NSZZ „Solidarność” to międzynarodowe lotnisko położone ok. 40 km na północny wschód od centrum Szczecina (czas dojazdu wynosi ok. 40 minut) i ok. 7 km od Goleniowa. W pobliżu portu przebiega droga ekspresowa S6. W 2013 r. uruchomiony został przystanek kolejowy Port Lotniczy Szczecin Goleniów obsługujący kursy pociągów do/ze Szczecina Głównego i Kołobrzegu.

Lotnisko wybudowano w latach 50. jako obiekt wojskowy. W 1967 r. na lotnisku wydzielono odrębną część, która miała służyć do obsługi lotów cywilnych. Lotnisko było kilkakrotnie modernizowane. Obecnie port posiada sztuczną nawierzchnię, 6 stanowisk postojowych dla samolotów kategorii C i terminal pasażerski o łącznej przepustowości około 600 tys. pasażerów rocznie.

W 2022 r. na lotnisku w Goleniowie liczba startów i lądowań była wyższa o 72,9% niż przed rokiem. Ruch krajowy stanowił 59,3% ruchu całkowitego. Odnotowano łącznie 1883 odloty i 1899 przyloty, w tym samolotami polskimi dla celów przewozowych wystartowano i wylądowano 2244 razy.

Dane o ruchu pasażerów w portach lotniczych obejmują pasażerów: dla których określony port krajowy jest portem zakończenia lotu rozpoczętego w porcie krajowym lub zagranicznym, dla których określony port krajowy jest portem rozpoczęcia lotu kończącego się w porcie krajowym lub zagranicznym, w transzycie bezpośrednim, tj. pasażerów dla których przy kontynuacji podróży samolotem numer lotu pozostał bez zmian.

Dane o **ruchu pasażerów w portach lotniczych** obejmują pasażerów: dla których określony port krajowy jest portem zakończenia lotu rozpoczętego w porcie krajowym lub zagranicznym, dla których określony port krajowy jest portem rozpoczęcia lotu kończącego się w porcie krajowym lub zagranicznym, w transzycie bezpośrednim, tj. pasażerów dla których przy kontynuacji podróży samolotem numer lotu pozostał bez zmian.

Tablica 44.

Table 44.

Ruch pasażerów w portach lotniczych

Passenger traffic at airports

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Pasażerowie przybyli z portów ^a : Passenger arrivals from airports ^a :	204870	92041	91453	209662
krajowych domestic	33501	36804	44466	90945
zagranicznych foreign	171369	55237	46987	118717
w tym w ruchu regularnym of which scheduled service	169349	54946	44239	100265
Pasażerowie odprawieni z portów ^a : Passenger departures to airports ^a :	207650	92722	90396	210169
krajowych domestic	34220	36079	44838	94562
zagranicznych foreign	173430	56643	45558	115607
w tym w ruchu regularnym of which scheduled service	171436	56362	42714	101658

a W lotach komunikacyjnych.

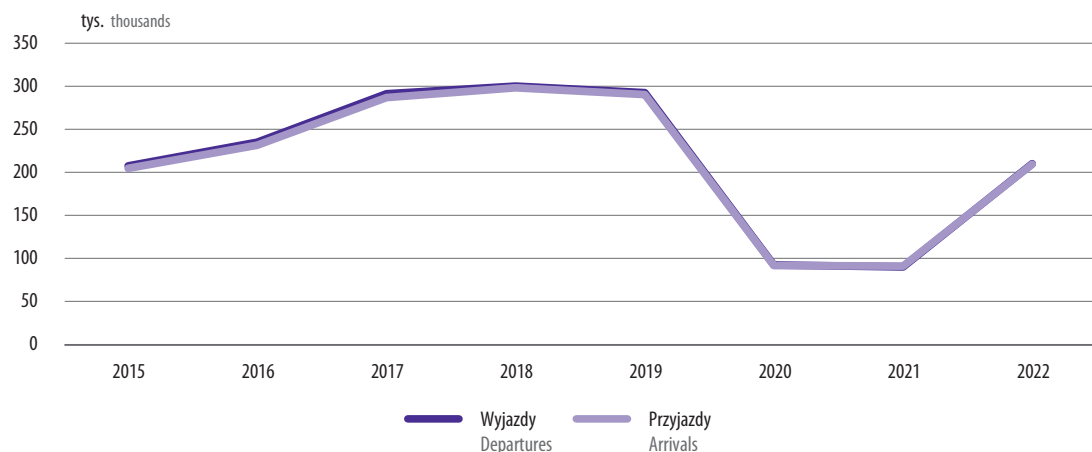
a In transport flights.

Ruch pasażerów w porcie lotniczym (bez tranzytu) w 2022 r. wzrósł w porównaniu z rokiem poprzednim o 130,9%. Wzrost miał miejsce zarówno w komunikacji krajowej (o 107,7%), jak i w komunikacji międzynarodowej (o 153,2%). Samoloty polskie przetransportowały do lub z Goleniowa 44,2% ogólnej liczby pasażerów obsługiwanych na tym lotnisku (przed rokiem – 39,5%).

W 2022 r. liczba połączeń rozkładowych wzrosła do 10. W ramach tych połączeń pasażerowie podróżowali pomiędzy Goleniowem a: Wielką Brytanią (Liverpool, London Stansted), Irlandią (Dublin), Norwegią (Bergen/Flesland, Sandefjord/Torp, Oslo/Gardermoen, Stavanger/Sola) oraz Krakowem, Warszawą i Warszawą - Modlinem.

Wykres 71.
Chart 71.

Ruch pasażerów w porcie lotniczym Szczecin – Goleniów (przyjazdy i wyjazdy)
Passenger traffic at Szczecin – Goleniów airport (arrivals and departures)

Dane o **przewozach ładunków żegluga śródlądową** dotyczą transportu ładunków na drogach wodnych śródlądowych i na wodach morskich dokonanego taborem żegluga śródlądowej.

Przewozy ładunków w 2022 r. w stosunku do 2015 r. były mniejsze; w kraju o 82,6% i wyniosły 2076,4 tys. ton, w województwie zachodniopomorskim – o 53,1% i wyniosły 636,4 tys. ton.

Tablica 45.
Table 45.

Przewozy ładunków żegluga śródlądową według relacji przewozów
Inland waterways transport of goods by origin/destination

Lata Years	Województwo lub kraj Voivodship or country		Tony Tonnes	Tonokilometry Tonneskilometres
	skąd from	dokąd to	w tys. in thousands	
Przewozy krajowe ^a Domestic transport ^a				
2015	Zachodniopomorskie	Zachodniopomorskie	385,7	23933,1
2020	Zachodniopomorskie	Zachodniopomorskie	843,6	53402,1
2021	Zachodniopomorskie	Zachodniopomorskie	590,6	33920,7
2022	Zachodniopomorskie	Zachodniopomorskie	442,1	26519,0
Przewozy międzynarodowe – export International transport – export				
2015	Zachodniopomorskie	Belgia	0,9	1015,9
2015	Zachodniopomorskie	Niemcy	923,8	184671,3
2020	Zachodniopomorskie	Belgia	0,1	100,5
2020	Zachodniopomorskie	Niemcy	254,3	59907,7
2021	Zachodniopomorskie	Belgia	0,5	677,3
2021	Zachodniopomorskie	Niemcy	216,0	59064,0
2021	Zachodniopomorskie	Holandia	0,7	721,1
2022	Zachodniopomorskie	Niemcy	163,0	54031,0

Tablica 45. Przewozy ładunków żegluga śródlądową według relacji przewozów (cd.)
Table 45. Inland waterways transport of goods by origin/destination (cont.)

Lata Years	Województwo lub kraj Voivodship or country		Tony Tonnes	Tonokilometry Tonneskilometres
	skąd from	dokąd to	w tys. in thousands	
Przewozy międzynarodowe – import International transport – import				
2015	Belgia	Zachodniopomorskie	0,7	742,3
2015	Niemcy	Zachodniopomorskie	46,0	11015,8
2019	Niemcy	Zachodniopomorskie	119,4	27407,1
2020	Niemcy	Zachodniopomorskie	75,4	18639,3
2021	Belgia	Zachodniopomorskie	0,1	120,8
2021	Niemcy	Zachodniopomorskie	66,0	14759,7
2022	Niemcy	Zachodniopomorskie	29,3	8972,3

a Wymieniono województwa, w których przewozy wyniosły co najmniej 4 tys. ton.

a There are enumerated only the voivodships, where transport amounted to at least 4 thousand tonnes.

W 2022 r. w przewozach krajowych, w których miejscem załadunku lub/i rozładunku było województwo zachodniopomorskie, przetransportowano łącznie 442,1 tys. ton towarów, tj. o 24,8% mniej niż przed rokiem i wykonano 27572,0 tys. t-km pracy przewozowej, tj. o 19,1% mniej. W komunikacji międzynarodowej (eksport, import) w 2022 r. żegluga śródlądową polscy armatorzy przewieźli 192,3 tys. ton towarów, co stanowiło 43,3% (o 4,7 p. proc. mniej niż przed rokiem) ogółu przewiezionych towarów, dla których miejscem załadunku lub/i wyładunku było województwo zachodniopomorskie.

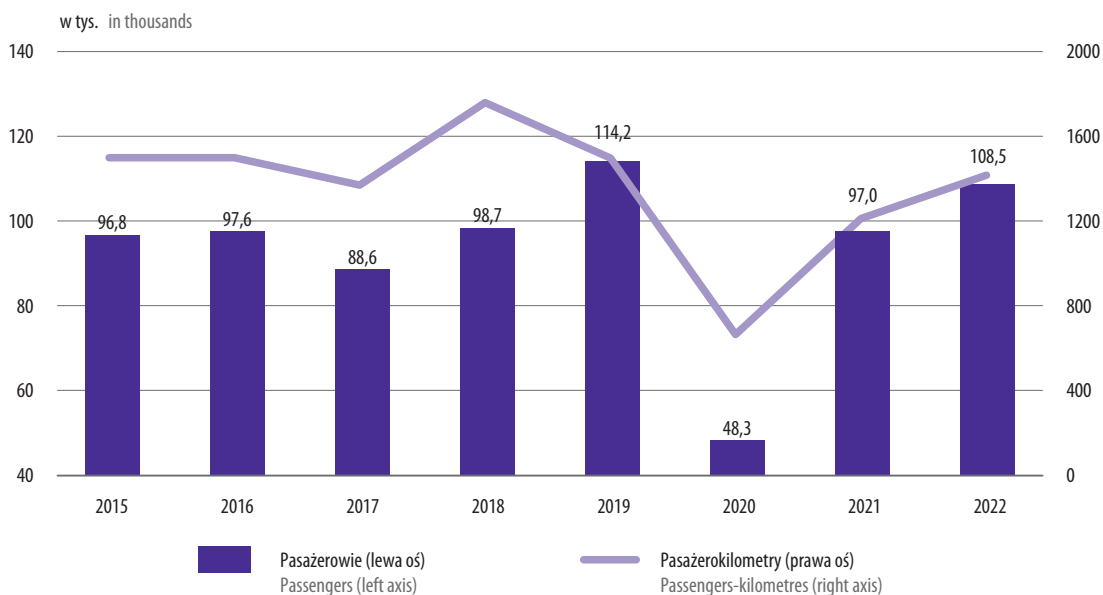
W przewozach międzynarodowych dominował eksport z województwa zachodniopomorskiego, który stanowił 84,8%. Głównym kierunkiem wywozu towarów były Niemcy, a przewozy w tej relacji stanowiły 100,0% eksportu towarów śródlądowymi drogami wodnymi z województwa zachodniopomorskiego oraz 80,2% eksportu z Polski.

W żegludze śródlądowej największy udział w portowych obrotach ładunkowych w województwie zachodniopomorskim miał port Szczecin, w którym w 2022 r. przeładowano 638,5 tys. ton ładunków, tj. o 30,6% mniej niż przed rokiem.

Wykres 72.
Chart 72.

Przewozy pasażerów żeglugą śródlądową^a
Inland waterways transport of passengers^a

^a Dane o przewozach pasażerów prezentowane są według siedziby jednostki.

^a Data on passenger transport are presented according to the unit's registered office.

Energia

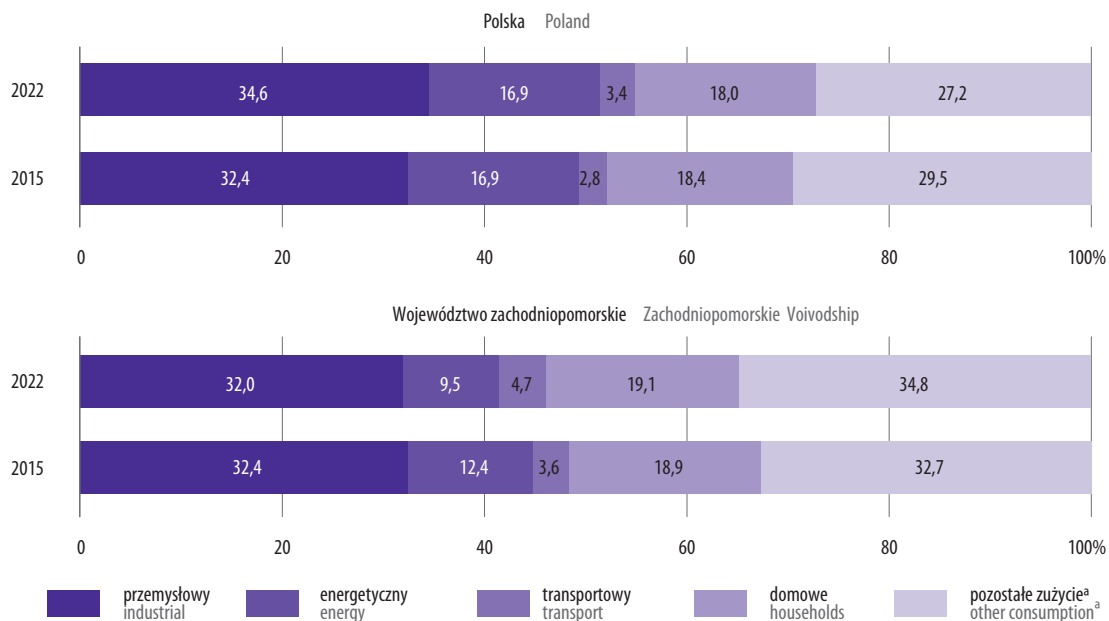
Energy

Ilość wyprodukowanej w województwie energii elektrycznej w 2022 r. wyniosła 9742,0 GWh, z czego 62,6% stanowiła energia z odnawialnych nośników. Wskaźnik zużycia energii elektrycznej w ciągu roku w przeliczeniu na liczbę kWh na 1 odbiorcę w latach 2015–2022 był wyższy na wsiach niż w miastach. W 2022r. w województwie wynosił on 1704,6 kWh, czyli o 4,9% mniej niż przed rokiem.

Wartość mocy zainstalowanej w 2022 r. w województwie zachodniopomorskim wyniosła 4368,5 MW, co stanowiło 7,2% energii wyprodukowanej w Polsce. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost ilości mocy zainstalowanej o 21,7% (wobec roku 2015 był to wzrost o 38,0%). W skali kraju nastąpił wzrost w porównaniu z 2015 r. i 2020 r. i wyniósł odpowiednio: 7,9% oraz 49,8%.

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim wartość mocy osiągalnej wyniosła 4295,9, czyli o 21,4% więcej niż rok wcześniej oraz o 36,3% więcej niż w 2015 r. Jednocześnie w kraju był to wzrost o 10,6% i 47,1%. Udział mocy osiągalnej w województwie w wartości ogólnokrajowej wyniósł 7,3% i był on wyższy o 0,6 p. proc. niż w 2021 r. i o 0,6 p. proc. niższy niż w 2015 r.

Wykres 73.   **Struktura zużycia energii elektrycznej według sektorów gospodarki**
Chart 73.   **Structure of electricity consumption by economy sectors**

^a łącznie z rolnictwem
^a Including agriculture

W 2022 roku w województwie zachodniopomorskim wyprodukowano 9742,0 GWh energii elektrycznej. Było to więcej w porównaniu z 2021 r. o 17,9%, a w porównaniu z 2015 r. mniej o 2,7%. W skali kraju ilość wytworzonej energii w 2022 r. wzrosła o 0,1% w porównaniu z rokiem poprzednim i wzrosła o 9,0% w porównaniu z 2015 r. Udział energii wyprodukowanej w województwie w skali kraju wyniósł 5,4%, tj. więcej o 0,8 p. proc. niż rok wcześniej i 0,7 p. proc. mniej niż w 2015 r.

Zarówno w skali kraju, jak i województwa, zwiększył się udział wyprodukowanej energii elektrycznej z odnawialnych nośników energii w energii elektrycznej ogółem. W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim był on stosunkowo wysoki i wyniósł 62,6%. W 2021 r. natomiast był na poziomie 58,0%, a w 2015 r. - 38,6%. W skali kraju było to: 21,0%, 17,0% i 13,8%.

Informacje o liczbie **odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych oraz gospodarstw zbiorowego zamieszkania, które opłacają rachunki za zużycie energii elektrycznej według stawek grupy taryfowej „gospodarstwa domowe”. Dane o zużyciu energii elektrycznej ustala się na podstawie wpłat zaliczkowych dokonanych przez odbiorców.

Tablica 46.
Table 46.

Odbiorcy i zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych
Consumers and consumption of electricity in households

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2021	2022
Odbiorcy (stan w dniu 31 grudnia) w tys. Consumers (as of 31 December) in thousands	635,5	696,2	708,9	724,9
miasta urban areas	469,7	515,8	518,8	529,0
wieś rural areas	165,8	180,4	190,1	190,9
Zużycie (w ciągu roku): Consumption (during the year):				
w GWh in GWh	1136,4	1256,0	1270,5	1235,7
miasta urban areas	779,4	854,3	843,0	820,4
wieś rural areas	357,0	401,7	427,5	415,3
w kWh na odbiorcę ^a in kWh per consumer ^a	1788,2	1804,2	1792,2	1704,6
miasta urban areas	1659,3	1656,3	1624,8	1550,90
wieś rural areas	2153,5	2227,2	2 249,1	2119,6

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 Grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Energii.

^a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.

Source: data of Ministry of Energy.

Od 2015 r. zarówno w województwie zachodniopomorskim, jak i w całym kraju, odnotowuje się ciągły wzrost liczby odbiorców energii elektrycznej. W ciągu roku wzrost ten wyniósł 2,3%, a w porównaniu z rokiem 2015– 14,1%. Zmiana liczby odbiorców na wsiach wyniosła odpowiednio: wzrost 3,1% i 18,2%, a w miastach: wzrost o 2,0% i wzrost o 12,6%. W skali kraju wzrost liczby odbiorców w 2022 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wyniósł 1,8%, a w porównaniu ze stanem w 2015 r. – o 14,1%.

W województwie zachodniopomorskim w 2022 roku odnotowano wzrost zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w porównaniu z rokiem 2020 i 2015. W 2021 r. w województwie wyniosło ono 1 235,70 GWh, przy czym 66,4% (rok wcześniej 66,3%) zostało zużyte na obszarach miejskich (w kraju 59,4% i 58,5%). Jednocześnie zużyto o 5,0 mniej energii elektrycznej niż w roku poprzednim i o 6,2% więcej niż w 2015 r.

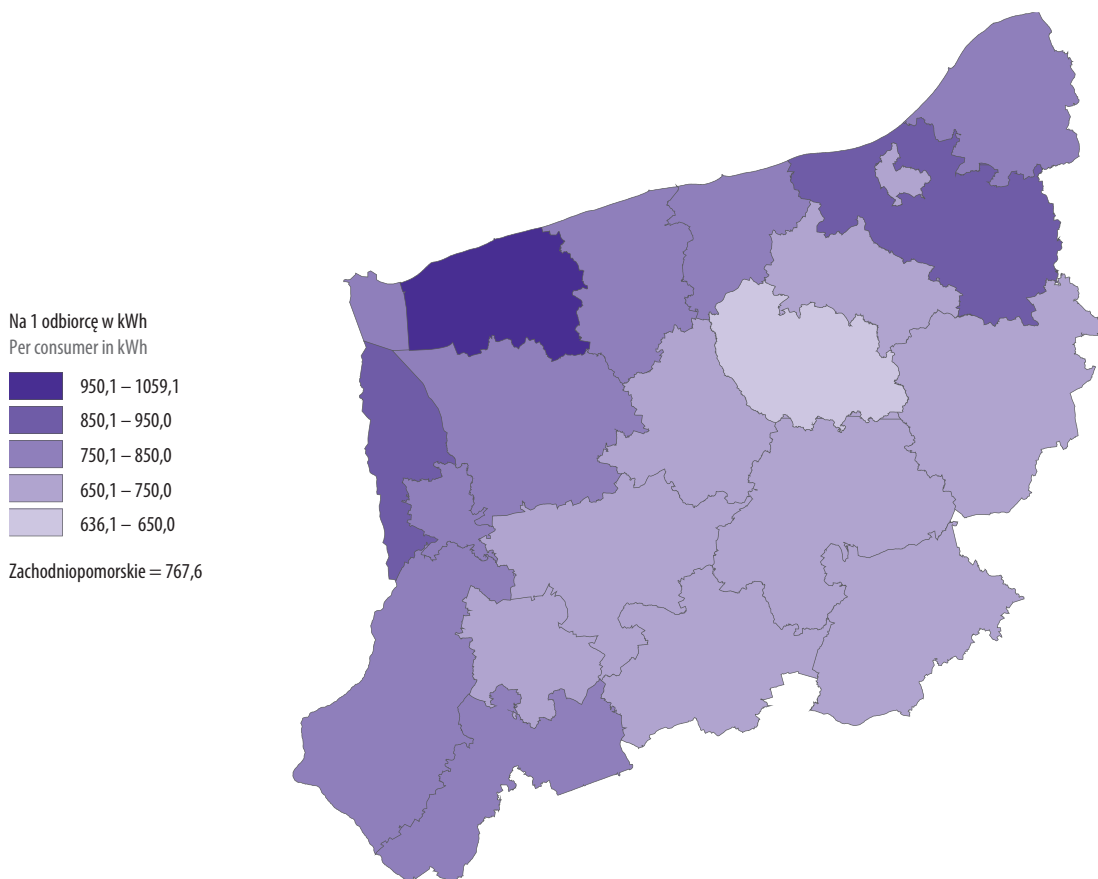
W przeliczeniu na 1 odbiorcę w 2022 r. w województwie zużyte zostało 1 704,6 kWh energii, czyli o 4,9% mniej niż przed rokiem i o 0,2% więcej niż w 2015 r. W kraju mniej o 6,7%.

Wskaźnik zużycia energii elektrycznej w ciągu roku w przeliczeniu na kWh na 1 odbiorcę w latach 2015–2022 był wyższy na wsiach niż w miastach. W województwie na obszarach wiejskich wskaźnik ten wyniósł 2119,6 kWh i był o 5,8% niższy niż rok wcześniej i o 1,6 % niższy niż w 2015 r. W porównaniu ze średnią krajową, która w 2021 r. wyniosła 2452,9 kWh, był od niej niższy o 5,5% (rok wcześniej – o 8,3%).

W miastach natomiast ilość zużytej energii w ciągu roku na 1 odbiorcę w 2022 r. w województwie zachodniopomorskim była na poziomie 1550,90 kWh, czyli o 4,5% niższym niż w 2021 r. i o 6,5% niższym niż w 2015 r. Jednocześnie wskaźnik ten był niższy od średniej krajowej o 6,0% w 2022 r., o 3,6% w 2021 r.

Mapa 45.
Map 45.

Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w 2022 r.
Consumption of electricity in households in 2022

6.4. Gospodarka morska

6.4. Maritime economy

Żegluga morska i przybrzeżna

W województwie zachodniopomorskim morska i przybrzeżna flota transportowa w 2023 r. liczyła 73 statki o łącznej nośności (DWT) 2226,1 tys. ton oraz pojemności brutto (GT) 1549,9 tys., tj. 66 jednostek morskiej floty transportowej o nośności (DWT) 2225,9 tys. ton i pojemności brutto (GT) 1549,2 tys. oraz 7 statków morskiej floty przybrzeżnej o pojemności brutto (GT) 0,7 tys.

Tablica 47.

Morska flota transportowa^a w województwie zachodniopomorskim**Stan w dniu 31 grudnia**

Table 47.

Maritime cargo-carrying fleet^a in Zachodniopomorskie Voivodship**As of 31 December**

Wyszczególnienie Specification a – liczba statków a – number of ships b – nośność (DWT) w tys. ton b – deadweight (DWT) in thousand tonnes c – pojemność brutto (GT) w tys. c – gross tonnage (GT) in thousand		2015	2021	2022	2023	
						2022 = 100
Polska / Poland						
Ogółem Total	a	102	88	88	88	100,0
	b	2514,7	2593,7	2728,0	2721,1	99,7
	c	1778,3	1876,0	1960,1	1960,1	100,0
Statki pływające pod banderą polską Ships operating under Polish flag	a	25	15	14	14	100,0
	b	40,2	18,2	18,1	18,1	100,0
	c	31,3	13,9	13,9	13,9	100,0
Statki pływające pod banderą obcą Ships operating under foreign flag	a	77	73	74	74	100,0
	b	2474,4	2575,5	2709,9	2730,0	99,7
	c	1747,0	1862,1	1946,3	1943,3	100,0
województwo zachodniopomorskie / Zachodniopomorskie Voivodship						
Ogółem Total	a	74	71	66	66	100,0
	b	2192,5	2300,3	2232,8	2225,9	99,7
	c	1502,8	1603,5	1549,2	1549,2	100,0
Statki pływające pod banderą polską Ships operating under Polish flag	a	11	8	7	7	100,0
	b	10,8	4,9	4,8	4,8	100,0
	c	9,1	4,4	4,4	4,4	100,0
Statki pływające pod banderą obcą Ships operating under foreign flag	a	63	63	59	59	100,0
	b	2181,7	2295,4	2228,0	2221,1	99,7
	c	1493,7	1599,1	1544,8	1944,8	100,0

a Dane obejmują statki będące własnością lub współwłasnością polskich armatorów i operatorów.

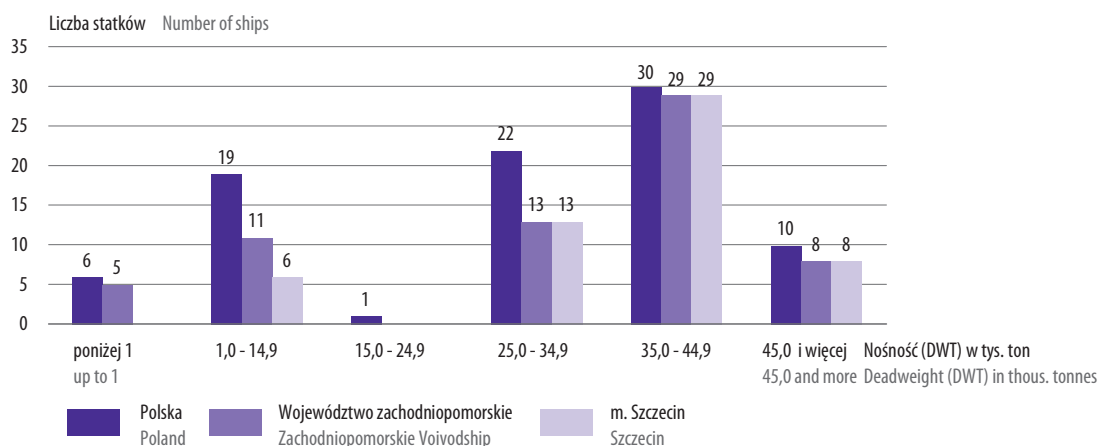
a Data includes ships owned or co-owned by Polish shipowners and operators.

Na koniec 2023 r. pod polską banderą pływało 7 statków floty morskiej, które stanowiły 10,6% ogólnej liczby jednostek oraz nośności (DWT) – 0,2% i pojemności brutto (GT) morskiej floty transportowej – 0,3%.

Średni wiek statku w morskiej flocie transportowej wyniósł 19,7 lat (dla statków pływających pod polską banderą – 49,0 lat, natomiast dla statków pływających pod banderą obcą – 16,2 lata). Większość (51 z 66) stanowiły statki do przewozów ładunków suchych.

**Wykres 74. Morska flota transportowa według nośności (DWT) w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 74. Cargo-carrying sea fleet by deadweight in 2023
As of 31 December

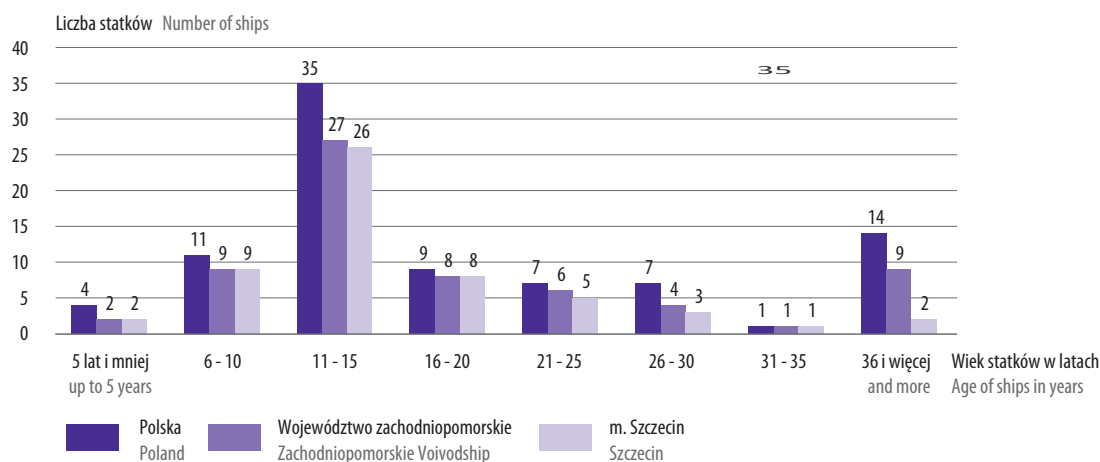

Polscy przewoźnicy morscy z województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. przewieźli 6201,7 tys. ton ładunków (o 20,4% mniej niż w 2022 r.), wykonując pracę przewozową 1267,1 mln tonokilometrów (spadek o 26,9%).

W 2023 r. w Szczecinie (zgodnie z siedzibą armatora lub operatora statku) przewieziono 3195,0 tys. ton ładunków (spadek o 26,1% w porównaniu z 2022 r.), co stanowiło 51,5% ogólnej liczby przewozów w województwie. Wykonana praca przewozowa wyniosła 562,1 mln tonokilometrów i była o 37,3% mniejsza niż w 2022 r.

**Wykres 75. Morska flota transportowa według wieku statków w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 75. Maritime cargo-carrying fleet by age in 2023
As of 31 December

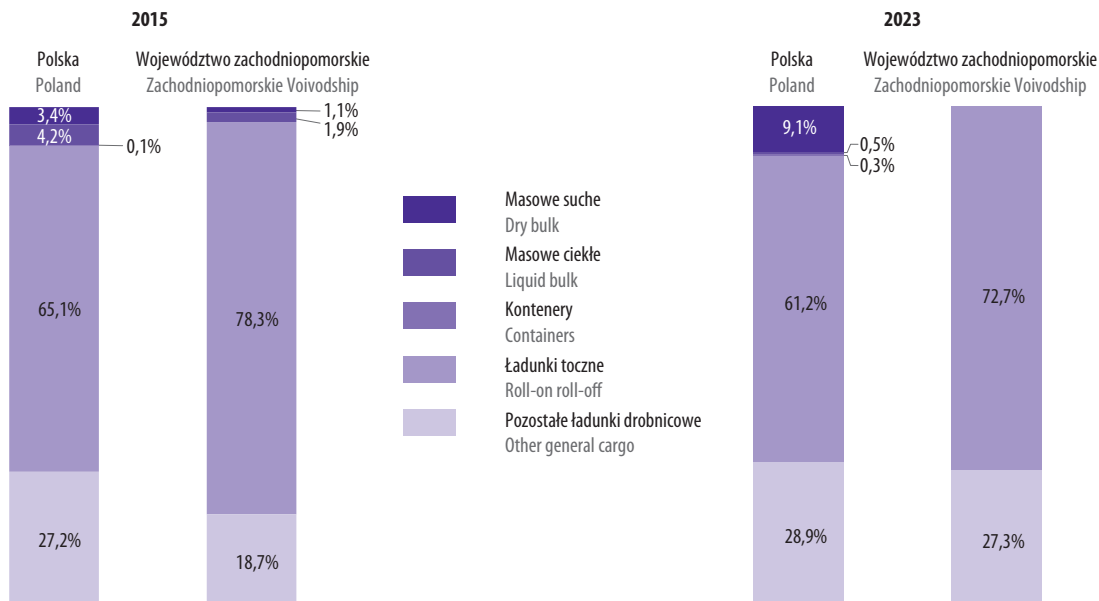
Dane o przewozach żeglugą morską obejmują przewozy ładunków i pasażerów wykonane w rejsach zakończonych w roku sprawozdawczym, statkami własnymi i statkami dzierżawionymi pływającymi pod banderą polską i obcą, armatorów lub operatorów polskich.

Wykres 76.

Struktura przewozów morską flotą transportową według grup ładunkowych w województwie zachodniopomorskim

Chart 76.

Structure of maritime transport by cargo group in Zachodniopomorskie Voivodship

W 2023 r. wszystkie przewozy ładunków morską flotą transportową dokonywane przez polskich przewoźników odbyły się w żegludze regularnej.

Tablica 48.

Przewozy ładunków morską flotą transportową według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania w województwie zachodniopomorskim w 2023 r.

Table 48.

Maritime transport by type and range of shipping in Zachodniopomorskie Voivodship in 2023

Wyszczególnienie Specification	Przewozy Transport		Praca przewozowa Transport performance		Średnia odległość przewozu 1 tony ładunku w kilometrach Average voyage distance per tonne, in kilometres
	w tys. ton in thousand tonnes	2022 = 100	w mln tonokilometrów in mln tonne- kilometre	2022 = 100	
Ogółem Total	6201,7	79,6	1267,1	73,1	204,3
Żegluga regularna Liner shipping	6201,7	81,7	1267,1	81,1	204,3
bliskiego zasięgu – bałtycki (promy) short sea service – Baltic services (ferries)	6201,7	81,7	1267,1	81,1	204,3
Żegluga nieregularna Tramping	–	–	–	–	–
bliskiego zasięgu – bałtycki (promy) short sea service – Baltic services (ferries)	–	–	–	–	–

W relacji z portami polskimi przewieziono 6201,7 tys. ton ładunków (o 18,3% mniej niż w 2022 r.), z czego wywóz z portów polskich do portów zagranicznych stanowił 52,7% (był on o 17,4% mniejszy niż przed rokiem) oraz przywóz – 47,3% (o 19,4% mniejszy).

Przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego dokonane przez polskich przewoźników morskich w 2023 r. stanowiły 22,9% przewozów ładunków żegluga morską ogółem (w 2022 r. – 25,0%) i były mniejsze o 13,5% w porównaniu z rokiem poprzednim.

W 2023 r. morską flotą transportową polscy armatorzy i operatorzy przewieźli w komunikacji międzynarodowej 836,7 tys. pasażerów, tj. o 9,5% mniej w porównaniu z 2022 r. W 2023 r. liczba pasażerów (bez kierowców samochodów ciężarowych) morskiej floty transportowej wyniosła 576,9 tys. osób, tj. o 5,6% mniej w stosunku do roku poprzedniego. Liczba kierowców samochodów ciężarowych korzystających z przewozów promowych w 2023 r. zmniejszyła się o 16,9% w odniesieniu do 2022 r. i wyniosła 31,1% pasażerów morskiej floty transportowej ogółem.

Praca przewozowa ogółem w rejsach międzynarodowych w 2023 r. wyniosła 144284,4 tys. pasażero-kilometrów (mniej o 8,0% niż przed rokiem), natomiast praca przewozowa dotycząca kierowców samochodów ciężarowych promami wyniosła 51506,0 tys. pasażerokilometrów (o 17,3% mniej niż w poprzednim roku).

W komunikacji wewnątrzportowej w 2023 r. przewieziono 56,9 tys. pasażerów morską flotą transportową (tj. o 21,1% więcej niż w porównaniu z rokiem poprzednim), a średnia odległość przewozu jednego pasażera wyniosła 4,0 km.

Morska przybrzeżna flota transportowa na koniec 2023 r. liczyła 7 statków pasażerskich, o łącznej nośności (DWT) 0,2 tys. ton i o pojemności brutto (GT) 0,7 tys. Wszystkie statki floty przybrzeżnej pływały pod banderą polską. Średni wiek tych statków na koniec 2022 r. wyniósł 41,9 lat.

Statkami pasażerskimi morskiej przybrzeżnej floty transportowej w 2023 r. przewieziono 185,0 tys. pasażerów (o 8,8% mniej niż w 2022 r.). Rejsy wykonane pomiędzy portami polskimi stanowiły 1,1% ogółu przewiezionych pasażerów, natomiast wewnątrzportowe przewozy pasażerów – 98,9%. Praca przewozowa w rejsach przybrzeżnych w 2023 r. wyniosła 992,0 tys. pasażerokilometrów i była mniejsza o 8,6% w porównaniu do 2022 r.

Stan załóg morskiej i przybrzeżnej floty transportowej na koniec 2023 r. nie uległ zmianom w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 1471 osób, z tego 1440 osób stanowiło załogę w morskiej flocie transportowej oraz 31 osób – załogę statków morskiej floty przybrzeżnej.

Tablica 49. Przewozy pasażerów^a statkami pasażerskimi morskiej i przybrzeżnej floty transportowej w województwie zachodniopomorskim w 2023 r.

Table 49. Coastal passenger^a transport in Zachodniopomorskie Voivodship in 2023

Wyszczególnienie Specification	Liczba przewiezionych pasażerów Number of passengers carried	Praca przewozowa w pasażerokilometrach Transport performance in passenger-kilometres	Średnia odległość przewozu 1 pasażera w kilometrach Average voyage distance per passenger in kilometres
	w tysiącach in thousand		
W komunikacji międzynarodowej In international traffic	576,9	144284,4	250,1
Pomiędzy portami polskimi Polish ports transport	2,1	23,7	11,3
W komunikacji wewnątrzportowej In intra-port communication	239,7	1193,0	5,0

a Bez kierowców samochodów ciężarowych przewożonych promami.

a Excluding truck drivers on board ferries.

Porty morskie

Obroty ładunkowe w portach morskich województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. wyniosły 30,7 mln ton, tj. o 5,9% mniej niż w 2022 r. Największy udział w obrotach portów morskich województwa miały porty w Świnoujściu (57,8%) oraz w Szczecinie (38,4%). Obroty ładunkowe portu w Policach stanowiły 2,5%, a udział pozostałych portów wyniósł 1,3%.

W 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek obrotów ładunkowych w portach w: Policach (o 36,8%) i Świnoujściu (o 11,2%), natomiast wzrost obrotów ładunkowych w portach w: Kołobrzegu (o 57,0%), Darłowie (o 29,1%) i Szczecinie (o 5,4%).

Obroty ładunkowe w portach morskich jest to łączna ilość masy ładunkowej przemieszczonej przez porty w danym czasie. Prezentowana jest masa brutto, tj. łącznie z opakowaniami, ale z wyłączeniem masy jednostki transportującej.

Tablica 50.
Table 50.

Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych (dok.)
Cargo traffic in seaports by group of cargo (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023		
	w tysiącach ton / in thousand tonnes				2015 = 100	2022 = 100
Polska / Poland						
Ogółem Total	69529,5	96662,9	118972,4	135946,3	195,5	114,3
Masowe ciekłe Liquid bulk	18856,3	29889,5	38824,6	53091,6	281,6	136,7
w tym ropa naftowa i produkty of which crude oil and oil products	16693,8	24747,8	32032,6	45714,8	273,8	142,7
Masowe suche Dry bulk	25744,3	28526,2	41694,4	41900,6	162,8	100,5
w tym: of which:						
rudzy i złom ores and scrap	2401,1	3158,9	3053,8	2489,1	103,7	81,5
węgiel i koks coal and coke	8138,8	8545,9	22443,7	19901,3	244,5	88,7
Kontenery duże Large containers	13576,4	23115,1	22755,5	26853,4	197,8	118,0
Ładunki toczne Roll-on roll-off	7759,5	10031,9	9717,1	8731,3	112,5	89,9
Pozostałe ładunki drobnicowe Other general cargo	3593,1	5100,2	5980,7	5369,4	149,4	89,8
województwo zachodniopomorskie / Zachodniopomorskie Voivodship						
Ogółem Grand total	22243,8	28777,4	32683,5	30739,9	138,2	94,1
Masowe ciekłe Liquid bulk	3022,1	8099,8	10785,6	11075,0	366,5	102,7
w tym ropa naftowa i produkty of which crude oil and oil products	1705,2	4200,7	5401,6	5279,1	309,6	97,7
Masowe suche Dry bulk	10743,6	10470,3	11990,9	10713,7	99,7	89,3
w tym: of which:						
rudzy i złom ores and scrap	2044,9	2104,9	2158,6	1621,2	79,3	75,1
węgiel i koks coal and coke	2507,6	2756,6	4372,4	2817,9	112,4	64,4
Kontenery duże Large containers	515,8	423,7	392,7	411,5	79,8	104,8

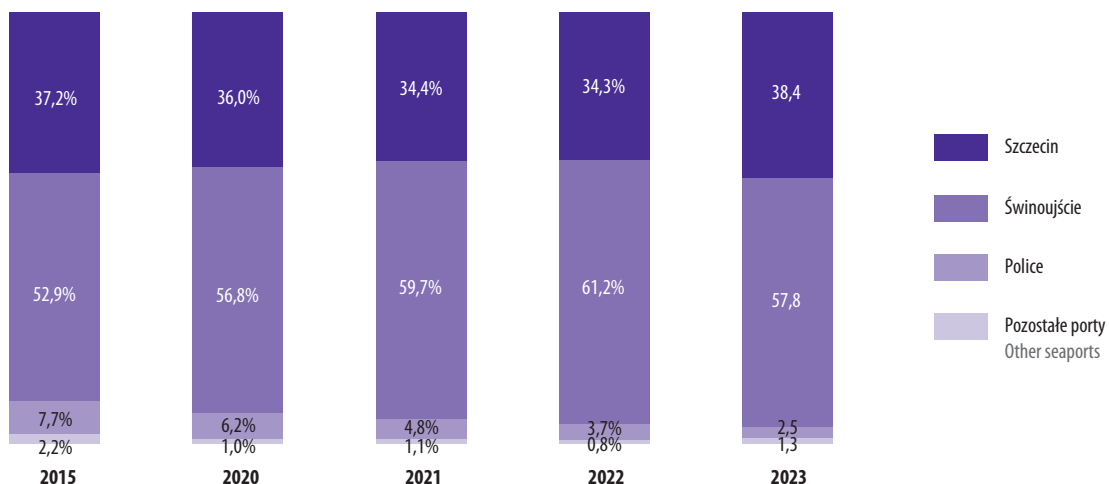
Tablica 50.
Table 50.

Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych (dok.)
Cargo traffic in seaports by group of cargo (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2021	2022	2023		
	w tysiącach ton / in thousand tonnes				2015 = 100	2022 = 100
Ładunki toczne Roll-on roll-off	5552,8	6936,2	6529,4	5782,8	104,1	88,6
Pozostałe ładunki drobnicowe Other general cargo	2409,6	2847,3	2984,9	2757,0	114,4	92,4
Szczecin						
Razem Total	8276,3	9904,5	11208,7	11819,5	142,8	105,4
Masowe ciekłe Liquid bulk	1257,2	2126,9	2687,3	3296,2	262,2	122,7
w tym ropa naftowa i produkty of which crude oil and oil products	468,9	1375,3	1863,4	2298,4	490,2	123,3
Masowe suche Dry bulk	4800,4	4941,5	5708,1	5920,0	123,3	103,7
w tym: of which:						
rudzy i złom ores and scrap	600,6	544,1	659,5	826,1	137,6	125,3
węgiel i koks coal and coke	903,9	1286,2	1767,5	1020,3	112,9	57,7
Kontenery duże Large containers	511,0	417,8	384,2	377,9	73,9	98,3
Ładunki toczne Roll-on roll-off	0,9	166,1	5,2	0,7	79,1	13,4
Pozostałe ładunki drobnicowe Other general cargo	1706,8	2252,2	2423,9	2224,7	130,3	91,8

Wykres 77.
Chart 77.

Struktura obrotów ładunkowych według portów morskich województwa zachodniopomorskiego
Structure of cargo traffic by seaports of Zachodniopomorskie Voivodship

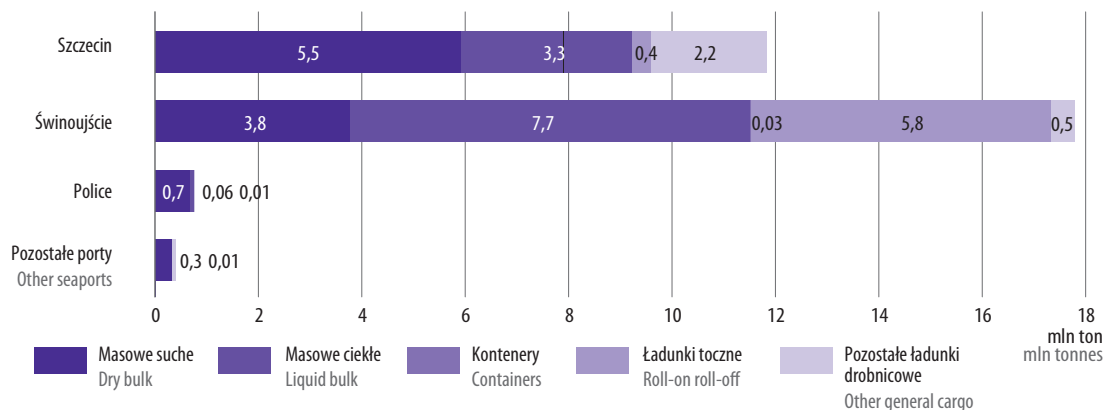
W 2023 r. struktura obrotów ładunkowych w portach morskich województwa zachodniopomorskiego ukształtowała się następująco: masowe ciekłe – 36,0% (w tym produkty z ropy naftowej – 17,1%), masowe suche – 34,9% (w tym węgiel i koks – 9,2%, rudzy i złom – 5,3%), toczne samobieżne – 17,9%, pozostałe ładunki drobnicowe – 9,0%, kontenery duże – 1,3% oraz ładunki toczne niesamobieżne – 0,9%.

W obrotach ładunkowych portów morskich województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. największy udział miały następujące grupy towarowe: ciekłe produkty rafinacji ropy naftowej (16,9%); gaz ziemny (11,9%); węgiel kamienny i brunatny (8,3%); zboża (6,8%), produkty przemysłu samochodowego (4,6%); rudzy żelaza (4,3%); kamień, piasek, żwir, glina, torf oraz inne produkty górnictwa i kopalnictwa (4,0%);

żelazo, stal i żelazostopy oraz żeliwo (3,6%); nawozy i związki azotowe (3,4%); żelazo, stal i żelazostopy oraz żeliwo (3,6%) oraz towary mieszane (14,2%).

Wykres 78. Obroty ładunkowe według portów i kategorii ładunkowych w województwie zachodniopomorskim w 2023 r.

Chart 78. Cargo traffic by seaports and cargo categories in Zachodniopomorskie Voivodship in 2023

W 2023 r. krajowy obrót morski wyniósł 2,0 mln ton i stanowił 6,4% obrotów ogółem, natomiast w międzynarodowym obrocie morskim przeładowano łącznie 28,8 mln ton ładunków (93,6% obrotów ogółem).

Tablica 51. Obroty ładunkowe w portach morskich województwa zachodniopomorskiego według relacji, portów i grup ładunkowych w 2023 r.

Table 51. Cargo traffic in seaports of Zachodniopomorskie Voivodship by direction, seaports and group of cargo in 2023

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Międzynarodowy obrót morski International maritime traffic		
		razem total	Przywóz (wyładunek) Inwards (Unloading)	Wywóz (załadunek) Outwards (Loading)
			w tysiącach ton in thousand ton	
Ogółem Total	30739,9	28758,7	18268,5	10490,2
Szczecin	11819,5	10716,8	6454,1	4262,7
Świnoujście	17763,9	16890,9	10955,8	5935,1
Police	766,4	760,7	694,3	66,4
Darłowo	118,7	118,7	102,3	16,4
Kołobrzeg	271,5	271,5	61,9	209,6
Masowe ciekłe Liquid bulk	11075,0	9186,3	7307,2	1879,1
w tym ropa naftowa i produkty of which crude oil and oil products	5279,1	3390,5	1936,1	1454,4
Masowe suche Dry bulk	10713,7	10629,1	5919,5	4709,6
w tym: of which:				
rudzy i złom ores and scrap	1621,2	1621,2	769,8	851,5

Tablica 51.

Obroty ładunkowe w portach morskich województwa zachodniopomorskiego według relacji, portów i grup ładunkowych w 2023 r. (dok.)

Table 51.

Cargo traffic in seaports of Zachodniopomorskie Voivodship by direction, seaports and group of cargo in 2023 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Międzynarodowy obrót morski International maritime traffic		
		razem total	Przywóz (wyładunek) Inwards (Unloading)	Wywóz (załadunek) Outwards (Loading)
			w tysiącach ton in thousand ton	
węgiel i koks coal and coke	2817,9	2816,1	1775,3	1040,7
Kontenery duże Large containers	411,5	411,5	200,8	210,7
ładunki toczne Roll-on roll-off	5782,8	5782,8	2898,0	2884,8
ładunki toczne samobieżne roll-on roll-off self-propelled	5512,0	5512,0	2776,9	2735,1
ładunki toczne niesamobieżne roll-on roll-off non self-propelled	270,8	270,8	121,1	149,8
Pozostałe ładunki drobnicowe Other general cargo	2757,0	2749,0	1943,1	806,0

Największy udział w międzynarodowych obrotach stanowiła wymiana z krajami europejskimi (58,9%, w tym z krajami Unii Europejskiej – 49,4%), Ameryką Północą – 14,1%, Afryką – 9,2%, Azją – 8,3%, Ameryką Środkową i Południową – 2,8% oraz Australią i Oceanią – 0,2%. Największy udział w obrotach portów województwa zachodniopomorskiego miały ładunki transportowane w relacjach ze Szwecją – 22,7%, Stanami Zjednoczonymi – 14,7%, Holandią – 10,8%, Katar – 6,1%, Norwegią – 5,0%, Belgią – 4,6%, Rosją, Danią i Hiszpanią – po 2,7%. W Szczecinie udział w obrotach miały ładunki transportowane w relacjach z Holandią – 13,5%, Belgią – 10,1%, Finlandią – 6,8%, Rosją – 6,5%, Hiszpanią – 6,1%, Stanami Zjednoczonymi – 5,6%, Niemcami – 5,3%, Norwegią – 5,0%, Wielką Brytanią – 4,5%, Danią – 4,0% i Szwecją – 3,7%.

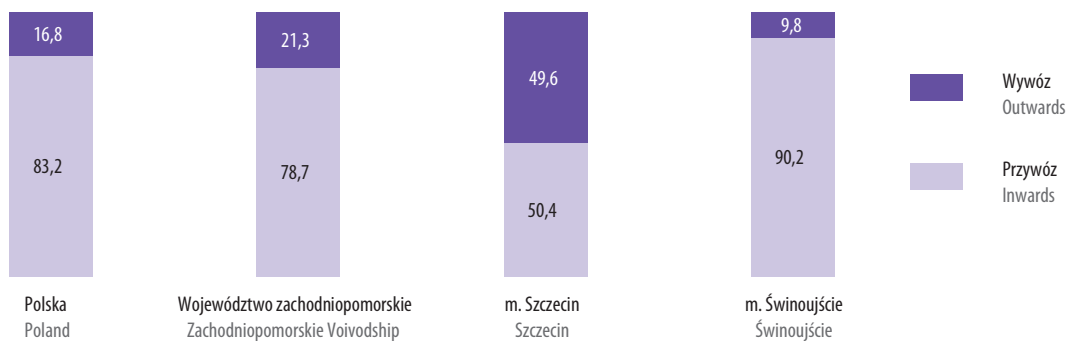
Obrót ładunków tranzytowych w portach województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. wyniósł 7172,1 tys. ton, tj. o 204,6% więcej niż w 2022 r., z czego obroty tranzytowe w porcie Szczecin stanowiły 26,7%, a w Świnoujściu – 72,3%. W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyły się obroty ładunków tranzytowych w wywozie (o 97,6%), a w przywozie (o 256,7%).

Wykres 79.

Struktura obrotów ładunków tranzytowych w portach morskich województwa zachodniopomorskiego na tle obrotów w polskich portach morskich w 2023 r.

Chart 79.

Structure of transit traffic in seaports of Zachodniopomorskie Voivodship against the background of traffic in seaports of Poland in 2023

Największą część ładunków tranzytowych w portach województwa zachodniopomorskiego stanowiły ładunki masowe ciekłe – 67,9%, ładunki masowe suche – 18,6% (w tym rudy i złom – 6,3%, węgiel i koks – 3,6%) oraz pozostałe ładunki drobnicowe – 13,5% (w tym wyroby z żelaza i stali – 7,0%).

Największy wzrost przeładunku ładunków tranzytowych w porównaniu z poprzednim rokiem dotyczył drewna (ponad sześciokrotny), zboża (czterokrotny), innych suchych ładunków masowych (ponad dwukrotny); natomiast spadek odnotowano w obrotach tranzytowych rudy i złomu (o 37,0%), węgla i koksu (o 29,1%) oraz wyrobach żelaza i stali (o 15,2%).

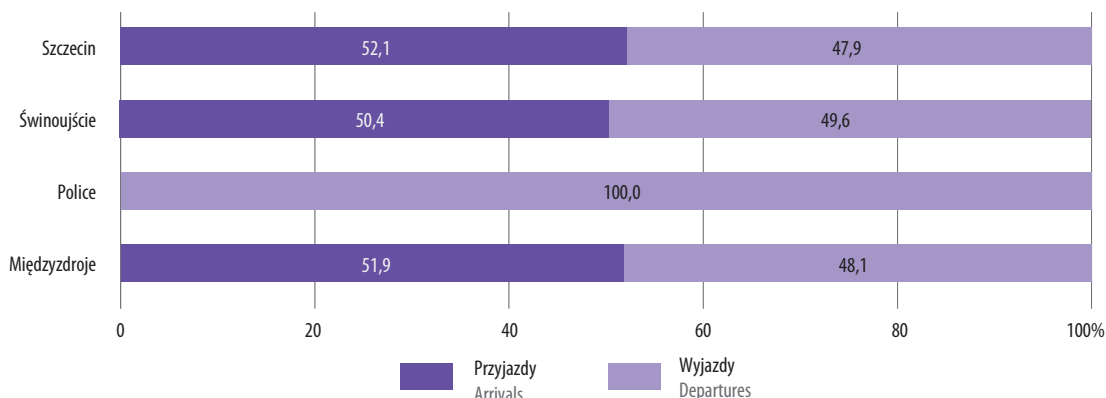
Tranzyt morsko-lądowy stanowił w 2023 r. 78,1% (w 2022 r. – 62,3%) obrotu ładunków tranzytowych ogółem, tranzyt lądowo-morski – 20,8% (w 2022 r. – 19,9%), tranzyt morski – 1,1% (w 2022 r. – 17,9%). Główne kraje tranzytujące w transzycie morsko-lądowym i lądowo-morskim w 2023 r. były: Czechy (9,3%), Ukraina (9,0%), Niemcy (3,6%), Słowacja (3,1%) oraz Stany Zjednoczone (3,0%).

Do portów morskich województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. przypłynęło na wycieczkowcach w celach turystycznych 16,9 tys. osób, które po zwiedzeniu atrakcji turystycznych w porcie lub okolicy kontynuowały swoją zagraniczną podróż. Szczecin odwiedziło 66,1% pasażerów, natomiast Świnoujście – 26,8%.

Uwzględniając kraj przewoźnika, najwięcej pasażerów wycieczkowców zawijających do portów województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. przybyło z Szwajcarii (70,8%), Holandii (16,5%), Francji (8,5%), Niemiec (3,3%) oraz z Wysp Bahamy (0,9%).

Wykres 80.
Chart 80.

Struktura ruchu pasażerów w portach morskich województwa zachodniopomorskiego w 2023 r.
Structure of passenger traffic in Zachodniopomorskie Voivodship in 2023

W 2023 r. do portów morskich województwa zachodniopomorskiego zawinęło 9,3 tys. statków (o 8,2% mniej niż w 2022 r.) o pojemności brutto (GT) 117,9 mln (o 1,0% większej niż rok wcześniej) i nośności (DWT) 62,0 mln ton (o 2,8% mniejszej niż w 2022 r.). Zwiększyła się w porównaniu z 2022 r. średnia wielkość statków: pojemność netto (o 11,2%), pojemność brutto (o 10,1%) oraz nośność (o 5,9%). Większość statków stanowiły drobnicowce niespecjalistyczne (5593 statków o pojemności brutto (GT) 94,8 mln i nośności (DWT) 32,6 mln ton), statki pasażerskie (1693 statki o pojemności brutto (GT) 0,7 mln i nośności (DWT) 0,2 mln ton, w tym 239 wycieczkowców o pojemności brutto (GT) 0,3 mln i nośności (DWT) 0,1 mln ton), statki do transportu ładunków ciekłych (1426 statków o pojemności brutto (GT) 12,9 mln i nośności (DWT) 14,2 mln ton) oraz statki do transportu ładunków masowych suchych (314 statków o pojemności brutto (GT) 12,9 mln i nośności (DWT) 12,7 mln ton).

Tablica 52.
Table 52.

Statki transportowe wchodzące do portów morskich województwa zachodniopomorskiego w 2023 r.
Cargo-carrying ship arrivals at seaports of Zachodniopomorskie Voivodship in 2023

Kraj bandery Flag state a – liczba statków a – number of ships b – pojemność netto (NT) w tys. b – net tonnage (NT) in thousand		Ogółem Total	W tym porty Of which ports		
			Szczecin	Świnoujście	Police
Ogółem Grand Total	a	9329	2751	5848	150
	b	46218,0	6864,8	38776,3	349,8
w tym ruch międzynarodowy of which international traffic					
Razem Total	a	6699	2114	4281	132
	b	43673,0	5753,2	37446,3	340,7
Polska Poland	a	1	–	1	–
	b	0,1	–	0,1	–
Obce Foreign	a	6698	2114	4280	132
	b	43672,9	5753,2	37446,2	340,7
w tym: of which:					
Antigua i Barbuda Antigua and Barbuda	a	245	175	52	4
	b	510,1	319,3	174,3	3,7
Bahamy The Bahamas	a	902	28	860	12
	b	8421,0	224,9	8084,0	110,5
Barbados Barbados	a	136	94	13	16
	b	198,0	151,0	14,6	18,8
Chiny – Specjalny Region Admini- stracyjny Hongkong China – Hong Kong Special Admin- istrative Region	a	10	3	7	–
	b	161,0	39,4	121,6	–
Cypr Cyprus	a	2651	197	2423	13
	b	19859,8	460,6	19335,0	45,5
Dania Denmark	a	57	36	19	1
	b	149,2	132,4	15,5	0,5
Finlandia Finland	a	73	32	23	2
	b	103,8	67,3	30,8	0,4
Francja France	a	32	24	8	–
	b	284,3	10,5	273,8	–
Gibraltar Gibraltar	a	47	41	2	4
	b	141,6	126,3	7,2	8,1
Grecja Greece	a	7	1	6	–
	b	207,5	21,1	186,4	–
Holandia Netherlands	a	521	431	40	35
	b	915,5	787,1	75,3	37,9
Liberia Liberia	a	108	89	16	1
	b	881,5	610,8	264,0	5,0
Malta Malta	a	188	113	71	1
	b	996,3	357,5	623,1	11,5
Niemcy Germany	a	367	96	231	14
	b	3418,3	78,5	3314,4	12,5
Norwegia Norway	a	239	126	93	8
	b	668,0	368,8	266,0	17,8
Panama Panama	a	78	54	21	1
	b	749,3	475,3	271,4	0,8
Portugalia Portugal	a	142	3	14	4
	b	397,5	12,0	66,5	8,4

Tablica 52.
Table 52.

Statki transportowe wchodzące do portów morskich województwa zachodniopomorskiego w 2023 r.
Cargo-carrying ship arrivals at seaports of Zachodniopomorskie Voivodship in 2023

Kraj bandery Flag state a – liczba statków a – number of ships b – pojemność netto (NT) w tys. b – net tonnage (NT) in thousand		Ogółem Total	W tym porty Of which ports		
			Szczecin	Świnoujście	Police
Singapur Singapore	a	71	63	8	–
	b	383,2	251,7	131,5	–
Szwecja Sweden	a	212	4	200	2
	b	2442,1	12,4	2424,4	1,3
Wyspy Marshalla Marshall Islands	a	120	56	60	4
	b	1919,9	391,9	1490,0	38,0
Wyspy Owcze Faroe Islands	a	85	51	32	–
	b	132,4	87,8	42,9	–

Najwięcej statków zawijających do portów morskich województwa zachodniopomorskiego to statki, których przewoźnik pochodził z Polski (4077 statków o pojemności brutto (GT) 67,6 mln i nośności (DWT) 22,4 mln ton), Niemiec (2314 statki o pojemności brutto (GT) 25,4 mln i nośności (DWT) 7,7 mln ton), Holandii (624 statki o pojemności brutto (GT) 2,5 mln i nośności (DWT) 3,4 mln ton, Norwegii (587 statków o pojemności brutto (GT) 2,8 mln i nośności (DWT) 3,2 mln ton) oraz Danii (373 statki o pojemności brutto (GT) 2,9 mln i nośności (DWT) 4,0 mln ton).

Tablica 53.
Table 53.

Kontenery w międzynarodowym obrocie morskim w województwie zachodniopomorskim w 2023 r.
International maritime traffic of containers in Zachodniopomorskie Voivodship in 2023

PORTY PORTS a – szt. a – in units b – TEU b – in TEU		Ogółem Total		Wyładunek (przywóz) Unloading (inwards)		Załadunek (wywóz) Loading (outwards)	
		z ładunkami laden	puste empty	z ładunkami laden	puste empty	z ładunkami laden	puste empty
Ogółem Total	a	22585	15781	9276	10045	13309	5736
	b	39790	30231	13362	21985	26428	8247
Szczecin	a	21619	15006	8819	10045	12800	4961
	b	38097	29240	12654	21985	25442	7256
Świnoujście	a	966	775	457	–	509	775
	b	1693	991	708	–	985	991

Tablica 54. Obrót ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w województwie zachodniopomorskim w 2023 r.

Table 54. Transit traffic by type of transit, group of cargo and seaports in Zachodniopomorskie Voivodship in 2023

Wyszczególnienie Specification	Tranzyt ogółem Total transit			Tranzyt morsko-ładowy i łądowo-morski Sea-land and land-sea transit			Tranzyt morski Sea transit		
	razem total	wyła- dunek (przywóz) Unload- ing (inwards)	załadunek (wywóz) Loading (out- wards)	razem total	morsko- ładowy przywóz sea-land inwards	łądowo- morski przywóz land-sea outwards	razem total	wyła- dunek (przywóz) Unload- ing (inwards)	zała- dunek (wywóz) Loading (out- wards)
	w tysiącach ton in thousand tonnes								
Ogółem Total	7172,1	5647,0	1525,1	7097,5	5602,5	1495,0	74,7	44,5	30,1
Masowe ciekłe Liquid bulk	4870,7	4698,9	171,8	4870,7	4698,9	171,8	–	–	–
Masowe suche Dry bulk	1221,8	388,3	943,4	1271,5	358,2	913,3	60,3	30,1	30,1
w tym: of which:									
rudę i złom ores and scrap	449,2	125,6	323,6	440,3	121,1	319,2	8,9	4,5	4,5
węgiel i koks coal and coke	259,1	177,0	82,4	213,3	153,8	59,5	45,8	22,9	22,9
Pozostałe ładunki drobnicowe Other general cargo	969,6	559,7	409,9	955,2	545,3	409,9	14,4	14,4	–
w tym: of which:									
wyroby z żelaza i stali iron and steel products	505,6	337,0	168,6	505,6	337,0	168,6	–	–	–
w tym: of which:									
Szczecin	1917,1	965,5	951,6	1842,6	921,0	921,5	74,7	44,5	30,1
Masowe ciekłe Liquid bulk	69,4	66,5	3,0	69,4	66,5	3,0	–	–	–
Masowe suche Dry bulk	1045,0	339,3	705,6	984,7	309,2	675,5	60,3	30,1	30,1
w tym: of which:									
rudę i złom ores and scrap	418,0	125,6	292,5	409,1	121,1	288,0	8,9	4,5	4,5
węgiel i koks coal and coke	150,6	127,7	22,9	104,8	104,8	–	45,8	22,9	22,9
Pozostałe ładunki drobnicowe Other general cargo	802,7	559,7	243,0	788,3	545,3	243,0	14,4	14,4	–
w tym: of which:									
wyroby z żelaza i stali iron and steel products	505,6	337,0	168,6	505,6	337,0	168,6	–	–	–
Świnoujście	5188,5	4681,5	507,1	5188,5	4681,5	507,1	–	–	–
Masowe ciekłe Liquid bulk	4801,3	4632,5	168,8	4801,3	4632,5	168,8	–	–	–

Tablica 54.

Obrót ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w województwie zachodniopomorskim w 2023 r. (dok.)

Table 54.

Transit traffic by type of transit, group of cargo and seaports in Zachodniopomorskie Voivodship in 2023 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Tranzyt ogółem Total transit			Tranzyt morsko-ładowy i łądowo-morski Sea-land and land-sea transit			Tranzyt morski Sea transit		
	razem total	wyła- dunek (przywóz) Unload- ing (inwards)	załadunek (wywóz) Loading (out- wards)	razem total	morsko- ładowy przywóz sea-land inwards	łądowo- morski przywóz land-sea outwards	razem total	wyła- dunek (przywóz) Unload- ing (inwards)	zała- dunek (wywóz) Loading (out- wards)
	w tysiącach ton in thousand tonnes								
Masowe suche Dry bulk	220,3	49,0	171,3	220,3	49,0	171,3	–	–	–
w tym: of which:									
rudę i złom ores and scrap	31,2	–	31,2	31,2	–	31,2	–	–	–
węgiel i koks coal and coke	108,5	49,0	59,5	108,5	49,0	59,5	–	–	–
Pozostałe ładunki drobnicowe Other general cargo	166,9	–	166,9	166,9	–	166,9	–	–	–

Tablica 55.

Ruch pasażerów w wybranych portach morskich województwa zachodniopomorskiego według kraju rozpoczęcia lub zakończenia podróży

Table 55.

Passenger movements in selected seaports of Zachodniopomorskie Voivodship by place of departure or destination

Kraj rozpoczęcia/zakończenia podróży Country of departure/destination	Ogółem Total		Przyjazdy Inwards		Wyjazdy Outwards	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Ogółem Grand total	1209194	1126163	599904	568177	609290	557986
Ruch krajowy National traffic	107204	90235	52705	47396	54499	42839
Ruch międzynarodowy International traffic	1101990	1035928	547199	520781	554791	515147
w tym: of which:						
Europa Europe	1101975	1035900	547191	520772	554784	515128
kraje Unii Europejskiej European Union countries	1101963	1035893	547186	520773	554777	515120
w tym: of which:						
Niemcy Germany	2522	326	1468	284	1468	78
Szwecja Sweden	1099415	1035501	545709	520474	545709	515027
w tym: of which:						
Szczecin						
Razem Total	4906	146	4906	76	3348	70
Ruch krajowy National traffic	4373	45	4373	35	3113	10

Tablica 55.

Ruch pasażerów w wybranych portach morskich województwa zachodniopomorskiego według kraju rozpoczęcia lub zakończenia podróży (dok.)

Table 55.

Passenger movements in selected seaports of Zachodniopomorskie Voivodship by place of departure or destination (cont.)

Kraj rozpoczęcia/zakończenia podróży Country of departure/destination	Ogółem Total		Przyjazdy Inwards		Wyjazdy Outwards	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Ruch międzynarodowy International traffic	533	101	533	41	235	60
w tym: of which:						
Europa Europe	521	78	293	36	228	42
kraje Unii Europejskiej European Union countries	521	73	293	35	228	38
w tym: of which:						
Niemcy Germany	497	37	281	12	216	25
Szwecja Sweden	8	20	3	17	5	3
Świnoujście						
Razem Total	1160832	1087852	576703	548299	584129	539553
Ruch krajowy National traffic	59377	52026	29803	27559	29574	24467
Ruch międzynarodowy International traffic	1101455	1035826	546900	520740	554555	515086
w tym: of which:						
Europa Europe	1101453	1035821	546898	520736	554555	515085
kraje Unii Europejskiej European Union countries	1101441	1035819	546893	520738	554548	515081
w tym: of which:						
Niemcy Germany	2025	325	1187	272	838	53
Szwecja Sweden	1099407	1035481	545706	520457	553701	515024
Międzyzdroje						
Razem Total	42537	38164	21188	19802	21349	18362

Rybołówstwo morskie

Według stanu na koniec 2021 r. w województwie zachodniopomorskim zarejestrowanych było 447 podmiotów, które zajmowały się rybołówstwem w wodach morskich. Liczba pracujących wynosiła 880 osób. Większość podmiotów zarejestrowana była w powiecie kołobrzeskim (108 podmiotów, o liczbie pracujących 265), kamieńskim (75 podmiotów, 138 osób pracujących) oraz sławieńskim (odpowiednio: 71 podmiotów, 119 pracujących).

Według stanu na koniec 2022 r. polska flota rybacka województwa zachodniopomorskiego liczyła 337 jednostek (o 2 statki mniej niż w 2021 r.) o pojemności brutto 5,7 tys. (o 2,4% mniejszej niż w 2021 r.) oraz mocy wynoszącej 23,9 tys. kW (o 1,9% mniejszej w porównaniu z rokiem poprzednim).

Najwięcej kutrów stacjonowało w porcie macierzystym w Kołobrzegu (21 kutrów), co stanowiło 61,9% liczebności floty kutrowej województwa ogółem.

W 2022 r. flota łodziowa w województwie zachodniopomorskim liczyła 303 jednostki (o 1 statek mniej w stosunku do 2021 r.), o łącznej pojemności brutto (GT) 2,2 tys. (bez zmian w stosunku do roku 2021 r.) oraz o mocy 14,3 tys. kW (spadek o 0,3% w stosunku do 2021 r.). Łodzie rybackie stacjonowały głównie w portach: Trzebieży – 35, Kołobrzegu – 34, Darłowie – 32, Świnoujściu (łącznie z Karsiborem i Przytorem) – 30, Jarosławcu – 21, Szczecinie (łącznie z portami Szczecin Dąbie i Stołczyn) – 17, Dziwnowie – 17, Unieściu – 15 i Wolinie – 15.

**Tablica 56. Flota łodziowa województwa zachodniopomorskiego w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 56. Fishing fleet in Zachodniopomorskie Voivodship in 2022
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Liczba jednostek Number of units		Pojemność brutto GT Gross tonnage (GT)		Moc kW Power in kW	
		2021=100		2021=100		2021=100
Ogółem Total	303	99,7	2169,3	100,0	14324,6	99,7
w tym: of which						
Darłowo	32	100,0	164,5	100,9	1369,6	100,4
Jarosławiec	21	105,0	118,7	112,2	876,8	108,7
Kołobrzeg	34	100,0	682,6	100,0	3640,4	100,0
Szczecin ^a	17	100,0	36,3	101,9	303,7	93,2
Świnoujście ^b	30	93,8	236,4	95,3	1794,9	95,0
Trzebież	35	100,0	113,4	100,0	857,6	100,0

a Dotyczy Szczecina Dąbia i Stołczyna. b łącznie z Karsiborem i Przytorem.

a Applies to Szczecin Dąbie and Stołczyn. b Including Kasibór and Przytor.

Źródło: dane Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni.

Source: Data of the National Marine Fisheries Research Institute in Gdynia.

Rozdział 7

Chapter 7

Finanse jednostek samorządu terytorialnego

Finances of local government units

7.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego

7.1. Revenue of local government units

Dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego (JST) w 2022 r. w województwie zachodniopomorskim wyniosły 15788,9 mln zł, co stanowiło wzrost o 3,8% w porównaniu z 2021 r. Głównym źródłem dochodów JST były dochody własne, które stanowiły 51,8% dochodów ogółem. Kwota dotacji, które wpłynęły do budżetów JST wyniosła 4297,8 mln zł, co stanowiło 27,2% dochodów ogółem i była o 3,8% niższa niż przed rokiem. Udział dotacji inwestycyjnych w ogólnej wysokości dotacji w budżetach JST wyniósł 24,1% i był o 2,2 p. proc. wyższy niż w 2021 r.

W województwie zachodniopomorskim dochody jednostek samorządu terytorialnego (JST) w 2022 r. wyniosły 15788,9 mln zł i były o 3,8% wyższe niż w 2021 r. W kwocie tej 50,6% stanowiły dochody gmin, 28,6% – dochody miast na prawach powiatu, 12,5% – dochody powiatów 8,3% – dochody województwa.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody JST ogółem w 2022 r. wynosiły 9623,73 zł, co stanowiło wzrost o 4,4% w porównaniu z rokiem poprzednim. Największy dochód na 1 mieszkańca wykazały miasta na prawach powiatu (8393,19 zł), co stanowiło spadek wobec 2021 r. o 6,1%. Największy wzrost tego wskaźnika w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano w przypadku budżetu województwa (wzrost o 14,8%, do poziomu 794,93 zł), a najmniejszy – powiatów (o 7,0%, do 1786,49 zł).

Gminy bez miast na prawach powiatu w 2022 r. osiągnęły dochody wynoszące 7992,8 mln zł, które były wyższe niż w roku poprzednim o 8,5%. W dochodach tych 52,2% stanowiły dochody gmin miejsko-wiejskich (55 jednostek), 28,7% – gmin wiejskich (47 jednostek), a 19,2% – gmin miejskich (8 jednostek).

Dochody miast na prawach powiatu w 2021 r. wyniosły 4509,7 mln zł i były niższe niż w roku poprzednim o 6,7%. Najwyższy dochód na 1 mieszkańca w 2022 r. wykazało Świnoujście – 12257,84 zł, co stanowiło spadek o 37,0% wobec 2021 r., a najniższy – Koszalin – 7247,53 zł, co stanowiło spadek o 5,5% wobec roku poprzedniego.

Dochody powiatów (bez miast na prawach powiatu) w 2022 r. wyniosły 1978,99 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 6,4%. Wskaźnik dochodów per capita był zróżnicowany i wynosił od 1375,98 zł w powiecie stargardzkim (wzrost o 1,5% wobec 2021 r.) do 2540,35 zł w powiecie świdwińskim (wzrost o 29,4%). W porównaniu z 2021 r. spadek dochodów na 1 mieszkańca odnotowano w powiatach: polickim, koszalińskim oraz łobeskim (odpowiednio o 11,3%, 14,8%, 0,3%).

Dochody budżetu województwa w 2022 r. wyniosły 1307,4 mln zł, tj. o 14,2% więcej niż w roku poprzednim. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochód ten wyniósł 794,73 zł i był o 14,8% wyższy niż w 2021 r.

Tablica 57. Dochody jednostek samorządu terytorialnego
Table 57. Revenue of local government units

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	
	na 1 mieszkańca w zł per capita in PLN				udział dochodów własnych w % ogółem dochodów share of own revenue in total revenue in %
Ogółem Total	5365,0	8238,34	9216,29	9623,73 zł,	51,8
Gminy ^a Gminas ^a	3743,90	5991,64	6613,36	7215,35	54,0
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	5138,04	8066,27	8935,51	8393,19	57,4
Powiaty Powiats	1049,05	1567,44	1669,10	1786,49	39,6
Województwo Voivodship	449,42	610,65	691,99	794,73	37,0

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

W województwie zachodniopomorskim w 2022 r. głównym źródłem dochodów JST ogółem były dochody własne (8172,7mln zł), których udział w dochodach ogółem wyniósł 51,8% (wzrost o wobec 2021 r. o 4,0 p. proc.). W budżetach miast na prawach powiatu udział ten wyniósł 57,4% (wzrost o 11,0 p. proc.), gmin – 54,0% (wzrost o 9,6 p. proc.), powiatów – 39,6% (wzrost o 4,7 p. proc.), a województwa – 37,0% (spadek o 5,6 p. proc.).

W strukturze dochodów własnych powiatów największy udział miały wpływy z udziału w podatku dochodowym (46,9%) oraz wpływy z usług (20,5%). Dochody własne samorządu województwa składały się w największej części z udziałów w podatku dochodowym (70,8%), a w tym 50,4% – od osób prawnych, 20,3% - od osób fizycznych.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody własne JST ogółem wyniosły 4968,0 zł i były wyższe wobec 2021 r. o 13,1%. Zwiększenie dochodów własnych per capita w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano w następujących jednostkach samorządu terytorialnego: 21,5% w gminach, 19,5% w gminach oraz 4,2% w miastach na prawach powiatu, natomiast w województwie odnotowano spadek o 0,4%.

Źródłami **dochodów własnych** jednostek samorządu terytorialnego są m.in: wpływy z podatków, opłat, dochody z majątku JST, spadki, zapisy i darowizny na rzecz JST., dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach, odsetki od pożyczek udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody JST, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych (o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej i inne). W rozumieniu ustawy dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT).

W strukturze dochodów JST oprócz dochodów własnych znajdują się również dotacje, których łączna wysokość w 2022 r. wyniosła 4297,8 mln zł, co stanowiło 27,2% dochodów ogółem. Kwota ta była o 3,8% niższa niż przed rokiem. Udział dotacji celowych w ogólnej wysokości dotacji w budżetach JST wyniósł 75,6% i był o 0,7 p. proc. wyższy niż w 2021 r., a dotacji inwestycyjnych – 24,1%, tj. o 2,2 p. proc. niższy niż 2021 r.

W 2022 r. gminy bez miast na prawach powiatu otrzymały dotacje w wysokości 2353,8 mln zł, z czego 14,7% stanowiły dotacje inwestycyjne. Kwota ogólnych dotacji w budżecie gmin w 2022 r. była o 3,2% wyższa niż przed rokiem. Istotną część dotacji budżetów gminnych to dotacje celowe (89,1%), w tym 47,1% to dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej. W strukturze dochodów budżetów gmin udział dotacji był wyższy niż w roku poprzednim i wyniósł 29,4% (w 2021 r. udział ten wyniósł 31,0%).

W przypadku miast na prawach powiatu ogólna wysokość dotacji w 2021 r. wyniosła 1071,2 mln, w tym 30,9% stanowiły dotacje inwestycyjne. W porównaniu z rokiem 2021 r. kwota przyznanych dotacji zmniejszyła się o 24,1%. Największy udział w strukturze dotacji w budżetach miast na prawach powiatu stanowiły dotacje celowe (67,3%), w tym dotacje celowe z budżetu państwa z zakresu administracji rządowej (43,2%). W 2022 r. dotacje stanowiły 23,8% ogólnych dochodów budżetów miast na prawach powiatu, czyli o 5,4 p. proc. mniej niż przed rokiem.

W strukturze dochodów powiatów w 2022 r. dotacje wyniosły 377,3 mln zł i stanowiły 19,3% dochodów ogółem. W porównaniu z 2021 r. wysokość dotacji ogółem dla powiatów wzrosła o 1,0%. Dotacje inwestycyjne stanowiły 18,5% dotacji. Największy odsetek stanowiły dotacje celowe (86,2%), w tym dotacje celowe z budżetu państwa z zakresu administracji rządowej (52,2%).

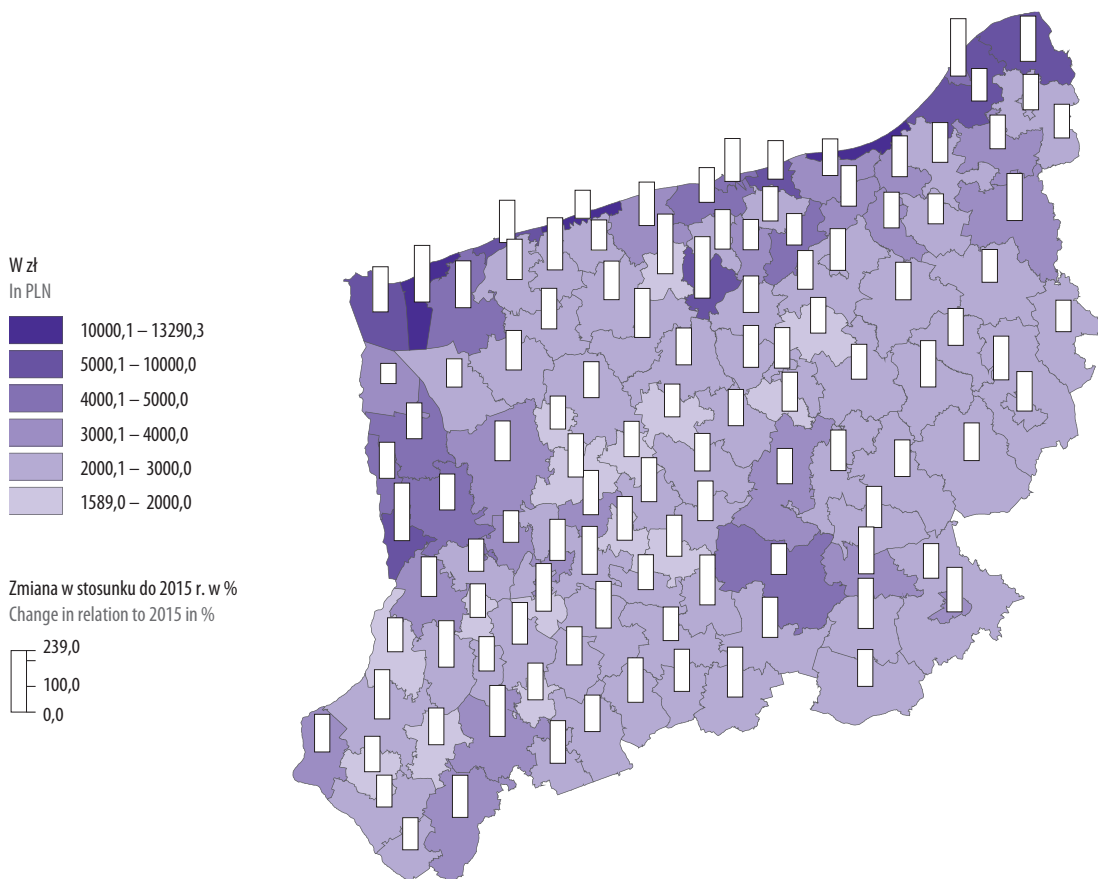
Wysokość dotacji w budżecie województwa w 2022 r. wyniosła 491,7 mln zł, z czego 58,6% stanowiły dotacje inwestycyjne. Kwota ta była wyższa niż w 2021 r. o 23,7%. Udział dotacji w ogólnych dochodach województwa był wyższy niż przed rokiem o 2,9 p. proc. i wyniósł 7,6%. Dotacje te pochodziły głównie ze środków europejskich, przy czym 70,4% stanowiły dotacje z paragrafów 205 i 625, a 8,5% – z paragrafów 200 i 620.

Mapa 46.

Map 46.

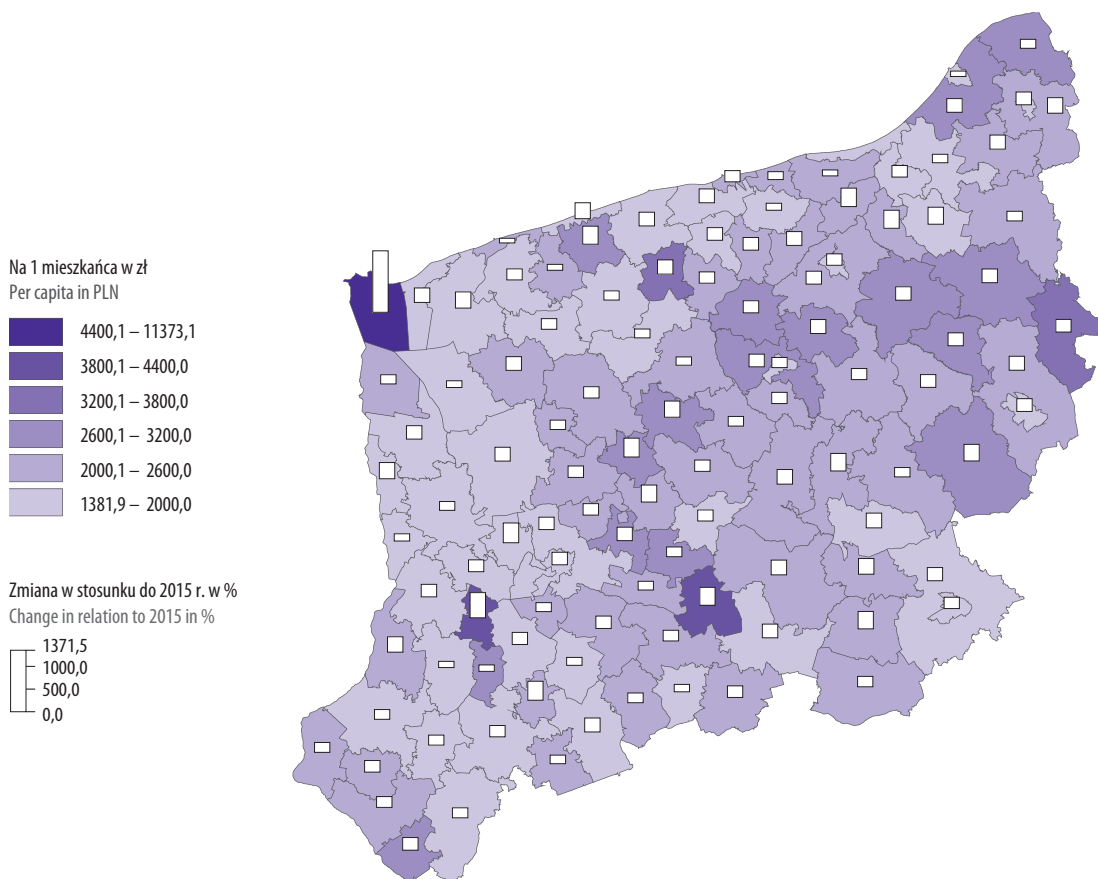
Dochody własne gmin na 1 mieszkańca w 2022 r.

Own revenue of gminas per capita in 2022

Mapa 47.
Map 47.

Dotacje dla gmin na 1 mieszkańca w 2022 r.
Grants for gminas per capita in 2022

7.2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego

7.2. Expenditure of local government units

Najważniejsze tendencje. Łączna kwota wydatków z budżetów JST w 2022 r. wyniosła 15961,9 mln złotych, co stanowiło kwotę wyższą niż rok wcześniej o 8,0%. Udział wydatków inwestycyjnych w ogólnej wysokości wydatków JST wyniósł 20,0%, co stanowiło wzrost wobec roku poprzedniego o 0,1 p. proc. Najwięcej środków rozdysponowano na wydatki w działach: „Oświata i wychowanie” (24,5%), „Transport i łączność” (16,7%) oraz „Rodzina” (10,0%).

W 2022 r. w województwie zachodniopomorskim łączne wydatki JST wyniosły 15961,9 mln złotych i były wyższe od kwoty uzyskanej rok wcześniej o 8,0%. Największy udział w tej kwocie miały wydatki budżetu gmin bez miast na prawach powiatu (49,2%) oraz miast na prawach powiatu (30,1%). Wydatki powiatów stanowiły 12,4%, a województwa 8,3% ogólnej kwoty wydatków JST w 2022 r.

Wydatki gmin w 2022 r. wyniosły 7858,6 mln zł i były wyższe od kwoty uzyskanej rok wcześniej o 14,9%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatki te kształtowały się na poziomie 7094,19 zł i były wyższe w porównaniu z 2021 r. o 2,8%. Najwięcej środków pochłonęły wydatki bieżące (6473,4 mln zł), stanowiąc 82,4% łącznych wydatków budżetów gmin. Wydatki majątkowe wyniosły 1385,2 mln zł, były o 45,2% wyższe niż rok wcześniej i stanowiły 17,6% wydatków ogółem (rok wcześniej było to 13,9%). Wydatki majątkowe

inwestycyjne wyniosły natomiast 1265,8 mln zł (tj. więcej o 52,9% niż w 2021 r.), stanowiąc 16,1% wydatków ogółem (rok wcześniej było to 12,1%).

W miastach na prawach powiatu wydatki w 2022 r. zamknęły się w kwocie 4799,5 mln zł, co stanowiło kwotę niższą o 5,3% w stosunku do roku poprzedniego. Wskaźnik łącznych wydatków per capita wyniósł 8932,54 zł i był niższy w porównaniu z 2021 r. o 4,7%. W strukturze wydatków miast na prawach powiatu 76,6% stanowiły wydatki bieżące, a 23,4% - wydatki majątkowe, w tym wydatki inwestycyjne – 21,6%. Rok wcześniej było to odpowiednio: 70,7%, 29,3% i 27,4%. Wydatki bieżące były o 2,6% wyższe niż rok wcześniej i wyniosły 3674,5 mln zł, wydatki majątkowe niższe o 24,4% (1125,0 mln zł), a majątkowe inwestycyjne niższe o 25,5% (1034,3 mln zł).

Łączne wydatki powiatów w 2022 r. wyniosły 1984,6 mln zł, z czego 86,1% stanowiły wydatki bieżące, a 13,9% wydatki majątkowe (w tym 13,7% - wydatki inwestycyjne). Rok wcześniej było to odpowiednio: 87,6%, 12,4% i 12,0%. Ogólna wysokość wydatków powiatów była wyższa niż rok wcześniej o 12,8%. W przeliczeniu na jednego mieszkańca powiaty wydały średnio 1791,57 zł, czyli o 13,4% więcej niż w 2021 r. Na wydatki majątkowe przeznaczono 276,7 mln zł (w tym na wydatki inwestycyjne – 271,4 mln zł), czyli o 26,8% (w przypadku wydatków inwestycyjnych o 28,0%) więcej niż w roku poprzednim.

W 2022 r. z budżetu województwa zrealizowano wydatki w łącznej kwocie 1319,1 mln zł. Były one wyższe niż w 2021 r. o 19,0%. Na przytoczoną kwotę złożyło się 699,1 mln zł wydatków bieżących (53,0% wydatków ogółem, wobec 53,6% w 2021 r.) oraz 620,1 mln zł wydatków majątkowych (47,0%, wobec 46,3%), w tym 615,1 mln zł wydatków majątkowych inwestycyjnych (46,6%, wobec 46,0%). W przeliczeniu na jednego mieszkańca było to 801,88 zł, czyli o 19,8% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim

Tablica 58.
Table 58.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego
Expenditure of local government units

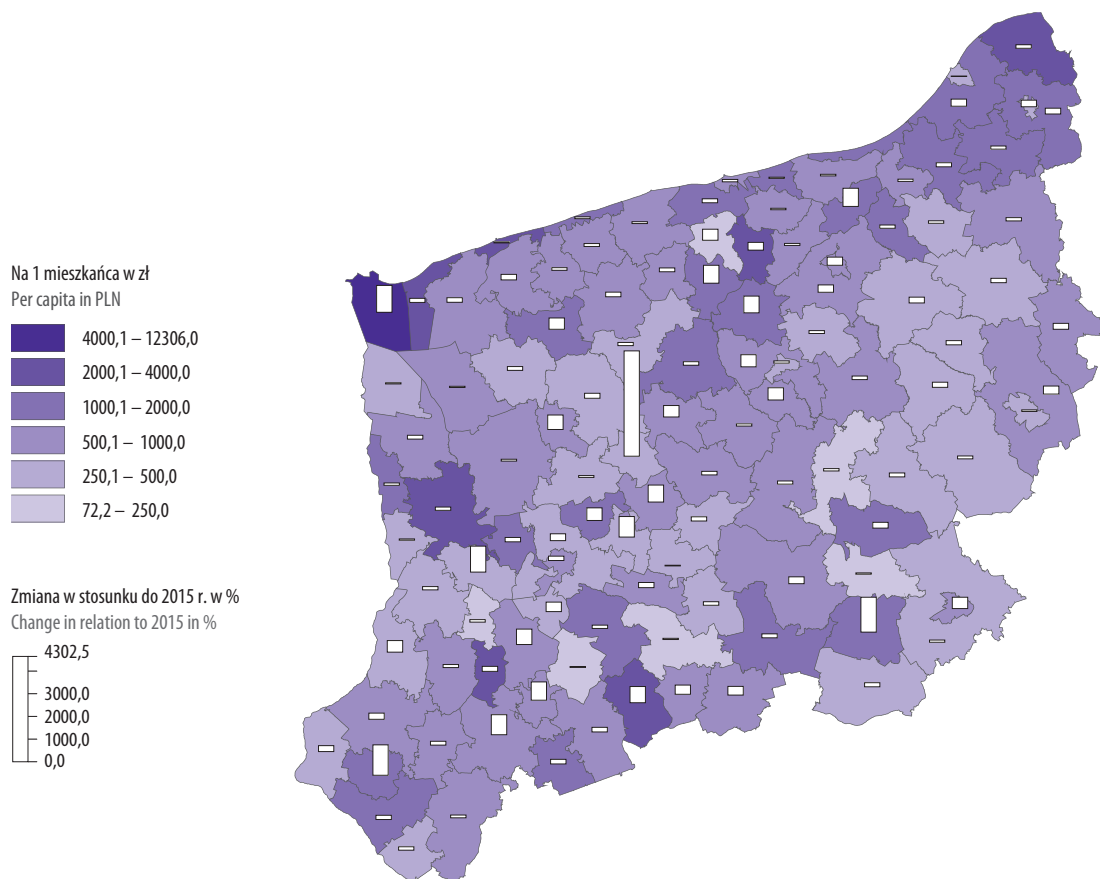
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	
	na 1 mieszkańca w zł per capita in PLN				udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w % share of investment expenditure in total expenditure in %
Ogółem Total	5316,20	8070,79	8642,90	9729,16	20,0
Gminy ^a Gminas ^a	3654,93	5738,45	6138,01	7094,19	16,1
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	5274,33	8622,41	9368,33	8932,54	21,6
Powiaty Powiats	1027,61	1500,23	1580,10	1791,57	13,7
Województwo Voivodship	430,95	578,59	669,50	801,88	46,6

^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Mapa 48.
Map 48.

Wydatki inwestycyjne gmin^a na 1 mieszkańca w 2022 r.
Investment expenditures of gminas^a per capita in 2022

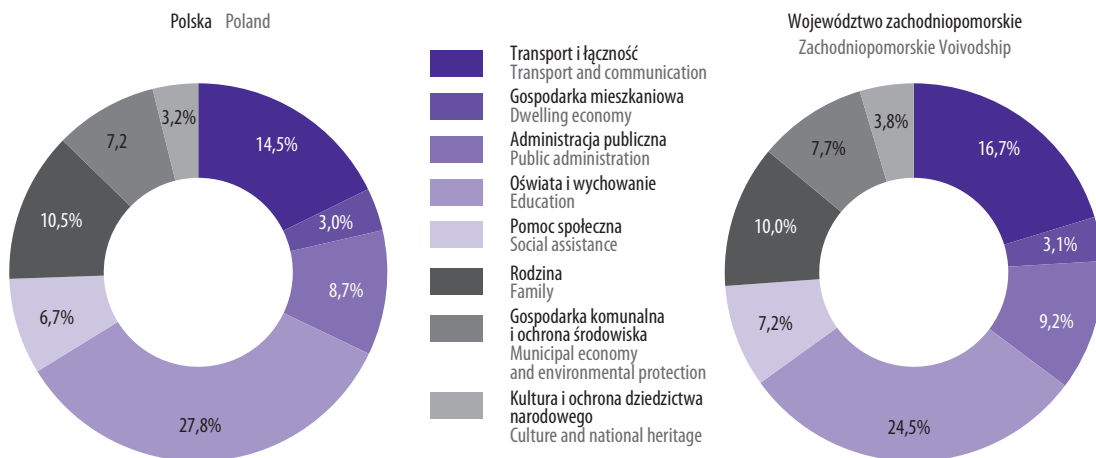

^a Wydatki miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymywane w ramach części gminnej i powiatowej.
^a Expenditure of cities with powiat status include funds received under the gmina and powiat parts.

Według działów Klasyfikacji Budżetowej w województwie zachodniopomorskim największa część wydatków została rozdysponowana w działach: „Oświata i wychowanie” (24,5%), „Transport i łączność” (16,7%) oraz „Rodzina” (10,0%). W skali kraju największe wydatki również zaobserwowano w działach: „Oświata i wychowanie” (27,8%), „Transport i łączność” (14,5%) oraz „Rodzina” (10,5%).

Wykres 81.
Chart 81.

Wydatki budżetowe według działów w 2022 r.
Budget expenditure by divisions in 2022

7.3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

7.3. Result of budgets of local government units

W 2022 r. zagregowany wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego był dodatni. Główny udział w tym wyniku miał wysoki deficyt budżetów miast na prawach powiatu i wysoka nadwyżka budżetów gmin. Relacja wyniku finansowego do dochodu ogółem ukształtowała się na poziomie -1,1%. Nadwyżkę budżetową wykazały budżety gmin bez miast na prawach powiatu.

Łączny wynik budżetów zachodniopomorskich JST w 2022 r. wykazał deficyt w wysokości 172,9 mln zł. Był to gorszy wynik niż z 2021 r., gdy rok zamknął się nadwyżką budżetowym wynoszącym 431,6 mln zł. Uzyskany w 2022 r. wynik finansowy był również gorszy od wyniku budżetowego z 2015 r. (wówczas wyniósł on 83,5 mln zł). Relacja ogólnego wyniku budżetowego do dochodów w 2022r. wyniosła -1,1%.

Na zagregowany wynik budżetowy JST w 2022 r. największy wpływ miał deficyt budżetowy uzyskany w miastach na prawach powiatu wynoszący -289,8 mln zł (wobec -234,3 mln w 2021 r.), deficyt budżetu województwa wynoszący -11,7 mln zł (wobec 37,2 mln w 2021 r.) oraz deficyt budżetów powiatów wynoszący -5,6 mln zł (wobec 99,1 mln w 2021 r.). Wynikiem dodatnim w 2022 r. zamknęły się natomiast budżety gmin bez miast na prawach powiatu (wynik gorszy o 74,7% niż w 2021 r.).

Tablica 59.
Table 59.

Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego
Result of budgets of local government units (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	
	w mln zł in million PLN				relacja do dochodów ogółem w % relation to total revenue in %
Ogółem Total	83,5	124,2	431,6	-172,9	-1,1
Gminy ^a Gminas ^a	102,9	283,4	529,9	134,2	1,7
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	-75,9	-304,2	-234,3	-289,8	-6,4

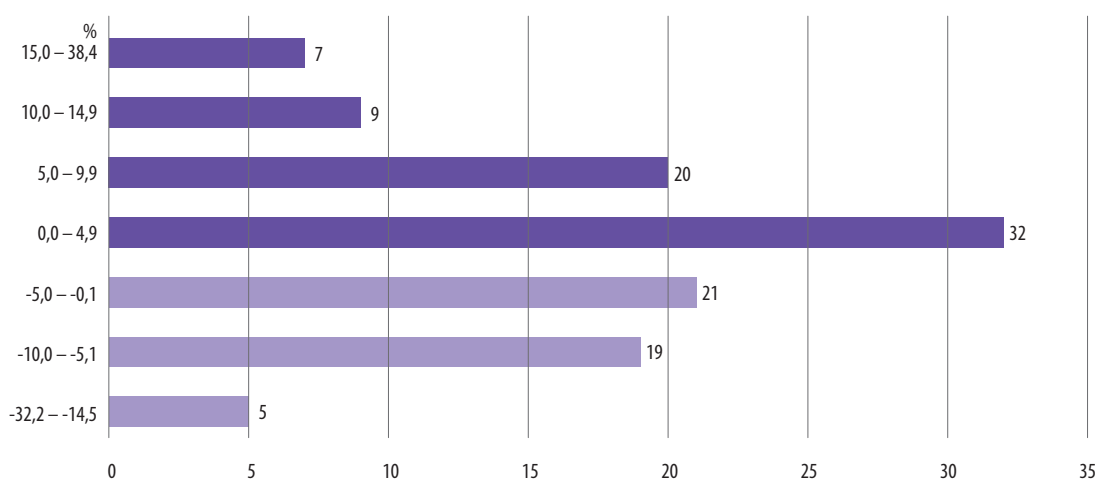
Tablica 59. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego (dok.)
Table 59. Result of budgets of local government units (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	
	w mln zł in million PLN				relacja do dochodów ogółem w % relation to total revenue in %
Powiaty Powiats	24,8	75,2	99,1	-5,6	-0,3
Województwo Voivodship	31,7	69,9	37,2	-11,7	-0,9

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Wykres 82. Liczba jednostek samorządu terytorialnego według relacji wyniku budżetowego do dochodów ogółem w 2022 r.
Chart 82. Number of local government units by relation of the budget result to total revenue in 2022

Liczba JST według relacji wyniku budżetowego do wykonanych dochodów

7.4. Projekty dofinansowane ze środków europejskich

7.4. Projects co-financed by the European funds

Łączna wartość projektów zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2014–2021 na terenie województwa zachodniopomorskiego do końca 2022 r. wyniosła 30,7 mld zł, stanowiąc 5,2% wartości w skali kraju. Najwięcej środków przeznaczono na projekty w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2022 r. kwota dotacji na projekty europejskie była wyższa niż rok wcześniej.

Umowa Partnerstwa 2014–2020 jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej (WPR) i wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) w Polsce w latach 2014–2020. Instrumentami realizacji Umowy Partnerstwa są krajowe programy operacyjne (KPO) i regionalne programy operacyjne (RPO).

Projekty europejskie realizowane przez jednostki podsektora instytucji samorządowych obejmują część wykorzystywanych w Polsce środków publicznych pochodzących z bezzwrotnej pomocy zagranicznej. Innymi beneficjentami funduszy europejskich są jednostki podsektora instytucji rządowych, a także sektora MŚP, fundacji, stowarzyszeń, uczelni, szkół itp.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, do środków europejskich zaliczamy zarówno fundusze pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, jak i środki pozaunijne, których źródłem są: Norweski Mechanizm Finansowy, Szwajcarsko-Polski Program Współpracy, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Sposób wykorzystania głównej części funduszy napływających do Polski z budżetu UE został określony w Umowie Partnerstwa na lata 2014–2020. W okresie wcześniejszym podstawą były Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007–2013, a środki przewidziane na ten okres programowania były wykorzystywane w niewielkiej skali także po 2015 r. Większa część rozdzielonych w Umowie Partnerstwa funduszy strukturalnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz Funduszu Spójności przypada na krajowe programy operacyjne (56,3%), niemające przypisania do konkretnych regionów, natomiast mniejsza ich część została programowo rozdzielona na określone obszary kraju. Dotyczy to 16 regionalnych programów operacyjnych (RPO; 40,7%) oraz PO Polska Wschodnia (2,6%). W okresach programowania 2007–2013 oraz 2014–2020 dodatkowe niewielkie środki były kierowane do obszarów przygranicznych w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna. Poza polityką spójności i Umową Partnerstwa 2014–2020 znajdują się środki przyznane Polsce przez UE w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego. Dysponentami tych funduszy są ministrowie właściwi dla rolnictwa i gospodarki morskiej.

Całkowita wartość realizowanych przez samorządy projektów europejskich obejmuje publiczne środki europejskie uzyskiwane w formie dotacji oraz wkład własny pochodzący z dochodów własnych samorządów lub z kredytów i pożyczek. Dotacje celowe pozyskane z UE w ramach perspektywy finansowej 2014–2020 są wykazywane przez samorządy w §205 klasyfikacji budżetowej (zadania bieżące) oraz §625 (zadania inwestycyjne). Pozostałe otrzymane dotacje europejskie zalicza się do analogicznych §200 i §620.

Poniżej przedstawione zostaną wartości całkowite (w mln zł) umów/decyzji o dofinansowanie, w tym ze środków UE projektów realizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2014–2020 na terenie województwa, m.in. według takich programów jak: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, Program Operacyjny Polska Cyfrowa, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Regionalny Program Operacyjny. Wartość całkowita zaprezentowana zostanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz w odniesieniu do wartości całkowitej dofinansowania w Polsce.

Do końca czerwca 2022 r. całkowita wartość projektów zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2014–2020 na terenie województwa zachodniopomorskiego wyniosła 30,7 mld zł, z czego 55,9% stanowiło dofinansowanie z budżetu UE. Udział wspomnianej kwoty w wartości całkowitej w Polsce wyniósł 5,2%.

Największa część środków została rozdysponowana w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 18,6 mld zł (60,4% kwoty łącznej) oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego – 10,0 mld zł (32,7%).

W przeliczeniu na 1 mieszkańca w ramach projektów zrealizowanych w województwie zachodnio-pomorskim w 2022 r. wydano 18,8 tys. zł, czyli o 3351,99 zł więcej niż średnio w kraju.

Tablica 60.

Wartość całkowita projektów oraz wartość dofinansowania ze środków UE projektów zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2014–2020 na terenie województwa do końca 2023 r.^a

Table 60.

The total project value and the additional EU financing value projects which are implemented based on the Partnership Agreement 2014–2020 in voivodship to end the 2023^a

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total		W odsetkach (Polska=100) In percent (Poland=100)	Na 1 mieszkańca w zł Per capita in PLN
	w tym dofinanso- wane ze środków UE of which co-financing from the EU resources			
	w mln zł in million PLN			
Ogółem Total	30706,5	17163,8	5,2	18816,8
programy operacyjne: operational programmes:				
Infrastruktura i Środowisko Infrastructure and Environment	18556,2	8300,1	7,7	11310,47
Inteligentny Rozwój Smart Growth	1129,4	587,9	1,5	68840
Polska Cyfrowa Digital Poland	459,6	286,0	2,9	280,14
Wiedza Edukacja Rozwój Knowledge Education Development	508,6	443,7	1,9	310,00
Regionalne Programy Operacyjne Regional Operational Programmes	10052,6	6563,9	5,1	6127,31

a Dane szacunkowe; miejsce realizacji projektu zgodnie z umową o dofinansowanie; dane dotyczą podpisanych umów o dofinansowanie; bez środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. b Dla Polski łącznie ze środkami Programu Operacyjnego Polska Wschodnia.

a Estimated data; place of project implementation in accordance with the financing agreement; data relate to signed co-financing agreements; without the funds of the Technical Assistance Operational Programme. b For Poland included financing value of operational programme Eastern Poland.

Tylko część środków publicznych przekazanych na realizację wymienionych programów operacyjnych jest realizowana przez samorządy, natomiast pozostałe trafiają bezpośrednio do sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), fundacji, stowarzyszeń, uczelni, szkół itp. Należy podkreślić, że opisane wartości projektów to nie są wszystkie środki europejskie wykorzystywane w województwie. Nie obejmują one:

- funduszy z formalnie już zakończonych poprzednich ram finansowych 2007–2013, lecz jeszcze później w niewielkim stopniu wykorzystywanych,
- środków pozaunijnych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF; tzw. Funduszu Norweskiego), Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (SPPW) i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG),
- projektów unijnych na lata 2014–2020 realizowanych poza funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności, czyli poza Umową Partnerstwa i pieczęcią Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (np. realizowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – EFRROW).

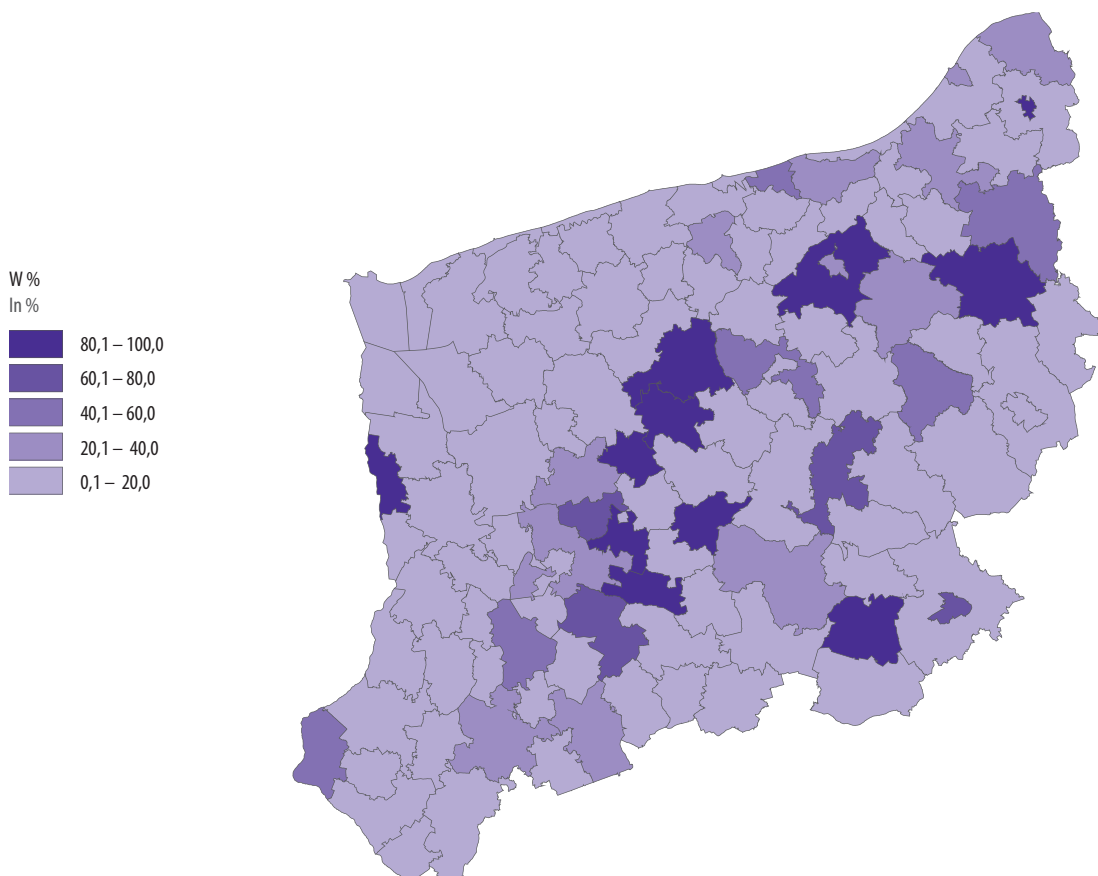
7.5. Planowanie przestrzenne

7.5. Spatial planning

Liczba obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego ogółem w województwie zachodniopomorskim w 2022 r. wynosiła 2665 zaś udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem w województwie – 20,9% (w roku 2021 odpowiednio: 2561 i 20,9%).

Mapa 49. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem w 2022 r.

Mapa 49. Share of the area covered by binding local spatial management plans in total area in 2022

W województwie zachodniopomorskim liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trakcie sporządzania na podstawie ustawy z 27 marca 2003 r. w roku 2021 była równa 553, to o 2 mniej niż w roku 2021. Powierzchnia terenów wskazanych w studium do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynosiła 178965,6 ha i była o 18,8% mniejsza niż powierzchnia ta w 2021 r.

Rewitalizacja stanowi jeden z obszarów działań władz lokalnych skierowanych na poprawę stanu zagospodarowania i jakości życia na obszarach będących w stanie kryzysowym. Potrzeba rewitalizacji wynika z narastających problemów o charakterze przestrzennym i infrastrukturalnym, jak i społecznym oraz gospodarczym. Jej efektem powinno być przywrócenie funkcji danego obszaru z uwzględnieniem nowych uwarunkowań i potrzeb poprzez np. likwidację zagrożeń środowiska naturalnego, przywrócenie wartości użytkowych terenu, stwarzanie nowych miejsc pracy, spadek zagrożenia przestępczością, zachowanie dziedzictwa kulturowego, poprawę dostępu do usług kulturalnych lub edukacyjnych, przeciwdziałanie trudnościom gospodarczym tych terenów oraz złemu stanowi technicznemu budynków.

83,0% gmin województwa zachodniopomorskiego prowadziło działania rewitalizacyjne, które w 56,3% obejmowały tereny mieszkaniowe łącznie z towarzyszącymi terenami usługowymi i komunikacyjnymi na wsi.

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji, na podstawie działań przygotowanych przez gminy i prowadzonych na podstawie dokumentu strategicznego (gminnego programu rewitalizacji, programu rewitalizacji lub innego dokumentu strategicznego).

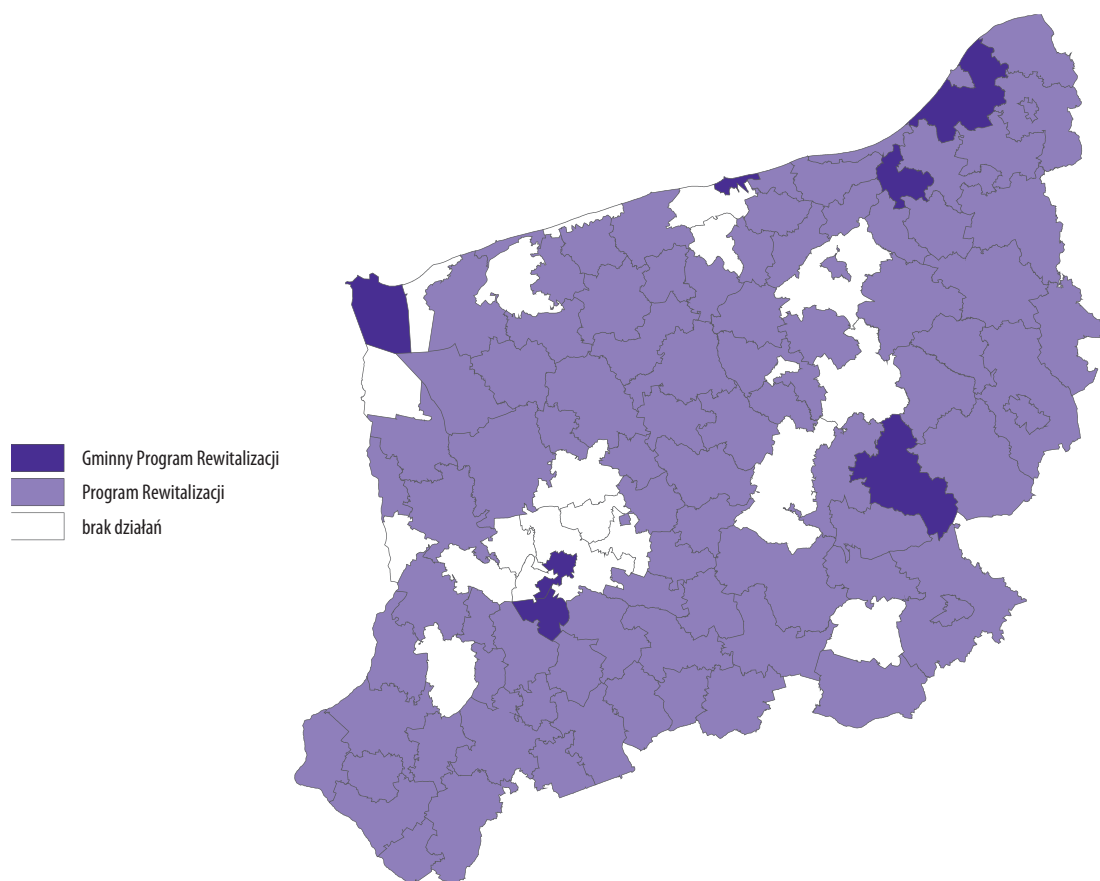
W województwie zachodniopomorskim w 2022 r. 83,0% gmin prowadziło działania rewitalizacyjne (spadek w stosunku do poprzedniego roku o 0,2 p. proc). 6,3% gmin województwa prowadziło działania rewitalizacyjne na podstawie Gminnego programu rewitalizacji uchwalonego na podstawie ustawy o rewitalizacji zaś 77,7 % – na podstawie Programu rewitalizacji uchwalonym na podstawie ustawy o samorządzie gminnym oraz 16,1% gmin nie podejmowało działań rewitalizacyjnych.

Mapa 50.

Map 50.

Aktywność gmin w zakresie rewitalizacji w 2022 r.

Activity of the gminas in the field of revitalization in 2022

Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych (m.in.: niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowych (m.in.: przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnych (m.in.: niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych),
- technicznych (m.in.: degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego stanowi pierwszy etap działań prowadzących do wskazania terytorium gminy, na którym będzie prowadzona rewitalizacja.

92,0% gmin w województwie zachodniopomorskim podało informację o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (o 12 więcej niż w 2021 r.). Powierzchnia ta wynosi 487120 ha i zmniejszyła się nieznacznie w porównaniu z 2021 r. (w 2022 r. wynosiła 486598 ha).

Tablica 61.

Table 61.

Obszary zdegradowane w gminach

Degraded area in gminas

Wyszczególnienie Specification	2021	2022		2021	2022	
	liczba gmin, które wyznaczyły obszar zdegradowany number of gminas which have designated degraded area			powierzchnia obszaru zdegradowanego area of degraded area		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % in %	w ha in ha		w % in %
Ogółem Total	92	104	92,0	486598	487120	21,2
gminy miejskie urban gminas	10	10	90,9	15295	15295	18,1
miasta na prawach powiatu cities with powiat status	3	3	100,0	12714	12714	21,2
gminy wiejskie rural gminas	35	36	76,6	196504	196861	23,3
gminy miejsko-wiejskie urban-rural gminas	46	48	87,3	274799	274964	20,2

Udział ludności zamieszkującej obszar zdegradowany w momencie jego wyznaczania w ludności województwa zachodniopomorskiego w roku 2022 wynosił 37,7% (wzrost w stosunku do 2021 r. o 0,7 p.proc.).

Obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz co najmniej jednego o charakterze gospodarczym lub środowiskowym lub technicznym lub przestrzenno-funkcjonalnym, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji powinien być wyznaczony na podstawie zapisów uchwały rady gminy lub przynajmniej wskazany w dokumentach strategicznych uchwalonych przez radę gminy.

Powierzchnia obszarów rewitalizacji w gminach, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR lub PR stanowiła 4,0% ogółu powierzchni województwa.

Największe działania rewitalizacyjne na terenie województwa w 2022 r. obejmowały tereny mieszkaniowe łącznie z towarzyszącymi terenami usługowymi i komunikacyjnymi na wsi (51,1% powierzchni rewitalizowanych terenów). Najmniejsza powierzchnia obszaru rewitalizacji to tereny zieleni (parki, zieleńce, cmentarze), która stanowiła 3,5% ogółu rewitalizowanych terenów województwa.

Przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji to sformalizowana i zdefiniowana w programach rewitalizacji forma aktywności podmiotów zaangażowanych w procesy rewitalizacji służąca realizacji celów rewitalizacji. Przedsięwzięcia realizowane mogą być przez gminę (jej jednostki organizacyjne) lub inny podmiot publiczny lub prywatny. Przedsięwzięcia podstawowe to takie, dla których zawarto: nazwy przedsięwzięć i podmioty je realizujące, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość środków finansowych, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji. Przedsięwzięcia, dla których nie ma możliwości wskazania powyższych informacji – zgodnie z ustawą o rewitalizacji – stanowią przedsięwzięcia dopuszczalne.

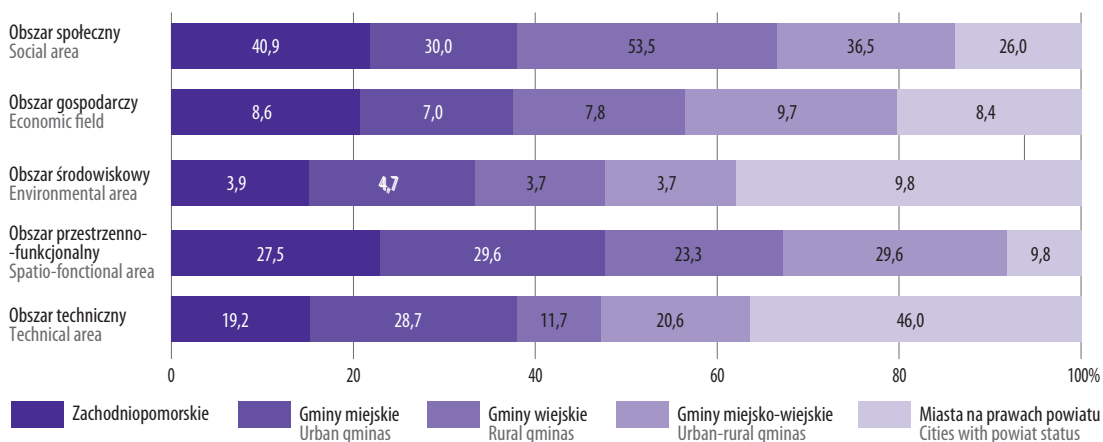
Najwięcej gmin województwa prowadziło działania rewitalizacyjne w obszarze społecznym (969 zaplanowanych działań), z czego największy udział miały gminy miejsko-wiejskie oraz wiejskie (odpowiednio 43,2 i 43,0% wszystkich działań rewitalizacyjnych gmin wiejskich), zaś najmniejszy miasta na prawach powiatów (5,8%). Spośród wszystkich działań rewitalizujących najmniej było w obszarze środowiskowym (92 działania).

Wykres 83.

Struktura przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji zaplanowanych w programach rewitalizacji GPR/PR według obszaru interwencji w % w 2022 r.

Chart 83.

Structure of revitalisation undertakings planned of revitalisation in programme GPR/PR by intervention areas in % in 2022

Rozdział 8

Chapter 8

Wybrane dane o województwie zachodniopomorskim

Selected data on Zachodniopomorskie Voivodship

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w tys. zł (ceny bieżące)	708189,9	278428,0	694715,4	639896,0
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej w tys. zł (ceny bieżące)	74780,9	47245,5	48826,3	85193,8
Ścieki komunalne odprowadzone na 1 mieszkańca w dam ³	0,042	0,042	0,042	0,043
Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w odpadach komunalnych zebranych ogółem w %	19,9	19,8	22,8	23,1
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-1,27	-0,80	-0,89	-1,86
Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,80	9,18	9,54	9,04
Saldo migracji ^a na pobyt stały na 1000 ludności	1,28	-0,6	-0,6	-0,6
Wskaźnik starości demograficznej w %	19,5*	20,4*	21,2*	21,9*
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	.	756	828	868
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w %	48,0	49,6	51,0	52,7
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL w %	51,9	53,2	53,6	54,8
Stopa bezrobocia według BAEL w %	7,5	6,9	4,7	3,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	24	18	16	15
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^b w sektorze przedsiębiorstw w zł	3738,87	3947,04	4174,17	4466,57
Przeciętna w roku liczba emerytów i rencistów w tys.	356,1	357,6	359,6	373,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1912,38	1945,96	1995,19	2080,59
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym w zł	1426,85	1482,90	1652,60	1722,23
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych w %	3,6	4,0	2,4	1,8
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w %	7,7	6,9	6,0	5,4
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	86	93	100	126
Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności	373,5	377,9	382,6	388,0
Zużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w m ³	32,9	33,4	32,4	34,1
Porady lekarskie udzielone w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	7,5	7,4	7,4	7,5
Liczba ludności na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	1837	1756	1753	1706
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d w %	95,1	94,5	94,8	95,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d w %	4,3	4,7	4,5	3,7

2019	2020	2021	2022	2023	Specification
466736,8	543610,7	395404,5	429479,2	.	Outlays on fixed assets in environmental protection in thousand PLN (current prices)
98293,9	96690,4	83730,7	158503,1	.	Outlays on fixed assets in water management in thousand PLN (current prices)
0,040	0,042	0,042	0,042	.	Industrial wastewater discharged per capita in dam ³
26,5	32,2	35,2	35,1	.	Share of municipal waste collected separately in total municipale waste in %
-2,27	-4,38	-6,28	-5,33	-5,04	Natural increase per 1000 population
8,60	8,1	7,6	7,08	6,38	Live births per 1000 population
-0,4*	-0,36	-0,46	-0,31	-0,36	Net migration for permanent residence ^a per 1000 population
22,6	23,2	18,6	20,6	21,4	Old age ratio in %
879	854	885	930	.	Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged 3–6
52,1	52,3	53,5	55,4	56,2	Employment rate by LFS in %
53,8	54,2	55,4	56,5	57,8	Acitivity rate by LFS in %
3,2	3,3	3,6	2,0	2,9	Unemployment rate by LFS in %
13	24	12	18	16	Unemployed persons per a job offer
4765,91	5019,82	5450,87	6123,73	6839,47	Average monthly gross wages and salaries ^b in enterprise sector in PLN
377,9	381,7	381,7	381,1	383,3	Annual average number of retirees and pensioners in thousands
2179,21	2301,75	2460,64	2695,83	3169,27	Average monthly retirement and other pension paid from non-agricultural social security system in PLN
1801,11	1862,09	2028,69	2342,39	.	Average monthly per capita available income in households in PLN
2,7	11,9	12,0	13,5	.	Extreme poverty rate in %
4,8	4,3	3,9	3,5	.	Beneficiaries benefiting from social assistance in number of total population in %
147	155	191	219 ^c	.	Children ^c staying in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3
394,3	415,4	422,6	430,7	.	Dwelling stocks per 1000 population
33,7	34,6	34,4	34,5	.	Consumption of water from water supply system in households (during the year) per capita w m ³
7,5	7,0	7,8	7,9	.	Doctor's consultation provided within the scope of out-patient health care per capita
1829	1515	1452	1365	.	Population per out-patient health care unit
95,2	90,0	89,7	88,6	.	Cost level indicator in non-financial enterprises ^d in %
4,0	4,5	5,1	4,9	.	Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises ^d in %

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych ^d w mln zł (ceny bieżące)	3044,3	2138,5	2543,2	2871,9
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych ^d (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	116,7	70,3	118,9	112,9
Nakłady wewnętrzne ^e na działalność badawczą i rozwojową na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	129,8	110,4	192,8	252,3
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	106,7	97,5	104,5	107,6
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	61,3	60,9	61,2	61,2
Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej w %	38,6	41,8	47,8	44,2
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w %				
Ogółem	52,9	51,6	51,5	50,5
Gminy ^f	56,2	51,9	52,5	50,6
Miasta na prawach powiatu	61,8	60,7	61,3	61,6
Powiaty	33,4	34,3	35,2	36,2
Województwo	31,6	39,8	37,1	33,2
Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w %				
Ogółem	19,7	10,9	14,7	20,2
Gminy ^f	14,8	9,3	12,2	17,2
Miasta na prawach powiatu	26,1	11	14,1	20,6
Powiaty	10,8	9,7	11,8	15,1
Województwo	37,2	25,2	37,7	44,9
Dotacje inwestycyjne ogółem ^b dla jednostek samorządu terytorialnego w mln zł				
Ogółem	760,5	368,5	387,6	780,7
Gminy ^f	224,0	83,4	91,7	259,6
Miasta na prawach powiatu	252,2	173,2	29,1	88,6
Powiaty	55,9	49,3	65,1	98,4
Województwo	228,4	62,6	201,7	334,2
Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w mln zł				
Ogółem	83,5	709,4	168,9	-325,4
Gminy ^f	102,9	240,5	206,0	-84,8
Miasta na prawach powiatu	-75,9	346,7	-51,2	-234,1
Powiaty	24,8	31,6	14,6	4,2
Województwo	31,7	90,7	-0,4	-10,8

a W 2015 r. do obliczenia ogólnego salda migracji w przypadku migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Od 2022 r. na podstawie Rejestru Żłobków, który nie zawiera kategorii „oddziały żłobkowe”. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. e Bez amortyzacji środków trwałych. f Bez gmin mających również status miast na prawach powiatu. g Suma wszystkich typów dotacji inwestycyjnych.

2019	2020	2021	2022	2023	Specification
2676,1	4166,6	3665,1	5536,7	5516,9	Investment outlays of non-financial enterprises ^d in million PLN (current prices)
93,2	155,7	78,0	151,1	99,6	Investment outlays of non-financial enterprises ^d (previous year=100; current prices)
299,7	271,7	377,3	456,9	.	Intramural expenditures ^e on research and development per capita in PLN (current prices)
99,3	99,6	105,5	133,2	.	Retail sale of goods ^b (previous year=100; current prices)
60,9	63,3	62,2	62,3	.	Hard surface public roads (urban and non-urban) per 100 km ² of total area in km
55,6	58,5	58,0	62,6	.	Share of renewable energy sources in production of electricity in %
					Share of own revenue in total revenue of local government units in %
49,9	48,5	42,6	51,8	.	Total
50,2	50	49,3	54,0	.	Gminas ^f
56,6	54,1	51,7	54,7	.	Powiaty
38,7	36,9	34,9	39,6	.	Cities with powiat status
33,2	35,1	42,6	37,0	.	Voivodship
					Share of investment expenditure in total expenditure of local government units in %
17,7	19,5	19,9	20,0	.	Total
13,5	12,6	12,1	16,1	.	Gminas ^f
22,9	27,2	27,4	21,6	.	Powiaty
12,2	13,3	12,0	13,7	.	Cities with powiat status
33,6	38,5	46,0	46,6	.	Voivodship
					Total investment grants ^b for local government units in million PLN
615,8	875,2	1174,3	1036,8	.	Total
224,8	206,1	343,7	347,1	.	Gminas ^f
192,4	390,6	554,0	330,9	.	Powiaty
61,1	74,4	63,6	70,6	.	Cities with powiat status
137,6	204,1	213,0	288,2	.	Voivodship
					Result of budgets of local government units in milion
-303,7	124,2	431,6	-173,0	.	Total
82,1	283,4	529,5	134,2	.	Gminas ^f
-447,3	-304,2	-234,2	-289,8	.	Powiaty
51,9	75,2	99,1	-5,6	.	Cities with powiat status
9,5	69,9	37,2	-11,8	.	Voivodship

a In 2015 in calculating the total net migration in case of the international migration data for 2014 was adopted. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons. d Excluding depreciation of fixed assets. e Excluding gminas which are also cities with powiaty status. f Sum of all types of investments grants.

Rozdział 9

Chapter 9

Wybrane dane o Szczecinie

Selected data on Szczecin

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (tony/rok): gazowych pyłowych	1584226 229	1327756 283	1008914 274	969518 299
Odpady wytworzone ^a w tys. t	188,3	211,6	147,2	149,5
Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w kg	–	–	–	–
Ludność (stan w dniu 31 grudnia)	405657	404878	403883	402465
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-2,16	-1,38	-1,65	-2,72
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^b	-0,3	0,3	0,3	0,6
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 1000 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia)	62,1	64,6	67,2	69,3
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^c na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	–	–	–	–
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 grudnia) w %	6,8	4,7	3,1	2,6
Długotrwale bezrobotni w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (stan w dniu 31 grudnia) w %	42,2	34,2	30,3	26,4
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 grudnia)	10	8	11	15
Liczba osób na 1 przychodnię d (stan w dniu 31 grudnia)	1449	1406	1364	1320
Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej ^d na 1 mieszkańca	9,3	9,4	9,7	9,8
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w %	3,9	3,6	3,0	2,7
Odsetek dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach ^e i klubach dziecięcych w %	13,3	14,2	13,8	17,0
Miejsca w żłobkach ^e i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 (stan w dniu 31 grudnia)	140	147	144	176
Liczba osób na 1 mieszkanie w zasobach mieszkaniowych (stan w dniu 31 grudnia)	2,35	2,31	2,27	2,24
Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	168	170	173	172
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	115	115	115	119
Spółki handlowe na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	23	25	27	23
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych ^f w %	3,3	4,5	4,6	3,2
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) ^g na 1 mieszkańca w zł	4586	3034	3037	3169
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,8	7,3	6,6	5,7
Dochody własne budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł	3317,41	3384,32	3321,99	3550,50
Wydatki majątkowe budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł	1645,0	606,0	826,0	1418,0

a W ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Do obliczenia ogólnego salda migracji w przypadku migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r.

c Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. d Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji. e Łącznie z oddziałami żłobkowymi oraz w latach 2017–2021 żłobkami przykładowymi. f Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. g Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

2019	2020	2021	2022	2023	Specification
1470897 255	1634636 198	1488847 141	1153841 114	.	Emissions of air pollutants from plants especially noxious to air purity (tonnes/year): gases particulates
153,2	168	135,9	150,0	.	Waste generated ^a in thousand tonnes
419	393	416	292,4	.	Mixed municipal waste collected per capita in kg
401907	397289	394482	391566	389066	Population (as of 31 December)
-2,69	-4,62	-6,74	-5,50	-5,31	Natural increase per 1,000 population
1,6	-0,8	-1,9	-1,60	-1,49	Internal and international net migration for permanent residence per 1,000 population ^b
71,5	69,4	70,4	71,8	71,8	Non-working age population per 1,000 persons of working age (as of 31 December)
-	996	1010	1064	.	Children attending pre-primary education establishments ^c per 1,000 children aged 3–6
2,4	3,9	3,3	3,0	3,6	Registered unemployment rate (as of 31 December) in %
21,5	23,1	44,1	36,6	39,8	Long-term unemployed persons in the total number of registered unemployed persons (as of 31 December) in %
6	18	12	9	12	Registered unemployed persons per job offer (as of 31 December)
1400	1450	1273	1187	.	Population per 1 out-patients departments ^d (as of 31 December)
9,9	8,8	10,0	11,7	.	Medical consultations provided in out-patient health care ^d per capita
2,3	2,1	2,0	1,6	.	Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in %
19,2	22,9	29,2	28,5	.	Percent of children up to the age of 3 in care in nurseries ^e and children's club in %
215	259	293	313	.	Places in nurseries ^e and children's clubs per 1,000 children up to the age of 3 (as of 31 December)
2,19	2,11	2,08	2,03	.	Population per 1 dwelling in dwelling stocks (as of 31 December)
172	178	183	189	194	Entities of the national economy per 1,000 population (as of 31 December)
118	122	126	130	134	Natural persons conducting economic activity per 1,000 population (as of 31 December)
24	25	26	28	28	Commercial companies per 1,000 population (as of 31 December)
4,1	4,7	5,6	4,0	4,7	Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises ^f in %
3422	4794	5429	7061	.	Investment outlays in enterprises (current prices) ^g per capita in PLN
8,0	6,6	7,6	6,8	6,5	Dwellings completed per 1,000 population
3843,59	4347,27	4636,06	4883,79	.	Own revenue of the city budget per capita in PLN
1693,0	2205,0	2310,0	6099	.	Property expenditure of the city budget per capita in PLN

a During the year; excluding municipal waste. b In calculating the total net migration in case of the international migration data for 2014 was adopted. c Including children in units performing health care activities throughout the school year. d Data have included health care of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration. e Including nursery wards as well as in 2017-2021 workplace nurseries. f Data concern economic entities employing more than 49 persons. g Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

Rozdział 10

Chapter 10

Wybrane dane o miastach na prawach powiatu

Selected data on cities with powiat status

Wyszczególnienie	Koszalin	Szczecin	Świnoujście	Specification
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2022 r. (tony/rok): gazowych pyłowych	118255 24	1153841 114	63006 206	Emissions of air pollutants from plants especially noxious to air purity in 2022 (tonnes/year): gases particulates
Odpady wytworzone ^a w 2022 r. w tys. t	55,6	150,0	78,5	Waste generated ^a in 2022 in thousand tonnes
Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w 2022 r. w kg	444	412	625	Mixed municipal waste collected per capita in 2022 in kg
Ludność w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia)	105540	389066	38904	Population in 2023 (as of 31 December)
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2023 r.	-4,68	-5,31	-6,60	Natural increase per 1,000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2023 r.	-1,23	-1,49	-3,47	Internal and international net migration for permanent residence per 1,000 population ^b in 2023
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 1000 osób w wieku produkcyjnym w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia)	77,0	71,8	75,1	Non-working age population per 1,000 persons of working age in 2022 (as of 31 December)
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^b na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat w roku szkolnym 2022/23	1192	1064	1076	Children attending pre-primary education establishments ^b per 1,000 children aged 3–6 in 2022/23 school year
Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia) w %	4,2	3,6	4,2	Registered unemployment rate in 2023 (as of 31 December) in %
Długotrwale bezrobotni w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia) w %	48,9	39,8	38,3	Long-term unemployed persons in the total number of registered unemployed persons in 2023 (as of 31 December) in %
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia)	8	12	5	Registered unemployed persons per job offer in 2023 (as of 31 December)
Liczba osób na 1 przychodnię w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia)	1533	1187	1789	Population per 1 out-patients departments in 2022 (as of 31 December)
Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca w 2023 r.	11,7	10,5	8,3	Medical consultations provided in out-patient health care per capita in 2023
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w 2022 r. w %	1,5	1,6	2,2	Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in 2022 in %
Odsetek dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach ^b i klubach dziecięcych w 2022 w %	57,1	28,5	38,0	Percent of children up to the age of 3 in care in nurseries ^a and children's club in 2022 in %
Miejsca w żłobkach ^b i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia)	655	313	412	Places in nurseries ^a and children's clubs per 1,000 children up to the age of 3 in 2022 (as of 31 December)
Liczba osób na 1 mieszkanie w zasobach mieszkaniowych w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia)	2,13	2,03	1,72	Population per 1 dwelling in dwelling stocks in 2022 (as of 31 December)
Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia)	181	194	175	Entities of the national economy per 1,000 population in 2023 (as of 31 December)
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia)	131	134	132	Natural persons conducting economic activity per 1,000 population in 2023 (as of 31 December)
Spółki handlowe na 1000 ludności w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia)	17	28	10	Commercial companies per 1,000 population in 2023 (as of 31 December)
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) ^c na 1 mieszkańca w 2022 r. w zł	4950	7061	21219	Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises ^c in 2022 in PLN
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2023 r.	6,1	6,5	5,9	Dwellings completed per 1,000 population in 2023
Dochody własne budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2022 r. w zł	3911,76	4883,79	6543,13	Own revenue of the city budget per capita in 2022 in PLN
Wydatki majątkowe budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2022 r. w zł	799	2034	6099	Property expenditure of the city budget per capita in 2022 in PLN

a W ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Łącznie z oddziałami żłobkowymi oraz w latach żłobkami przyzakładowymi. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

a Excluding municipal waste. b Including nursery wards and workplace nurseries. c Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.